Jules Verne
Supravieţuitorii „Cancelarului”

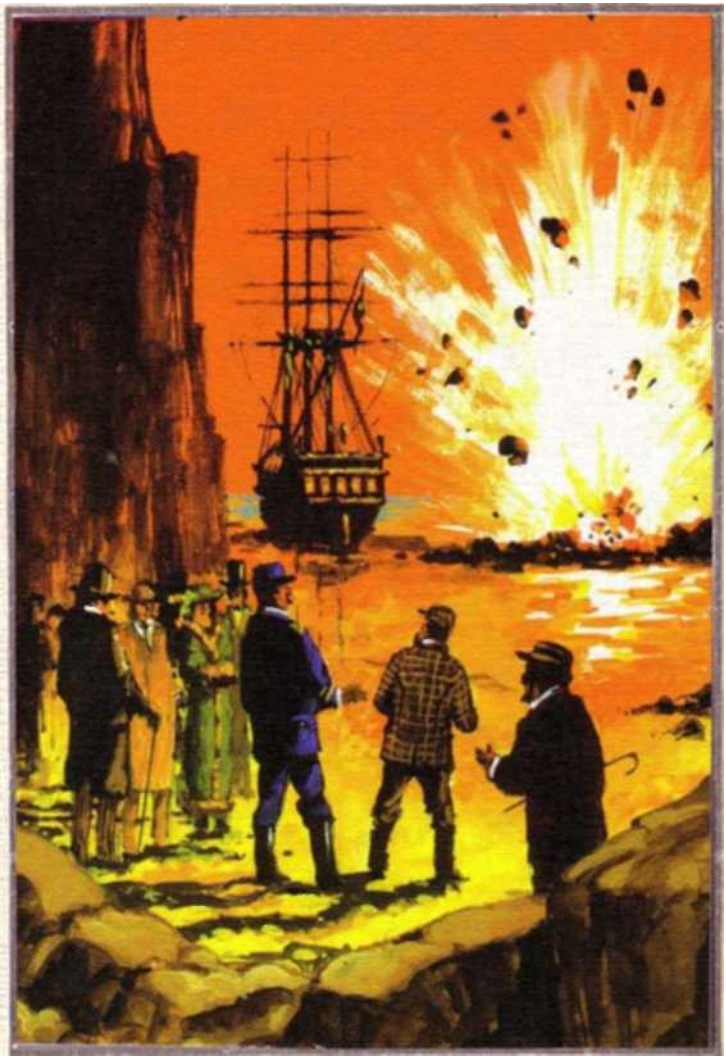

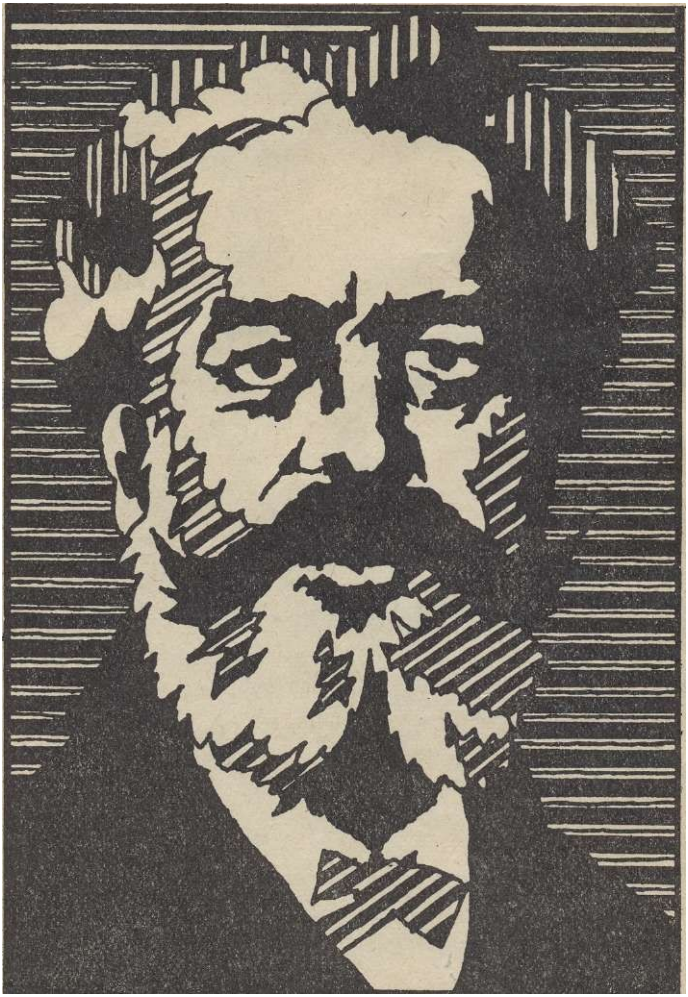

Jules Verne
Supravieţuitorii „Cancelarului”
în româneşte de OANA UŢĂ

CORINT
București, 2004

EDITURA CORINT 2004
Ilustraţii reproduse după Benett
Le survivants du *Chancellor*
Librairie Hachette Collection Hetzel

I

Charleston, Carolina de Sud, *27 septembrie, 1869*. Ne aflăm în plină maree şi la orele trei ale amiezii părăsim cheiul canonadei; fluxul ne poartă departe de ţărm şi în timp ce căpitanul Huntly ordonă să se ridice atât velele mici, cât şi cele mari, briza dinspre nord împinge *Cancelarul* de-a lungul cheiului. Depăşim fortul Sumter foarte repede, aliniamentul tunurilor de pe ţărmul stâng este lăsat şi el în urmă curând, iar până la ora patru curentul rapid al fluxului ne-a aruncat dincolo de intrarea în port.

Dar cum încă nu am ajuns propriu-zis la ocean, trebuie să ne croim drum printre canalele înguste pe care talazurile le-au săpat în bancurile de nisip. Căpitanul îndreaptă vasul către sud-vest, făcând înconjurul farului care străjuieşte fortul; pânzele sunt bine întinse; ultimul banc de nisip este ocolit cu precauţie şi în siguranţă, iar la orele şapte ale serii navigăm liberi în apele largi ale Atlanticului.

Cancelarul este un foarte frumos vas, cu trei catarge şi vele pătrate, care cântăreşte 900 de tone şi aparţine bogatei companii a fraţilor Laird. A fost construit în urmă cu doi ani şi este îmbrăcat şi protejat de un înveliş de cupru, în timp ce punţile sunt din lemn de tec, iar baza catargelor, cu excepţia artimonului[1], şi monturile acestora sunt din oţel. Este înregistrat ca vapor de primă clasă, AI, şi se află la cel de-al treilea voiaj între Charleston şi Liverpool. În timp ce îşi căuta drumul printre canalele portului Charleston, steagul britanic a fost coborât de pe catargul principal, dar chiar şi fără nici un fel de culori, nu ar fi existat vreun marinar care să ezite vreun moment în a indica naţionalitatea acestui vas, pentru că era englezesc întru totul, de la linia de plutire până la platforma de observaţie a catargelor sale.

[1] Catarg de la pupa unei nave.

Trebuie să povestesc şi cum s-a întâmplat să urc la bordul *Cancelarului*, într-o călătorie de întoarcere în Anglia. În prezent, nici o linie de vapoare cu aburi nu face legătura direct între Carolina de Sud şi Marea Britanie, iar toţi cei care doresc să traverseze Atlanticul sunt nevoiţi să se îndrepte mai întâi spre New York, în nord, sau spre New Orleans, în sud. Este foarte adevărat că, dacă aş fi ales să pornesc de la New York, aş fi putut găsi o mulţime de curse ale liniilor engleze, franceze sau ger-

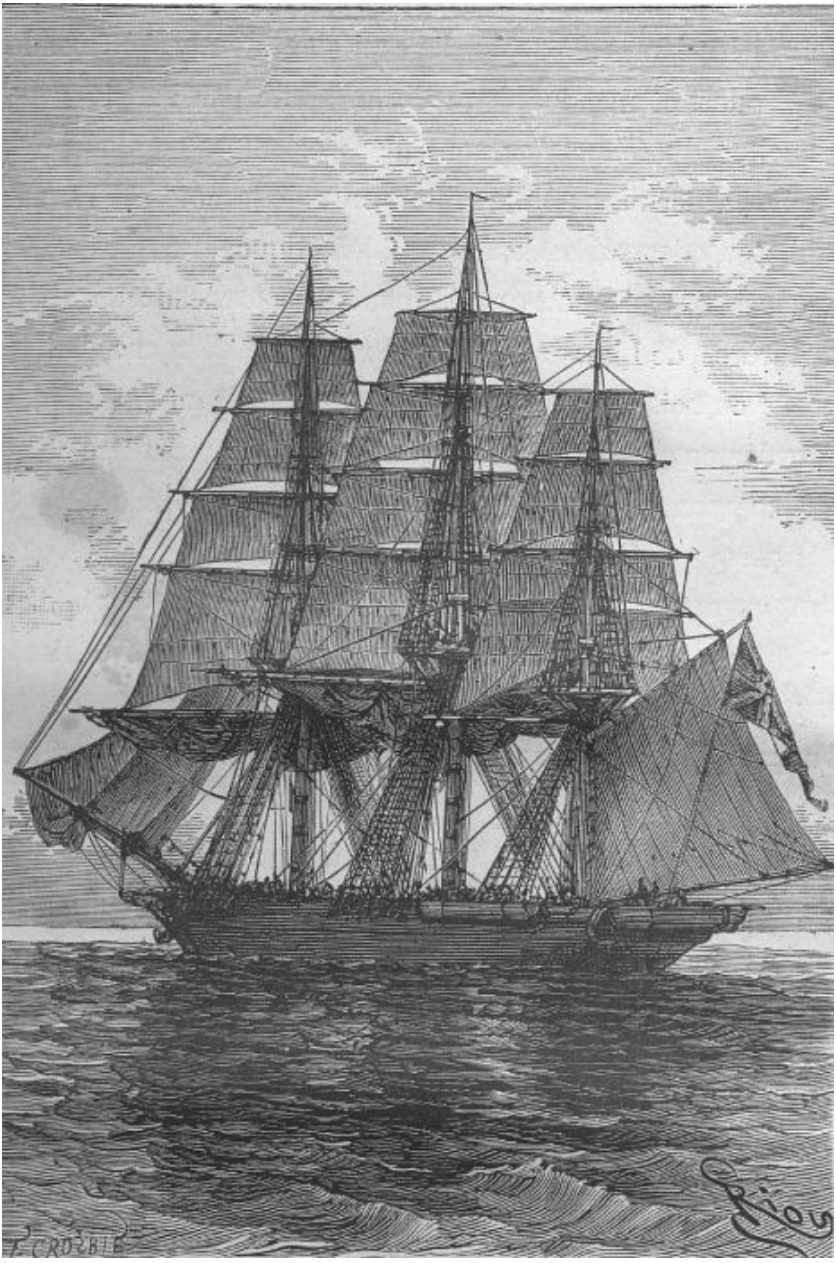

briza dinspre nord împinge Cancelarul

mane şi cu oricare dintre ele aş fi ajuns rapid la destinaţia dorită; şi este la fel de adevărat că, dacă aş fi optat pentru New Orleans ca punct de îmbarcare, aş fi putut ajunge foarte repede în Europa cu unul din vapoarele Companiei Naţionale de Navigaţie cu Aburi, care fac parte din linia transatlantică franceză dintre Colon şi Aspinwall. Numai că soarta a decis să fie altfel.

Într-una din zile, în timp ce hoinăream pe cheiurile Charlestonului, privirea mi-a fost atrasă de acest vas. Era ceva în apariţia Cancelarului care mă încânta şi un impuls involuntar m-a îndemnat să urc la bord, unde am găsit un interior dotat cu tot confortul necesar. Atras de ideea că o călătorie la bordul unui vas cu pânze are un farmec aparte faţă de tranzitul într-un vapor cu aburi, judecând că, în condiţiile unui vânt şi ale unor valuri prielnice, diferenţa de timp nu ar fi semnificativă şi luând totodată în calcul că la aceste latitudini joase, toamna, vremea este frumoasă şi liniştită, am decis să-mi rezerv imediat un loc pe această rută către Europa.

Dacă am făcut bine sau rău, dacă voi avea motive să-mi regret hotărârea luată, aceasta e o problemă pe care o va rezolva viitorul. Oricum, voi începe prin a nota pe hârtie întâmplările de zi cu zi ale călătoriei, având un sentiment de îndoială că rândurile cronicii mele îşi vor afla vreodată un cititor.

II

28 septembrie. Am spus deja că vaporul este condus de căpitanul Huntly, pe numele său întreg: John-Silas Huntly. Născut în Scoţia, la Dundee, în vârstă de cincizeci de ani, el are reputaţia unui marinar încercat, mai ales în apele Altanticului. Căpitanul este un om de înălţime potrivită, îngust în umeri, are un cap mic pe care îl ţine puţin înclinat spre stânga. Fără să mă consider un bun fizionomist, pot – sau cel puţin aşa cred – să surprind caracterul lui Huntly, deşi îl cunosc numai de câteva ore.

Nu pun la îndoială că Silas Huntly este un marinar bun, care îşi cunoaşte meseria, dar că acest om ar avea un caracter ferm sau că ar fi capabil, fizic şi moral, să facă faţă la orice probă, asta nu pot crede nici în ruptul capului. Este lipsit de fermitate, lucru care se vede în privirea şovăielnică, în mişcarea apatică a mâinilor, în nesiguranţa cu care păşeşte. Căpitanul nu este şi nu poate să fie un om energic, nici măcar un om încăpăţânat,

secundul Robert Curtis...

pentru că nu se încruntă niciodată, nu scrâşneşte din dinţi şi nici nu e obişnuit să strângă pumnii. Cred – totuşi – că are un aer enigmatic, despre care n-aş şti să spun acum mai multe, dar îl voi observa cu atenţia pe care o merită orice comandant de navă, numit de obicei „al doilea stăpân după Dumnezeu”.

Dacă nu cumva, între Dumnezeu şi Silas Huntly, se află un alt om de la bordul navei, care mi se pare destinat, în caz că va fi nevoie, să joace un rol important. Mă refer la secundul de pe *Cancelar,* pe care nu l-am studiat încă suficient şi asupra căruia voi reveni mai târziu.

Echipajul vaporului este alcătuit, pe lângă căpitanul Huntly şi secundul Robert Curtis, din locotenentul Walter, şeful echipajului, paisprezece mateloţi[1], englezi sau scoţieni, în total optsprezece marinari, suficient pentru a manevra un vas cum e *Cancelarul.* Toţi aceşti oameni par să-şi cunoască bine meseria. Ce mai pot afirma în acest moment este că, la comanda secundului, ei au trecut cu uşurinţă prin canalele din Charleston.

Completez lista persoanelor de la bordul vaporului, amintindu-i pe ospătarul Hobart şi bucătarul negru Jynxtrop, dar şi pe ceilalţi pasageri.

Pasagerii de pe navă sunt în număr de opt, incluzându-mă şi pe mine. Nu prea îi cunosc, în schimb, sunt sigur că plictiseala călătoriei, micile probleme de fiecare zi, inevitabilele întâlniri datorate spaţiului restrâns, nevoia normală – de altfel – de a schimba idei, curiozitatea care îl stăpâneşte pe orice om, toate la un loc ne vor face să ne apropiem unii de alţii. Până acum, sâcâiala îmbarcării, febra ocupării cabinelor, pregătirile necesare pentru o călătorie care poate dura douăzeci sau chiar douăzeci şi cinci de zile, precum şi diverse alte probleme ne-au ţinut departe unul de celălalt. Nici ieri şi nici astăzi, n-au apărut în sala de mese toţi pasagerii; nu este exclus ca unii dintre ei să fie încercaţi de răul de mare. Aşadar, nu i-am văzut pe toţi, dar ştiu că printre pasageri se află două doamne, care stau în cabinele de la pupă[2], cu hublourile[3] tăiate în coca[4] din

---

[1] Marinari.

[2] Partea din spate a unei nave.

[3] Mică deschizătură de formă circulară, care se închide ermetic, făcută în spatele unei nave, pentru aerisire şi luminat.

[4] Ansamblu format din scheletul unei nave şi din învelişul ei exterior.

această parte a navei.

Pasagerii de pe navă sunt în număr de opt, incluzându-mă şi pe mine

Mai mult, iată lista pasagerilor, aşa cum apărea în documentele navei:

Domnul şi doamna Kear, americani din Buffalo; Domnişoara Herbey, englezoaică, o însoţeşte pe doamna Kear; M. Letourneur şi fiul, André Letourneur, francezi din Le Havre; William Falsten, un inginer din Manchester şi John Cardiff, un negustor din Cardiff, evident, englezi;

J.-R. Kazallon din Londra, autorul acestor însemnări.

III

29 septembrie. Actul de înregistrare a mărfii, aflat la căpitanul Huntly, prin care se consemna prezenţa şi condiţiile de transport ale acesteia, este conceput în termenii următori:

„BRONSFIELD & COMPANIA COMISIONARI. CHARLESTON Eu, John-Silas Huntly, din Dundee, Scoţia, comandant al vasului *Cancelar,* cu o capacitate de aproximativ 2 547 m^3, aflându-mă în prezent în Charleston, cu intenţia de a naviga pe o rută directă până în portul Liverpool, pentru a livra marfa imediat ce vremea o va permite şi cu ajutorul lui Dumnezeu, declar că am primit, sub puntea sus-numitului vas, de la dumnealor, domnii Bronsfield & Compania, comisionari în Charleston, o mie şapte sute de baloturi de bumbac, în valoare de douăzeci şi şase de mii de livre[1], totul în stare bună, însemnat, numerotat şi aranjat în perfectă ordine.

Mă angajez să duc această marfă în stare bună la Liverpool – fără a răspunde de pagubele provocate de hazardul mării – şi să o livrez fraţilor Leard sau unde vor dori ei, obligându-se să mă plătească pentru livrarea mărfii cu suma de două mii de livre şi nici o altă livră în plus, potrivit contractului, neintrând aici plata pentru eventualele stricăciuni de pe vas, potrivit obiceiurilor sau cutumelor maritime.

Pentru îndeplinirea celor de mai sus, am pus chezăşie şi garantez cu persoana mea, bunurile mele şi sus-numitul vas, cu toate echipamentele lui.

Asumându-mi de bunăvoie toate acestea, am semnat trei acte identice de înregistrare a mărfii, dintre care unul va fi păstrat, iar celelalte două vor fi declarate nule după livrare.

---

[1] Veche monedă franceză.

Întocmit la Charleston, azi, 13 septembrie 1869. J.-S. Huntly”

Aşadar, vasul *Cancelar* duce la Liverpool o mie şapte sute de baloturi de bumbac. Expeditori: Bronsfield & Compania din Charleston. Destinatari: fraţii Leard din Liverpool.

Baloturile de bumbac au fost încărcate cu mare grijă, bine ştiut fiind faptul că vaporul a fost special construit pentru astfel de transporturi. Bumbacul ocupă aproape întreaga cală[1], cu excepţia unui spaţiu restrâns, destinat bagajelor pasagerilor. În concluzie, nici cel mai mic spaţiu din cală nu a fost irosit, căci baloturile – aşezate unul peste celălalt cu ajutorul cricurilor – formează o masă compactă.

Iată un avantaj considerabil pentru o navă care poate astfel să încarce toată marfa.

IV

30 septembrie-6 octombrie. Cancelar este un vas rapid, care întrece cu mult orice navă din categoria sa şi, de când a început să adie briza, lasă în urma sa o dâră albicioasă, lungă cât vezi cu ochii. Aş spune că seamănă cu o broderie albă care împodobeşte azurul mării.

Atlanticul nu este agitat de vânt şi, din câte ştiu, nimeni de la bord nu mai suferă din cauza balansării sau a tangajului[2] vaporului. De altfel, nici unul dintre pasageri nu este la prima sa călătorie cu vaporul, ceea ce-i face pe toţi mai mult sau mai puţin familiarizaţi cu oceanul. Urmarea este evidentă, toate locurile sunt ocupate când se serveşte masa.

Relaţiile dintre pasageri încep să se înfiripe, iar călătoria devine mai puţin monotonă. Vorbesc mai ales cu domnul Letourneur.

Domnul Letourneur este un bărbat în vârstă de cincizeci şi cinci de ani, înalt, cu părul alb şi barba căruntă. Arată mai bătrân decât este în realitate, semn al unei suferinţe îndelungate. A fost încercat de o amărăciune fără leac, care – se pare – îl

---

[1] Încăpere situată la fundul navei şi destinată depozitării mărfurilor.

[2] Mişcare oscilatorie de înclinare a unei nave.

stăpâneşte încă. Omul acesta poartă în el o sursă inepuizabilă de tristeţe, fapt trădat de corpul gârbovit şi de felul în care îşi ţine capul plecat. Nu râde niciodată şi, de puţinele ori când surâde, o face numai către fiul său. Ochii blânzi par întotdeauna scăldaţi în lacrimi. Expresia feţei sale este una de tristeţe amestecată cu blândeţe şi bunătate infinită.

S-ar zice că domnul Letourneur îşi reproşează cine ştie ce nenorocire venită pe neaşteptate şi – într-adevăr – la scurtă vreme am fost impresionat aflând de câte lucruri se învinuieşte bietul om.

Domnul Letourneur se află la bordul vasului împreună cu fiul său, André. În vârstă de douăzeci de ani, André are un chip cu trăsături plăcute, care te impresionează când îl priveşti. Acest tânăr ar fi replica aproape perfectă a tatălui său, dacă o infirmitate nu ar tulbura asemănările dintre ei: piciorul stâng al lui André este deformat iremediabil, făcându-l să şchioapete şi să poarte o cârjă pentru a merge.

Tatăl îşi adoră fiul, şi întreaga viaţă şi-a dedicat-o lui. Infirmitatea lui André este resimţită mai mult de tatăl lui decât de bolnavul însuşi. Uneori, mi se pare că tatăl îşi cere scuze pentru suferinţa fiului.

Tânărul este îngrijit în orice moment cu un devotament nesfârşit de tatăl care nu se îndepărtează de el, îi ghiceşte cele mai neînsemnate dorinţe şi îi supraveghează fiecare mişcare. Atunci când André se plimbă pe puntea vaporului, este întotdeauna însoţit şi sprijinit de grijuliul său tată.

Domnul Letourneur pare să nu fie deranjat de prezenţa mea şi adesea vorbim despre fiul său.

— Tocmai am vorbit cu André. Aveţi un fiu pe cinste: inteligent şi instruit.

— Într-adevăr, domnule Kazallon, îmi răspunde domnul Letourneur, schiţând un vag surâs, fiul meu este un suflet generos închis într-un trup vrednic de milă. Are acelaşi suflet ca mama sa, pe care am pierdut-o atunci când l-a adus pe lume.

— Vă este recunoscător, domnule.

— Dragul de el! murmură domnul Letourneur coborându-şi privirea în pământ. Nici nu vă puteţi imagina cât suferă un părinte când îşi vede fiul infirm din naştere.

— Domnule Letourneur, nu puteţi să vă învinovăţiţi pentru nenorocirea care s-a abătut asupra lui André şi, prin urmare, asupra dumneavoastră. André are motive să fie compătimit,

fără îndoială, dar oare nu înseamnă nimic să fii iubit aşa cum este el? O infirmitate fizică poate fi suportată mai uşor decât suferinţa dumneavoastră. L-am observat pe fiul dumneavoastră cu atenţie şi pot să afirm – fără a greşi – că, dacă există vreun lucru care să-l afecteze în mod special, acela este suferinţa dumneavoastră.

— Dar nu las să se vadă că sufăr! îmi răspunde ferm convins domnul Letourneur. Eu nu am decât un singur gând: să-l fac să uite de infirmitate. Am descoperit că, deşi infirm, fiului meu îi place să călătorească. Spiritul său are aripi, ca urmare, călătorim împreună de ceva timp. Mai întâi, am văzut toată Europa şi acum, tocmai am terminat de vizitat locurile interesante din Statele Unite. Eu însumi m-am ocupat de educaţia lui André, fără să-l trimit într-un colegiu. Acum am completat această educaţie prin călătorii. André are o inteligenţă vie şi o imaginaţie debordantă. Este sensibil şi uneori, cel puţin aşa îmi place să cred, uită de infirmitatea lui, fiind atras de grandiosul spectacol al naturii.

— Fără îndoială, am răspuns.

— Şi dacă el uită, reia domnul Letourneur, apucându-mă de mână, eu nu pot uita! Şi nici nu voi uita vreodată. Ce credeţi, va putea oare fiul meu să ne ierte pe mine şi pe mama sa pentru a-l fi adus pe lume infirm?

Durerea acestui părinte care se învinovăţeşte de nenorocirea fiului său, fără a fi vinovat în realitate, mă întristează profund. Vreau să-l consolez, dar când o fac, fiul său apare lângă noi. Domnul Letourneur se îndreaptă către el şi îl ajută să urce scara abruptă care duce la dunetă.

Aici, André Letourneur se aşază pe una dintre băncile aflate deasupra coteţului de păsări, iar tatăl său stă alături de el. Îmi place să vorbesc cu ei, ca urmare, discutăm despre călătoria noastră cu nava *Cancelar,* despre şansele unui voiaj plăcut şi de programul impus la bord. Domnul Letourneur are ca şi mine o impresie proastă despre căpitanul Hundy. Nehotărârea şi apatia acestui om l-au tulburat în mod neplăcut. În schimb, despre secundul Robert Curtis are o părere foarte bună. Robert Curtis are treizeci de ani, e bine făcut, atletic şi gata să acţioneze în orice moment, stăpânit de o voinţă care îl îndeamnă mereu să treacă la fapte.

Robert Curtis tocmai a urcat pe punte, aşa că pot să-l observ de aproape. Sunt uimit cum omul acesta trădează prin tot ce face putere şi energie. Spatele drept, întreaga ţinută

plină de naturaleţe, privirea semeaţă şi fruntea uşor încruntată arată că este vorba despre un om energic şi un caracter puternic, aşa cum trebuie să fie un adevărat marinar. În acelaşi timp, secundul este o persoană bună, căci se interesează de starea tânărului André şi e gata să-l ajute oricând ar fi nevoie.

După ce a examinat cerul şi orânduiala velelor navei, secundul se apropie de noi. Îmi dau seama imediat că tânărului Letourneur îi place să vorbească cu el.

Robert Curtis ne dă câteva amănunte despre pasagerii cu care nu avem încă relaţii apropiate.

Domnul şi doamna Kear sunt doi americani din Nord, care au făcut avere din exploatarea resurselor de petrol. Se ştie că aceasta este sursa noilor averi din Statele Unite. Domnul Kear are cincizeci de ani şi pare un arivist. Este un comesean care nu-ţi trezeşte interesul, pentru că e preocupat numai de tabieturile lui. Stă mereu cu mâinile în buzunare, iar clinchetul banilor se aude la fiecare mişcare.

Orgolios, îngâmfat, plin de admiraţie faţă de el însuşi şi dispus mereu să-i critice pe ceilalţi, tratează cu indiferenţă tot ceea ce nu e legat de bani. Se umflă în pene ca un păun şi îi place „să se adulmece, să se savureze, să se guste”, pentru a folosi termenii celebrului fizionomist Gratiolet. În sfârşit, este un nătâng şi un egoist. Nu pot să înţeleg de ce a ales această navă, care e una pentru comerţ şi nu oferă confortul transatlanticului.

Doamna Kear este o femeie neînsemnată, apatică, nepăsătoare, care la cei patruzeci de ani ai săi are tâmplele albe. Este lipsită de spirit, nu a citit aproape nimic şi nu ştie să poarte o discuţie. Priveşte, dar nu vede nimic, ascultă, dar nu înţelege nimic. Oare gândeşte? n-aş şti să răspund.

Singura ocupaţie a acestei femei este de a da ordine toată ziua domnişoarei de companie. Domnişoara Herbey este o englezoaică în vârstă de douăzeci de ani, într-un cuvânt, o persoană agreabilă şi liniştită, care îşi câştigă cu destule umilinţe cele câteva livre, aruncate de negustorul de petrol.

Această tânără este foarte drăguţă: blondă, cu ochii de un albastru-închis şi un chip graţios, ea nu seamănă deloc cu restul englezoaicelor. Are o gură frumos conturată, dar nu are nici timp şi nici prea multe ocazii să surâdă. Dar la cine şi de ce să surâdă biata fată dacă trebuie să facă faţă toanelor nesfârşite şi capriciilor ridicole ale stăpânei? Chiar dacă suferă,

domnişoara Herbey se supune totuşi şi pare împăcată cu soarta ei.

William Falsten este un inginer din Manchester şi pare un autentic englez. Are în grijă un important utilaj hidraulic în Carolina de Sud şi merge în Europa să cerceteze noile utilaje performante, mai ales pe cele acţionate de forţa centrifugă ale companiei Cail. Are patruzeci şi cinci de ani şi îmi pare un fel de savant, preocupat întotdeauna de maşini, absorbit de mecanisme şi de calcule, neatent la ceea ce se întâmplă în jurul său. O dată ce ai început o discuţie cu el, nu mai este posibil să te eliberezi, căci totul funcţionează ca într-un angrenaj impecabil.

În ceea ce-l priveşte pe domnul Ruby, nu pot să spun decât că este un negustor grosolan. De douăzeci de ani, acest om se ocupă numai de vânzări şi cumpărări şi pentru că adesea a vândut mai scump tot ceea ce a cumpărat, a strâns ceva avere. Ce va face cu averea, n-ar şti să spună. Acest Ruby s-a limitat toată viaţa la mica negustorie şi de aceea nu se gândeşte la nimic altceva; mintea sa este opacă la orice alt subiect. Domnul Ruby nu justifică în nici un fel ceea ce afirmă Pascal: „Omul este creat pentru a gândi. În aceasta constă demnitatea şi meritul său.”

V

7 octombrie. Este cea de-a zecea zi de când am părăsit Charlestonul şi pot spune că am înaintat destul de repede. Robert Curtis, secundul vasului, cu care sporovăiesc amical în mod periodic, m-a informat că trebuie să ne fi apropiat de Capul Hatteras[1], din arhipelagul Bermudelor[2]. Coordonatele vasului, a spus el, erau 32°20' latitudine nordică şi 64°50' longitudine vestică, astfel încât secundul avea toate motivele să creadă că vom putea zări Insula St. George înainte de lăsarea serii.

— Insulele Bermude! am exclamat eu. Dar cum se face că ne aflăm în apropierea Bermudelor? Aş fi crezut că un vas care navighează între Charleston şi Liverpool trebuie să se îndrepte spre nord şi să urmeze curentul golfului.

---

[1] Cap pe coasta estică a Americii de Nord.

[2] Arhipelag în Oceanul Atlantic la 1000 km de ţărmurile SUA.

— Aveţi dreptate, domnule, mi-a răspuns Curtis, aceasta este ruta obişnuită, dar aţi observat şi dumneavoastră că de această dată căpitanul a decis să nu o urmeze.

— Dar de ce oare? am insistat eu.

— Nu sunt eu în măsură să vă răspund, domnule. Căpitanul ne-a ordonat să ne îndreptăm către est şi într-acolo mergem.

— Nu i-aţi atras atenţia asupra acestui fapt neobişnuit? l-am interogat tot eu.

Curtis a recunoscut că îi atrăsese atenţia căpitanului asupra rutei neobişnuite, dar acesta îi replicase că este pe deplin conştient de hotărârea pe care o luase. Secundul nu a mai făcut vreo altă menţiune, dar încruntarea sprâncenelor, pe care încerca să o ascundă prin gestul instinctual al trecerii mâinii peste frunte, m-a făcut să cred că avea de gând să ia o atitudine mai decisă în această privinţă.

— Toate bune, domnule Curtis, am spus, reluând discuţia, dar nu ştiu ce să cred despre această încercare a unei noi rute. Suntem în data de 7 octombrie şi dacă vrem să ajungem în Europa înainte de venirea vremii rele, presupun că nu ar trebui să pierdem nici măcar o singură zi.

— Într-adevăr, domnule, într-adevăr, nu trebuie să pierdem nici măcar o singură zi.

Surprins de răspunsul secundului, am îndrăznit să adaug:

— Vă deranjează, domnule Curtis, dacă vă rog să îmi spuneţi sincer ce credeţi despre căpitanul Huntly?

Curtis a ezitat o clipă, iar apoi mi-a răspuns scurt:

— Este căpitanul meu, domnule.

Acest răspuns evaziv a pus, desigur, capăt oricărei încercări din partea mea de a-l interoga, dar m-a pus, în schimb, şi mai mult pe gânduri.

Curtis nu greşise. În jurul orei trei, omul de la punctul de observaţie a anunţat cu voce puternică existenţa pământului în direcţia în care bătea vântul şi a descris, la nord-estul orizontului, ceva ce părea a fi caierul subţire al unui fum. La şase, am urcat pe punte cu domnul Letourneur şi fiul acestuia, de unde am putut distinge clar grupul inferior de insule ale Bermudelor, înconjurate de un formidabil lanţ de valuri care se izbeau de stâncile acestora.

— Acolo, mi s-a adresat André Letourneur, în timp ce priveam către pământul îndepărtat, acolo se află minunatul arhipelag, cântat de poetul dumneavoastră, Moore. Chiar şi exilatul Waller, cu mult timp în urmă, în 1643, a scris un

panegiric entuziast despre insule şi mi s-a spus că într-o anumită perioadă doamnele din Anglia nu ar fi conceput să poarte alte pălării decât cele confecţionate din frunze de palmier din Bermude.

— Da, am replicat, Insulele Bermude erau foarte la modă în secolul al XVII-lea, deşi mai târziu au căzut într-o uitare pe măsură.

— Dar daţi-mi voie să vă spun, domnule André, a intervenit Curtis, care s-a alăturat ca de obicei grupului nostru, că deşi poeţii pot versifica şi pot fi oricât de încântaţi de aceste insule, marinarii vă vor spune o cu totul altă poveste. Recifurile grupate în semicerc la două-trei mile de ţărm fac din orice încercare de acostare o manevră foarte dificilă. Şi încă un lucru pe care îl ştiu. Oricât de mult s-ar lăuda băştinaşii cu clima lor deosebit de frumoasă, insulele sunt vizitate de unele dintre cele mai teribile uragane. Ele au parte de faza finală a furtunilor care devastează Antilele, iar faza ultimă a unei furtuni se aseamănă loviturii cozii unei balene: este cea mai puternică lovitură a acesteia. Nu cred că veţi găsi vreun marinar care să ţină prea mult seama de versurile poeţilor dumneavoastră, fie ei Moore sau Waller.

— Fără îndoială că aveţi dreptate, domnule Curtis, a spus André, zâmbind, dar poeţii sunt precum proverbele: poţi găsi întotdeauna unul care să îl contrazică pe celălalt. Deşi Waller şi Moore au ales să aducă ode Bermudelor, se presupune că Shakespeare tocmai pe acestea le-a descris în cutremurătoarele scene care se găsesc în *Furtuna.*

Întreaga vecinătate a acestor insule este, dincolo de orice îndoială, extrem de periculoasă pentru marinari. Situate între Antile şi Noua Scoţie, Insulele Bermude au aparţinut încă de la descoperirea lor englezilor, care le-au folosit îndeosebi ca garnizoană militară. Dar acest mic arhipelag, format din aproximativ o sută cincizeci de insule şi insuliţe diferite, tinde să se lărgească, probabil, într-o măsură mai mare decât a fost deja anticipată. Sub valurile ce le înconjoară se află un număr infinit de madrepori, care, în linişte şi fără încetare, îşi duc la bun sfârşit munca lor, iar în timp – acest ingredient esenţial al operelor naturii –, cine ar putea fi sigur că ei nu vor construi, treptat, insulă după insulă, unindu-le şi formând un alt continent?

Ar mai trebui să adaug că nici un alt pasager, în afara noastră, nu s-a deranjat să urce pe punte şi să arunce o privire

la acest grup straniu de insule. Este adevărat că domnişoara Herbey a încercat să ni se alăture, dar abia ce urcase la pupă, că glasul lânced al domnului Kear s-a făcut auzit rechemând-o pentru a-l ajuta la cine ştie ce treabă neînsemnată.

VI

8-13 octombrie. Vântul bate puternic dinspre nord-est, iar *Cancelarul,* luptându-se împotriva mării înfuriate şi navigând doar cu vela de la gabier[1] şi cu pânza mare a trinchetului[2], pentru a se feri de recife, a fost obligat să se întoarcă împotriva valurilor. Grinzile şi traversele scârţâiau din toate încheieturile încât până şi pielea ţi se încreţea. Sunt singurul pasager care nu am rămas în cabină şi am preferat să stau pe punte, înfruntând ploaia biciuitoare şi fină ca praful, care mi-a ajuns până la piele. Am fost purtaţi într-o astfel de derivă pentru cea mai mare parte a ultimelor două zile, „vântul puternic” s-a transformat treptat într-o furtună, velele mici au fost şi ele strânse, iar acum, chiar în timp ce notez aceste rânduri, vântul bate cu o viteză de cincizeci sau şaizeci de mile pe oră. Deşi *Cancelarul* este un vas foarte solid, deriva sa este considerabilă şi am fost purtaţi mult prea departe în sud, încât doar putem ghici poziţia noastră exactă, deoarece norii negri de pe cer ne împiedică să măsurăm altitudinea soarelui.

Pe întreaga durată a acestor zile, ceilalţi pasageri de pe vas s-au aflat în totală necunoştinţă de cauză cu privire la ruta neobişnuită a vasului. Anglia se află la nord-est şi cu toate acestea noi navigăm către sud-est, în timp ce Robert Curtis recunoaşte că este el însuşi uimit. Secundul nu poate înţelege de ce căpitanul, de când a izbucnit această furtună, venită dinspre nord-est, a ţinut ca vasul să îşi continue călătoria către sud, în loc să-i schimbe direcţia către nord-vest, astfel încât acesta să ajungă în ape mai liniştite.

Am fost azi singur cu Curtis pe puntea dinspre pupă şi nu m-am putut abţine să nu îl întreb:

— Curtis, căpitanul tău a înnebunit?

— Poate ar trebui să vă întreb mai degrabă pe *dumneavoastră,* domnule, ce credeţi în această privinţă? a fost

---

[1] Parte a catargului unei nave cuprinsă între oloană şi arboret.
[2] Catargul de la prora unei nave cu pânze.

răspunsul său precaut.

— Ei bine, ca să fiu sincer, am spus, nu mai ştiu ce să cred, dar trebuie să mărturisesc că am observat uneori anumite priviri rătăcite în ochii săi şi o expresie ciudată a feţei sale, care nu îmi place deloc. Aţi mai navigat sub comanda sa înainte?

— Nu, aceasta este prima noastră călătorie împreună. Noaptea trecută i-am atras din nou atenţia asupra direcţiei pe care am luat-o, dar căpitanul mi-a spus doar că ştie acest lucru şi totul este în regulă.

— Ce crede locotenentul Walter şi şeful dumneavoastră de echipaj despre toate acestea? am întrebat.

— Cred la fel ca şi mine, a răspuns secundul.

— Şi dacă, la comanda căpitanului, se va hotărî să mergem spre China?

— Vom respecta ordinele căpitanului.

— Dar, totuşi, am exclamat, trebuie să existe o limită a respectării ordinelor sale. Dacă omul este chiar nebun, ce se va întâmpla atunci?

— Dacă se va dovedi într-atât de nebun, domnule Kazallon, încât să pună vasul într-un pericol real, voi şti ce să fac.

A trebuit să mă mulţumesc cu asigurările sale. Lucrurile, totuşi, au luat o cu totul altă întorsătură decât cea la care mă aşteptasem

În ziua îmbarcării mele pe *Cancelar.* Vremea s-a înrăutăţit din ce în ce mai mult. Aşa cum am mai spus, vasul naviga doar cu pânzele mici, cele mari fiind strânse, şi fusese adus împotriva valurilor, astfel încât se lupta direct cu vântul, prora scufundându-se din când în când în mare, iar noi continuăm să fim târâţi în derivă tot mai spre sud.

Cu greu se poate aproxima cât de înspre sud am ajuns în acest fel, deoarece, în noaptea de 11, intrasem cu mult în acea porţiune a Atlanticului cunoscută sub numele de Marea Sargaselor. Aceasta este o întindere vastă de apă, înconjurată de curentul cald al golfului şi acoperită de un strat gros de alge, pe care spaniolii le-au numit *sargazo*[1]*.* Abundenţa acestor alge a îngreunat serios înaintarea corăbiilor lui Columb, în prima sa traversare a oceanului.

---

[1] În română: sargasă.

Fiecare răsărit de soare în apele Atlanticului scotea la lumină lucruri atât de deosebite, încât, la rugăminţile mele, domnul Letourneur şi fiul său s-au aventurat pe punte pentru a fi martorii acestui neobişnuit spectacol. Rafalele vâjâitoare ale vântului făceau să vibreze cablurile de metal asemenea corzilor unei harpe şi dacă nu aveam grijă să ne ţinem hainele strâns lipite de trup, ne puteau fi smulse în fâşii de pe noi. Priveliştea care ni se

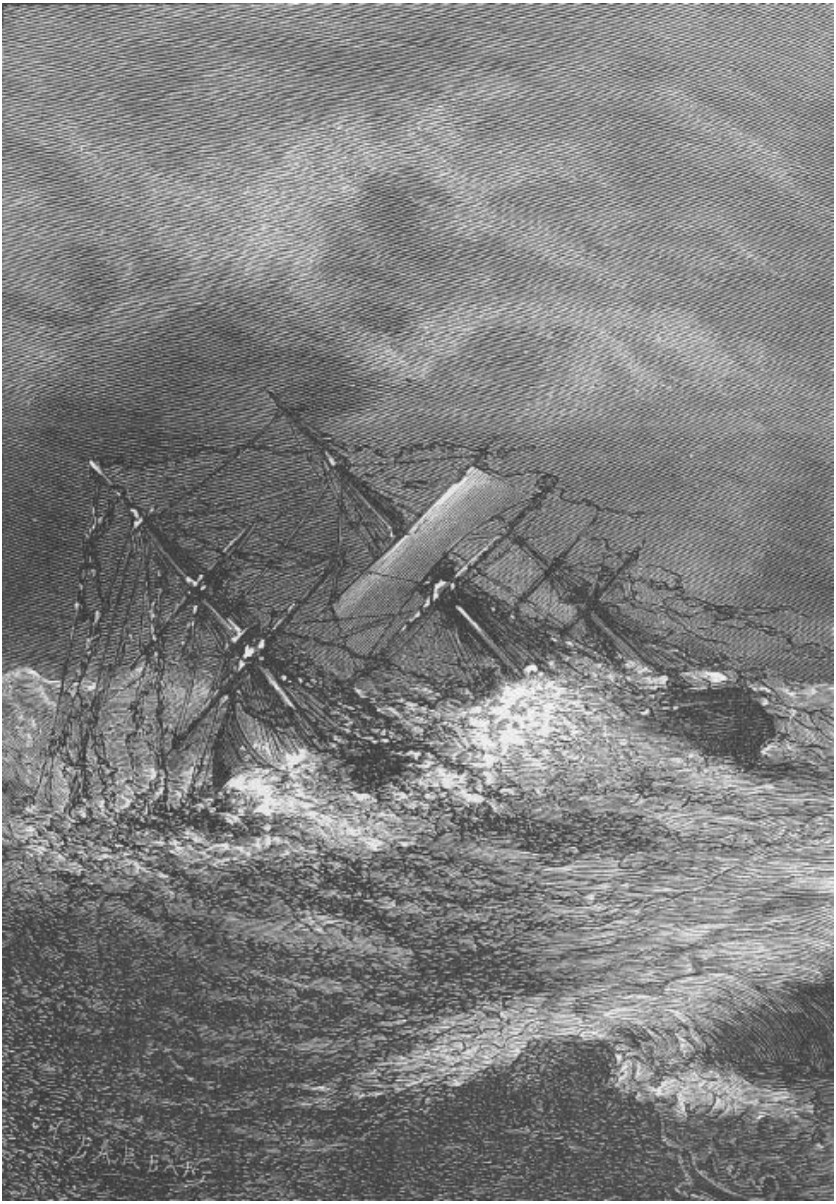

De ore bune, Cancelarul se lupta cu această formidabilă acumulare de alge

dezvăluia ochilor era inedită şi stranie. Marea, acoperită de un covor gros, ţesut din iarbă de mare, părea un câmp nesfârşit de vegetaţie, prin care *Cancelarul* îşi croia drum ca un plug. Purtate de vânt, unele fâşii de alge se prinseseră peste tot pe utilajele vasului şi atârnau între catarge în ghirlande de verdeaţă, în timp ce altele, măsurând între două şi trei sute de picioare în lungime, se încolăciseră chiar pe vârfurile catargelor, de unde fluturau asemenea unor pandantive fluide. De ore bune, *Cancelarul* se lupta cu această formidabilă acumulare de alge, catargele sale sunt încercuite de hidrofite[1], iar echipamentele sunt împodobite peste tot cu plante agăţătoare, fantastice şi asemănătoare unor cârcei de viţă de vie crescuţi sălbatic.

În timp ce vasul îşi croieşte drumul său anevoios, sunt momente când nu îl pot compara decât cu un tufiş gigantic de verdeaţă care se deplasează misterios printr-o prerie nesfârşită.

VII

14 octombrie. Vaporul a ieşit din hăţişul vegetal, iar vântul s-a potolit. Adie numai, iar noi navigăm cu două terţarole[2] în velele de la gabier.

Soarele a apărut astăzi şi străluceşte cu putere. Începe să se încălzească bine de tot. Vasul, conform măsurătorilor făcute în condiţii normale, se află la 21°33' latitudine nord şi 50°17' longitudine vest. Ca urmare, *Cancelar* a coborât cu mai bine de zece grade înspre sud, mergând numai către sud-est.

Mărturisesc că nu înţelegeam de ce Huntly urma cu încăpăţânare direcţia sud-est şi am încercat să vorbesc cu el, de mai multe ori, despre acest lucru. În continuare, nu ştiu ce să cred despre el şi mă întreb dacă are vreo idee despre ce face. Ce-i drept, îmi răspunde la întrebări ca orice om normal, făcându-mă să mă întreb dacă nu cumva este cuprins de un soi de nebunie sau de nepăsare, care se declanşează numai când e vorba de lucrurile legate de meseria lui. Am mai văzut

---

[1] Plantă adaptată la viaţa acvatică (ex. broscariţa, nufărul etc.).
[2] Porţiune dintr-o velă care poate fi strânsă prin înfăşurare pentru a reduce suprafaţa pânzei expusă vântului când acesta depăşeşte o anumită forţă.

[20]Uşă sau capac orizontal, cu care se închide intrarea în magazia navei.

[21]Serviciu de patru ore, executat permanent, pe schimburi la bordul unei

asemenea cazuri de bolnavi, despre care i-am vorbit şi lui Robert Curtis. Secundul mă ascultă de fiecare dată cu răceală şi îmi răspunde la fel cum a făcut-o în trecut: că el nu are dreptul să-l înlocuiască pe căpitan, atâta vreme cât vaporul nu este în pericol din cauza unui act nebunesc – dovedit – al lui Huntly. Înlocuirea căpitanului unui vas este o măsură la limită, care îl responsabilizează pe secund.

M-am întors în cabină pe la opt seara. Timp de o oră am citit la lumina unei lămpi mobile şi am meditat asupra celor citite. După aceea m-am culcat.

M-am trezit câteva ore mai târziu din cauza unui zgomot neobişnuit. Aud zgomot de paşi pe punte şi strigăte puternice. Mi se pare că oamenii din echipaj aleargă în grabă mare. Care ar putea fi cauza unei astfel de agitaţii? Fără îndoială, e vorba de brasajul vergelor, provocat de virarea bruscă... Dar m-am înşelat! căci vaporul e înclinat la tribord[1] şi n-a schimbat murele[2].

Mă gândesc să urc pe punte, dar peste câteva momente, zgomotul încetează. Îl aud pe căpitanul Huntly intrând în cabina sa, aşezată sub dunetă, şi mă ghemuiesc la loc în cuşetă. Trebuie să fi fost o manevră specială, care a determinat tot acel du-te-vino. Mersul navei nu e tulburat, ceea ce înseamnă că vântul nu s-a înteţit.

A doua zi, 14 octombrie, la ora 6 dimineaţa, urc pe dunetă şi privesc cu atenţie vaporul. La bord, nu pare să se fi schimbat nimic. Vaporul înaintează cu vântul la babord[3] şi cu velele mari, cu velele de la gabier şi cele mici desfăcute. Deşi puţin aplecat, navighează sigur şi briza răcoroasă îl poartă cu uşurinţă înainte.

Viteza cu care navigăm este mare, cam de unsprezece mile pe oră. La scurtă vreme, pe punte apar domnul Letourneur şi fiul său. Îl ajut pe tânăr să urce pe dunetă[4]. Lui André îi place să inspire aerul proaspăt al dimineţii, încărcat de miresmele oceanului.

Îi întreb dacă au fost treziţi noaptea trecută de zgomotul de

---

[1] Bordul drept al unei nave, privind de la pupă spre proră.

[2] Parâmă folosită pentru a trage spre partea din faţă a unei nave colţurile inferioare ale velelor pătrate.

[3] Partea stângă a unei nave după direcţia înaintării.

[4] Parte mai înaltă din spatele unei nave (unde se află cabinele căpitanului şi ale ofiţerilor sau ale întregului echipaj).

la bordul vasului.

— Nu am auzit nimic, răspunde André, în ceea ce mă priveşte, am dormit neîntors.

— Mă bucur dragul meu că ai dormit bine, spuse domnul Letourneur, căci eu am fost trezit de zgomotul de care vorbeşte domnul Kazallon. Mi s-a părut chiar că am auzit strigându-se: „Repede! la chepenguri!”

— Îmi puteţi spune ce oră era? întreb eu.

— Cred că era aproape trei dimineaţa, îmi răspunde domnul Letourneur.

— Cunoaşteţi cauza acelui zgomot?

— Nu, dar oricum nu poate să se fi întâmplat ceva grav, de vreme ce nici unul dintre noi n-a fost chemat pe punte.

Examinez chepengurile[1], aflate în faţa şi în spatele catargului principal, prin care se ajunge în cala vaporului. Acum sunt închise, cum e de aşteptat dar, pentru prima dată în această călătorie, văd că sunt acoperite de prelate groase.

Se pare că s-au luat măsuri suplimentare pentru ca ele să fie bine închise. De ce oare au fost acoperite chepengurile? În mod sigur există un motiv, pe care nu îl ghicesc încă. Poate că mă va lămuri Robert Curtis. De aceea, trebuie să aştept ca secundul să facă de cart[2]. Până atunci prefer să păstrez tăcerea faţă de domnul Letourneur.

Ziua va fi frumoasă, căci soarele a răsărit în toată splendoarea lui şi nu sunt semne că vremea se va schimba. Pe cer se zăreşte încă luna, căci ne aflăm cu trei zile înainte de ultimul pătrar, iar azi nu va apune mai devreme de 10,57 dimineaţa.

Potrivit calendarului meu, pe 24 octombrie e lună nouă, când, de pe toate ţărmurile continentelor sau insulelor, se poate vedea mareea, cantităţi imense de apă revărsându-se pe maluri. Noi, pasagerii de pe *Cancelar,* nu vom vedea nimic din toate acestea.

Sunt singur pe dunetă. Domnul Letourneur şi fiul său au coborât să-şi bea ceaiul. Eu îl aştept pe secund.

La ora opt, Robert Curtis începe să-şi facă rondul şi preia comanda de la locotenentul Walter. Mă voi îndrepta către el ca să-i strâng mâna.

---

[1] Uşă sau capac orizontal, cu care se închide intrarea în magazia navei

[2] Serviciu de patru ore, executat permanent, pe schimburi, la bordul unei nave, de membrii echipajului.

Înainte chiar de a mă saluta, Robert Curtis inspectează dintr-o singură privire întreaga punte a vasului. Nu este foarte mulţumit şi la un moment dat mi se pare că se încruntă.

Apoi examinează cerul şi starea velelor. Se apropie de locotenentul Walter:

— L-ai văzut pe căpitanul Huntly? îl întreabă.

— Nu l-am văzut încă, domnule.

— Ceva nou?

— Nu, nimic nou.

Câteva momente, Robert Curtis şi Walter vorbesc cu voce scăzută pentru a nu fi auziţi. La una din întrebări, Walter dă un răspuns negativ, clătinând din cap.

— Trimite-l la mine pe şeful echipajului, îi spuse secundul lui Walter, care se îndepărtează de el.

Şeful echipajului nu întârzie să apară. Imediat, Robert Curtis îi pune câteva întrebări, la care acesta răspunde cu voce joasă, dând din cap. După aceea, la ordinul secundului, şeful echipajului îi cheamă pe marinarii aflaţi în post şi udă prelatele care acoperă chepengul mare.

Mă apropii de Robert Curtis şi vorbim la început despre lucruri fără importanţă. Văzând că secundul nu are de gând să-mi spună nimic despre ce se întâmplase noaptea trecută, îl întreb direct:

— Ce s-a întâmplat azi-noapte la bordul vaporului, domnule Curtis?

Înainte de a-mi răspunde, Robert Curtis mă priveşte lung câteva secunde.

— Am fost trezit de un zgomot neobişnuit pe care l-a auzit şi domnul Letourneur, am continuat eu. Ce s-a întâmplat?

— Nimic, domnule Kazallon, îmi răspunde Robert Curtis. Din cauza unei schimbări greşite a direcţiei, cârmaciul a fost pe punctul de a da un nou curs vaporului şi, prin urmare, a fost necesar să orientăm imediat vergile[1]. Iată cauza agitaţiei de pe punte. Nu trebuie să vă faceţi griji, căci eroarea a fost repede îndreptată şi vaporul a revenit la ruta sa normală.

Observ imediat că Robert Curtis – de altfel o persoană onestă – îmi ascunde adevărul.

---

[1] Bară (de lemn sau de metal) aşezată perpendicular pe catargul unei corăbii, folosită la susţinerea velelor.

VIII

15-18 octombrie. Călătoria continuă la fel ca şi până acum, vântul bate dinspre nord-est şi, pentru cineva neprevenit, n-ar exista nici un semn clar că la bord s-ar petrece ceva neobişnuit.

Totuşi, la bord, ceva se întâmplă! Mateloţii, strânşi mai mereu în grupuri, vorbesc între ei, iar când se apropie cineva, tac brusc. De multe ori am auzit cuvântul „chepeng”, care i-a atras atenţia şi domnului Letourneur. Ce se află oare în cala vaporului, care să conţină atâtea măsuri de precauţie? De ce chepengurile sunt ascunse de prelate? Ca şi cum am avea parte de un echipaj răzvrătit şi prizonier în spaţiul dintre punţi, pentru care n-am luat suficiente măsuri să-l ţinem sub observaţie!

Pe 15 octombrie, plimbându-mă pe teuga de la proră, îl aud pe matelotul Owen când vorbeşte cu camarazii săi:

— Voi ceilalţi, înţelegeţi? Eu unul nu voi aştepta până în ultima clipă. Fiecare pentru el.

— Ce vei face, Owen? îl întreabă Jynxtrop, bucătarul.

— Ei bine, a răspuns matelotul, doar şalupele nu sunt făcute pentru marsuini!...

Cum discuţia s-a oprit aici, n-am putut să aflu alte informaţii.

Să fie vorba de o conspiraţie împotriva superiorilor de pe navă? Oare Robert Curtis şi-a dat seama că se pune la cale o revoltă? Există mereu motive să te temi de dispoziţia schimbătoare a marinarilor, care nu pot fi conduşi decât printr-o disciplină de fier.

S-au scurs trei zile, în timpul cărora nu s-a întâmplat nimic nou sau – cel puţin – aşa mi s-a părut mie.

Începând de ieri, observ că secundul şi căpitanul poartă discuţii din ce în ce mai des. În ceea ce-l priveşte pe Robert Curtis, îi scapă tot mai multe gesturi de nerăbdare, fapt surprinzător pentru un om stăpân pe sine cum este secundul. În acelaşi timp, ca urmare a discuţiilor purtate cu Robert Curtis, căpitanul Huntly ţine tot mai mult la ideile sale. Ca şi cum asta n-ar fi nimic, Huntly este stăpânit de o surescitare nervoasă a cărei cauză îmi scapă. Eu, domnul Letourneur şi André am remarcat că, în timpul mesei, Huntly devine din ce în ce mai tăcut, iar Robert Curtis, din ce în ce mai neliniştit.

Uneori se întâmplă ca secundul să înceapă o discuţie, care aproape imediat lâncezeşte. Este de la sine înţeles că nici inginerul Falsten, nici domnul Kear nu sunt genul de persoane care să reînsufleţească o discuţie. Ruby, nici atât. Nu e mai puţin adevărat că aceşti pasageri încep să se plângă, pe bună dreptate, de întârzierile călătoriei. Domnul Kear crede că forţele naturii sunt obligate să se supună trebuinţelor sale şi, de aceea, îl învinovăţeşte pe Huntly de întârziere, tratându-l de sus. Începând cu 17 octombrie, puntea este udată de mai multe ori pe zi, din ordinul secundului. Udarea punţii se face, În mod obişnuit, numai dimineaţa dar, se pare, există motive ca această operaţiune să se facă mai des, de vreme ce temperatura a crescut cu câteva grade bune, o dată cu stabilirea cursului spre sud. Prelatele care acoperă chepengurile sunt mereu udate, astfel încât ţesătura lor deasă, aceeaşi ca pânza din vele, nu mai permite nici măcar trecerea aerului. Vaporul este prevăzut cu pompe de apă, ceea ce uşurează spălarea punţii cu apă din belşug. Cred sincer că nici o punte de pe orice goletă[1] luxoasă nu este spălată mai des decât aceea a vasului nostru. Ar fi normal ca echipajul să se plângă de prea multă muncă şi, totuşi, nu o face.

În timpul nopţii din 13 spre 14 octombrie, căldura din cabine şi din careu mi s-a părut sufocantă. Deşi oceanul a fost tulburat de talazuri puternice, am fost nevoit să deschid hubloul cabinei, aflat pe unul dintre pereţii tribordului. Ne aflăm, aşadar, la tropice!

Dis-de-dimineaţă am urcat pe punte. Am fost profund uimit să constat că nu exista nici o legătură între vremea de afară şi căldura din cabine. Dimineaţa este răcoroasă, iar soarele se vede cu mare greutate dincolo de orizont. Cu toate acestea, pe dunetă este foarte cald.

Încă de dimineaţă, mateloţii sunt ocupaţi cu spălatul punţii, iar pompele stropesc neîncetat cu apă, care se scurge fie prin canalele de la tribord, fie prin cele de la babord, în funcţie de înclinarea vaporului.

Marinarii aleargă cu picioarele goale prin apa limpede, care spumegă în mici valuri. Nu ştiu de ce, dar mă încearcă gândul să mă alătur mateloţilor. Mă descalţ, îmi scot şosetele şi iată-mă bălăcindu-mă în apa rece de pe punte.

Spre marea mea surpriză, constat că puntea vasului este

---

[1] Navă cu pânze având două până la şase catarge.

caldă sub tălpile mele şi nu-mi reţin strigătul de uimire.

Robert Curtis mă aude, se întoarce spre mine şi îmi răspunde

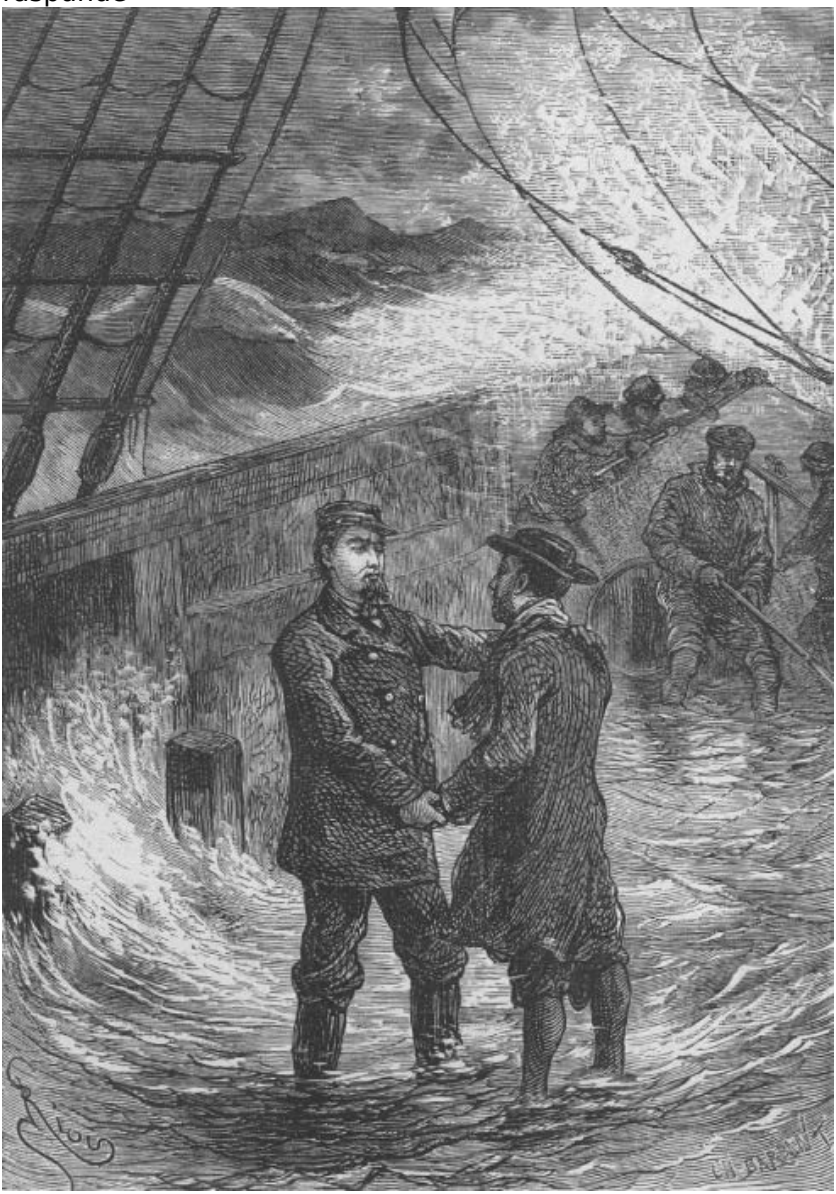

— Ei bine, da! îmi spune. Avem foc la bord!

la întrebarea pe care nu apucasem să i-o pun:

— Ei bine, da! îmi spune. Avem foc la bord!

IX

19 octombrie. Iată că totul se explică, şuşoteala mateloţilor, neliniştea lor, cuvintele lui Owen, spălarea punţii de mai multe ori pe zi pentru a o menţine umedă şi, în sfârşit, căldura de nesuportat care se răspândeşte deja în sala ofiţerilor. Ceilalţi pasageri suferă de cald ca şi mine şi nu ştiu cauza acestei creşteri a temperaturii.

După ce mi-a făcut această mărturisire înspăimântătoare, Robert Curtis a rămas tăcut. Îmi aşteaptă întrebările şi trebuie să recunosc că în prima clipă am fost scuturat de un fior de teamă. Dintre toate nenorocirile care se pot produce pe un vas, cea mai cumplită ni se întâmpla nouă şi nici un om, oricât de stăpân pe sine ar fi fost, n-ar fi ascultat teribila veste fără să tremure: Avem foc la bord.

În cele din urmă, îmi regăsesc sângele rece şi prima mea întrebare pentru Robert Curtis este:

— Când a izbucnit incendiul?

— Acum şase zile.

— Şase zile! răspund eu fără să-mi reprim un strigăt. Cu alte cuvinte, începând din acea seară...

— Da, îmi răspunde Robert Curtis, în acea noapte în care pe puntea navei a fost agitaţie mare. Mateloţii, aflaţi în tură, au văzut cum ieşea fumul printre scândurile chepengului mare. Eu şi căpitanul am fost imediat anunţaţi. Nu exista nici o îndoială! Baloturile de bumbac luaseră foc în cală, iar noi nu puteam să ajungem până la focarul incendiului. Am făcut singurul lucru care se impunea într-o astfel de situaţie: am izolat chepengurile pentru a împiedica aerul să ajungă în cală. Speram că vom reuşi astfel să înăbuşim incendiul şi chiar am crezut în primele zile că l-am dovedit. Dar, după trei zile, am observat că – din nefericire – focul nu a fost stins. Căldura pe care o simţeam sub tălpi creştea fără încetare şi, dacă n-aş fi luat măsura de a uda în permanenţă puntea, focul ar fi cuprins deja întreaga cală. Acum e mai bine că dumneavoastră aţi aflat aceste lucruri, adăugă Robert Curtis, iată de ce vi le-am dezvăluit.

Am ascultat în tăcere povestea secundului. Înţeleg

gravitatea

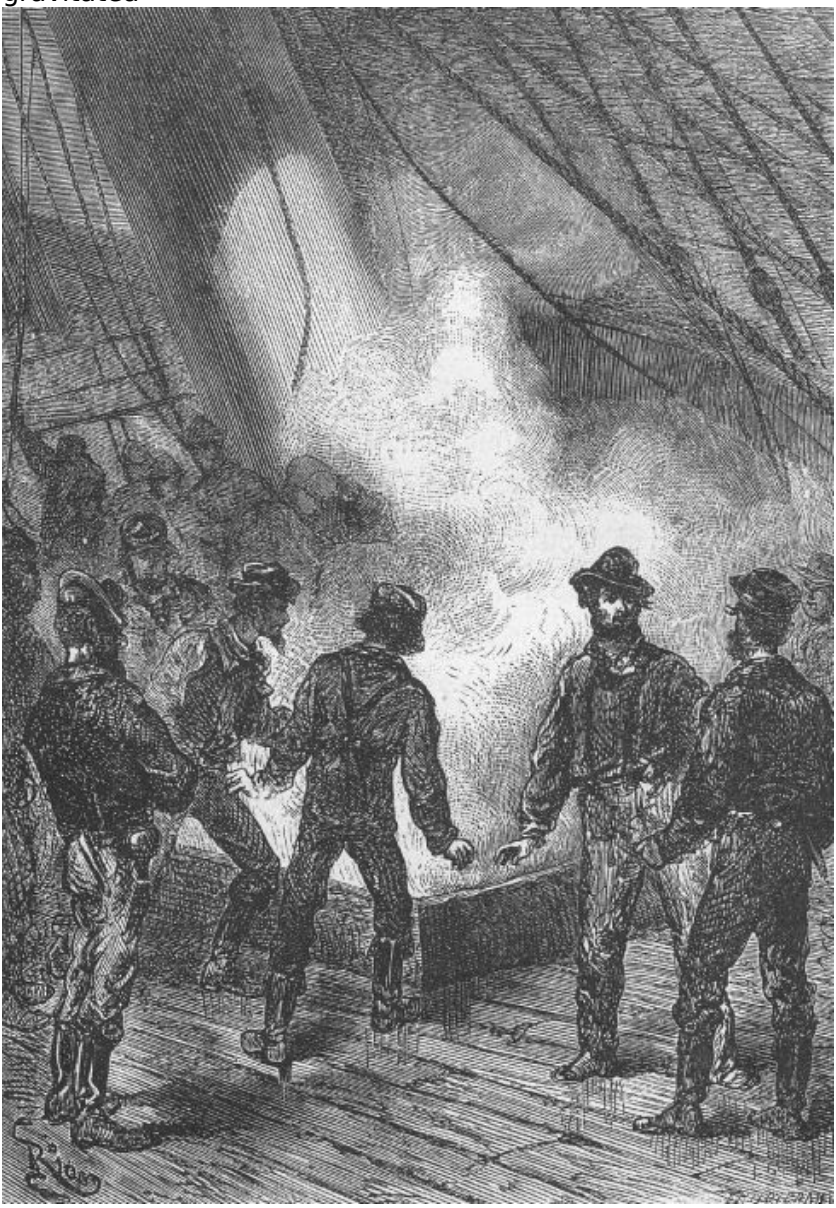

Mateloţii, aflaţi în tură, au văzut cum ieşea fumul printre

situaţiei: avem un incendiu la bord, care creşte în fiecare zi în intensitate şi care, probabil, nu poate fi oprit de nici un om, oricât de puternic ar fi.

— Ştiţi cum au luat foc baloturile? l-am întrebat pe Robert Curtis.

— Este foarte probabil ca ele să fi luat foc din cauza unei combustii[1] spontane a bumbacului, îmi răspunde secundul.

— Şi acest fenomen se produce des?

— Nu chiar atât de des dar, uneori, se poate întâmpla ca bumbacul să nu fie bine uscat atunci când e adus în cală. Ca urmare, combustia se produce spontan, fiind favorizată de umiditatea din cală şi de imposibilitatea aerisirii bumbacului pe tot parcursul transportării.

Pentru mine, este clar că incendiul de pe vaporul nostru nu are altă cauză.

— Acum nu mai contează aşa de mult cauza, am răspuns eu. Ce e de făcut, domnule Curtis?

— Nimic în afară de măsurile pe care – vă repet – le-am luat deja, în funcţie de situaţia dată. M-am gândit chiar să înclin nava mai jos de linia de plutire pentru a lăsa apa să pătrundă în cală. Am fi scos apa mai târziu, cu ajutorul pompelor. După aceea, ne-am dat seama că focul a cuprins o mare parte a încărcăturii şi ar fi trebuit să inundăm în întregime cala pentru a-l opri. În anumite locuri am găurit puntea şi, în timpul nopţii, se varsă apă prin aceste găuri, dar recunosc că este insuficient. În realitate, nu mai este decât un singur lucru de făcut – la care se apelează mereu în astfel de situaţii: să izolăm în întregime cala prin închiderea oricărei guri de aerisire, obligând focul să se stingă din lipsă de oxigen.

— Şi incendiul ia proporţii?

— Da, ceea ce arată că aerul pătrunde încă în cala navei, printr-o deschizătură pe care nu am descoperit-o, în ciuda căutărilor noastre.

— Sunt cunoscute exemple de vapoare care să fi rezistat în asemenea condiţii, domnule Curtis?

— Fără îndoială, domnule Kazallon. Nu este un fapt rar ca vapoarele, încărcate cu bumbac, să ajungă la Liverpool sau Le Havre cu o parte din încărcătură arsă. Totuşi, în acest caz, incendiul a putut fi stins sau, cel puţin, ţinut în frâu, în timpul

---

[1] Ardere.

traversării oceanului. Am cunoscut mulţi căpitani care au ajuns în port cu puntea arzând. Descărcarea a fost făcută rapid şi partea neatinsă a încărcăturii a fost salvată în acelaşi timp cu vaporul. În ceea ce ne priveşte, noi suntem un caz diferit, iar eu îmi dau seama că focul – departe de a fi stăpânit – cuprinde din ce în ce mai multe baloturi de bumbac în fiecare zi. Sunt convins că există o deschizătură prin care intră aerul în cală şi care ne-a scăpat.

— N-ar fi oare mai potrivit să ne întoarcem şi să acostăm pe cel mai apropiat ţărm?

— Se poate, îmi răspunde Robert Curtis. Oricum aceasta este problema pe care o vom discuta astăzi cu căpitanul. Nu numai eu, ci şi locotenentul şi şeful echipajului. Vă mărturisesc, domnule Kazallon, că deja am luat asupra mea modificarea rutei pe care am urmat-o până acum. Vaporul se află, în acest moment, cu vântul la pupă, îndreptându-se spre sud-vest, adică spre ţărm.

— Ceilalţi pasageri nu ştiu nimic despre pericolul care îi ameninţă? l-am întrebat pe secund.

— Nimic, de aceea vă rog să păstraţi tăcerea în legătură cu ce aţi aflat acum. Nu trebuie ca isteria femeilor sau a bărbaţilor mai slabi de înger să se adauge la necazurile pe care le avem. Echipajul a primit deja ordinul de a nu spune nimic.

Îi înţeleg motivele secundului şi îi promit că voi păstra secretul.

X

20 şi 21 octombrie. Iată în ce condiţii vaporul nostru continuă să navigheze, având toate pânzele întinse atât cât vergele, catargele şi cordajul îi permit. Uneori, catargele se încovoaie, gata să cedeze din cauza presiunii la care sunt supuse, dar Robert Curtis veghează. Stă numai la cârmă şi nu-l pierde din ochi nici un moment pe cârmaci.

Vaporul face mici salturi peste valuri şi se supune brizei pentru a atinge viteza maximă. Uneori, *Cancelar* pare să nu mai fie o navă sigură, în realitate, nu este aşa, pentru că la cârmă se află secundul.

În timpul zilei de 20 octombrie, pasagerii au urcat cu toţii pe dunetă. Au remarcat creşterea neobişnuită a temperaturii în

cabine şi în careu, dar nu sunt neliniştiţi deloc, pentru că nu bănuiesc care ar fi cauza acestui fenomen. De altfel, încălţările nu le-au permis să simtă căldura degajată de scândurile punţii. În ciuda faptului că apa curge pe punte în permanenţă, căldura creşte neîncetat. Activitatea neîntreruptă a pompelor ar putea fi un motiv de uimire pentru pasageri şi, totuşi, cei care călătoresc cu mine, întinşi pe şezlonguri, se lasă legănaţi de mişcarea vaporului, într-o profundă stare de mulţumire şi linişte.

Domnul Letourneur este singurul care pare surprins, dându-şi seama că echipajul este mânat de exces de zel în spălarea punţii, lucru neobişnuit pentru o navă de comerţ. Îmi spune ce crede despre acest fapt, iar eu îi răspund pe un ton indiferent. Îmi pare rău că nu îi dezvălui adevărul, mai ales că francezul are o inteligenţă vie, dar i-am promis lui Robert Curtis că o să păstrez tăcerea, aşa că tac.

Recunosc că, atunci când mă gândesc la consecinţele catastrofei care stă să se producă, mi se face inima cât un purice. Suntem douăzeci şi opt de persoane la bord, ceea ce înseamnă tot atâtea victime, pentru care vâlvătaia nu va lăsa nici măcar o singură scândură intactă.

Astăzi, secundul, locotenentul şi şeful echipajului vor vorbi cu căpitanul, iar de rezultatul discuţiei depinde salvarea vaporului, a pasagerilor şi a echipajului.

Robert Curtis mi-a dezvăluit hotărârea pe care a luat-o. Căpitanul Huntly este total depăşit de situaţie şi demoralizat – ceea ce era uşor de prevăzut. Nu mai are nici stăpânirea de sine, nici energia de a face faţă greutăţilor, ca urmare, lasă comanda navei în mâinile lui Robert Curtis, evident, fără ca acest lucru să fie făcut public. Incendiul pare departe de a fi stăpânit, iar în compartimentele echipajului aerul este irespirabil. Este evident că focul nu poate fi stins şi că, mai devreme sau mai târziu, va izbucni cu violenţă.

În acest caz, ce trebuie făcut? Nu există decât o singură soluţie: să ne îndreptăm către ţărmul cel mai apropiat. Potrivit unor măsurători exacte, Antilele Mici[1] se află cel mai aproape de noi, iar nouă nu ne rămâne decât să sperăm că vom ajunge acolo cât mai curând, ajutaţi de vântul puternic de nord-est.

După ce s-a ajuns la această hotărâre, secundul nu a făcut

---

[1] Insule din partea estică a arhipelagului Antilelor, care separă Oceanul Atlantic de Marea Caraibelor.

decât să menţină ruta pe care o urmam deja de douăzeci şi patru de ore. Pasagerii, fără punct de reper în imensitatea oceanului şi puţin familiarizaţi cu indicaţiile compasului[1], n-au sesizat schimbarea direcţiei vasului care, cu toate pânzele sus, se îndreaptă spre Insulele Antile, aflate încă la mai bine de şase sute de mile.

Atunci când domnul Letourneur l-a întrebat pe secund de ce vasul şi-a schimbat cursul, Robert Curtis i-a răspuns că, neputând să avanseze pe direcţia vântului, *Cancelar* o să găsească în vest curenţii favorabili pentru a ajunge la destinaţie.

Este singura observaţie a vreunui pasager legată de modificarea direcţiei.

A doua zi, pe 21 octombrie, situaţia de la bord este la fel ca în ziua precedentă. În ochii pasagerilor, traversarea oceanului se desfăşoară în condiţii normale, şi nimic nu s-a schimbat în rutina vieţii de la bord.

Există cu siguranţă şi un lucru bun: deşi focul a crescut în intensitate, nu apar semne evidente în afara calei. Toate deschizăturile către cală au fost astupate, aşa că nici o urmă de fum nu trădează combustia din interiorul navei. Poate că focul nu va trece dincolo de cală şi, în cele din urmă, se va stinge sau va mocni liniştit fără să se extindă la toată încărcătura, de vreme ce în interiorul calei nu mai intră pic de aer. Iată ce speră şi Robert Curtis care, foarte precaut, a pus să se izoleze cu grijă orificiile pompelor ale căror furtunuri ajung până în fundul calei, putând fi căi de acces ale aerului.

Fie ca Domnul să ne vină în ajutor, căci noi nu putem face nimic prin forţele noastre!

Această zi s-ar fi încheiat fără nici un incident, dacă întâmplarea nu mi-ar fi dezvăluit câteva cuvinte care m-au convins că, deşi situaţia noastră este foarte gravă, ea poate deveni de-a dreptul înspăimântătoare!

Iată, aşadar, ce s-a întâmplat, pentru a se vedea dacă am sau nu dreptate.

Stăteam pe un şezlong, pe dunetă. În timpul acesta alţi doi pasageri vorbeau cu voce scăzută, fără să bănuiască faptul că unele cuvinte ar putea să ajungă la urechile mele. Cei doi pasageri erau inginerul Falsten şi Ruby, negustorul, pe care îi vedeai mereu stând de vorbă.

Atenţia mi-a fost atrasă la început de unul sau două gesturi

---

[1] Busolă (rar).

ale inginerului, care pare să-i reproşeze ceva lui Ruby într-un mod vehement. Nu pot să mă opresc să trag cu urechea şi aud următorul dialog:

— Dar este absurd! repetă Falsten. Ceva mai imprudent nu există!

— Ei!?! răspunde Ruby cu indiferenţă, nu se va întâmpla nimic!

— Pot să se întâmple mari nenorociri! reia inginerul.

— Bine, răspunde negustorul, dar nu e prima oară când fac acest lucru!

— Înţelege că e suficient un mic şoc pentru a provoca o explozie!

— Damigeana este bine împachetată, domnule Falsten, şi vă repet că nu există nimic de care să ne temem!

— De ce nu l-aţi anunţat pe căpitan?

— Ei?!! pentru că n-ar fi vrut să-mi ia pe vas damigeana! Când vântul s-a oprit pentru câteva clipe, n-am mai auzit nimic,

dar bănuiesc că inginerul continuă să insiste, în timp ce Ruby se mărgineşte să ridice din umeri.

După ce briza a început să adie, alte cuvinte ajung până la mine.

— Da, da, spune Falsten, trebuie să-l anunţăm pe căpitan. Trebuie să aruncăm în apă damigeana. Nu am nici un chef să sar în aer!

Să sară în aer! La auzul acestor cuvinte, mă ridic din şezlong. Ce vrea să zică inginerul? La ce face aluzie? Mă îndoiesc că ştie situaţia vaporului, a cărui cală este cuprinsă de flăcări.

Dar aceste cuvinte – înspăimântătoare în condiţiile date – mă fac să tresalt. Şi cuvântul – sau mai degrabă, cuvintele – „picrat de potasiu[1]” este repetat de câteva ori.

Într-o clipă, sunt lângă cei doi pasageri şi, mânat de o forţă irezistibilă, îl apuc de guler pe Ruby.

— Există picrat la bord?

— Da, îmi răspunde Falsten, o damigeană cu treizeci de livre de picrat de potasiu.

— Şi unde e?

— În cală, cu baloturile de bumbac.

---

[1] Combinaţie chimică obţinută pe baza acidului picric, folosită ca exploziv.

XI

21 octombrie, continuare. Nu pot să povestesc ce-am simţit când am auzit răspunsul lui Falsten. Nu este atât groază, cât mai degrabă resemnare, ceea ce mă stăpâneşte în aceste momente. Mi se pare că inconştienţa lui Ruby întregeşte situaţia – şi aşa dramatică – a navei, dacă nu cumva o duce la „bun” sfârşit. Cu calm, o să-l caut pe Robert Curtis pe teugă[1].

Aflând că o damigeană plină cu picrat – mai bine zis cu treizeci de livre de picrat de potasiu, ceea ce ar arunca în aer un munte întreg – se află la bord, în cala vasului, chiar în mijlocul focului şi că vaporul poate să explodeze în orice clipă, Robert Curtis nu-şi încruntă sprâncenele, aproape cu greu dacă-şi încreţeşte fruntea şi îşi deschide ochii larg.

— Bine, îmi răspunde el. Să păstrăm tăcerea. Unde e acest Ruby?

— Pe dunetă.

— Veniţi cu mine, domnule Kazallon.

Ne îndreptăm amândoi spre dunetă, unde inginerul şi negustorul discută încă.

Robert Curtis se duce direct spre ei:

— Dumneavoastră aţi făcut acest lucru? îl întreabă pe Ruby.

— Ei bine, da! eu l-am făcut! îi răspunde liniştit Ruby care crede că a comis cel mult o înşelătorie.

Pentru un moment, am impresia că Robert Curtis o să-l strivească pe nefericitul pasager, care nu reuşeşte să înţeleagă gravitatea imprudenţei sale. Dar secundul îşi stăpâneşte mânia şi îl văd cum îşi strânge pumnii la spate pentru a nu se lăsa pradă tentaţiei de a-l înhăţa pe Ruby de gât.

Apoi, cu o voce liniştită, îi pune câteva întrebări lui Ruby. Acesta îi confirmă ceea ce eu îi spusesem deja: că printre bagajele şi marfa lui, se află o damigeană cu treizeci de livre[2] de substanţă explozivă. Ruby a acţionat – în acest caz – cu acea imprudenţă care este caracteristică anglo-saxonilor şi a introdus în cala navei un amestec exploziv cu aceeaşi naturaleţe cu care un francez ar fi luat cu el o sticlă de vin. Nu

---

[1] Construcţie situată deasupra punţii superioare, în interiorul căreia sunt amenajate magazii sau, mai rar, locuinţe pentru echipaj.

[2] Unitate de măsură pentru greutăţi de aproximativ 0,500 kg.

a anunţat ce anume conţinea damigeana tocmai pentru că ştia perfect că nici un căpitan de vas nu i-ar fi luat-o la bord.

— Ei, asta-i bună, adaugă el dând din umeri, nu văd de ce să spânzuraţi un om pentru atâta lucru, dacă damigeana vă deranjează, aruncaţi-o în ocean! Marfa mea este asigurată!

La acest răspuns, eu nu reuşesc să îmi controlez furia, pentru că nu am stăpânirea de sine a lui Robert Curtis şi cedez primului impuls:

— Ticălosule! Nu ştii că focul arde în cală?

Imediat ce pronunţ aceste cuvinte, îmi pare rău de imprudenţa mea, dar este totuşi prea târziu. Efectul pe care îl au cuvintele mele asupra lui Ruby este greu de descris. Nefericitul este cuprins de panică. Rămâne înţepenit, i se zbârleşte părul de frică, ochii îi ies din orbite, gâfâie ca un bolnav de astm, nu poate să scoată nici un cuvânt şi spaima pune stăpânire pe el, ajungând la paroxism. Brusc, începe să-şi agite mâinile, priveşte puntea vaporului care poate sări în aer în orice moment, se repede jos de pe dunetă, urcă din nou, aleargă în toate părţile şi gesticulează ca un nebun. În cele din urmă, reuşeşte să vorbească, articulând aceste cuvinte înfiorătoare:

— Avem foc la bord! Avem foc la bord!

La auzul strigătelor lui Ruby, echipajul aleargă pe punte, crezând că incendiul a cuprins restul navei şi că a venit momentul să se îndrepte spre bărcile de salvare. Domnul Kear, soţia lui, domnişoara Herbey, domnul Letourneur, André, ajung şi ei lângă Ruby. Robert Curtis încearcă să-l potolească pe Ruby, dar negustorul şi-a pierdut minţile.

Dezordinea pare să pună stăpânire pe navă. Doamna Kear a leşinat pe punte. Domnul Kear nu are timp să se ocupe de ea şi o lasă pe domnişoara Herbey să-i acorde îngrijirile necesare. Mateloţii au apucat deja palanele[1] şalupei pentru a o lăsa la apă.

În tot acest timp, le aduc la cunoştinţă domnului Letourneur şi lui André ceea ce ei nu ştiu: că baloturile de bumbac sunt în flăcări. Imediat, primul gând al tatălui se îndreaptă către André, pe care îl strânge în braţe pentru a-l feri de pericol. Tânărul îşi păstrează stăpânirea de sine şi îl linişteşte pe tatăl său repetându-i că pericolul nu este imediat.

---

[1] Macara formată din mai mulţi scripeţi situaţi pe două sau mai multe axe, dintre care una fixă.

Robert Curtis a reuşit în cele din urmă, cu ajutorul locote-

Nefericitul este cuprins de panică.

nentului, să-şi oprească oamenii. Îi anunţă că focul nu s-a extins, că Ruby nu ştie nici ce face, nici ce zice, că ei trebuie să-şi păstreze sângele rece şi numai atunci când va fi necesar vor părăsi vaporul...

Cei mai mulţi mateloţi se opresc imediat ce aud vocea secundului, pe care îl preţuiesc şi îl respectă. Curtis obţine de la ei ceea ce Huntly n-ar fi putut niciodată obţine, aşa că şalupa rămâne la locul ei.

Din fericire, Ruby nu a spus nici un cuvânt despre picratul închis în cală. Dacă echipajul ar fi ştiut adevărul şi ar fi aflat că vaporul nu este nici mai mult, nici mai puţin decât un vulcan gata să erupă, şi-ar fi pierdut cumpătul, ar fi fost greu de ţinut în frâu şi ar fi fugit cu orice preţ.

Secundul, inginerul Falsten şi cu mine suntem singurii care ştim în ce fel situaţia de pe navă s-a complicat, iar secretul trebuie păstrat cu stricteţe.

După ce ordinea a fost restabilită, Robert Curtis şi cu mine mergem pe dunetă pentru a ne întâlni cu Falsten. Inginerul nu s-a mişcat de pe dunetă, ţinându-şi braţele încrucişate şi gândindu-se la vreo problemă de mecanică, în timpul spaimei generale. Îl sfătuim să nu spună nimănui despre această nouă complicaţie, datorată imprudenţei lui Ruby.

Falsten ne promite că va păstra secretul. În ceea ce-l priveşte pe căpitanul Huntly, care nu cunoaşte încă situaţia dezastruoasă a navei, Robert Curtis mă anunţă că-i va prezenta el noua complicaţie.

Mai înainte, el trebui să aibă grijă de Ruby, căci nefericitul este cuprins de o nebunie deplină. Nu mai ştie ce face, aleargă pe punte şi strigă mereu:

— În foc! În foc!

Robert Curtis le dă ordine mateloţilor să pună mâna pe Ruby – căruia trebuie să-i pună căluş – şi să-l lege fedeleş. Apoi, este dus în cabina lui, de unde nu îl vor slăbi din ochi.

Teribilul cuvânt nu a fost încă rostit de faţă cu toată lumea!

XII

22 octombrie. Curtis l-a informat pe căpitan cu privire la toate cele întâmplate, deoarece continuă să îl recunoască în mod oficial drept superiorul său şi refuză să îi mai ascundă situaţia noas-

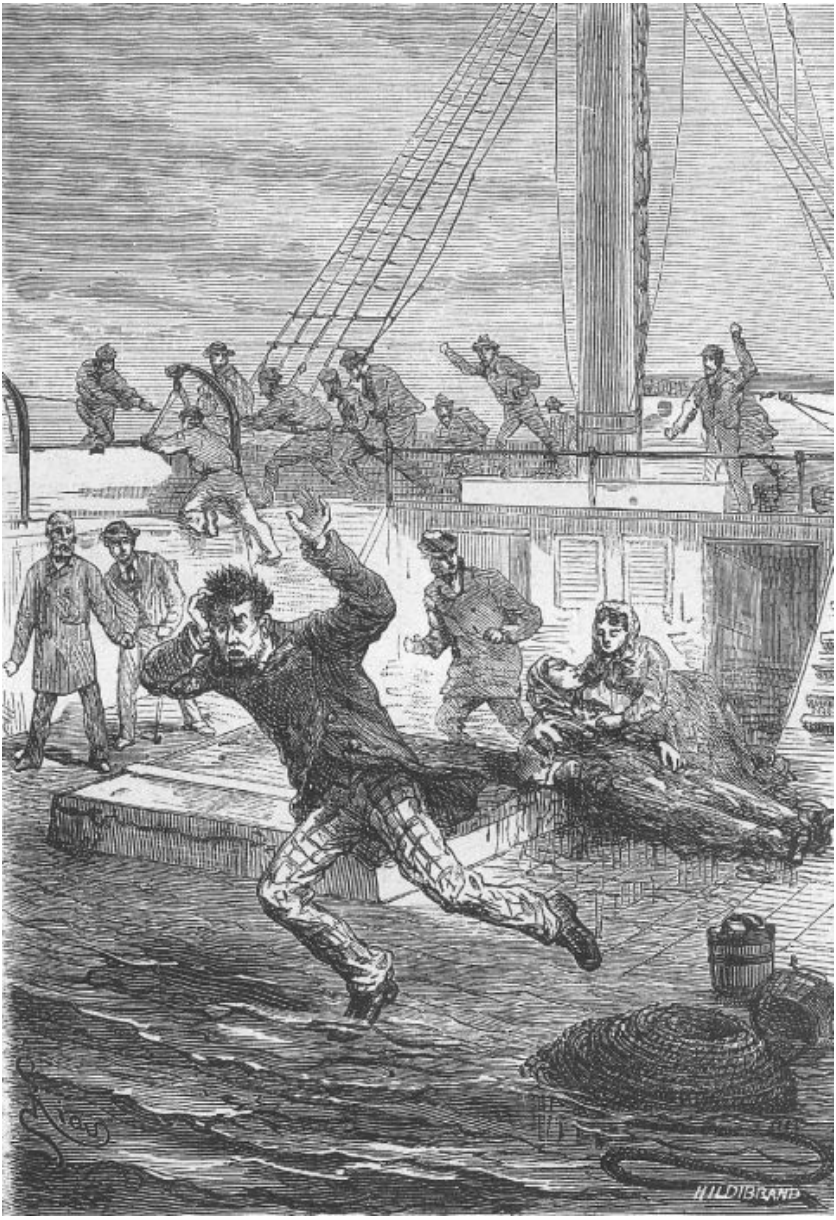

nefericitul este cuprins de o nebunie deplină. Nu mai ştie ce face, aleargă pe punte

tră reală. Căpitanul Huntly a ascultat cu o linişte deplină comunicarea secundului şi, trecându-şi doar uşor mâna peste tâmplă, ca şi cum ar fi alungat un gând neliniştitor, s-a reîntors în cabina lui fără să scoată un cuvânt.

Curtis, locotenentul Walter, Falsten şi eu discutăm despre măsurile care trebuie luate pentru siguranţa noastră şi sunt uimit să văd cu cât de mult calm facem faţă situaţiei delicate în care ne aflăm.

— Fără îndoială, spune Curtis, că trebuie să abandonăm orice speranţă de a opri focul. Dogoarea dinspre pupă a devenit deja aproape de nesuportat, iar flăcările vor găsi probabil în curând o deschizătură către punte. Dacă marea va fi suficient de calmă pentru a folosi bărcile de salvare, toate bune. Vom părăsi, desigur, cât se poate de repede vasul. Dar dacă, dimpotrivă, vremea se va dovedi ostilă sau vântul va fi violent, va trebui să rămânem pe loc şi să ne luptăm cu flăcările până în ultimul moment. Poate că, în cele din urmă, ne vom descurca mai bine în faţa unui adversar deschis decât faţă de unul ascuns.

Falsten şi cu mine am căzut de acord cu spusele lui Curtis, dar eu i-am atras atenţia că nu a luat în calcul cele treizeci de livre de substanţă explozivă aflată în cală.

— Nu, îmi răspunde grav, nu am uitat de aceasta, dar este o posibilitate la care nici nu îndrăznesc să mă gândesc. Nu pot risca să cobor în cală şi să recuperez substanţa, lăsând aerul să pătrundă acolo, şi cu toate acestea sunt sigur că poate exploda în orice moment. Nu, este o problemă în privinţa căreia nu pot face nimic şi care rămâne în mâinile cuiva mai puternic decât mine.

Ne-am aplecat capetele resemnaţi, într-o linişte solemnă. În condiţiile actuale de vreme, ştiam cu toţii că părăsirea vasului era imposibilă.

După o pauză considerabilă, Falsten, calm, ca şi cum ar fi descoperit cine ştie ce adevăr universal, face următoarea observaţie:

— Dacă-mi daţi voie să folosesc o formulare ştiinţifică, explozia nu este necesară, dar posibilă.

— Dar, spuneţi-mi, domnule Falsten, intervin eu, este posibil ca picratul de potasiu să se aprindă în lipsa vreunui şoc?

— Desigur, răspunde inginerul. În condiţii normale, picratul de potasiu, deşi nu este mai inflamabil decât praful de puşcă

obişnuit, se aprinde la fel de uşor ca şi acesta.

Ne pregătim să urcăm pe punte şi, în timp ce părăsim salonul în care purtasem discuţia noastră, Curtis mă apucă de mână.

— O, domnule Kazallon, exclamă el, dacă aţi şti câtă amărăciune şi agonie se află în sufletul meu când văd că acest vas superb este sortit să fie înghiţit de flăcări, iar eu nu pot face nimic pentru a-l salva!

— Sunteţi chiar atât de disperat? întreb eu.

— Situaţia este clară: ne aflăm deasupra unui depozit de explozibil, iar fitilul acestuia a fost deja aprins. Cât de lung este acest fitil nu aş putea să spun.

Cu aceste cuvinte, Curtis mă lăsă singur.

Ceilalţi pasageri, împreună cu echipajul, nu cunosc încă pericolul extrem la care suntem expuşi, deşi ştiu cu toţii că ceva a luat foc în cală. Imediat ce acest lucru a fost anunţat, domnul Kear, nu mai înainte de a-i comunica lui Curtis sfaturile sale, potrivit cărora acesta ar fi trebuit să stingă imediat focul, şi lăsându-l să înţeleagă că îl consideră responsabil de eventualele urmări ale incendiului, s-a retras în cabina lui, unde se află şi acum, absorbit în întregime de împachetarea mult prea preţioaselor sale obiecte personale şi fără a arăta că îi pasă sau că se gândeşte la nefericita sa soţie, a cărei condiţie, în ciuda plângerilor sale ridicole, este demnă de milă. Domnişoara Herbey, cu toate acestea, este neobosită în atenţia cu care îşi îndeplineşte sarcinile zilnice, iar devotamentul şi perseverenţa ei îi atrag toată admiraţia mea sinceră.

*23 octombrie. Î*n această dimineaţă, căpitanul Huntly l-a chemat pe Curtis în cabina sa şi secundul tocmai mi-a adus la cunoştinţă ce s-a întâmplat între ei doi.

— Curtis, a început căpitanul, privirile sale rătăcite trădând mult prea evident o anume tulburare mentală, eu sunt marinar, nu-i aşa?

— Fără îndoială, domnule căpitan, a admis prompt secundul.

— Nu ştiu cum se face, a continuat căpitanul, dar sunt total uimit: se pare că nu îmi pot aminti nimic. Nu trebuia să ajungem la Liverpool? Ah, da, desigur. Şi nu am ţinut vasul pe direcţia nord-est de când am plecat?

— Nu, domnule, potrivit ordinelor dumneavoastră am navigat către sud-est şi iată-ne ajunşi la tropice.

— Şi care este numele vasului?

— *Cancelarul,* domnule.

— Da, da, *Cancelarul,* într-adevăr. Ei bine, Curtis, eu nu mai pot să o întorc şi să o duc în nord. Urăsc marea doar privind-o şi mi se face rău. Prefer să nu îmi mai părăsesc cabină.

Curtis mi-a descris în continuare cum a încercat să-l convingă că în scurt timp, îngrijindu-se, şi-ar putea reveni repede şi ar fi din nou stăpân pe sine, însă căpitanul l-a întrerupt, spunându-i:

— Bine, bine, vom vedea treptat dacă se va întâmpla aşa, dar acum trebuie să consideri cele ce îţi voi spune drept un ordin, începând din acest moment, trebuie să preiei imediat comanda navei şi să acţionezi ca şi cum eu nu aş fi la bord. În situaţia de faţă, eu nu pot face nimic. Mintea mea este într-un vertij[1] continuu, nici nu îţi dai seama cât de mult sufăr, şi nefericitul om şi-a dus, convulsiv, ambele mâini către tâmple.

— Am cântărit situaţia cu atenţie pentru câteva momente, adăugă Curtis, şi văzând că suferinţa sa era într-adevăr reală, am consimţit întru totul la ce îmi ceruse şi m-am retras, promiţându-i că ordinele sale vor fi respectate.

Ascultând aceste detalii, nu am putut să nu remarc ce întorsătură fericită luaseră lucrurile prin faptul că Huntly renunţase de bunăvoie la conducerea navei, căci deşi s-ar putea să nu fie cu adevărat nebun, mintea sa se află cu siguranţă într-o stare anormală.

— Îi succed într-un moment critic, spuse Curtis gânditor, dar mă voi strădui să-mi fac datoria.

La scurt timp, trimise după şeful de echipaj şi îi ordonă să adune echipajul lângă catargul principal. Imediat ce oamenii se adunară, li se adresă cu calm, dar ferm:

— Trebuie să vă spun că, având în vedere situaţia periculoasă în care evenimentele ne-au adus şi pentru alte motive pe care eu le cunosc, căpitanul Huntly a decis să-mi predea mie comanda vasului. Începând din acest moment, eu sunt căpitanul acestui vas.

Schimbarea căpitanului a avut loc astfel simplu şi în linişte, iar noi avem satisfacţia de a şti că în prezent *Cancelarul* se află sub comanda unui om conştient şi energic, care nu se va da înapoi de la nimic pentru ceea ce va considera a fi binele nostru comun. Domnul Letourneur, André, Falsten şi cu mine i-

---

[1] Ameţeală.

am făcut imediat cele mai bune urări, iar nouă ni se alăturară bucuroşi locotenentul Walter şi şeful de echipaj.

Vasul îşi păstrează încă direcţia către sud-est, iar Curtis ordonă întinderea tuturor pânzelor pentru a ajunge cât mai repede cu putinţă la cea mai apropiată insulă a Antilelor Mici.

XIII

24 octombrie. În ultimele cinci zile, marea a fost deosebit de agitată şi deşi *Cancelarul* navighează cu vântul şi valurile în favoarea sa, înaintarea sa este considerabil încetinită. De la bordul acestui adevărat vas de foc nu mă pot stăpâni să nu contemplu cu priviri doritoare oceanul vast care ne înconjoară. Această rezervă uriaşă de apă ar trebui să fie tot ceea ce avem nevoie.

— Oare nu am putea găuri puntea? l-am întrebat pe Curtis. De ce să nu lăsăm tonele de apă ale oceanului să intre în cală? Care ar fi neajunsul? Focul ar putea fi astfel înăbuşit şi ar putea fi mai uşor să pompăm apoi apa.

— V-am mai spus, domnule Kazallon, a replicat Curtis, în momentul în care vom permite aerului să pătrundă acolo, flăcările se vor năpusti până în vârful catargelor. Nu, trebuie să avem curaj şi răbdare, trebuie să aşteptăm. Nu putem să facem altceva, decât să închidem bine orice deschizătură.

Focul a început să înainteze chiar mai rapid decât ne aşteptasem până atunci. Dogoarea acestuia i-a mânat treptat aproape pe toţi pasagerii pe punte, doar cele două cabine de la pupă, luminate, aşa cum am mai spus, de hublouri, fiind singurele de sub punte locuibile. Dintre acestea, doamna Kear ocupa una, în timp ce Curtis i-o rezervase pe cea de-a doua lui Robin, un nebun aflat în permanent delir, care necesita o supraveghere strictă. Coborâsem uneori să-l vizitez, dar îl găseam în mod invariabil într-o stare de abjecţie totală, scoţând ţipete înfiorătoare, ca şi cum ar fi fost posedat de gândul că tocmai era pârjolit, în chinuri, de un foc mistuitor.

O dată sau de două ori, am trecut şi pe la căpitan. Era întotdeauna calm şi vorbea destul de coerent despre orice subiect, cu excepţia propriei sale profesii, despre care flecărea în termenii celor mai banale sofisme. Suferea foarte mult, dar a respins de fiecare dată ajutorul meu şi refuza cu încăpăţânare să îşi părăsească cabina.

Astăzi, un fum acru şi care îţi provoca ameţeli şi-a făcut loc printre pereţii care delimitau cabinele echipajului. Imediat, Curtis a ordonat ca pereţii să fie înveliţi în prelate impregnate cu gudron[1], dar fumul a trecut chiar şi prin acestea, umplând întreaga provă[2] cu caiere de fum sufocant. Dacă ascultam cu atenţie, puteam auzi de asemenea un sunet de bubuitură surdă, dar, ca de obicei, nu ne puteam da seama pe unde ar fi putut intra aerul care aţâţa în mod evident flăcările. Fără îndoială că nu mai era decât o chestiune de zile sau chiar de ore ca să ne pregătim pentru dezastrul final. Marea era încă deosebit de agitată, iar părăsirea vasului cu bărcile de salvare era imposibilă. Din fericire, aşa cum am precizat, catargul principal şi cel de la pupă erau din oţel, altfel căldura de la baza acestora le-ar fi doborât de mult timp, iar siguranţa noastră ar fi fost în bună măsură periclitată. Însă, astfel, navigând cu toate pânzele sus, direct spre nord-est, *Cancelarul* continua să înainteze fără a-şi micşora viteza.

Se împlinesc deja două săptămâni de când a fost descoperit focul, iar vasul reuşeşte din ce în ce mai greu să înainteze fără dificultăţi. Chiar şi cu încălţăminte foarte groasă, orice încercare de a merge pe punte până la cabinele echipajului a devenit în scurt timp imposibilă, iar pupa, datorită faptului că uşa care duce la aceasta se află relativ deasupra nivelului calei, a rămas în prezent singurul loc unde se poate sta. Apa a început să nu mai aibă efect asupra bârnelor arse şi afumate, răşina a început să se scurgă din nodurile lemnului, îmbinările acestuia desfăcându-se, iar gudronul, topit de căldură, urma mişcările vasului şi desena forme fantastice pe puntea acestuia.

În cele din urmă, pentru a ne lăsa şi mai uimiţi, vântul s-a schimbat brusc, începând să bată dinspre sud-vest şi transformându-se într-o furtună în toată regula. Fără a sta pe gânduri, Curtis a făcut tot ce i-a stat în puteri pentru a aduce vasul pe direcţia bună, dar efortul său s-a dovedit fără folos. *Cancelarul* nu putea fi manevrat în aceste condiţii, aşa că nu rămânea altceva de făcut decât să fie lăsat în voia vântului, depărtându-se din ce în ce mai mult de pământul la care tânjim atât de mult cu toţii.

---

[1] Lichid vâscos de culoare închisă, care dă rezistenţă velelor; catran.

[2] Partea din faţă a navei; proră.

Astăzi, 29 octombrie, furtuna pare a-şi fi atins apogeul, valurile, care par a fi de înălţimea unor munţi, măturând violent puntea în cascade de apă. O barcă de salvare nu ar fi putut rezista nici pentru câteva clipe în astfel de ape.

Situaţia în care ne aflăm este înfricoşătoare. Toţi aşteptăm în linişte, câţiva în zona cabinelor echipajului, iar cei mai mulţi dintre noi la pupă. În privinţa picratului, pentru moment am şi uitat de existenţa acestuia. Aproape că ni se pare că explozia sa ar veni mai degrabă ca o uşurare, pentru că nici o catastrofă, oricât de groaznică, nu ar putea depăşi tortura suspansului.

În timp ce noi ne mulţumim să avem de partea noastră doar şansa, Curtis recuperează din magazia vasului atâtea provizii câte îi dă voie căldura din compartiment. O mulţime de conserve cu carne sărată, pesmeţi, un butoiaş de coniac, câteva butoaie cu apă, împreună cu nişte frânghii şi învelitori, un compas şi alte instrumente de navigaţie stau acum aranjate într-un balot compact, gata de a fi mutat cât mai repede pe bărcile de salvare, oricând vom fi obligaţi să părăsim vasul.

În jurul orei opt seara, s-a putut distinge un zgomot chiar mai puternic decât urletul furtunii. Bârnele de lemn ale punţii au fost date la o parte şi nori negri de fum şi funingine au ţâşnit ca printr-o valvă de presiune. O consternare totală ne-a cuprins pe toţi: trebuie să părăsim vulcanul care este gata să explodeze sub picioarele noastre. Echipajul aleargă spre Curtis pentru a primi ordine. Acesta ezită, se uită mai întâi la valurile uriaşe şi ameninţătoare, apoi îşi îndreaptă atenţia către bărcile de salvare. Barca cea mai mare este suspendată în mijlocul punţii, dar este imposibil de ajuns la ea acum. Cu toate acestea, la iolă[1], care este legată la tribord, şi la balenieră[2], care este suspendată la pupă, se poate ajunge uşor. Marinarii se reped nebuneşte către iolă.

— Opriţi-vă, opriţi-vă! le strigă Curtis. Vreţi să vă pierdeţi şi ultima şansă de a fi salvaţi? Vreţi să lansaţi o barcă la apă pe o astfel de vreme?

Câţiva dintre marinari, în frunte cu Owen, nu au dat nici o atenţie spuselor secundului. Repezindu-se în urma acestora şi apucând în fugă un cuţit de abordare, Curtis s-a aşezat în faţa

---

[1] Ambarcaţiune îngustă şi uşoară.

[2] Ambarcaţiune uşoară şi rapidă, care serveşte la transportul persoanelor de pe navele mari la ţărm.

lor:

— Atingeţi mânerul macaralei, numai atingeţi-l unul dintre voi şi îi voi crăpa capul!

Impresionaţi de atitudinea secundului, marinarii se retrag, unii căţârându-se pe funiile catargelor, iar alţii urcând chiar până în vârfurile acestora din urmă.

La ora unsprezece, o serie de bubuituri puternice se fac au-

XIII-1
o limbă uriaşă de flăcări

zite, produse de căderea panourilor care compartimentau cala. Nori de fum s-au ridicat dinspre partea din faţă a acesteia, urmaţi de o limbă uriaşă de flăcări care au încercuit catargul de la pupă. Focul se întinde acum până la cabina doamnei Kear, care, scoţând ţipete sălbatice, este adusă pe punte de domnişoara Herbey. Peste încă un moment îşi face apariţia şi Silas Huntly, cu faţa înnegrită de fum. Îl salută pe Curtis în timp ce trece şi apoi începe cu foarte mult calm să escaladeze frânghiile de la pupă, instalându-se chiar în vârful catargului de aici.

Vederea lui Huntly îmi aduce aminte de captivul rămas încă sub punte, iar primul meu impuls este să mă reped pe scări şi să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru a-l elibera. Dar maniacul evadase deja din închisoarea lui şi, cu părul pârlit şi hainele deja aprinse, se repezise pe punte. A traversat puntea asemenea unei salamandre, fără a-şi vătăma în vreun fel picioarele, şi s-a strecurat prin fumul înecăcios fără a se sufoca. Nici măcar un sunet nu i-a scăpat printre buze.

Încă un zgomot înspăimântător şi barca cea mare este făcută bucăţi. Puntea de mijloc a explodat, aruncând în aer gudronul care o acoperea, iar un şuvoi de foc, eliberat în sfârşit din chingile care îl ţineau prizonier, s-a ridicat până la jumătatea catargelor.

— Picratul! Picratul! urla nebunul. Vom exploda cu toţii! Picratul ne va arunca în aer pe toţi!

Şi imediat, dintr-o singură mişcare, mai înainte de a ne putea apropia de el, s-a azvârlit, prin gaura formată de flăcări, în furnalul înfricoşător de dedesubt.

XIV

29 octombrie, noaptea. Situaţia, pe măsură ce se apropia noaptea, era tot mai înfiorătoare. Deşi înfruntasem cu toţii disperarea acesteia, nu era nimeni dintre noi într-atât de paralizat de frică încât să nu îşi dea seama de grozăvia a tot ce se întâmplase.

Săracul Ruby este într-adevăr dus de pe această lume, dar ultimele sale cuvinte au avut consecinţe serioase în aceasta. Marinarii au auzit strigătul său „Picratul, picratul!” şi, dându-şi seama pentru prima data de adevărata gravitate a situaţiei în care se aflau, au încercat să scape de pe vas cu orice preţ.

— Picratul! Picratul! urla nebunul. Vom exploda cu toţii!

Mânaţi de frică, fie nu puteau, fie nu vroiau să vadă că nici o barcă nu ar fi putut înfrunta enormele valuri care se învălmăşeau de jur împrejur şi, prin urmare, s-au năpustit înspăimântaţi spre iolă. Curtis, şi de data aceasta, a avut o încercare curajoasă de a-i opri, dar fără succes acum. Owen îi zorea, cabestanul era deja desfăcut, iar barca se legăna pe lângă vas. Pentru un moment a rămas suspendată pe la jumătatea *Cancelarului,* iar apoi, cu un ultim efort al marinarilor, a fost coborâtă în apele oceanului. Dar numai ce a atins apa, a fost prinsă de un val imens care, lovind-o violent, a izbit-o în bucăţi de carena[1] *Cancelarului.*

Marinarii au rămas îngroziţi, erau uluiţi. Barca cea mare şi iola dispăruseră amândouă şi nu mai rămăsesem decât cu mica balenieră. Nimeni nu scotea un cuvânt şi nu se auzea decât fluieratul răguşit al vântului şi vuietul tânguitor al flăcărilor. Din mijlocul vasului, găurit asemenea unui furnal, o coloană de nori negri de funingine urca spre cer. Toţi pasagerii şi câţiva membri ai echipajului se refugiaseră pe puntea de la pupă. Doamna Kear zăcea inconştientă pe unul din coteţele găinilor, în timp ce domnişoara Herbey veghea liniştită lângă aceasta, iar domnul Letourneur îşi ţinea strâns fiul la piept. L-am văzut pe Falsten consultându-şi calm ceasul şi notându-şi ora în carneţelul său, numai că eu eram departe de a împărtăşi stăpânirea de sine a acestuia, fiind cuprins de o agitaţie nervoasă pe care nu o puteam depăşi.

Din câte ştiam, locotenentul Walter, şeful echipajului, şi restul marinarilor care nu erau cu noi se aflau în siguranţă la provă, dar era imposibil să îţi dai seama cum o duc, deoarece coloana de foc intervenea ca o cortină şi tăia orice posibilitate de comunicare între provă şi pupă.

— Totul s-a sfârşit acum, Curtis, am spus eu, rupând liniştea sinistră care se instalase.

— Nu, domnule, nu încă, mi-a răspuns secundul. Acum că puntea este deschisă, ne vom pune pe treabă şi vom turna apă din toate puterile peste acest cuptor şi poate că vom reuşi să îl stingem chiar şi în această situaţie.

— Dar cum veţi putea acţiona pompele în timp ce puntea arde? Şi cum vei putea ajunge la oamenii tăi de dincolo de perdeaua aceasta de flăcări?

---

[1] Partea extreioară a corpului unei nave, care se găseşte sub linia de plutire.

Curtis nu a oferit nici un răspuns la întrebările mele repezite şi, văzând că nu mai are nimic de spus, i-am repetat că totul a luat sfârşit.

După o pauză, Curtis mi-a răspuns totuşi:

— Atâta timp cât măcar o scândură din acest vas va rămâne întreagă, nu voi renunţa să sper.

Flăcările au izbucnit însă din nou cu o furie înteţită, marea dimprejur a fost luminată de o incandescenţă purpurie, iar norii de pe cer au strălucit cu sclipiri nefireşti. Jeturi lungi de foc au săgetat printre chepenguri, iar noi am fost forţaţi să ne refugiem pe ultimele balustrade de la pupă. Doamna Kear a fost aşezată în baleniera agăţată la pupă, domnişoara Herbey insistând până în ultimul moment să îi rămână alături.

Nici o pană nu ar putea descrie fidel grozăviile aceste nopţi înfricoşătoare. Cu catargele goale, *Cancelarul era.* târât, ca o corabie de foc gigantică, cu o viteză terifiantă de-a lungul oceanului. Viteza acestuia, dacă mă pot exprima astfel, făcea cauză comună cu uraganul care aţâţa focul care devora vasul. În scurt timp, nu ne putea rămâne de făcut altceva decât să ne aruncăm în mare sau să pierim în flăcări.

Dar unde se afla în tot acest timp picratul? Poate că, în cele din urmă, Ruby ne înşelase şi nu se afla nici un vulcan, aşa cum ne temeam noi, gata să izbucnească de sub picioarele noastre.

La ora unsprezece şi jumătate, când furtuna părea să-şi fi atins apogeul, un vuiet ciudat s-a făcut auzit chiar mai puternic decât dezlănţuirea forţelor naturii. Marinarii l-au recunoscut imediat.

— Talazuri[1] la tribord! s-a auzit un strigăt.

Curtis se caţără pe frânghii, aruncă o privire rapidă în direcţia talazurilor înspumate şi, întorcându-se către cârmaci, strigă cu toată puterea sa:

— Cârma la tribord!

Dar este prea târziu. Prins de un val uriaş, vasul este izbit de un şoc puternic, ridicându-se oblic pe partea din spate şi apoi lovindu-se de câteva ori de pământ. Catargul de la pupă se desprinde de pe punte şi cade în mare, iar *Cancelarul* rămâne nemişcat.

---

[1] Val mare stârnit de furtuni.

XV

29 octombrie, noaptea, continuare. Nu este încă miezul nopţii. De jur împrejur, bezna nopţii este atât de adâncă încât nu putem observa nimic. Este posibil, oare, să fi eşuat pe coasta Americii?

Imediat ce vasul a rămas nemişcat, dinspre provă s-a auzit un zăngănit de lanţuri.

— Foarte bine, a spus Curtis. Walter şi şeful de echipaj au aruncat ambele ancore la apă. Să sperăm că vor rezista.

Apoi, agăţându-se de frânghii, s-a căţărat, atât cât i-au permis flăcările, de-a lungul balustradei de la tribord, înspre care se înclinase vasul. S-a urcat până la suporturile de prindere a velelor şi, menţinându-şi poziţia pentru o perioadă considerabilă, în ciuda mării agitate, a ascultat concentrat un zgomot specific ce îi atrăsese mai înainte atenţia în mijlocul furtunii. După aproximativ un sfert de oră s-a reîntors la pupă.

— Slavă Domnului! a spus. Apa intră în cală şi s-ar putea să reuşească să stingă focul.

— Într-adevăr, dar apoi ce vom face? am întrebat la rândul meu.

— Vom vedea pe măsură ce trece timpul. Deocamdată nu ne putem gândi decât la prezent.

Îmi şi imaginam deja cum violenţa flăcărilor a fost într-o oarecare măsură domolită, iar cele două elemente, focul şi apa, se luptau îndârjit. Un perete al vasului trebuie să se fi găurit, cu siguranţă, iar valurile puteau pătrunde libere în interior. Dar atunci când apa va fi stăpânit focul, cum vom stăpâni noi furia apei? În mod normal, ar trebui să folosim pompele, dar acestea nu ne sunt la îndemână, aflându-se chiar în locul încleştării amintite.

Timp de trei ore foarte lungi, am aşteptat cu înfrigurare, am aşteptat şi am vegheat la tot ce se întâmpla. Nu puteam spune însă unde ne aflam. Doar un singur lucru era sigur: începuse refluxul, iar violenţa valurilor scăzuse. Probabil, odată stins focul, vom putea spera că fluxul ne va pune apoi pe linia de plutire.

În jurul orelor patru şi jumătate dimineaţa, cortina de foc şi fum, care făcea imposibilă comunicarea între extremităţile vasului, a scăzut în densitate şi astfel i-am putut distinge parţial pe marinarii echipajului care se refugiaseră la provă. La scurt timp,

locotenentul şi şeful de echipaj au reuşit să se caţere pe marginea bordului

deşi încă nu se putea păşi pe punte, locotenentul şi şeful de echipaj au reuşit să se caţere pe marginea bordului şi, de-a lungul balustradei, au ajuns la pupă pentru a i se alătura lui Curtis.

Aici, au ţinut o consfătuire, la care mi s-a permis şi mie să iau parte. Cu toţii au fost de părere că nu se poate face nimic până când zorii zilei nu ne vor dezvălui unde anume ne aflăm. Dacă vom descoperi că ne aflăm în apropierea ţărmului şi dacă vremea ne va permite, vom încerca să acostăm, fie în barcă, fie pe o plută. Dacă, dimpotrivă, nu vom vedea pământ în apropiere şi *Cancelarul* se va dovedi că a eşuat pe vreun recif izolat, nu vom putea face altceva decât să îl punem pe linia de plutire şi să îl aducem într-o stare în care să poată ajunge la cel mai apropiat ţărm. Curtis ne-a spus că de foarte mult timp nu mai putuse măsura altitudinea soarelui, dar nu se îndoia de faptul că vântul dinspre nord-vest ne purtase în derivă mult către sud. Cum nu ştia de existenţa vreunui recif în această parte a Atlanticului, secundul credea că este posibil să fi fost târâţi până pe coasta vreunei regiuni clin America de Sud.

Personal, i-am amintit lui Curtis că aşteptam din moment în moment o explozie şi i-am sugerat că ar fi înţelept să abandonăm vasul şi să ne refugiem pe recif. Nu a vrut însă să audă de aşa ceva, răspunzând că, probabil, reciful va fi inundat de apele fluxului şi a ţinut să procedăm conform soluţiei iniţiale şi să nu întreprindem nimic până în zori.

I-am informat imediat şi pe ceilalţi pasageri cu privire la decizia căpitanului. Nimeni dintre ei nu părea să îşi dea seama de noul pericol care îl pândea pe *Cancelar,* cel de a fi aruncat pe un recif necunoscut, la sute de mile depărtare de ţărm. Toţi sunt în acest moment stăpâniţi de o singură idee, aceea că focul poate fi stins, iar explozia evitată.

În mod evident, speranţele lor păreau a se fi împlinit într-o mare măsură. Furioasele flăcări care ieşeau prin chepenguri lăsaseră deja locul unui fum negru şi dens şi, deşi din când în când fâşii de foc ameninţătoare străbăteau coloanele sumbre de fum, acestea piereau la scurt timp. Valurile au reuşit ceea ce pompele şi găleţile nu ar fi putut face vreodată, prin afluxul lor neîncetat au înăbuşit treptat focul care se întinsese progresiv la întreaga încărcătură, alcătuită din o mie şapte sute de baloturi de bumbac.

XVI

30 octombrie. Se crapă de ziuă şi o pâclă deasă împiedică privirea să cuprindă orizontul. Ţărmul nu se vede, dar acest fapt nu ne împiedică să scrutăm oceanul la vest şi la sud.

În acest moment, marea s-a retras şi nu atinge un nivel mai mare de şase picioare în jurul vaporului, care în cală – atunci când e încărcată – are cincisprezece picioare. Câteva vârfuri de stâncă răsar din apă ici şi colo şi ne dăm seama după culoare că reciful pe care am eşuat este format din roci bazaltice[1]. Mă întreb cum a putut nava noastră să ajungă atât de departe pe recif?

Singura explicaţie este că un val uriaş a ridicat-o pe recif, fapt verificat de ceea ce am simţit cu puţin timp înainte de eşuare. Acum, după ce am examinat modul în care sunt rânduite stâncile în jurul vasului, sunt tare curios cum vom putea să-l scoatem de aici. Vaporul este înclinat dinspre pupă spre provă, ceea ce face mersul pe punte mai degrabă caraghios. În plus, pe măsură ce nivelul oceanului scade, vaporul este din ce în ce mai înclinat la babord. Robert Curtis s-a temut pentru câteva clipe ca nava să nu se scufunde în timpul refluxului, numai că unghiul de înclinare nu s-a mai modificat, ca urmare, s-au risipit şi temerile noastre.

La ora şase dimineaţa, nava este zguduită de lovituri puternice. Este vorba de artimon, care, după ce s-a rupt, a început să lovească – într-o parte şi alta – vaporul. În acelaşi timp, liniştea dimineţii este sfâşiată de strigăte de ajutor. Auzim de mai multe ori numele lui Curtis.

Ne uităm de unde vin strigătele şi, în lumina slabă a zorilor de zi, vedem un om care stă agăţat de gabia[2] artimonului. Acel om este chiar Silas Huntly, pe care căderea artimonului l-a tras după el. Este evident că Huntly a scăpat printr-un miracol de la moarte.

---

[1] De bazalt (rocă vulcanică de culoare închisă).

[2] Platformă orizontală aflată în vârful unui catarg, folosită ca post de observaţie şi loc de unde se manevrează parâmele.

Robert Curtis se grăbeşte să-l ajute pe fostul căpitan şi, înfruntând toate pericolele, reuşeşte să-l aducă pe Huntly la bord. Fără un cuvânt de mulţumire, fostul căpitan se îndreaptă spre

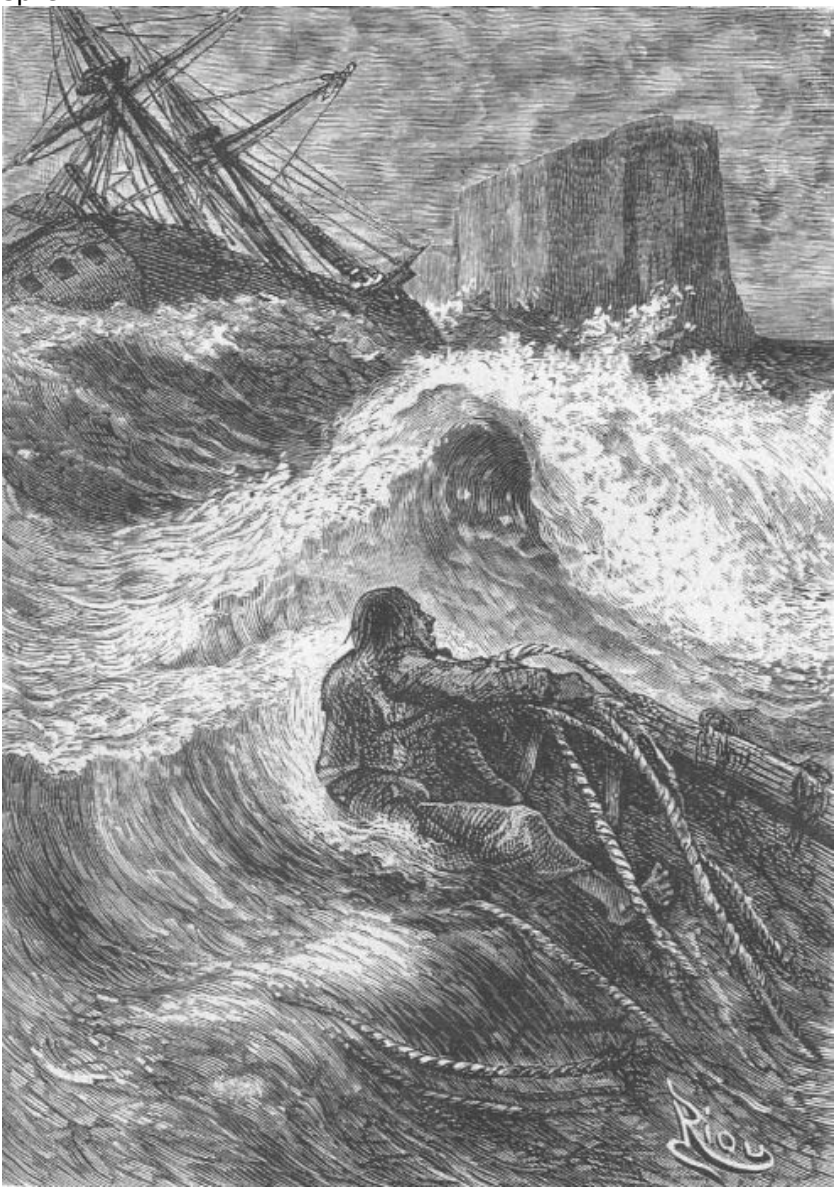

în lumina slabă a zorilor de zi, vedem un om care stă agăţat de gabia artimonului

cel mai retras colţ al dunetei. Nu pot să nu remarc că acest om este depăşit de situaţie şi că ar fi o greşeală să mai contăm pe el.

Reuşim să trecem sub vânt artimonul, pe care îl legăm strâns de vapor pentru a nu se mai izbi de el într-o parte şi alta. Poate că această epavă ne va folosi mai târziu, cine ştie?

S-a luminat bine de ziuă şi pâcla se ridică încet-încet. Acum, cuprindem cu privirea orizontul pe o distanţă mai mare de trei mile, dar nici urmă de ţărm. Stâncile ies din apă pe o lungime de aproape o milă atât la sud-vest cât şi la nord-est. La nord, răsare un soi de insuliţă, care are o formă neregulată. În realitate, este o aglomerare ciudată de stânci, aflată la două sute de braţe[1] mai sus de locul în care a eşuat *Cancelarul.* Insula nu are o înălţime mai mare de cincizeci de picioare[2], ceea ce este suficient să rămână deasupra valurilor fluxului. Printre stânci există o deschizătură foarte îngustă, care ne va permite să ajungem în timpul refluxului până la insuliţă, dacă va fi necesar.

În larg, apa oceanului are culori întunecate. Acolo oceanul este adânc şi nu există ameninţarea recifului...

O imensă dezamăgire, pe drept cuvânt justificată de situaţia vaporului, pune stăpânire pe noi toţi. Ne temem că aceste stânci nu duc la nici un ţărm...

La şapte dimineaţa, ceaţa a dispărut complet şi cerul este senin. De pe vapor vedem foarte clar orizontul, iar linia cerului şi marginea apei se unesc în acelaşi contur. Peste tot nu se zăreşte decât oceanul.

Nemişcat, Robert Curtis urmăreşte cu atenţie oceanul, având privirea aţintită numai spre vest. Domnul Letourneur şi cu mine stăm în picioare unul lângă altul şi îi cercetăm cele mai mici gesturi. Ne dăm seama la ce se gândeşte. Curtis este foarte surprins pentru că a crezut că suntem aproape de ţărm atâta vreme cât am navigat numai spre sud de la trecerea pe lângă Bermude şi, totuşi, nici urmă de pământ.

În acest moment, Robert Curtis părăseşte duneta, trece de

---

[1] Unitate de măsură a lungimii echivalentă cu 1,82 m.

[2] Unitate de măsură având lungimea de aproximativ o treime dintr-un metru.

bastingaje[1] până la hobane[2], se avântă spre grizele[3] pentru a apuca hobanele catargului mare, trece peste bare şi ajunge repede la capelatura[4] catargului. Timp de câteva minute priveşte cu atenţie de jur împrejur întregul orizont. Apoi, prinzându-se de una din pataranţine[5], alunecă încet până la balustradă şi se apropie de noi.

Îl întrebăm din priviri ce veşti are.

— Nici urmă de ţărm! răspunde cu răceală.

Domnul Kear înaintează spre noi şi îl chestionează pe Curtis într-un mod care îi trădează proasta dispoziţie.

— Unde ne aflăm, domnule? întreabă.

— N-aş şti să vă spun, domnule, îi răspunde Robert Curtis.

— Ar trebui să ştiţi! completează absolut prosteşte negustorul de petrol.

— Fie şi aşa, dar nu ştiu!

— Ei bine, reia domnul Kear, vă anunţ că nu am de gând să rămân o veşnicie pe vaporul ăsta şi vă somez să plecaţi de pe recif, domnule!

Robert Curtis se mulţumeşte să ridice din umeri. Apoi, întorcându-se spre domnul Letourneur şi spre mine, adaugă:

— Dacă soarele apare voi calcula înălţimea lui deasupra orizontului şi numai după aceea vom şti în ce parte a Atlanticului am fost aruncaţi de furtună!

Imediat, Robert Curtis se ocupă de împărţirea merindelor printre pasageri şi echipaj. Toţi avem nevoie de hrană, căci suntem sleiţi de puteri din cauza oboselii şi a foamei. Mâncăm pesmeţi şi puţină carne uscată. Fără să piardă o clipă, căpitanul ia măsuri pentru ranfluarea vaporului.

Incendiul a scăzut mult în intensitate şi nici o flacără nu se mai vede ieşind. Fumul negru se ridică încă din cală, dar nu mai e aşa dens ca zilele trecute. Suntem aproape siguri că vaporul are o mare cantitate de apă în cală, dar deocamdată nu putem verifica, puntea fiind fierbinte.

---

[1] Totalitatea chesoanelor, dulapurilor şi rastelelor în care se păstrează efectele echipajului pe o navă.

[2] Coardă pentru susţinerea catargelor.

[3] Odgon de oţel sau cânepă pentru prinderea scărilor care duc în vârful catargelor.

[4] Totalitatea legăturilor dintre parâme de la extremitatea vergilor sau din vârful catargelor.

[5] Parâmă folosită la fixarea de borduri a arborilor unei nave.

Robert Curtis dă ordin să se ude scândurile fierbinţi şi după două ore mateloţii reuşesc să meargă pe punte.

Prima grijă a căpitanului este să măsoare nivelul apei din cală. Ca urmare, este chemat şeful de echipaj, care face această operaţiune. După verificare, se constată că apa măsoară cinci picioare în înălţime şi cu toate acestea Curtis nu dă ordin ca ea să fie scoasă, pentru că se gândeşte că numai aşa poate stinge incendiul. Aşadar, mai întâi ne ocupăm de incendiu şi după aceea de apă.

Ne întrebăm dacă e mai bine să părăsim imediat vaporul şi să ne refugiem pe recif. Căpitanul ne sfătuieşte să rămânem pe vas, iar părerea lui este împărtăşită de locotenent şi de şeful de echipaj. Robert Curtis are dreptate, de vreme ce pe o mare agitată nu putem rezista pe aceste stânci, nici chiar pe cele mai înalte, la care ajung totuşi valurile mari. Cât despre posibilitatea ca nava să sară în aer, ea nici nu trebuie adusă în discuţie, atâta vreme cât apa a invadat partea de cală în care a fost adăpostită marfa lui Ruby, inclusiv damigeana de picrat. În concluzie, s-a hotărât ca pasagerii şi echipajul să nu părăsească vaporul.

După aceea, căpitanul pregăteşte la pupă, pe dunetă, un soi de campament şi câteva saltele, care n-au fost atinse de foc, pentru cele două femei. Mateloţii care şi-au salvat sacii de dormit îi aşază pe teuga de la proră. Aici este locul unde se vor odihni şi este greu de înţeles cum pot sta pe teugă.

Din fericire pentru noi, pagubele n-au fost foarte însemnate în cambuză[1]: alimentele şi butoaiele cu apă au fost salvate în cea mai mare parte. Magazia cu velele de schimb, aflată la provă, este intactă.

Poate suntem la capătul încercărilor! Aşa am fi tentaţi să credem, pentru că de dimineaţă vântul s-a potolit, iar în larg hula s-a liniştit. Ne aflăm într-o situaţie favorabilă: valurile care ar putea să lovească vaporul nu ajung până la el, spărgându-se de stâncile dure de bazalt.

---

[1] Magazie de provizii la bordul unei nave, aflată de obicei sub punte.

Domnul Letourneur, André şi cu mine am vorbit îndelung despre ofiţerii de la bord, despre echipaj şi, în general, despre modul în care s-au purtat toţi în această perioadă de încercări. Toţi au dovedit curaj şi au cheltuit multă energie. Locotenentul Walter, şeful de echipaj, Dowlas dulgherul, s-au distins în mod particular. Ei sunt oameni curajoşi, marinari încercaţi, pe care putem conta în orice moment. În ceea ce-l priveşte pe Robert Curtis, nu avem atâtea cuvinte pentru a-l lăuda. Ca întotdeauna, căpitanul se află acolo unde e nevoie de el, căutând să rezolve toate sarcinile grele. Nici o dificultate nu e prea mare pentru Robert Curtis, care îşi încurajează mereu mateloţii prin vorbe şi

căpitanul pregăteşte la pupă, pe dunetă, un soi de campament şi câteva saltele, care n-au fost atinse de foc, pentru cele două femei

gesturi. Într-un cuvânt, este sufletul acestui echipaj, care nu acţionează decât prin el.

Începând de la şapte dimineaţa, nivelul apei creşte neîncetat. Acum, este ora unsprezece şi nici o stâncă nu se mai vede printre valuri. Ne aşteptăm ca nivelul apei din cala vaporului să crească, ceea ce se şi întâmplă. Măsurătorile indică faptul că apa are o înălţime de nouă picioare în cală şi noi straturi de bumbac sunt inundate, ceea ce nu poate decât să ne mulţumească.

După cum am spus, de la venirea fluxului, cele mai multe stânci au dispărut sub apă, nu se mai vede decât conturul unui bazin circular, cu un diametru cuprins între două sute cincizeci şi trei sute de picioare şi în care vaporul nostru ocupă partea nordică. Oceanul este liniştit şi valurile nu ajung până la vas, care în condiţii vitrege ar fi fost lovit de furia apei asemeni recifului.

La unsprezece şi jumătate, soarele, acoperit de câţiva nori pe la ora zece, s-a arătat în toată splendoarea lui la momentul potrivit. Căpitanul, care calculase deja unghiul orar dimineaţa, se pregăteşte să măsoare înălţimea soarelui deasupra orizontului. La amiază, reuşeşte să facă măsurători exacte.

Coboară în cabina sa pentru a calcula punctul în care ne aflăm şi, revenind pe dunetă, ne anunţă:

— Ne aflăm la 18°5' latitudine nordică şi 45°53' longitudine vestică.

După aceea, căpitanul le-a explicat situaţia tuturor celor care nu erau familiarizaţi cu calcularea longitudinii şi latitudinii.

Pe bună dreptate, Robert Curtis nu vrea să ascundă nimic şi face în aşa fel ca fiecare să ştie la ce să se aştepte în situaţia actuală.

Nava *Cancelar* a eşuat la 18°5' longitudine nordică şi 45°53' longitudine vestică pe un recif care nu este trecut pe nici o hartă. Cum pot să existe astfel de recife în această parte a Atlanticului fără ca nimeni să aibă cunoştinţă de ele? Să fie oare această insuliţă o formaţiune recentă, apărută ca urmare a activităţii vulcanice? Deocamdată nu am o altă explicaţie pentru acest fenomen.

Oricare ar fi natura ei, insuliţa se află la cel puţin opt sute de mile de Guyana[1], care este cel mai apropiat ţărm.

Iată ce informaţii exacte ne dădeau măsurătorile făcute de

---

[1] Regiune din America de Sud aflată la Oceanul Atlantic.

Curtis, în urma cărora s-a stabilit punctul unde ne aflăm.

Vaporul nostru a navigat spre sud până la paralela 18, mai întâi din cauza încăpăţânării nebuneşti a lui Silas Huntly, apoi din cauza vântului din nord-vest care l-a obligat să-şi schimbe cursul. În concluzie, nava trebuie să parcurgă cel puţin opt sute de mile pentru a atinge ţărmul cel mai apropiat.

Aceasta este situaţia. Şi nu pot să ascund că ea este gravă, dar cuvintele căpitanului nu ne aruncă în braţele disperării. Ce pericole noi ne-ar mai putea impresiona după ce am scăpat de ameninţarea incendiului şi exploziei? Uităm pentru un moment că vaporul are cala plină de apă, că pământul este departe de noi, că vaporul poate să se scufunde în timpul călătoriei... Suntem încă marcaţi de spaimele prin care am trecut şi, liniştindune puţin, suntem dispuşi să o luăm de la capăt cu încredere.

Ce va face Robert Curtis acum? Tot ceea ce bunul-simţ impune: căpitanul se pregăteşte să stingă focul, să arunce în apă toată încărcătura sau măcar o parte din ea, fără a uita damigeana de picrat, să astupe spărtura din cală şi, după ce vasul îşi va micşora greutatea, să profite de flux pentru a părăsi reciful cât mai repede posibil.

XVII

30 octombrie, urmare. Am vorbit cu domnul Letourneur despre situaţia în care ne aflăm. Am crezut că îmi va fi uşor să-l conving că nu vom rămâne multă vreme pe recif, dacă ne vor fi favorabile circumstanţele. Domnul Letourneur nu pare să împărtăşească aceeaşi părere.

— Mă tem că, dimpotrivă, vom fi reţinuţi mult timp pe aceste stânci! îmi răspunde el.

— De ce? am reluat eu. Să arunci peste bord vreo sută de baloturi de bumbac nu este o treabă îndelungată şi grea, ea poate fi făcută în două sau trei zile.

— Fără îndoială, domnule Kazallon, aruncarea baloturilor s-ar face rapid dacă, începând de azi, echipajul s-ar pune pe treabă. Dar acum este practic imposibil să intri în cala vasului, pentru că aerul de acolo este irespirabil. Cine ştie câte zile vor trece înainte ca echipajul să poată coborî în cală, atâta vreme cât baloturile din mijloc ard? De altfel, după ce vom reuşi să stingem focul, vasul va fi în stare să navigheze mai departe? Nu cred. Va trebui mai întâi să astupăm spărtura – care trebuie

să aibă o mărime considerabilă – şi acest lucru se impune să fie făcut cu mare atenţie, dacă nu vrem să ne scufundăm, după ce am riscat să fim arşi de vii! Nu, domnule Kazallon, nu-mi fac nici o iluzie şi voi considera că este o realizare dacă părăsim reciful în trei săptămâni. Şi să dea Domnul să nu se pornească vreo furtună înainte de a ajunge în largul oceanului, pentru că vaporul nostru s-ar sparge pe acest recif ca şi cum ar fi un pahar de sticlă. Şi aşa reciful s-ar transforma în mormântul nostru.

Ceea ce spune domnul Letourneur este adevărat: pericolul cel mai mare este acela de a fi zdrobiţi de stânci. Focul va fi stăpânit, vaporul va fi repus pe un curs normal – cel puţin, totul duce spre această concluzie – dar, deocamdată, depindem de o adiere de vânt. Admiţând că partea de deasupra apei a insuliţei ar putea fi un refugiu pentru pasageri şi echipaj, pe timpul furtunii, ce se va întâmpla totuşi cu ei când din nava lor nu va rămâne decât o epavă?

— Domnule Letourneur, am întrebat atunci, aveţi încredere în Robert Curtis?

— Am o încredere nemărginită în el, domnule Kazallon, şi consider un semn divin că Huntly i-a cedat comanda vaporului. Sunt sigur că Robert Curtis va face tot ceea ce ar fi necesar pentru a ne scoate din situaţia disperată în care ne aflăm.

Când îl întreb pe căpitan cât socoteşte el că vom rămâne pe recif, îmi răspunde că nu poate să estimeze şi că totul depinde de vreme, care crede că ne va fi favorabilă. De fapt, barometrul urcă neîntrerupt şi nu oscilează ca atunci când straturile atmosferice sunt în mişcare. Acesta este un semn că vremea va fi calmă pentru o lungă perioadă, în consecinţă, iată o prevestire fericită pentru operaţiunile noastre.

În rest, pe vas, nici o oră nu se pierde şi fiecare munceşte cu tragere de inimă.

Robert Curtis se gândeşte să stingă complet focul, care mistuieşte încă baloturile de bumbac aflate deasupra apei din cală. Nu este vorba însă de a pierde timpul cu curăţarea încărcăturii. Este clar că singurul mod de a stinge focul este de a uda şi baloturile cele mai de sus. Ca urmare, pompele sunt puse din nou în funcţiune.

Pentru primele operaţiuni, echipajul face faţă de unul singur în manevrarea pompelor. Pasagerii nu sunt chemaţi, dar noi toţi suntem gata să ne oferim braţele în ajutor, fapt care nu este de neglijat când se va trece la descărcarea baloturilor.

Aşteptând momentul când va fi nevoie de noi, eu, domnul Letourneur şi André ne petrecem timpul vorbind sau citind. În plus, eu îmi rezerv câteva ore pentru a scrie în jurnal. Inginerul Falsten, de obicei taciturn, este absorbit de cifre şi calcule sau desenează fel de fel de mecanisme şi maşinării, reprezentându-le în totalitatea lor, în secţiune sau numai în plan vertical. Dea Domnul să inventeze un aparat puternic care să împingă vaporul în largul oceanului. În ceea ce-i priveşte pe soţii Kear, stau deoparte şi ne scutesc de neplăcerea de a le auzi reproşurile nesfârşite. Din nefericire, domnişoara Herbey este obligată să stea cu ei, iar noi nu o vedem decât rareori. Silas Huntly nu se amestecă în nici un lucru care ar interesa vaporul: marinarul nu mai există de mult timp în el, iar omul se mulţumeşte să stea degeaba. Ospătarul Hobart îşi face treaba obişnuită, ca şi cum vaporul ar urma cursul lui normal. Acest Hobart este un personaj servil, care ascunde mereu ceva, aflat în dezacord cu bucătarul Jynxtrop, un negru cu înfăţişare dezagreabilă, cu un aer de om brutal şi neruşinat, care întreţine cu ceilalţi mateloţi relaţii nu tocmai potrivite.

Despre distracţii nici nu poate fi vorba la bordul vasului. Din fericire, îmi vine ideea de a explora reciful necunoscut pe care a eşuat vaporul nostru. Plimbarea pe recif nu va fi nici lungă şi nici variată, dar constituie un bun prilej de a părăsi nava măcar pentru câteva ore şi de a studia un sol a cărui formare este, cu siguranţă, interesantă.

Este necesar ca planul recifului, care nu este indicat pe hărţi, să fie pus în evidenţă cu grijă. Mă gândesc că domnul Letourneur, André şi cu mine putem să facem, destul de uşor, această muncă de cercetare, lăsând în grija căpitanului Curtis completarea schiţelor noastre, după ce el va calcula din nou longitudinea şi latitudinea într-un mod cât mai exact.

Propunerea mea este agreată de domnul Letourneur şi fiul lui. O barcă înzestrată cu un sistem de sondare a adâncimilor şi condusă de un matelot este pusă la dispoziţia noastră.

Părăsim vasul în dimineaţa zilei de 31 octombrie.

XVIII

31 octombrie-5 noiembrie. Am început să facem înconjurul insuliţei, lungă de aproape un sfert de milă.

După ce am navigat în jurul ei, prin măsurătorile exacte, efectuate cu sondele de pe navă, constatăm că marginile reci-

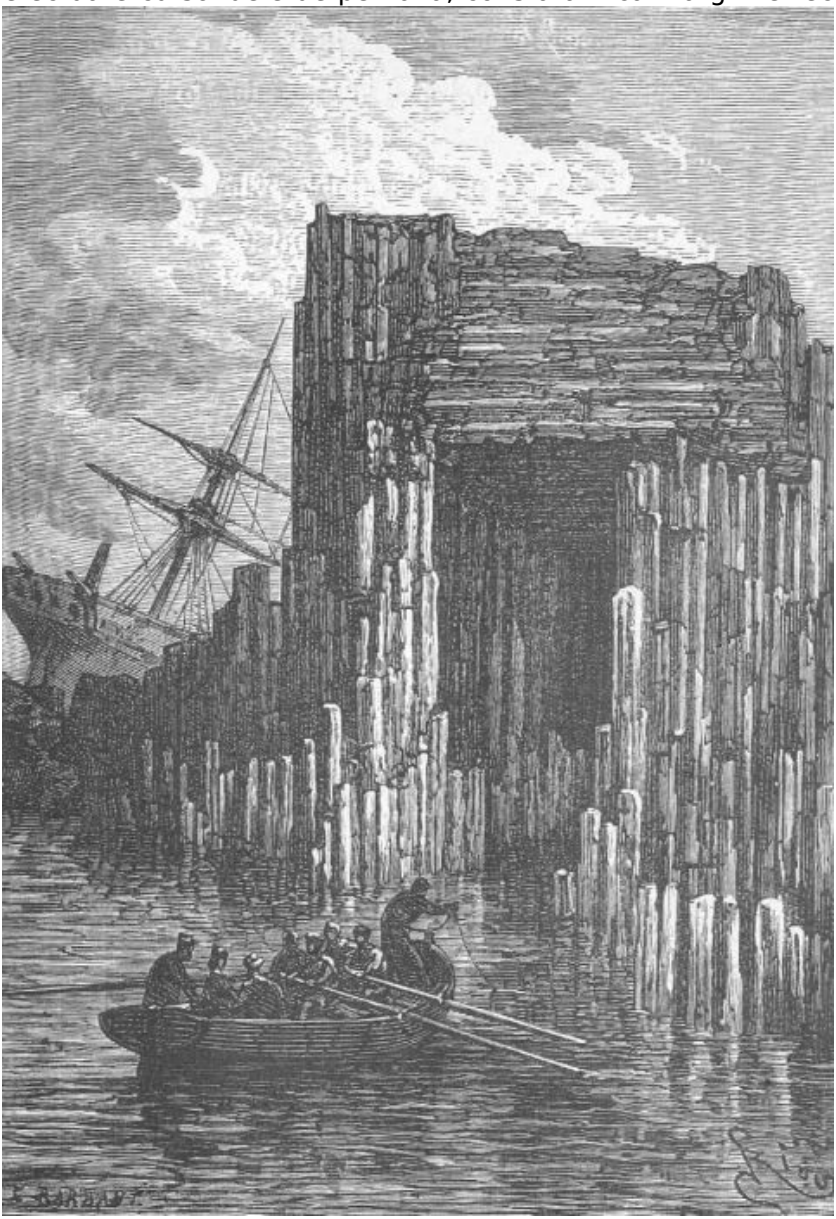

Peste tot, sunt blocuri de bazalt, aranjate într-o ordine

perfectă şi cu aspect de prisme regulate, care formează un ansamblu de forma unui cristal uriaş.

fului sunt foarte abrupte. Apa este adâncă chiar în apropierea malurilor şi nu mai este nici o îndoială că acest recif a apărut ca urmare a unei ridicări bruşte sau a unei împingeri violente, datorate activităţii vulcanice.

De altfel, structura geologică a insuliţei nu lasă loc pentru discuţii, ea fiind de natură vulcanică. Peste tot, sunt blocuri de bazalt, aranjate într-o ordine perfectă şi cu aspect de prisme regulate, care formează un ansamblu de forma unui cristal uriaş. Apa oceanului este limpede şi ne permite să vedem mănunchiul insolit de coloane pe care se sprijină întreaga structură, absolut remarcabilă.

— Iată o insuliţă neobişnuită, care s-a format de curând, spune domnul Letourneur.

— Este evident, tată, răspunde tânărul André, şi pot adăuga că acelaşi fenomen care a determinat apariţia insulei Iulia, lângă ţărmul Siciliei, şi a grupului de insuliţe Santorini, din arhipelagul grecesc, a dat naştere acestei insuliţe. S-ar putea spune că insula noastră a apărut tocmai pentru a face nava să eşueze.

— În realitate, am spus eu, trebuie ca o mişcare de natură vulcanică să se fi produs de curând în aceasta parte a oceanului, de vreme ce reciful nu apare nici pe hărţile cele mai recente. Este greu de crezut că el ar fi putut scăpa atenţiei marinarilor, mai ales într-una din zonele foarte cunoscute ale Atlanticului. Aşadar, să explorăm cu grijă reciful şi să-l facem cunoscut marinarilor!

— Cine ştie dacă nu o să dispară la fel de repede cum a apărut? răspunde André Letourneur. Ştiţi, domnule Kazallon, astfel de insule vulcanice au, cel mai adesea, o existenţă efemeră şi nici nu le-au trecut bine geografii pe hărţi, că unele dintre ele dispăruseră deja.

— Acest fapt are mai puţină importanţă, dragul meu fiu, răspunde domnul Letourneur. E mai bine să avertizezi asupra unui pericol care nu există cu adevărat, decât să omiţi să anunţi prezenţa unui pericol real. Şi apoi, marinarii nu vor avea de ce să se plângă dacă nu mai găsesc reciful acolo unde noi i-am semnalat prezenţa.

— Ai dreptate, tată, răspunde André. De ce să nu admitem că este posibil ca insuliţa – despre care tocmai vorbim – să aibă o existenţă la fel de durabilă precum continentele. Numai

că, dacă tot e să dispară, căpitanul Curtis ar prefera să o facă mai repede, imediat ce el a reparat nava avariată, scutindu-l de efortul de a readuce vaporul în larg.

— Cu adevărat, André, am exclamat eu râzând, pretinzi, asemeni unui suveran, să ai la dispoziţie natura. Vrei ca natura să dea naştere şi să distrugă un recif după pofta inimii tale sau potrivit nevoilor tale personale. Îi ceri naturii ca, după ce a creat aceste stânci pentru a ne permite să stingem incendiul de pe vapor, să le distrugă pentru a ne lăsa să ieşim în larg şi totul trebuie să se întâmple la o simplă atingere a baghetei tale magice.

— Nu vreau nimic mai mult decât să-i mulţumesc lui Dumnezeu, care ne-a avut în paza Lui, domnule Kazallon, îmi răspunde surâzând tânărul. Din voia lui Dumnezeu am fost aruncaţi pe recif şi, tot din voia Lui, o să ieşim în larg, atunci când va veni momentul.

— Şi noi o să-L ajutăm atât cât ne permit forţele noastre, nu-i aşa, prieteni?

— Da, domnule Kazallon, răspunde domnul Letourneur, căci este o lege a naturii umane de a face totul prin forţe proprii. Cu toate acestea, André are dreptate când crede cu tărie în Dumnezeu. Este sigur că, aventurându-se pe mare, omul se foloseşte de calităţile remarcabile cu care natura l-a înzestrat; dar, pe acest ocean fără limite, când forţele naturii se dezlănţuie, el simte cât de fragilă este nava pe care se află şi cât de slab, de neputincios este el însuşi. Eu cred că deviza unui marinar ar trebui să fie următoarea: „Încredere în sine şi credinţă în Dumnezeu!”

— Nimic mai adevărat, domnule Letourneur, am răspuns. De altfel şi eu cred că sunt foarte puţini marinarii care să nu aibă sufletul pătruns de sentimente religioase.

În timp ce vorbim, examinăm cu atenţie rocile care formează baza insuliţei şi ne convingem că originea acesteia este recentă. Aşadar, nu există nici o cochilie, nici o tufă de iarbă de mare, care să se fi agăţat de pereţii de bazalt. Pentru un amator de ştiinţe naturale, a scotoci printr-o asemenea îngrămădire de pietre n-ar merita osteneala, căci vegetaţia şi animalele nu şi-au pus amprenta trecerii lor pe aici. Moluştele lipsesc cu desăvârşire, după cum nici hidrofitele nu-şi fac simţită prezenţa. Vântul n-a adus până aici nici măcar o singură sămânţă şi păsările nu şi-au căutat refugiul pe insuliţă. Numai un geolog ar putea găsi subiecte pentru un studiu

interesant, examinând structura bazaltică, apărută ca urmare a activităţii vulcanice.

În acest moment, barca noastră revine în extremitatea sudică a insuliţei, unde a eşuat nava. Le propun însoţitorilor mei să coborâm pe insulă, iar ei acceptă imediat.

— În cazul în care insuliţa ar trebui să dispară, spune râzând tânărul André, este necesar ca măcar oamenii să-i fi făcut o vizită!

Barca acostează şi noi coborâm pe stânca bazaltică. André o ia înainte, şi pentru că solul insulei nu pune probleme, tânărul nu are nevoie de braţul tatălui său pentru a-l sprijini. Tatăl său îl urmează la scurtă distanţă, iar eu stau în apropierea domnului Letourneur. Iată-ne urcând pe o pantă lină spre vârful cel mai înalt al recifului.

Un sfert de oră ne este suficient pentru a străbate drumul până în vârf şi, după ce ajungem, ne aşezăm toţi trei pe o prismă bazaltică. André Letourneur îşi scoate un carneţel din buzunar şi începe să deseneze insuliţa, ale cărei forme se lasă descoperite sub privirile noastre, pe fondul verzui al oceanului.

Cerul este senin şi refluxul scoate la iveală ultimele vârfuri de stâncă din sud. Între ele se află un canal îngust, pe care a intrat vaporul nostru înainte să eşueze.

Forma recifului este neobişnuită şi aminteşte de „jambonul de York”, având partea din centru mai lată decât restul; vârful pe care ne aflăm este situat în această zonă centrală.

Atunci când André trasa forma insuliţei, tatăl său i-a spus:

— Dar, dragul meu, tu ai desenat un jambon!

— Da, tată, răspunde André, am desenat un jambon din bazalt, care are o mărime tocmai bună ca să-l bucure pe Gargantua. Dacă Robert Curtis este de acord, îi vom da recifului numele de „Ham-Rock[1]”.

— Este foarte bine, am strigat eu mulţumit, numele i se potriveşte! Reciful „Ham-Rock”! Numele îi avertizează pe marinari să nu se apropie decât la o distanţă potrivită, căci nu au dinţii aşa de tari pentru a rupe din el!

Nava noastră a atins extremitatea sudică a recifului, aflându-se într-un mic golf.

Vaporul este înclinat la tribord şi unghiul de înclinare este mare, fiindcă apa oceanului are un nivel foarte scăzut.

După ce André Letourneur şi-a terminat desenul, coborâm

---

[1] În engleză: *ham,* jambon şi *rock,* stâncă.

pe o altă pantă lină care duce spre vest. Imediat o peşteră interesantă apare în faţa noastră.

Văzând-o, s-ar spune că este o operă de arhitectură, de acelaşi fel ca peşterile pe care natura le-a creat în Insulele Hebride[1],

[1] Arhipelag în vestul Scoţiei.

Forma recifului este neobişnuită şi aminteşte de „jambonul de York”, având partea din centru mai lată decât restul

mai ales în insula Staffa[1]. Domnul Letourneur şi André au vizitat peştera de la Fingal[2] şi li se pare că peştera de pe insuliţă seamănă cu aceea din insula Staffa, singurul aspect care le deosebeşte fiind proporţiile mai reduse ale celei aflate pe recif. Trăsăturile comune sunt: aceeaşi dispunere a prismelor concentrice, datorată răcirii bazaltului, acelaşi tavan din grinzi negre, care sunt legate unele de altele printr-o materie galbenă, aceeaşi precizie a arcurilor prismatice, pe care dalta unui sculptor nu le-ar fi putut scoate în relief cu o asemenea claritate. Nu în ultimul rând, aceleaşi vibraţii ale aerului prin rocile bazaltice, din care celţii au făcut harpele umbrelor de la Fingal. Dacă la Staffa, pe jos e mereu un strat de apă, aici, pe insuliţă, peştera nu poate fi atinsă decât de valurile puternice ale oceanului, iar coloanele prismatice formează un solid pavaj.

— Mai mult, observă André Letourneur, peştera de pe insula Staffa este o vastă catedrală gotică, pe când aceasta de aici nu este decât capela catedralei. Dar cine s-ar fi aşteptat să găsească o asemenea minune pe un recif necunoscut din. ocean!

După ce ne-am odihnit o oră în grota de la Ham-Rock, ne întoarcem la barca noastră, care ne duce înapoi la vapor.

Lui Robert Curtis i se aduc la cunoştinţă descoperirile noastre, iar el trece pe hartă insuliţa cu numele pe care i l-a dat André.

În zilele care au urmat, n-am neglijat plimbarea până la peştera de la Ham-Rock, unde petreceam ore întregi. Robert Curtis a vizitat şi el peştera, dar ca un om preocupat de oricare alt lucru decât să admire o minunăţie a naturii. Falsten a venit o singură dată pentru a examina natura rocilor şi pentru a sparge bucăţi din ele cu obiectivitatea unui geolog. Domnul Kear nu a vrut să se deranjeze să vină până la insuliţă şi a rămas nemişcat la bord. I-am propus doamnei Kear să ne însoţească în excursiile noastre, dar neplăcerea îmbarcării şi spaima de a încerca o cât de mică oboseală au făcut-o să mă refuze.

Domnul Letourneur a întrebat-o pe domnişoara Herbey dacă i-ar plăcea să viziteze reciful. Tânăra a acceptat imediat propunerea, fericită să scape, chiar şi pentru o oră, de tirania şi

---

[1] Una dintre insulele Hebride.

[2] Grotă marină de pe insula Staffa.

capriciile stăpânei sale. Dar când a rugat-o pe doamna Kear să o lase să părăsească puntea, aceasta a refuzat-o fără să se gândească.

Sunt scandalizat de purtarea doamnei Kear şi intervin pe lân-

Adesea, pescuim pe malul insuliţei şi luăm masa destinşi în peşteră

gă ea în favoarea domnişoarei Herbey. Trebuie să duc muncă de lămurire, dar cum am avut deja ocazia să-i fac câteva servicii egoistei pasagere şi cum ar putea să mai aibă nevoie de mine, doamna Kear cedează insistenţelor mele.

Domnişoara Herbey ne însoţeşte de multe ori în excursiile noastre de-a lungul stâncilor. Adesea, pescuim pe malul insuliţei şi luăm masa destinşi în peşteră, în timp ce harpele bazaltice vibrează sub adierea brizei. Suntem fericiţi să o vedem pe domnişoara Herbey mulţumită şi eliberată de tirania stăpânei ei, chiar pentru câteva ore. În realitate, insula este mică, dar nimic pe lumea aceasta nu i s-a părut mai mare domnişoarei Herbey. Şi nouă ne place reciful arid, ca urmare, la scurtă vreme de la debarcare, nu mai există nici o piatră care să nu ne fie cunoscută, nici o potecă pe care să nu o fi urmat cu plăcere. Insuliţa pare un domeniu vast în comparaţie cu puntea îngustă a vaporului şi sunt sigur că, în momentul plecării, nu o vom putea părăsi fără regret.

Cât despre insula Staffa, André Letourneur ne anunţă că ea aparţine familiei Mac-Donald, care o închiriază pentru o sumă de douăsprezece lire sterline pe an.

— Ei bine, domnilor, întreabă domnişoara Herbey, credeţi că s-ar putea închiria această insuliţă cu mai mult de o jumătate de coroană?

— Nici măcar cu un penny, domnişoară, spun eu râzând. Aveţi intenţia să o închiriaţi?

— Nu, domnule Kazallon, răspunde tânăra reţinându-şi un oftat, dar aici este singurul loc unde am fost fericită!

— Şi eu la fel! murmură André.

Răspunsul domnişoarei Herbey ascunde multe suferinţe. Tânăra fată, săracă, fără părinţi, fără prieteni şi-a găsit fericirea – chiar şi pentru câteva clipe – pe o stâncă necunoscută din Atlantic!

XIX

6-15 noiembrie. În primele cinci zile după ce vasul nostru a eşuat, un fum gros şi înecăcios s-a ridicat din cală. Treptat, pe măsură ce focul scădea în intensitate, fumul n-a mai umplut puntea vaporului şi, pe 6 noiembrie, putem să spunem că

incendiul a fost stins. Din prudenţă, Robert Curtis nu renunţă la pompe, în aşa fel încât interiorul navei este inundat până aproape de înălţimea punţii. Observăm că atunci când este reflux, apa din cală scade şi ea, ajungând la acelaşi nivel cu apa oceanului.

— Acest fapt demonstrează că spărtura este mare, de vreme ce apa se scurge atât de repede, îmi spune Robert Curtis.

În realitate, spărtura din cocă nu măsoară – ca suprafaţă – mai puţin de patru picioare pătrate. Flaypol, unul dintre mateloţi, s-a scufundat în timpul refluxului şi ne-a dezvăluit poziţia şi gravitatea avariei. Spărtura se află la treizeci de picioare în faţa cârmei, iar trei scânduri din bordaj sunt distruse în urma impactului cu o stâncă abruptă, la aproximativ două picioare de chilă. Şocul a fost resimţit din plin, pentru că vaporul era plin ochi şi marea extrem de agitată. Este surprinzător că într-o astfel de situaţie, vasul nu s-a spart în mai multe bucăţi. În ceea ce priveşte spărtura, cred că ne va fi destul de uşor să o astupăm, dar vom şti cu siguranţă după ce încărcătura va fi scoasă din cală sau mutată, permiţându-i astfel meşterului dulgher să ajungă până la locul avariei. Ne mai trebuie cel puţin două zile înainte să fie posibil să coborâm în cală pentru a scoate baloturile de bumbac neatinse de foc.

În tot acest timp, Robert Curtis este preocupat de restul problemelor de pe vapor, iar echipajul îl urmează fără crâcnire. Astfel, lucrări importante sunt puse la punct.

Căpitanul pune să fie reparat artimonul, care a căzut din cauza lovirii vaporului de stânci şi pe care reuşisem să-l ridicăm de pe recif împreună cu cordajul[1]. Scripeţi rezistenţi au fost aşezaţi la pupă şi artimonul a putut fi amplasat în vechiul său trunchi, pe care dulgherul Dowlas îl găurise pentru ca asamblarea să fie posibilă. Fireşte, a fost nevoie de legături rezistente şi de buloane[2] de fier pentru a ţine laolaltă cele două părţi rupte.

După ce artimonul a fost refăcut, hobanele, pataranţinele au fost revăzute, straiurile[3] au fost verificate, câteva vele au

---

[1] Totalitatea frânghiilor, sforilor şi parâmelor unei corăbii.

[2] Tijă cilindrică, prevăzută cu filet, care serveşte la asamblarea a două piese.

[3] Parâmă de oţel sau cânepă cu care se leagă partea superioară a catargului de proră.

fost schimbate. Acum ne putem permite să facem câteva din manevrele obişnuite, ceea ce ne va ajuta să navigam în siguranţă.

A fost mult de lucru la pupa şi la prova navei, căci duneta şi încăperile echipajului fuseseră atinse de flăcări. De aici, necesitatea de a le repara, fapt care cere timp şi multă muncă. Timpul nu ne lipseşte, grijă este din plin, ca urmare, în scurtă vreme, ne putem relua locul în cabinele noastre.

De abia pe 8 noiembrie, au început să fie descărcate baloturile de bumbac de pe vapor. Pentru că baloturile sunt pline de apă, care umple cala la fiecare flux, a fost nevoie să se instaleze scripeţi deasupra chepengurilor. Noi, pasagerii, îi ajutăm pe marinari la ridicarea baloturilor grele, care sunt, în cea mai mare parte, distruse. Unul câte unul, baloturile sunt aşezate în barcă şi apoi sunt transportate pe recif. După ce primul rând de baloturi este scos din cală, trebuie să ne gândim cum să scoatem apa din cală, dacă nu în totalitate, măcar o parte din ea. De aceea, este necesar să astupăm cât mai bine gaura pe care stâncile au făcut-o în coca vaporului. Această muncă foarte grea le revine matelotului Flaypol şi şefului de echipaj, care îşi fac treaba cu un zel mai presus de orice laudă. În timpul refluxului, scufundându-se sub tribord, ei reuşesc să bată în cuie o foaie de cupru deasupra găurii. Pentru că există pericolul ca foaia de cupru să nu reziste la presiune când nivelul apei din cală va scădea în urma folosirii pompelor, Robert Curtis încearcă să se asigure că spărtura a fost bine astupată îngrămădind baloturi de bumbac peste scândurile rupte din bordaj. De bumbac nu ducem lipsă şi imediat fundul calei este „capitonat” cu baloturi grele şi impermeabile, care – cel puţin aşa sperăm – vor ajuta foaia de cupru să nu se desprindă.

Planul căpitanului a reuşit. Imediat după ce pompele sunt puse în funcţiune, putem vedea că nivelul apei scade încetul cu încetul în cală, permiţându-le oamenilor să continue descărcarea baloturilor.

— Este aproape sigur, spune Robert Curtis, că vom ajunge la spărtură şi că o vom repara şi din interiorul calei. Fără îndoială, ar fi fost mai bine dacă schimbam scândurile distruse din bordaj şi înclinam vasul într-o parte, dar îmi lipsesc mijloacele pentru a desfăşura o operaţiune aşa complicată. M-ar fi oprit şi teama ca nu cumva să se strice vremea în timp ce vaporul ar fi fost răsturnat pe o parte, ceea ce l-ar fi făcut

vulnerabil la orice val. Cred totuşi că vă pot asigura că spărtura va fi astupată aşa cum trebuie şi că vom putea să ajungem la ţărm în siguranţă.

După două zile de lucru, apa a fost scoasă-din cală şi ultimele baloturi au fost descărcate fără alte necazuri. Noi, la rândul nostru, am lucrat la pompe pentru a-i lăsa echipajului un moment de odihnă şi pot spune că ne-am îndeplinit misiunea în modul cel mai serios. Cu toate că era infirm, André Letourneur ni s-a alăturat şi fiecare şi-a făcut treaba după puterile sale.

Munca pe care am făcut-o este foarte obositoare şi nu puteam să continuăm pentru multă vreme fără să ne odihnim. Braţele şi spatele sunt supuse unui efort continuu din cauza acestui du-te-vino şi a mişcării neîncetate şi înţeleg de ce marinarilor nu le place această muncă. Noi am avut noroc să ne îndeplinim sarcina în condiţii mai bune, în vreme ce vaporul se află pe recif, stând pe ceva solid, iar sub picioarele noastre nu se deschide abisul oceanului.

Nu trebuie să ne apărăm viaţa în faţa unui ocean care ne invadează şi nu ne aflăm în luptă cu apa care se năpusteşte din nou asupra noastră, imediat ce am reuşit să o scoatem din vas.

Să dea Domnul să nu mai fim puşi la o asemenea încercare pe o navă care e gata să se scufunde.

XX

15-20 noiembrie. Examinarea calei a fost în cele din urmă finalizată. Printre primele lucruri care au fost găsite acolo a fost vasul cu picrat, perfect intact, fără să fi fost inundat de apă şi, desigur, fără să fie atins de flăcări. De ce nu a fost imediat aruncat în mare, n-aş putea spune. A fost doar transportat la depărtare, înspre capătul insulei şi acolo a rămas.

În timp ce se aflau în cală, Curtis şi Dowlas au putut lua cunoştinţă de întreaga gravitate a daunelor pe care le produsese incendiul. Au descoperit că puntea şi traversele pe care se sprijinea aceasta fuseseră distruse într-o mai mică măsură decât se aşteptau, iar scândurile groase şi masive fuseseră arse superficial. Focul afectase însă mult mai serios părţile laterale ale vasului. O lungă porţiune din structura interioară a vasului arsese complet, coastele vasului erau în

bună măsură distruse, iar câlţii călăfătuirilor începuseră să curgă de peste tot dintre îmbinările şi încheieturile *Cancelarului,* astfel încât era aproape un miracol că întreaga navă nu se prăbuşise de mult în gol.

Căpitanul şi dulgherul s-au întors pe punte cu feţele pline de uimire. Curtis nu a pierdut timp, i-a adunat pe membrii echipajului şi pe pasageri şi i-a pus la curent cu datele situaţiei.

— Prieteni, a spus căpitanul, trebuie să vă spun că vasul nostru a suferit pagube mult mai grave decât credeam noi, iar cala *Cancelarului este* în foarte mare măsură distrusă. Dacă am fi eşuat oriunde altundeva decât pe un recif pustiu, care poate fi acoperit oricând de apele furioase ale oceanului, nu aş fi ezitat să dezmembrăm vasul şi să construim unul de dimensiuni mai mici, care să ne fi purtat în siguranţă către ţărm. Nu vreau să risc însă să rămânem aici. Ne aflăm la 800 de mile de Paramaribo[1], cea mai apropiată regiune a Guyanei Olandeze[2], iar în zece sau douăsprezece zile, dacă vremea s-ar dovedi favorabilă, cred că am putea atinge ţărmul. Ceea ce vă propun este să astupăm spărtura cu mijloacele de care dispunem şi să pornim imediat către cel mai apropiat port.

Cum un plan mai bun nu părea să existe, propunerea lui Curtis a fost acceptată în mod unanim. Dowlas şi ajutoarele lui s-au pus imediat pe treabă pentru a repara nervurile carbonizate ale vasului şi pentru a astupa spărturile. Au avut grijă să etanşeze cu atenţie, pe dinafară, îmbinările vasului care se aflau deasupra nivelului apei. Mai jos de acesta nu puteau să lucreze şi au trebuit să se mulţumească apoi cu reparaţiile pe care le puteau efectua în interior. Dar cu toate eforturile depuse, *Cancelarul* nu era pregătit, fără îndoială, pentru o călătorie mai lungă şi ar fi fost condamnat să rămână la chei în oricare port din lume.

Astăzi, 20 noiembrie, după ce echipajul a făcut tot ce era omeneşte posibil pentru a repara vasul, Curtis s-a hotărât să îi dea drumul la apă.

De când fusese eliberat de încărcătura sa şi de apa din cală, *Cancelarul* plutise în voie în interiorul micului bazin natural în care se găsea. Bazinul era încercuit din toate părţile de stânci care nu puteau fi acoperite în întregime nici măcar de apele fluxului, dar era suficient de larg pentru a-i permite

---

[1] Port în Guyana Olandeză.

[2] Surinam.

Cancelarului să facă o rotaţie completă, astfel încât cu ajutorul unor frânghii şi cabluri legate de stânci să poată fi adus cu prora spre sud, după ce, în prealabil, fusese ancorat atât la pupă, cât şi la proră, pentru a evita ciocnirea acestuia de recif.

Astfel, după toate aparenţele, părea a fi o sarcină uşoară punerea pe linia de plutire în largul oceanului, a *Cancelarului*. Dacă vântul se dovedea favorabil, ar fi putut fi ridicate şi pânzele, iar dacă nu, vasul trebuia remorcat de-a lungul îngustului canal. Totul părea, deci, simplu. Dar obstacole încă neprevăzute trebuiau depăşite.

Gura canalului este păzită de un fel de coamă de bazalt, care, în timpul fluxului, era acoperită de suficientă apă pentru a-i permite *Cancelarului* să plutească chiar cu întreaga sa încărcătură. Vasul trecuse o dată peste acest obstacol, dar atunci, aşa cum am spus, fusese prins de un val gigantic şi se poate spune că a fost *ridicat* peste barieră, în poziţia sa actuală. Mai mult decât atât, în acea noapte memorabilă, fluxul nu fusese unul obişnuit, ci avusesem de-a face cu un flux echinocţial, care nu revine decât peste câteva luni. Nici nu se punea însă problema aşteptării revenirii acestuia, astfel încât Curtis a hotărât să îşi asume riscul şi, profitând de fluxul de mare amplitudine datorat lunii noi din această perioadă, să încerce să treacă vasul, oricum uşor, dincolo de barieră, după care să îi adauge suficient balast pentru a naviga.

Vântul bătea dinspre nord-vest şi permanent pe direcţia canalului de trecere. După ce şi-a consultat oamenii, căpitanul a preferat, totuşi, să manevreze nava către barieră cu ajutorul frânghiilor, considerând că nu era precaut să lase vasul să navigheze neasistat, în starea precară de stabilitate, către un obstacol în care şi-ar fi putut găsi sfârşitul. Înainte de a ordona începerea operaţiunii, Curtis a avut prevederea de a pregăti pentru orice eventualitate o ancoră la pupă, deoarece, în cazul unei încercări nereuşite, vasul trebuia readus la locul său actual de acostare. Alte două ancore au fost trecute dincolo de pasaj, a cărui lungime nu depăşea mai mult de 200 de picioare. Lanţurile au fost introduse în vinci, marinarii au eliberat pârghiile de manevră, iar la ora patru a amiezei, *Cancelarul* era pus în mişcare.

Amplitudinea maximă a fluxului se va întâlni la ora patru şi douăzeci de minute, cu zece minute înainte vasul fiind rotit atât de mult pe cât a fost posibil, chila acestuia atingând în treacăt coama de bazalt şi oprind astfel înaintarea vasului. O

dată cu fluxul, totuşi, partea cea mai joasă de la pupă a trecut de obstacol, Curtis ajungând la concluzia că nu mai era nici un motiv pentru care acţiunea mecanică a vântului să nu îşi aducă contribuţia la înaintarea vasului. Fără nici o întârziere, toate pânzele au fost desfăşurate şi orientate pe direcţia vântului. Fluxul a atins amplitudinea maximă, iar pasagerii şi echipajul se aflau cu toţii lângă vinci, în timp ce domnul Letourneur, André, Falsten şi eu ne găseam lângă balustrada de la tribord. Curtis stătea la pupă, cu atenţia îndreptată către vele, locotenentul se afla pe puntea de deasupra cabinelor echipajului, iar şeful de echipaj la cârmă. Marea se dovedea calmă şi prielnică, iar în timp ce apele sale se umflau dintr-o parte în alta au ridicat vasul în câteva rânduri.

— Acum, băieţi, i-a îndemnat Curtis pe marinari, cu vocea sa calmă şi clară, toţi împreună! Haideţi!

Vinciul se rotea, iar lanţurile zăngăneau cu fiecare zală care trecea prin orificiile metalice.

Vântul a crescut în putere, iar catargele se opinteau sub presiunea pânzelor, dar cu toate acestea ne învârteam în cerc, în ritm cu acordurile monotone ale unei melodii îngânate de unul dintre marinari.

Progresasem cu aproape douăzeci de picioare şi ne reluam cu şi mai mult avânt încercările, când nava a lovit reciful din nou.

Acum orice efort era inutil, totul fusese de prisos, fluxul începuse să scadă, iar *Cancelarul* nu mai putea avansa nici un inci. Mai era, oare, timp să ne întoarcem? Vasul s-ar fi sfărâmat inevitabil de stânci, dacă ar fi rămas în balans pe bariera de bazalt. Într-o clipă, căpitanul a dat ordin să fie strânse velele şi să fie lansată la apă ancora de la pupă. Încă un moment de aşteptare înfrigurată şi totul se sfârşeşte cu bine.

Cancelarul virează către pupă şi alunecă înapoi în bazin, care se dovedeşte, încă o dată, o adevărată închisoare pentru el.

— Ei bine, căpitane, întreabă şeful de echipaj, ce ne rămâne de făcut acum?

— Nu ştiu, răspunde Curtis, dar vom reuşi să trecem cumva.

XXI

21-24 noiembrie. Cu siguranţă că nu era timp de pierdut

dacă vroiam să părăsim reciful Ham-Rock. Barometrul scădea treptat începând de dimineaţă, marea era din ce în ce mai agitată şi devenea tot mai evident că vremea, până acum atât de favorabilă, era pe punctul de a se schimba, iar în eventualitatea unei furtuni, *Cancelarul* era sortit să se sfărâme în bucăţi de stâncile care îl înconjurau.

La venirea serii, când fluxul era suficient de scăzut şi stâncile nu erau acoperite de ape, Curtis, şeful de echipaj şi Dowlas au mers să cerceteze coama de bazalt care se dovedise un obstacol atât de serios, Falsten şi cu mine însoţindu-i. Am ajuns în cele din urmă la concluzia că singurul mod de a reuşi să trecem este de a disloca bazaltul cu târnâcoapele pe o suprafaţă de zece pe şase picioare. O adâncime mai mare cu nouă sau zece picioare ar fi oferit un spaţiu suficient de manevră, iar canalul ar fi putut fi marcat atent cu balize. În acest fel, am considerat noi, vasul ar putea fi trecut peste barieră şi ajunge în apele adânci de dincolo de aceasta.

— Dar bazaltul acesta e la fel de dur ca şi granitul, a remarcat şeful de echipaj. Pe lângă asta, nu putem ajunge la el decât în timpul refluxului şi, prin urmare, nu putem lucra decât două ore din douăzeci şi patru.

— Încă un motiv în plus pentru a începe imediat, i-a răspuns Curtis.

— Dar o să ne ia luni până vom termina, căpitane, a exclamat Dowlas, până atunci vasul s-ar putea face praf cu totul. N-am putea face cumva să aruncăm stânca în aer? Avem ceva pulbere la bord.

— Nu suficientă pentru aşa ceva, a spus şeful de echipaj.

— Dar aveţi ceva mai bun decât praful de puşcă, a intervenit Falsten.

— Ce anume? a întrebat căpitanul.

— Picratul de potasiu, a fost răspunsul prompt.

Astfel, substanţa explozivă cu care sărmanul Ruby periclitase atât de serios vasul avea să îi fie acum de foarte mare folos. Tot acum mi-am dat seama cât de fericită fusese alegerea de a depozita damigeana în siguranţă pe recif, în loc de a o arunca în apele oceanului.

Acidul picric este un produs cristalin şi amar extras din huilă, care, în combinaţie cu potasiul, formează o sare galbenă cunoscută sub numele de picrat de potasiu. Puterea explozivă a acestei substanţe este inferioară celei a fulmicotonului sau

dinamitei, dar mult mai mare decât cea a prafului de puşcă obişnuit. Un singur gram de picrat de potasiu produce un efect egal celui al aproximativ treisprezece grame de praf de puşcă. Picratul poate fi aprins cu uşurinţă printr-un şoc puternic sau acut, iar un tip de substanţă detonatoare pe care o deţineam putea servi foarte bine acestui scop.

Marinarii s-au grăbit să-şi aducă târnăcoapele, Dowlas şi ajutoarele sale, sub comanda lui Falsten, care, ca inginer, era cel mai calificat pentru operaţiune, începând să sape o adâncitură pentru introducerea pulberii. La început, am sperat că totul va fi gata pentru ca explozia să aibă loc până în dimineaţa următoare dar, la apariţia zorilor, am descoperit că marinarii, deşi lucraseră cât se poate de repede, nu avuseseră la dispoziţie decât o oră,

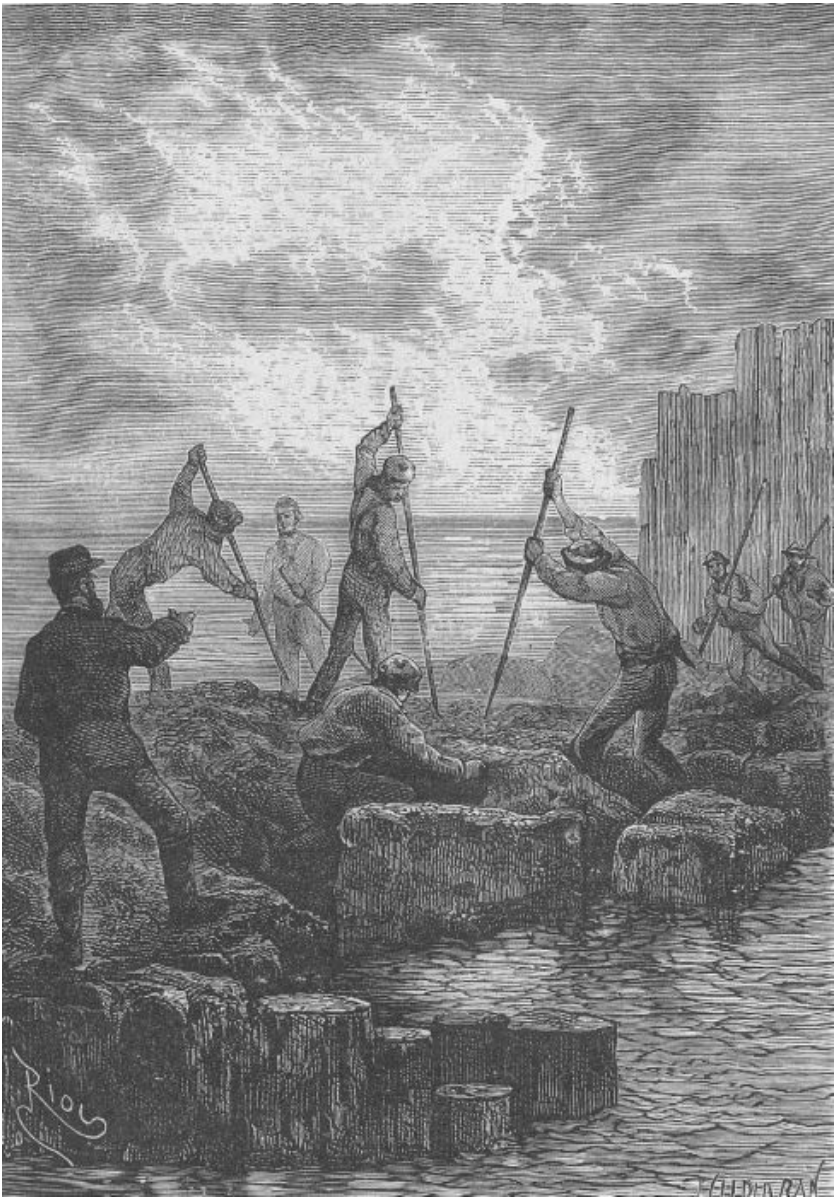

Marinarii s-au grăbit să-şi aducă târnăcoapele

când apele scăzuseră, şi mai trebuiau să treacă patru fluxuri mai înainte ca lăcaşul pulberii să aibă o adâncime potrivită.

Echipa nu şi-a terminat treaba până la ora opt în dimineaţa zilei de 23. Adâncitura a fost săpată oblic în stâncă şi era suficient de largă pentru a conţine 10 livre de substanţă explozivă. Chiar în momentul în care picratul era introdus în deschizătură, Falsten a intervenit:

— Opriţi-vă! Cred că este mai bine să amestecăm picratul cu pulbere obişnuită, pentru că aceasta ne va permite să o aprindem cu un fitil, în loc să folosim un detonator pentru a produce un şoc. În plus, este de la sine înţeles că, adăugând praf de puşcă, picratul va fi şi mai eficient, întrucât explozia picratului va face loc celei a prafului de puşcă, care, deşi mai puţin puternic, va desăvârşi fragmentarea bazaltului.

Falsten nu e un foarte bun vorbitor, dar atunci când spune ceva, o face cu cap. Sfatul său a fost urmat imediat, cele două substanţe au fost amestecate şi după ce a fost introdus şi un fitil, amestecul a fost îndesat cu grijă în adâncitură.

În ciuda faptului că vasul se afla la o distanţă care l-ar fi ferit de pericolul exploziei, s-a considerat că este mai înţelept ca pasagerii şi echipajul să se refugieze în grota de la capătul recifului şi chiar domnul Kear, în ciuda obiecţiilor sale repetate, a fost obligat să părăsească nava. Falsten, imediat ce a aprins fitilul, ni s-a alăturat şi el în ascunzătoarea noastră.

Fitilul avea să ardă timp de vreo zece minute, pentru ca apoi explozia să aibă loc, sunetul acesteia, din cauza adâncimii la care fusese plasat amestecul, fiind înăbuşit şi mult mai puţin zgomotos decât ne-am fi aşteptat. Dar operaţiunea a fost încununată de un succes deplin. Mai înainte de a ajunge la locul exploziei, am putut observa că bazaltul fusese făcut pur şi simplu praf şi un mic canal, care se umplea deja cu apele fluxului, fusese tăiat chiar prin mijlocul barierei. Un strigăt puternic de bucurie a străbătut aerul, uşile închisorii noastre erau deschise, iar noi nu mai eram prinşi înăuntrul acesteia.

O dată cu fluxul, *Cancelarul* a ridicat ancora şi a ieşit în apele libere ale oceanului, dar nu putea naviga în bune condiţii în lipsa balastului, fără a fi echilibrat. Pentru următoarele douăzeci şi patru de ore, echipajul a fost ocupat cu aducerea la bord a unei cantităţi apreciabile de piatră şi a baloturilor de bumbac care suferiseră cel mai puţin de pe urma focului.

Pe parcursul zilei, domnul Letourneur, André, domnişoara Herbey şi cu mine am făcut un ocol de rămas-bun al recifului.

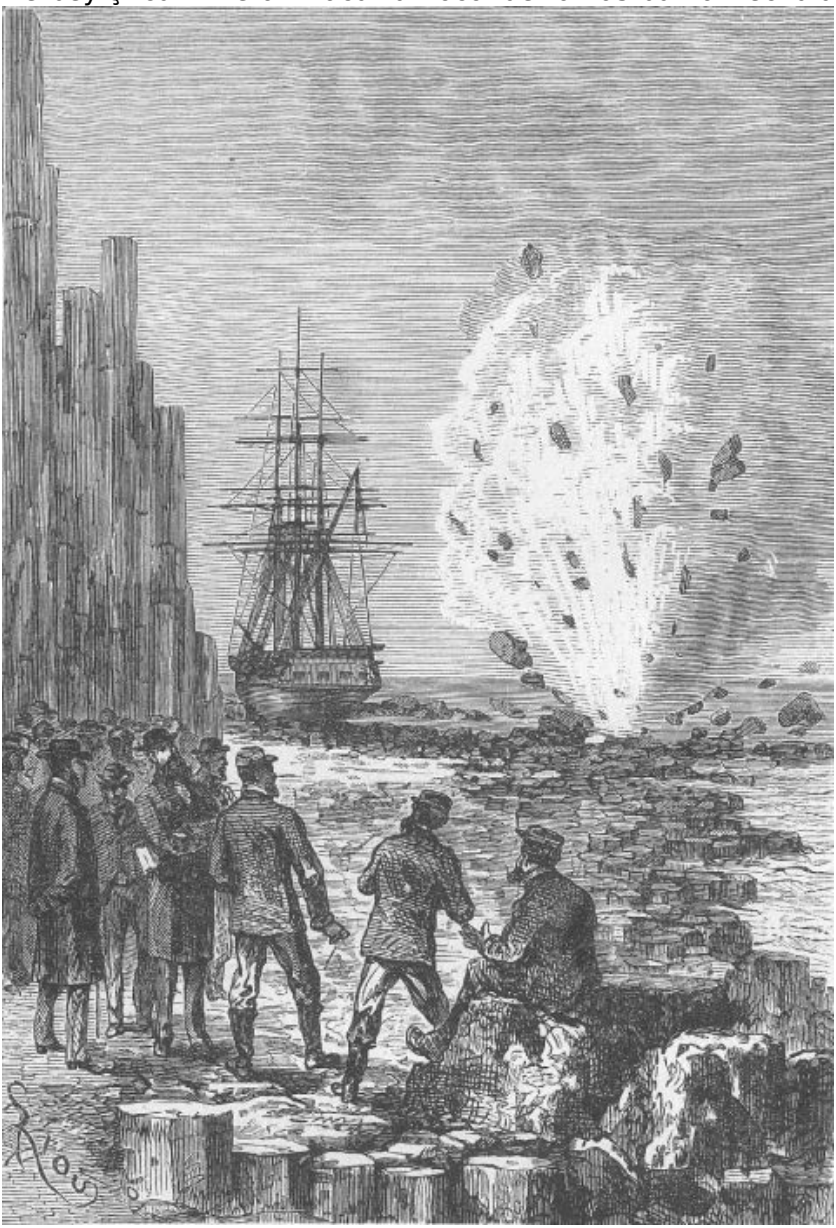

operaţiunea a fost încununată de un succes deplin

André, cu talentul său artistic, a gravat pe peretele grotei numele *Cancelarului,* denumirea pe care o dădusem recifului, Ham-Rock, şi data la care eşuasem pe acesta. Ne-am luat apoi adio de la locul sejurului nostru de trei săptămâni, unde petrecusem zile pe care cel puţin o parte dintre noi nu şi le vor aminti ca cele mai frumoase din viaţa lor.

În dimineaţa zilei de 24, la ora fluxului, cu toate pânzele sus, *Cancelarul* a pornit înainte, iar două ore mai târziu ultimul vârf al recifului Ham-Rock dispăruse dincolo de orizont.

XXII

24 noiembrie-1 decembrie. Iată-ne navigând din nou, de data asta însă pe un vapor a cărui rezistenţă este pusă sub semnul întrebării. Din fericire, nu vom face o călătorie lungă: avem de străbătut numai opt sute de mile. Dacă vântul de nord-est va continua să ne fie favorabil în zilele următoare, vaporul, cu vântul la pupă, nu va fi afectat decât în mică măsură şi va ajunge cu siguranţă pe ţărmul din Guyana.

Cursul a fost stabilit către sud-est şi la bord, viaţa încearcă să intre în normal.

Primele zile se scurg fără nici un incident. Vântul nu şi-a schimbat direcţia, iar Robert Curtis nu vrea să navigheze cu toate pânzele sus, pentru că se teme ca nu cumva spărtura din cală să se deschidă din nou din cauza vitezei prea mari a vasului.

O călătorie puţin plăcută este aceasta în care nu eşti sigur pe vaporul tău. Se adaugă faptul că noi ne întoarcem din drum în loc să mergem înainte, spre destinaţia iniţială. Aşadar, fiecare este absorbit de propriile gânduri şi griji, iar la bord nu mai este aceeaşi atmosferă destinsă ca mai înainte. Pasagerii vorbesc din ce în ce mai puţin unii cu alţii, fiind afectaţi de călătoria care nu mai este nici sigură, nici scurtă.

În ziua de 29 noiembrie, vântul îşi schimbă direcţia. Vaporul nu mai poate înainta cu vântul la pupă. Suntem obligaţi să reorientăm vergele şi velele şi să folosim murele la tribord. Manevrele acestea au făcut ca vaporul să se încline spre tribord.

Robert Curtis strânge velele superioare, pentru că îşi dă seama că înclinarea spre tribord afectează coca vasului. Îi dau dreptate, căci este corect să te gândeşti cum să ajungi la ţărm

fără alte accidente şi nu la o călătorie rapidă, dar nesigură.

Noaptea de 29 spre 30 noiembrie este întunecată şi pâcloasă. Briza bate din ce în ce mai tare şi, din nefericire, numai dinspre nord-vest. Cei mai mulţi pasageri se retrag în cabinele lor, în schimb, căpitanul Curtis nu părăseşte duneta, iar echipajul rămâne pe punte. Vaporul este în continuare înclinat, deşi nu are nici o velă superioară desfăcută.

În jurul orei două, mă pregătesc să cobor în cabină, când Burke, unul dintre mateloţi, care se afla în cală, urcă pe punte în mare grabă şi strigă:

— Nivelul apei din cală este de două picioare!

Robert Curtis şi şeful echipajului coboară pe scara care duce în cală şi constată că trista veste este adevărată. Ceea ce înseamnă că spărtura s-a deschis din nou, în ciuda tuturor măsurilor luate, sau că îmbinările scândurilor de la cocă nu au fost bine călăfătuite şi s-au desfăcut. Cert este că apa pătrunde repede în cală.

Căpitanul se întoarce pe punte şi încearcă să aducă vaporul sub vânt la pupă, pentru a-l elibera de presiunea de a merge înclinat. Aşteptăm cu toţii ziua.

În zori, se măsoară din nou nivelul apei din cală şi aflăm că a crescut la trei picioare...

Îl privesc pe Robert Curtis. Deşi stăpânirea de sine nu îl părăseşte, totuşi chipul îi este crispat, iar buzele îi sunt fără culoare. Pasagerii au urcat pe punte şi au fost anunţaţi ce s-a întâmplat. De altfel ar fi fost greu să li se ascundă ceva.

— O altă nenorocire? mă întreabă domnul Letourneur.

— Era de aşteptat, i-am răspuns. Sper totuşi că nu suntem prea departe de ţărm şi că vom putea ajunge până la el.

— Să vă audă Cel de Sus! îmi răspunde domnul Letourneur.

— Dar de ce, căci Dumnezeu nu este cu noi! strigă Falsten, ridicând din umeri.

— Greşiţi, domnule, Dumnezeu este întotdeauna cu noi, îi răspunde domnişoara Herbey.

Inginerul a tăcut în faţa acestui răspuns plin de o credinţă care nu dădea loc la comentarii.

Din ordinul lui Robert Curtis, pompele sunt puse în funcţiune din nou. Echipajul se pune pe treabă stăpânit mai degrabă de resemnare decât de vreo urmă de înflăcărare. Nimeni nu comentează, pentru că toţi ştiu că este vorba de salvarea lor. Mateloţii, repartizaţi în două schimburi, îşi fac rând pe rând datoria lucrând la pompe.

În timpul zilei, şeful echipajului face noi măsurători şi ne anunţă că apa pătrunde mai încet în cală, fără să dea însă semne că s-ar opri.

Din nefericire, pompele folosite fără încetare se strică mereu, iar marinarii trebuie să le repare. Se întâmplă uneori ca ele să se înfunde din cauza cenuşii sau a bucăţilor de bumbac din baloturile care se află pe fundul calei. Ca urmare, sunt curăţate foarte des, iar operaţiunea aceasta ia mult timp şi ne face să batem pasul pe loc.

A doua zi dimineaţă, marinarii măsoară iar nivelul apei şi se stabileşte că a ajuns la nici mai mult nici mai puţin de cinci picioare. Aşadar, cala vaporului era în pericol să fie inundată, dacă dintr-un motiv sau altul, pompele n-ar mai fi funcţionat. Nu mai era decât o chestiune de timp şi încă un timp foarte scurt. Linia de plutire se afla deja la un picior sub apă, tangajul este din ce în ce mai mic din cauză că vaporul nu se mai poate ridica pe valuri decât cu dificultate. Îl văd pe căpitanul Curtis încruntându-se de fiecare dată când şeful echipajului sau locotenentul îi dau raportul. E de rău augur.

Pompele funcţionează toată ziua şi toată noaptea. Dar nivelul apei creşte în cală. Echipajul este extenuat. Oamenii sunt în pragul disperării. Totuşi, şeful echipajului şi secundul sunt un exemplu viu al rezistenţei. Pasagerii sunt chemaţi şi ei la pompe.

Situaţia s-a schimbat dramatic: nici pe departe nu ne mai este la fel ca atunci când vaporul a eşuat pe reciful de la Ham-Rock. Vasul pluteşte acum deasupra abisului, care ar putea să ne înghită dintr-o clipă în alta.

XXIII

2-3 decembrie. În ultimele douăzeci şi patru de ore, am luptat din răsputeri ca să împiedicăm creşterea nivelului apei din cală. Este foarte clar că va veni un moment când pompele nu vor mai face faţă unei cantităţi atât de mari de apă ca aceea care pătrunde prin spărtura din cală.

În ziua de 2 decembrie, căpitanul Curtis, care nu a avut nici un moment de odihnă, coboară el însuşi în cală pentru a vedea cum se prezintă situaţia. Îl însoţesc dulgherul şi şeful de echipaj. După ce mutăm câteva baloturi de bumbac, ascultăm cu atenţie fiecare zgomot şi observăm că se aude un soi de

clipocit sau, pentru a fi cât mai exact, un picurat insistent. Oare vechea spărtură s-a deschis iar sau e vorba de o nouă fisură în cocă? Deocamdată este imposibil să aflăm un răspuns. În orice caz, Robert Curtis va încerca să facă, la pupă, coca etanşă şi pentru aceasta va trebui să o învelească cu vele îmbibate cu gudron. Poate că aşa vom reuşi să împiedicăm apa să pătrundă în cală, cel puţin pentru o scurtă durată. Dacă apa nu va mai intra – chiar şi pentru o perioadă redusă de timp – vom putea să pompăm ce a rămas din cală, iar vasul va reveni la linia de plutire.

Operaţiunea este mult mai dificilă decât ne imaginăm. Robert Curtis trebuie să reducă viteza navei şi după ce velele groase, susţinute de odgoane, au fost scufundate sub chilă[1], ele sunt trase exact pe locul unde se află vechea spărtură, în aşa fel încât acoperă complet această parte din coca vaporului.

Din acest moment, pompele nu fac altceva decât să scoată apa rămasă în cală, iar noi ne-am întors la lucru cu mai mult curaj decât înainte. Fără îndoială, apa pătrunde în continuare în cală dar, la sfârşitul zile, nivelul apei este mai mic cu câteva degete. Numai câteva degete! Nu contează! Suntem stăpâniţi de ideea că pompele scot mai multă apă prin canalele de scurgere decât intră în cală şi nu ne oprim din pompat nici chiar pentru o clipă.

Noaptea este întunecată, iar briza bate cu putere. Cum era de aşteptat, căpitanul Curtis a desfăcut toate pânzele. Cunoaşte foarte bine situaţia dificilă în care se află coca vaporului şi de aceea se grăbeşte să ajungă la ţărm. Probabil se gândea că dacă un vapor va apărea în larg, nu va ezita să-l anunţe prin semnale luminoase că nava este avariată. Apoi, va debarca toţi pasagerii şi chiar echipajul în întregime. În ceea ce-l priveşte, era convins că trebuie să rămână la bord până în momentul când nava se scufunda.

Dar nici una dintre aceste măsuri nu era sortită să reu-şească.

În realitate, în timpul nopţii, pânzele îmbibate cu gudron care acopereau chila navei au cedat din cauza presiunii apei şi a doua zi, 3 decembrie, şeful echipajului a făcut noi măsurători şi ne-a anunţat care e situaţia, însoţindu-şi spusele cu câteva

---

[1] Element principal de rezistenţă al osaturii unei nave, aşezat pe axa longitudinală a fundului navei.

înjurături marinăreşti:

— Sunt şase picioare de apă în cală!

Şi aceasta e trista situaţie! Vaporul se umple din nou cu apă şi încetul cu încetul se scufundă, căci linia de plutire se află vizibil sub apă.

Cu ultimele forţe, tragem la pompe cu o îndârjire pe care nu am mai avut-o până acum. Avem mâinile rupte de oboseală, palmele ne sângerează şi, în ciuda efortului nostru, apa ne cuprinde din toate părţile. Fără să stea pe gânduri, Robert Curtis îi cheamă pe cei care nu stau la pompe, îi aşază pe un rând în faţa chepengului mare şi le dă găleţi care încep să treacă din mână în mână cu repeziciune.

Totul este inutil! La ora opt şi jumătate dimineaţa, se constată că nivelul apei a crescut din nou. Disperarea pune stăpânire pe câţiva mateloţi. Robert Curtis le ordonă să-şi continue munca. Aceştia refuză.

Printre aceşti oameni, unul este mereu înclinat spre revoltă. Se pare că el este conducătorul nemulţumiţilor. Mă refer la matelotul Owen, despre care am mai spus câte ceva. Are aproape patruzeci de ani, iar chipul său îţi arată că e un om periculos: o barbă roşiatică, ascuţită, în contrast cu restul feţei, care e spână, buzele subţiri strânse spre înăuntru, iar ochii au luciri sălbatice şi sunt injectaţi. Are nasul drept, urechile clăpăuge şi totul e încununat de o frunte care e mai mereu încruntată într-un mod înspăimântător.

Este primul care îşi părăseşte munca.

Cinci sau şase marinari îl urmează şi printre ei îl recunosc pe bucătarul Jynxtrop, un om care nu-ţi inspiră încredere.

Când Robert Curtis îi cere să-şi reia lucrul, Owen îl refuză categoric.

Căpitanul îi mai cere o dată să se întoarcă la pompe, iar Owen îl refuză din nou.

Robert Curtis se apropie de matelotul care a pornit revolta.

— Vă sfătuiesc să nu mă atingeţi! îi spune stăpân pe sine Owen, care urcă pe teuga de la provă.

Robert Curtis se îndreaptă spre dunetă, intră în cabina sa şi iese de acolo înarmat cu un pistol, pregătit să tragă.

Owen îl priveşte o clipă pe Robert Curtis, hotărât să-l înfrunte până la capăt pe căpitan, dar la un semn făcut de Jynxtrop, pare să renunţe la planul iniţial şi toţi îşi reiau lucrul.

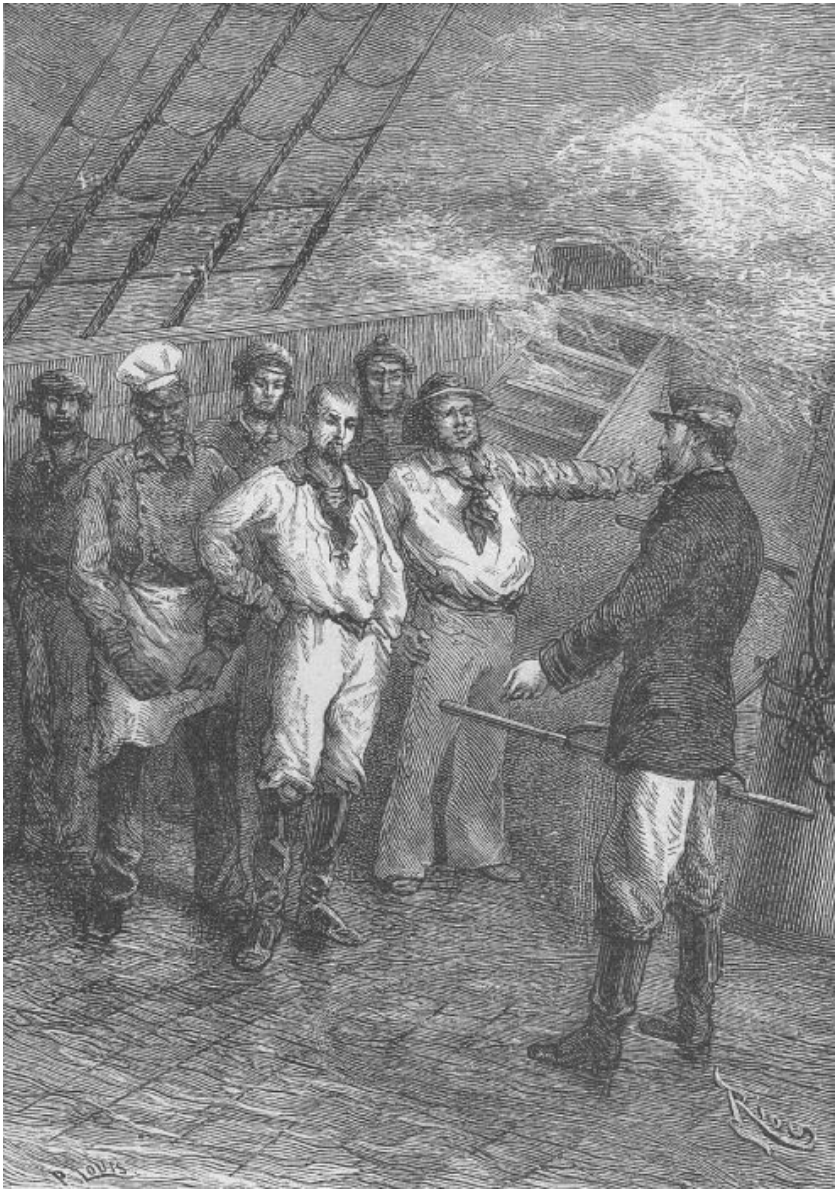

Vă sfătuiesc să nu mă atingeţi! îi spune stăpân pe sine Owen

XXIV

4 decembrie. Prima încercare de revoltă a fost astfel înăbuşită şi trebuie să sperăm că lui Curtis îi va reuşi şi în viitor acest lucru la fel de bine. Un echipaj insubordonat ne-ar aduce în situaţia de a fi lipsiţi de orice şansă de salvare.

Pompele au fost puse la lucru, fără încetare, dar fără a aduce cea mai mică îmbunătăţire a situaţiei. Vasul era într-atât de inundat şi de greu încât abia plutea pe valurile care îi măturau permanent puntea şi contribuiau şi ele la înrăutăţirea stării *Cancelarului.* Situaţia noastră devenea foarte repede la fel de gravă ca în momentele în care focul ne înconjura din toate părţile, iar perspectiva de a fi înghiţiţi de talazurile fremătătoare nu era mai puţin înfricoşătoare decât cea de a pieri în flăcări.

Curtis şi-a ţinut oamenii din scurt şi, vrând-nevrând, aceştia nu au avut altă alternativă decât să lucreze necontenit dar, în ciuda eforturilor lor, apa a crescut neîncetat până când toţi marinarii din cală, care îşi treceau unul altuia găleţile cu apă, s-au trezit scufundaţi în apă până la brâu şi au fost obligaţi să urce pe punte.

În această dimineaţă, după ce s-a sfătuit îndelung cu Walter şi şeful de echipaj, Curtis a hotărât să abandonăm vasul. Singura barcă de salvare care ne mai rămăsese era mult prea mică pentru a încăpea toţi şi, în consecinţă, trebuia construită o plută pentru cei care nu încăpeau în barcă. Dowlas, dulgherul, Falsten şi alţi zece marinari au fost însărcinaţi cu construcţia plutei, restului echipajului fiindu-i ordonat să continue fără întrerupere pomparea apei din cală, până când totul va fi gata pentru îmbarcare.

Cu topoare şi ferăstraie în mâini, dulgherul şi ajutoarele sale au început fără întârziere să taie şi să aranjeze la dimensiuni potrivite scândurile şi vergile pe care le aveau la îndemână. Acestea au fost apoi coborâte în apa oceanului, care era deosebit de calm acum şi era propice operaţiunii, ce s-ar fi dovedit altfel dificilă, de legare a lor cu parâme într-o structură solidă, de aproape 40 de picioare lungime şi 25 lăţime, pe care să poată fi construită ulterior puntea.

Mi-am păstrat neostenit locul meu la pompe, André Letourneur lucrând şi el lângă mine. Observam uneori privirea îndurerată pe care i-o arunca din când în când tatăl său, ca şi

cum s-ar fi întrebat ce se va alege de fiul său în cazul în care va fi nevoit să se lupte cu valuri cărora cu greu până şi cei mai puternici oameni le-ar face faţă. Orice s-ar întâmpla, însă, tatăl său nu-l va scăpa din ochi, iar eu nu voi pregeta să-i sar în ajutor cu toate forţele de care dispun.

Găsindu-se de ceva timp într-o stare de somnolenţă lipsită de conştiinţă, doamna Kear nu fusese informată cu privire la pericolul în care ne aflam, dar atunci când domnişoara Herbey, arătând albă la faţă şi obosită, a făcut una din vizitele sale fulgurante pe punte, am avertizat-o să-şi ia toate măsurile de precauţie şi să fie pregătită pentru o eventuală plecare urgentă.

— Vă mulţumesc, domnule! Eu sunt întotdeauna pregătită, mi-a răspuns zâmbind şi s-a reîntors la îndatoririle ei. L-am observat pe André urmărind-o cu privirea pe tânăra fată şi am remarcat în expresia acestuia o urmă de interes melancolic pentru ea.

În jurul orei opt seara, structura de rezistenţă a plutei era aproape terminată, iar marinarii coborau butoaiele goale, care, după ce fuseseră astupate cu grijă urmau să fie legate de plută pentru ca aceasta să poată pluti în siguranţă.

Doar două ore mai târziu, un strigăt puternic a izbucnit:

— Ne scufundăm! Ne scufundăm!

Domnul Kear s-a repezit imediat pe puntea de la pupă, urmat îndeaproape de Falsten şi domnişoara Herbey, care purtau trupul fără vlagă al doamnei Kear. Curtis a fugit spre cabina sa, de unde a revenit la fel de repede ţinând în mâini o hartă, un compas şi un sextant.

Scena care a urmat îmi va rămâne întotdeauna întipărită în amintire. Ţipetele de disperare, confuzia generală, fuga demenţială a marinarilor către pluta care nu era încă suficient de solidă pentru a-i susţine, toate acestea nu pot fi uitate vreodată, Întreaga mea viaţă părea a se fi adunat în acel moment teribil în care scândurile punţii mi s-au înclinat sub picioare, iar apele oceanului s-au despicat sub mine.

O parte dintre marinari îşi găsiseră un adăpost amăgitor pe pânzele catargelor şi tocmai când mă pregăteam să le urmez exemplul, am simţit atingerea unei mâini pe umăr. Întorcându-mă, am dat cu ochii de domnul Letourneur care, cu ochii scăldaţi în lacrimi, mi l-a arătat pe fiul său.

— Da, prietene, nu-ţi fie frică, i-am spus, strângându-i mâna, îl vom salva dacă se va putea.

Dar Curtis îl apucase deja pe tânăr şi îl ajuta să se urce pe

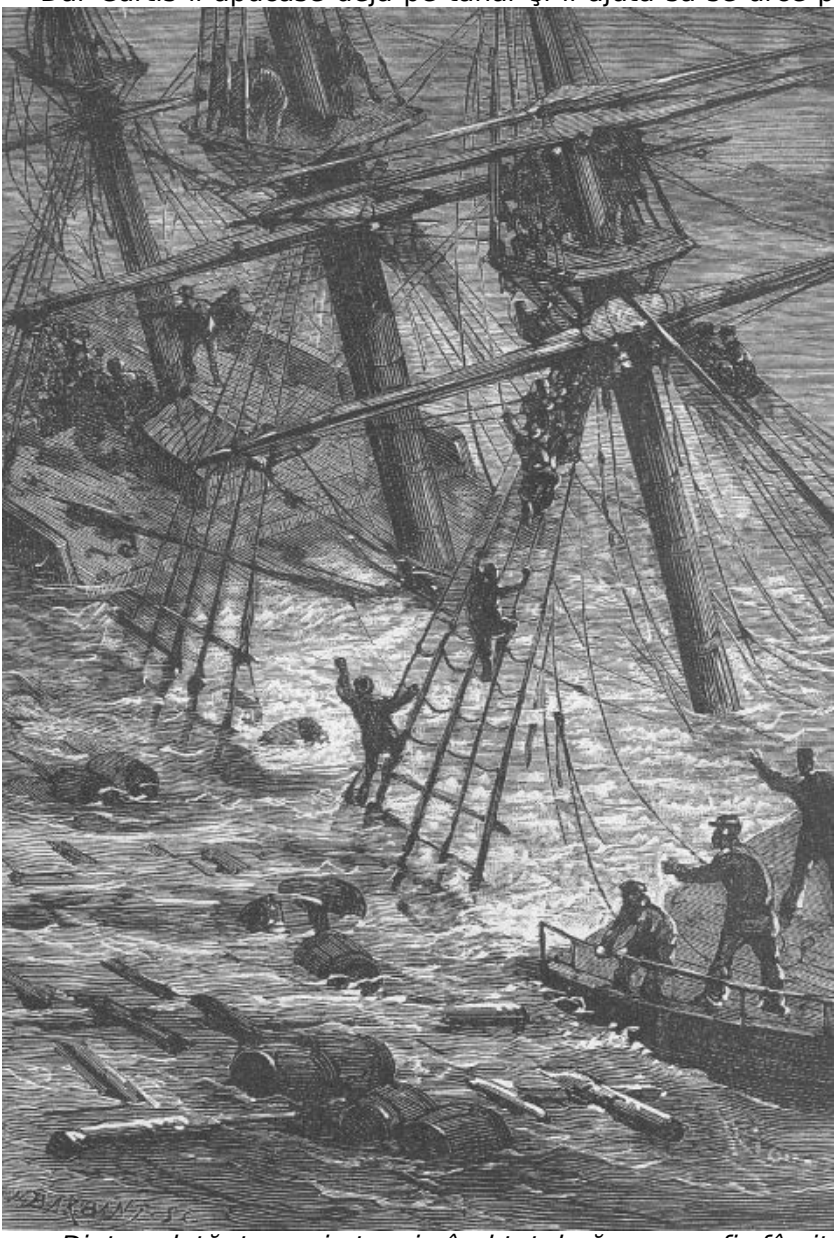

Dintr-o dată, tocmai atunci când totul părea a se fi sfârşit, vasul a încetat să se mai scufunde, rămânând nemişcat şi

suspendat în mijlocul oceanului.

pânzele catargului principal, când *Cancelarul,* care era împins înainte de vântul puternic, s-a oprit brusc, scuturat de un şoc violent, fără a mai porni din loc. Apele oceanului îmi ajunseseră deja la glezne şi, aproape instinctiv, m-am prins de cea mai apropiată frânghie. Dintr-o dată, tocmai atunci când totul părea a se fi sfârşit, vasul a încetat să se mai scufunde, rămânând nemişcat şi suspendat în mijlocul oceanului.

XXV

4 decembrie, noaptea. Curtis l-a luat din nou pe tânărul Letourneur pe braţele sale şi, traversând cu acesta puntea inundată, l-a depus în siguranţă pe velele de la tribord, unde ne-am căţărat apoi, alături de el, eu şi tatăl lui.

Aveam acum timp să mă îngrijesc şi de mine. Noaptea nu era foarte întunecată şi îl puteam zări pe Curtis care se reîntorsese la postul său de la pupă, în timp ce în extremitatea cea mai îndepărtată a acesteia, care se afla încă deasupra apei, puteam distinge siluetele domnului Kear, pe cea a domnişoarei Herbey şi pe cea a lui Falsten. Locotenentul şi şeful de echipaj se găseau la teugă, iar restul echipajului atârna pe vele şi pe catarge.

Cu ajutorul tatălui său, care îi ghida cu atenţie paşii pe scările de frânghie, André a putut să urce pe catargul principal. Doamna Kear nu a putut fi convinsă să urce la această înaltă poziţie, în ciuda avertizării sale că vântul va bate mai puternic şi ar putea fi astfel măturată de valuri peste bord. Nimic nu a convins-o să ia aminte la aceste atenţionări, insistând să rămână la pupă, cu domnişoara Herbey, desigur, stând alături.

Imediat ce căpitanul a constatat că vasul nu se mai scufundă, a început să strângă toate velele, mici sau mari, în speranţa că prin înlăturarea oricărui element care putea compromite echilibrul vasului ar fi putut diminua şansele prăbuşirii *Cancelarului* în abis.

M-am alăturat lui Curtis la pupă, pentru o vreme, întrebându-l:

— Dar nu se poate scufunda în orice moment?

— Totul depinde de vreme, mi-a răspuns în cel mai calm mod cu putinţă. Aceasta, desigur, se poate schimba în orice moment. Totuşi, un singur lucru este sigur: pentru moment

Cancelarul îşi păstrează echilibrul.

— Dar vreţi să spuneţi, am întrebat mai departe, că ar putea naviga cu două picioare de apă deasupra punţii?

— Nu, domnule Kazallon, nu poate naviga, dar poate fi purtat în derivă de vânt, iar dacă acesta îşi va păstra direcţia actuală, în cursul câtorva zile am putea zări coasta. În plus, avem la dispoziţie pluta ca ultimă soluţie. În câteva ore va fi gata, iar în zori ne vom putea îmbarca pe ea.

— Nu aţi abandonat încă, din câte văd, orice speranţă? am adăugat, minunându-mă de sângele rece al căpitanului.

— Speranţa moare întotdeauna ultima, domnule Kazallon. Poate că nouăzeci şi nouă la sută dintre şanse sunt împotriva noastră, dar poate că unica şansă rămasă se va dovedi în cele din urmă providenţială. Din câte ştiu eu, cazul nostru nu este unul izolat, ci are un precedent. În anul 1795, un vas cu trei catarge, *Juno,* se afla exact în aceeaşi situaţie ca şi noi, pe jumătate scufundat şi inundat. Şi totuşi, cu pasagerii şi membrii echipajului căţăraţi în vârful catargelor, vasul a plutit în derivă timp de douăzeci de zile, până când şi-a făcut apariţia ţărmul, iar cei care supravieţuiseră lipsurilor de tot felul şi oboselii au putut fi salvaţi. Aşa că să nu disperăm, să ne agăţăm de speranţa că supravieţuitorii *Cancelarului* vor fi la fel de norocoşi.

Eram întru totul conştient că nu existau multe argumente în sprijinul punctului de vedere optimist al lui Curtis şi că raţiunea indica cu totul alt deznodământ. Nu am spus însă nimic, găsindu-mi o consolare în faptul că însuşi căpitanul nu renunţase încă la ideea unei salvări de ultim moment.

Cum trebuia să fim pregătiţi să părăsim vasul în orice moment, Dowlas se străduia din răsputeri să grăbească construcţia plutei. Cu puţin înainte de miezul nopţii, se afla tocmai în căutarea unor scânduri pentru acest scop, când, spre stupefacţia şi groaza sa, Dowlas a descoperit că întreaga structură a navei dispăruse cu totul. Frânghiile care o ţineau legată de restul vasului se rupseseră atunci când vasul se înclinase şi probabil că plutea astfel în voia valurilor de mai bine de o oră.

La auzul acestei noi nenorociri, marinarii şi-au ieşit din minţi şi urlând „Jos cu catargele!” au început să taie frânghiile pentru a putea apoi doborî şi catargele cu care intenţionau să construiască încă o plută.

Numai că, şi de această dată, Curtis a intervenit:

— Înapoi la locurile voastre, băieţi! Înapoi la locurile voastre.

Vasul nu se scufundă încă, aşa că nu atingeţi nici o frânghie până nu vă dau eu voie!

Fermitatea din vocea căpitanului i-a adus pe oameni cu picioarele pe pământ şi, deşi câţiva dintre ei îşi puteau ascunde cu greu nemulţumirea, s-au reîntors la posturile lor.

Atunci când lumina zorilor a devenit destul de clară, Curtis s-a urcat pe catarg şi a scrutat orizontul de jur împrejur pentru a zări pluta pierdută, însă aceasta nu se vedea nicăieri. Marea era mult prea agitată ca oamenii să se aventureze, cu ajutorul balenierei, în căutarea ei şi nu le rămânea altceva de făcut decât să se apuce de treabă imediat şi să construiască o nouă plută.

O dată ce marea a devenit tot mai agitată, doamna Kear a fost convinsă să părăsească pupa şi a reuşit să li se alăture domnului Letourneur şi fiului acestuia pe catargul principal, unde zace într-o stare de inconştienţă totală. Nu este nevoie să mai adaug că domnişoara Herbey continuă să o vegheze neobosită. Spaţiul pe care aceşti patru oameni sunt nevoiţi să îl împartă este în mod inevitabil foarte îngust, nedepăşind nicăieri 12 picioare în lăţime. Pentru a preîntâmpina pierderea echilibrului acestora, fuseseră legate câteva vergi de la o velă la alta, iar pentru confortul celor două doamne, Curtis reuşise să improvizeze dintr-o pânză o apărătoare de soare. Domnul Kear se instalase împreună cu Silas Huntly în vârful catargului de la proră.

Câteva cutii de carne conservată şi de pesmeţi, precum şi câteva butoaie cu apă, care pluteau între catarge în urma inundării punţii, fuseseră recuperate şi legate strâns de parâmele catargelor. Acestea reprezentau acum singurele noastre provizii.

XXVI

5 decembrie. Azi e o zi călduroasă. Atunci când te afli la paralela 16, în decembrie, este mai cald decât într-o lună de toamnă. Este la fel ca într-o adevărată lună de vară. Trebuie să ne aşteptăm la o arşiţă greu de suportat, dacă briza nu o va mai domoli.

Apele oceanului sunt agitate în continuare. Coca vaporului,

scufundată pe trei sferturi, este lovită de valuri ca şi cum ar fi un recif în mijlocul oceanului. Spuma valurilor ajunge până la vârfurile catargelor, ca urmare, hainele noastre sunt pline de picături de apă ca şi cum ar ploua.

Iată ce a rămas din *Cancelar* sau, mai bine zis, ce se află deasupra apei: cele trei catarge, cu partea cea mai înaltă cuprinsă între gabie şi vârf, bompresul, de care am legat barca de salvare, înainte să fie distrusă de valuri, duneta şi teuga de la provă, a căror unică legătură se face acum pe la bastingaje. În ceea ce priveşte puntea, este în întregime sub apă.

În noua situaţie, marinarii ajung cu mare greutate de la o gabie la alta. Mateloţii sunt singurii care pot să treacă de la un catarg la altul, căţărându-se pe frânghii. Jos, între catarge, de la dunetă până la teuga de la provă, valurile se sparg între pereţii navei ca de o stâncă, smulgând scândurile, pe care încercăm să le adunăm din apă. Este un spectacol înfricoşător pentru pasagerii refugiaţi pe platformele înguste, care au rămas deasupra apei. Toţi vedem şi auzim cum urlă oceanul la picioarele noastre. Catargele, care ies din apă, par să fie în pericol de a fi smulse de valuri şi se zguduie sub fiecare lovitură a oceanului.

Cel mai bun lucru este să nu te uiţi, să nu te gândeşti la nimic, căci abisul este înşelător, te atrage şi nu se ştie niciodată când eşti tentat să te arunci!

În tot acest timp, echipajul munceşte fără odihnă pentru a construi o a doua plută. Sunt folosite catargele mici, care au fost deja năpădite de apă şi nu mai au nici un rost pe vapor, şi vergile. Operaţiunea este atent urmărită de căpitan şi se desfăşoară cu cea mai mare grijă. Vaporul nu pare să se scufunde în curând şi, după cum mi-a explicat căpitanul, este aproape sigur că va mai rămâne în echilibru pentru un timp. Profitând de acest răgaz, Robert Curtis are grijă ca pluta să fie construită cât mai rezistent cu putinţă, căci ne aşteaptă o călătorie lungă până la ţărmul cel mai apropiat. Ştim cu toţii că Guyana se află la mai multe sute de mile de noi.

În concluzie, este mai bine să ne petrecem încă un timp pe vapor, până când pluta va fi gata şi vom putea fi în siguranţă pe ea. Toţi cei de pe vas sunt de acord că aceasta este singura cale de salvare.

Mateloţii şi-au regăsit siguranţa şi acum lucrează în ordine.

Numai un bătrân marinar nu este de acord cu părăsirea vaporului. Este un irlandez pe nume O'Ready. Olandezul are şai-

zeci de ani şi a încărunţit pe mare.

Pe când mă aflam pe dunetă, O'Ready a venit lângă mine.

— Domnule, îmi spune mestecându-şi cu indiferenţă tutunul, ceilalţi mateloţi sunt de părere că trebuie să părăsim vaporul. Eu nu cred că este bine. Eu am naufragiat de nouă ori, de patru ori în mijlocul apelor mării şi de alte cinci ori în apropierea ţărmului. Se pare că meseria mea adevărată este aceea de a naufragia şi de a scăpa de pericole. Mă pricep şi nimeni nu poate

Numai un bătrân marinar nu este de acord cu părăsirea vaporului. Este un irlandez pe nume O'Ready.

nega acest lucru. Ei bine, să mă bată Dumnezeu, dacă nu i-am văzut mereu cum pier pe toţi deştepţii ăia care încercau să scape cu şalupele sau plutele. Atâta timp cât vaporul pluteşte, trebuie să rămâi acolo. Ascultaţi-mă pe mine!

După ce mi-a vorbit pe un ton foarte convingător, bătrânul olandez, care încercase astfel să-şi strecoare propria lui părere pentru a-şi linişti conştiinţa, păstrează tăcerea.

În aceeaşi zi, pe la ora trei după-amiaza, îl zăresc pe domnul Kear şi pe fostul căpitan, Silas Huntly, vorbind aprins pe gabia catargului de la provă. Negustorul de petrol pare să insiste pentru a-l obliga pe Huntly să acţioneze conform planului său, în timp ce fostul căpitan de-abia reuşeşte să-şi exprime obiecţiile la propunerea lui Kear. De mai multe ori, Silas Huntly priveşte cu atenţie oceanul şi cerul, dând din cap. Apoi, după o oră de discuţii, coboară sprijinindu-se de frânghiile catargului pe teuga de la provă şi se amestecă printre mateloţi. Pentru un scurt timp îl urmăresc cu privirea, dar la un moment dat se pierde printre ceilalţi mateloţi şi eu nu-l mai văd.

De altfel, nu acord prea multă importanţă incidentului şi urc pe gabia de pe catargul cel mare, unde rămân să discut, pentru câteva ore, cu domnul Letourneur, André, domnişoara Herbey şi Falsten. Soarele dogoreşte şi dacă n-ar fi fost vela care să ne apere, întâlnirea noastră pe gabie n-ar fi fost posibilă.

La ora cinci, luăm împreună o gustare, care cuprinde pes-meţi, carne uscată şi o jumătate de pahar de apă pentru fiecare. Doamna Kear nu poate să mănânce, pentru că febra nu-i dă pace. Domnişoara Herbey încearcă să uşureze chinul stăpânei sale şi din când în când îi umezeşte buzele. Nefericita femeie suferă mult. Mă îndoiesc că va mai suporta pentru multă vreme nenorocirile care s-au abătut asupra vaporului nostru.

Soţul doamnei Kear nu s-a interesat deloc de starea ei. Mă întreb dacă în sufletul acestui om egoist poate să fie şi altceva decât dorinţa de câştig şi dacă există ceva pe lume care să-l emoţioneze. Pe la şase fără un sfert, domnul Kear strigă la mateloţii de pe teuga de la provă rugându-i să-l ajute să coboare de pe gabia catargului din faţă. Oare vrea să-şi întâlnească soţia care se află pe gabia catargului mare?

Mai întâi, mateloţii nu răspund chemării domnului Kear. Dar cum acesta insistă şi promite o sumă generoasă celor care îl vor ajuta, i se răspunde în cele din urmă.

Doi mateloţi, Burke şi Sandon, îi sar în ajutor. Cei doi se avântă pe bastingaje, se prind de hobanele catargului din faţă şi ajung pe gabie.

Ajunşi lângă domnul Kear, discută îndelung cu el condiţiile de plată. Este clar că mateloţii cer mai mulţi bani decât vrea să le dea domnul Kear. La un moment dat, vor chiar să-l părăsească pe Kear pe teugă. În cele din urmă, ajung la o înţelegere, apoi domnul Kear scoate din buzunarul de la centură un teanc de dolari şi îl dă unuia dintre mateloţi. Acesta numără cu atenţie banii şi cred că nu sunt mai puţin de o sută de dolari.

Mateloţii trebuie să-l ajute pe Kear să coboare pe frânghiile catargului până la teuga de la provă. Burke şi Sandon îi leagă lui Kear o frânghie în jurul mijlocului, pe care o înfăşoară de frânghiile catargului. Apoi, îl lasă să alunece precum un pachet, nu fără să-l zdruncine serios spre deliciul celorlalţi mateloţi.

Eu însă m-am înşelat, pentru că domnul Kear nu a avut nici o clipă intenţia de a se întâlni cu soţia sa. Negustorul rămâne pe teuga de la provă, aproape de Silas Huntly, care îl aştepta acolo. Întunericul nu îmi permite să văd ce fac.

S-a făcut noapte. Vântul a mai scăzut în intensitate, dar oceanul este agitat în continuare. Luna, care a răsărit de la ora patru după-amiaza, nu apare decât foarte rar printre nori. Vaporii care se ridică din ocean împânzesc orizontul şi au o nuanţă roşiatică, anunţând o briză puternică pentru ziua de mâine. Să dea Domnul ca această briză să sufle dinspre nord-est şi să ne poarte spre ţărm! Orice mică schimbare în direcţia vântului ar fi fatală, când ne vom afla pe plută, de vreme ce ea nu poate să înainteze decât cu vântul bătând din spate.

Robert Curtis s-a urcat pe gabia catargului mare pe la ora opt seara. Cred că este preocupat să observe starea cerului şi încearcă să ghicească tot ce se va întâmpla mâine. Timp de un sfert de oră, rămâne să urmărească atent cerul; apoi, înainte să coboare, îmi strânge mâna fără să spună un cuvânt şi îşi reia locul pe dunetă.

Încerc să dorm în locul strâmt de pe gabie, care mi-a fost rezervat, dar nu reuşesc deloc.

Gânduri negre nu-mi dau pace. Liniştea de acum a naturii mă tulbură şi găsesc că e prea mult calm în aer. Din când în când, un vânt slab trece prin cordaj şi face să răsune legăturile metalice ale odgoanelor. De altfel, oceanul simte ceva. Este

agitat şi valurile de acum anunţă o furtună care stă să vină.

Pe la ora unsprezece seara, strecurându-se printre nori, luna străluceşte puternic şi valurile sunt aurite ca şi cum ar fi luminate de o rază submarină.

Lucru bizar, mi se pare că văd, doar pentru câteva clipe, un punct negru

Mă ridic şi privesc spectacolul naturii. Lucru bizar, mi se pare că văd, doar pentru câteva clipe, un punct negru, care se ridică şi coboară pe albeaţa intensă a apelor. Nu poate să fie o stâncă, pentru că urmează legănarea valurilor. Ce să fie oare?

Apoi, luna se ascunde după nori şi întunericul coboară peste ocean, iar eu mă culc aproape de hobanele de la babord.

XXVII

6 decembrie. Am reuşit să dorm câteva ore. Mă trezesc la ora patru dimineaţa din cauza brizei care bate cu putere. Aud vocea lui Robert Curtis răsunând printre rafalele de vânt care zguduie catargele.

Mă ridic. Ţinându-mă strâns de parâme, încerc să văd ce se petrece dedesubt şi împrejurul meu.

Este întuneric şi apele vuiesc. Valurile înspumate par mai degrabă vinete decât albe şi ajung până la vârful catargelor, care se clatină serios. Două umbre negre se profilează la pupă. Reuşesc să-mi dau seama că sunt căpitanul Curtis şi şeful de echipaj. Vocile lor nu se disting foarte clar din cauza vuietului mării şi a şuieratului vântului şi până la mine nu ajung decât sunete greu de înţeles.

Chiar în acest moment, unul dintre marinari, care s-a urcat în gabie pentru a strânge o parâmă, trece pe lângă mine.

— Ce se întâmplă? l-am întrebat.

— Vântul şi-a schimbat direcţia...

Matelotul mai adaugă câteva cuvinte pe care nu le-am putut auzi bine. Mi se pare totuşi că a zis „nenorocire pentru noi”.

Nenorocire pentru noi! Ceea ce ar însemna că vântul nu mai bate dinspre nord-est, ci şi-a schimbat direcţia suflând dinspre sud-vest şi ne împinge înapoi în larg. Presimţirile mele nu m-au înşelat!

Încetul cu încetul, apar zorii zilei. Îmi dau seama că vântul nu bate dinspre sud-est, aşa cum mă temusem, dar situaţia este încă dramatică, pentru că briza suflă dinspre nord-vest. Ca urmare ne îndepărtăm de ţărm. Mai mult, puntea se află la cinci picioare sub apă, iar bastingajele nu se mai văd deloc. Vaporul s-a scufundat din ce în ce mai mult în timpul nopţii, pentru că teuga de la provă şi duneta se află acum chiar la nivelul mării, care le udă neîncetat. Bătuţi de vânt şi de valuri, pe o epavă aflată sub vânt, Robert Curtis şi echipajul său

muncesc din răsputeri pentru a termina pluta. Lucrul merge greu, pentru că marea este foarte agitată şi marinarii trebuie să fie atenţi ca scheletul plutei să nu se strice înainte de a fi consolidat.

Acum, domnul Letourneur şi André stau în picioare lângă mine şi tatăl îşi sprijină fiul din cauza ruliului vaporului.

— Dar această gabie o să se spargă sub noi! strigă domnul Letourneur, auzind cum pârâie din toate încheieturile platforma îngustă pe care ne aflăm.

Cum aude cuvintele domnului Letourneur, domnişoara Herbey se ridică în picioare şi arătând spre doamna Kear, care zace la picioarele sale, ne întreabă:

— Ce e de făcut, domnilor?

— Trebuie să rămânem unde suntem acum, i-am răspuns.

— Domnişoară Herbey, adaugă André, această platformă strâmtă încă este cel mai sigur refugiu. Nu vă temeţi de nimic.

— Eu nu tremur pentru viaţa mea, răspunde tânăra fată cu o voce calmă, ci pentru cei care au un motiv să ţină la ea.

La ora opt şi un sfert, îl auzim pe şeful de echipaj strigând către marinari:

— Atenţie la proră!

— Da, domnule, răspunde unul dintre mateloţi. Cred că e Owen.

— Barca de salvare mai este la locul ei?

— Nu, domnule.

— Atunci a fost luată de valuri!

Într-adevăr, barca de salvare nu mai este legată de bompres. Imediat ne dăm seama că au dispărut domnul Kear, Silas Huntly şi trei oameni din echipaj, un scoţian şi doi englezi. Înţeleg acum care a fost subiectul discuţiei de aseară dintre Kear şi Silas Huntly. Temându-se că vasul se va scufunda înainte ca pluta să fie gata, cei doi au uneltit să fugă cu barca de salvare şi i-au atras cu bani pe cei trei mateloţi ca să pună mâna pe barcă. Îmi este din ce în ce mai clar ce reprezenta punctul negru văzut azi-noapte. Kear, acest om de nimic, şi-a părăsit soţia! În timp ce fostul căpitan şi-a abandonat corabia ca ultimul ticălos!

Amândoi au furat barca, singura cale de salvare!

— Iată că aceşti cinci oameni s-au salvat! spune şeful echipajului.

— Mai degrabă s-au dus la moarte sigură! răspunde bătrânul irlandez.

Agitaţia mării nu face decât să confirme cuvintele lui O'Ready.

La bord, nu mai suntem decât douăzeci şi doi. Câţi o să rămânem până la sfârşitul călătoriei?

După ce află de fuga ruşinoasă şi de furtul bărcii, echipajul le adresează fugarilor blesteme şi înjurături. Şi să-i ferească Dumnezeu să ajungă din întâmplare din nou la bord, căci vor plăti scump trădarea!

Propun să nu-i spunem doamnei Kear de fuga soţului ei. Nefericita este chinuită de o febră de nestăpânit, în faţa căreia suntem neputincioşi, de vreme ce vaporul a fost cuprins foarte repede de apă şi cutia cu medicamente nu a putut fi salvată.

Şi, de altfel, chiar să fi avut aceste medicamente, la ce efect să ne fi aşteptat în condiţiile în care se află doamna Kear şi noi toţi la un loc?

XXVIII

6 decembrie, continuare. Cancelarul nu îşi mai putea menţine echilibrul. Simţeam cum se scufundă treptat, iar carena sa probabil că era distrusă. Catargul principal mai era doar cu zece picioare deasupra apei, în timp ce bompresul, cu excepţia capătului său, care se ridica oblic din apă, era în întregime acoperit.

Sfârşitul *Cancelarului* era aproape.

Din fericire, pluta era construită în întregime, necesitând doar unele mici finisaje, iar dacă Curtis nu ar fi preferat să aşteptăm dimineaţa, am fi putut să ne îmbarcăm în aceeaşi seară.

Pluta este o construcţie foarte solidă. Bârnele care formează structura acesteia se întretaie una peste cealaltă şi sunt legate împreună cu frânghii rezistente, astfel încât întregul edificiu se ridică cu câteva picioare deasupra apei. Platforma de deasupra este construită din scândurile pe care valurile violente le desprinseseră din părţile laterale ale vasului şi care nu se îndepărtaseră prea mult de vas. Întreaga după-amiază a fost dedicată încărcării plutei cu proviziile, pânzele, uneltele şi instrumentele pe care le putusem salva.

Cum aş putea să descriu sentimentele cu care, toţi laolaltă şi fiecare în parte, contemplam soarta care ne aştepta? Personal, eram cuprins mai degrabă de o indiferenţă

paralizantă decât de sentimentul unei resemnări autentice. Domnul Letourneur era în întregime concentrat asupra fiului său care, la rândul său, nu se gândea decât la tatăl lui. Cei doi emanau un calm şi o tărie morală de natură creştină pe care nu o mai împărtăşea nimeni de pe vas, cu excepţia domnişoarei Herbey, care înfrunta pericolul cu aceeaşi atitudine curajoasă. Oricât de incredibil ar părea, Falsten rămânea acelaşi dintotdeauna, ocupându-se cu însemnarea în carneţelul său a diferite cifre şi date. Doamna Kear, în ciuda tuturor îngrijirilor pe care i le acorda domnişoara Herbey, era evident că se sfârşea.

În privinţa marinarilor, doi sau trei dintre ei erau suficient de calmi, însă restul se aflau pe punctul de a-şi pierde cumpătul. Câţiva dintre cei mai slabi cu firea păreau înclinaţi să cadă pradă exceselor de tot felul, iar comportamentul lor, sub influenţa negativă a lui Owen şi Jynxtrop, mă făcea să mă întreb dacă se vor supune ordinelor o dată ce vom fi limitaţi la spaţiul îngust al plutei. Locotenentul Walter, deşi curajul nu îl părăsise vreun moment, era epuizat de oboseală şi obligat să renunţe la orice activitate fizică. Dar Curtis şi şeful de echipaj erau mai încrezători, energici şi hotărâţi ca niciodată. Pentru a împrumuta o expresie din industria metalurgică, erau oameni „cu cel mai înalt grad de rezistenţă”.

La ora cinci, unul dintre tovarăşii noştri de suferinţă fusese eliberat de suferinţele pe care le îndura. Doamna Kear, după chinuri îndelungate, pe care tânăra ei însoţitoare încercase cu devotament să i le aline, şi-a dat ultima suflare. În urma câtorva suspine adânci, totul se sfârşise, şi mă îndoiesc de faptul că suferinda a fost vreun moment conştientă de gravitatea situaţiei în care se afla.

Noaptea a trecut fără alte incidente semnificative. Spre dimineaţă, am atins mâna femeii neînsufleţite şi am constatat că era rece şi rigidă. Cadavrul nu mai putea rămâne pe catarg şi după ce domnişoara Herbey şi cu mine l-am învelit cu grijă în veşmintele sale, rostind câteva rugăciuni scurte, corpul primei victime a calvarului nostru a fost încredinţat adâncurilor.

În timp ce oceanul înghiţea corpul doamnei Kear, l-am auzit pe unul dintre marinarii agăţaţi de frânghiile catargelor rostind:

— Şi uite aşa a dispărut un corp de care ne va părea rău că l-am aruncat!

M-am uitat cu atenţie împrejur. Era Owen cel care vorbise. Dar oricât de îngrozitoare fuseseră cuvintele sale, gândul că ziua în care vom suferi de foame nu este foarte departe devenea tot mai pregnant.

— Şi uite aşa a dispărut un corp de care ne va părea rău că l-am aruncat!

XXIX

7 decembrie. Vasul se scufunda rapid; apa urcase până spre vârful catargelor; pupa şi teuga erau în întregime acoperite de apă; bompresul dispăruse şi el cu totul şi doar vârfurile celor trei catarge se mai ridicau dintre ape.

Dar totul era pregătit pe plută. Fusese ridicat un suport pentru susţinerea unui catarg la prora acesteia, catarg care era legat cu frânghii de marginile platformei şi fusese înzestrat cu vela rândunică mică.

Poate că în cele din urmă aceste câteva scânduri fragile ne vor duce către ţărmul la care *Cancelarul* nu a reuşit să ajungă. Oricum, nu putem renunţa la orice speranţă.

La ora 7 a dimineţii, eram tocmai pe punctul de a ne îmbarca, când *Cancelarul* a început brusc să se scufunde atât de rapid încât dulgherul şi marinarii care se aflau pe plută s-au văzut nevoiţi să taie cu repeziciune frânghiile care o ţineau legată de vas, pentru a împiedica înghiţirea acesteia de apele învolburate. Teama cea mai profundă pusese stăpânire pe noi toţi. Chiar în momentul în care vasul cobora în abisul fără fund, pluta, unica noastră speranţă de salvare, se îndepărta de noi văzând cu ochii. Doi dintre marinari si un matelot, cuprinşi de groază, s-au aruncat direct în apă, dar era clar din capul locului că nu vor putea face faţă vântului şi valurilor. Situaţia lor era fără ieşire: nu puteau ajunge nici până la plută şi nici nu se puteau întoarce pe vas. Curtis şi-a legat o frânghie în jurul brâului şi a încercat să înoate în ajutorul lor, dar mai înainte de a ajunge la ei, aceşti nefericiţi, după o luptă zadarnică pentru a supravieţui, au fost înghiţiţi de valuri şi nu au mai fost văzuţi. Învineţit şi lovit de talazurile care se învălmăşeau în jurul catargelor, Curtis a fost în cele din urmă tras înapoi pe vas.

Între timp, Dowlas şi oamenii săi, cu ajutorul unor scânduri pe care le foloseau ca vâsle, făceau tot ce le stătea în putinţă pentru a aduce înapoi pluta care se îndepărtase de vas cu aproape două lungimi de cablu. Dar, în ciuda eforturilor lor, a durat o oră întreagă – oră care ni s-a părut o eternitate celor care aşteptam pe vârful catargelor, cu apa ajungând la nivelul acestora – până când aceştia au reuşit să aducă pluta lângă vas şi să o lege încă o dată de catargul principal al *Cancelarului.*

Doi dintre marinari si un matelot, cuprinşi de groază, s-au aruncat direct în apă

Nu era nici un moment de pierdut. Valurile se repezeau în vârtejuri împrejurul vasului scufundat în apă şi nenumărate baloane de aer uriaşe se ridicau la suprafaţa apei.

Sosise clipa. La ordinul lui Curtis „Îmbarcarea!”, cu toţii ne-am repezit către plută. André, care a insistat să o vadă mai întâi pe domnişoara Herbey trecută pe plută, a fost ajutat să ajungă în siguranţă pe platformă, unde l-a urmat imediat şi tatăl lui. În câteva minute, toţi părăsisem *Cancelarul,* mai puţin Curtis şi bătrânul O'Ready.

Curtis rămăsese pe vârful catargului principal, considerând nu doar că este de datoria sa, dar şi că este dreptul său de a fi ultimul care părăseşte vasul pe care l-a iubit atât de mult şi a cărui pierdere o deplângea din tot sufletul.

— Bătrâne, ce mai stai? Jos de pe catarg! i-a strigat Curtis bătrânului irlandez, care nu se mişca de la locul său.

— Da' e sigur că se scufundă? a întrebat acesta.

— Da, da, prietene, e sigur. Ai face bine să te uiţi mai bine în jurul tău.

— Ei bine, atunci, o să mă îmbarc, şi fără să piardă un moment (căci apa îi ajungea deja până la brâu) a sărit pe plută.

Aruncând cu de-amănuntul o ultimă privire în jurul său, Curtis a părăsit apoi şi el vasul. Frânghia care ne ţinea de acesta a fost tăiată şi am început să ne îndepărtăm uşor.

Toţi ochii erau aţintiţi însă pe locul în care se scufunda *Cancelarul.* Vârful artimonului a fost primul care a dispărut, urmat de cel al catargului principal, iar la scurt timp, nu se mai zărea nici o rămăşiţă din ceea ce fusese un nobil vas.

XXX

7 decembrie, continuare. Va reuşi, oare, această ambarcaţiune fragilă, de numai 40 de picioare pe 20 de picioare, să navigheze în siguranţă? De scufundat nu se poate scufunda, materialele din care este alcătuită rezistă valurilor. Dar este mai puţin sigur că ele vor rezista laolaltă. Corzile care le leagă vor avea de suportat o încordare maximă pentru a rezista violenţei oceanului. Cei mai optimişti dintre noi tremură atunci când se gândesc la viitor, oricât de încrezători am fi, nu îndrăznim să ne gândim decât la prezent. După pericolele de tot felul pe care le-am avut de înfruntat în ultimele şaptezeci şi două de zile ale călătoriei noastre, suntem cu toţii mult prea

înfricoşaţi pentru a privi altfel decât cu neîncredere spre un viitor care, după toate probabilităţile omeneşti, ar putea aduce cu sine cele mai crude suferinţe.

Oricât de inutil ar putea părea, voi continua să înregistrez întâmplările dramatice prin care trecem, scenă după scenă, aşa cum se desfăşoară ele sub privirile mele.

Din cele 28 de persoane care părăsiserăm Charlestonul la bordul *Cancelarului,* doar optsprezece se mai îngrămădiseră împreună pe pluta îngustă. Printre aceştia se numărau cei cinci pasageri, şi anume domnul Letourneur, André, domnişoara Herbey, Falsten şi eu, ofiţerii vasului, Curtis şi locotenentul Walter, şeful de echipaj, Hobart, stewardul, Jynxtrop, bucătarul, şi Dowlas, dulgherul, precum şi alţi şapte marinari, Austin, Owen, Wilson, O'Ready, Burke, Sandon şi Flaypol.

Aceştia sunt toţi pasagerii plutei, însă sarcina enumerării proviziilor lor este şi mai uşoară.

Cea mai mare parte a proviziilor din magazie fusese distrusă atunci când puntea vasului a fost inundată, iar cantitatea mică de provizii pe care reuşise Curtis să o salveze va fi mai mult decât insuficientă pentru nevoile a optsprezece oameni, care probabil vor trebui să aştepte multe zile înainte de a zări fie pământul, fie un alt vas. Micile noastre provizii erau reprezentate de o ladă cu pesmeţi, o alta cu carne uscată, de un butoiaş de coniac şi de două butoaie cu apă potabilă, astfel încât frugalitatea maximă devenea un lucru absolut necesar în distribuirea raţiilor noastre zilnice.

În privinţa hainelor de schimb şi a altor accesorii vestimentare, pot spune că ne lipseau cu desăvârşire. Câteva pânze ne vor feri de soare în timpul zilei şi ne vor folosi totodată ca pături pe timpul nopţii. Dowlas mai avea încă propriile sale unelte de tâmplărie, fiecare dintre noi aveam câte un briceag, iar O'Ready un vechi vas de tinichea, căruia îi acorda înalta sa preţuire. În afara acestor obiecte, ne mai aflam în posesia unui sextant, a unei busole şi a unei hărţi, precum şi a unui ceainic, toate celelalte lucruri care fuseseră adunate pe punte pentru a fi la îndemână pentru îmbarcarea pe cea dintâi plută, fiind pierdute în timpul scufundării parţiale a vasului.

Aceasta este situaţia în care ne aflăm, dramatică într-adevăr, dar în cele din urmă nu lipsită de speranţă. Avem, însă, o singură mare teamă: se găsesc printre noi câţiva care şi-ar putea pierde curajul, atât moral cât şi psihic, şi asupra acestor firi slabe nu putem avea nici un control.

XXXI

7 decembrie, urmare. În prima zi pe plută, nu am avut parte de nici un incident.

Astăzi, la ora opt dimineaţa, căpitanul Curtis ne-a strâns pe toţi la un loc pentru a ne vorbi:

— Prieteni, ne-a spus, ascultaţi cu atenţie ce vă voi spune. Voi comanda pe această plută aşa cum am făcut-o pe vas. Aştept să fiu ascultat de toţi, fără excepţie. Să nu ne gândim decât la salvarea noastră, să fim uniţi, aşa să ne ajute Dumnezeu!

Cuvintele lui Curtis au fost bine primite.

Briza care ne poartă în acest moment bate dinspre nord, conform spuselor căpitanului Curtis, după ce acesta a consultat compasul. Situaţia ne este favorabilă şi trebuie să ne grăbim să profităm de ea pentru a ajunge cât mai repede pe ţărmul american. Dowlas, dulgherul, s-a ocupat de instalarea catargului în călcâiul de arbore[1], amplasat la prora plutei. Apoi a aşezat de-o parte şi de alta a catargului două bârne, sub forma unor arcuri butante[2], care să-l susţină. În timp ce el se ocupă de catarg, şeful echipajului şi ceilalţi mateloţi fixează vela pe verga care i-a fost rezervată.

La ora nouă şi jumătate, catargul este înălţat. Hobane, întinse până la marginile plutei, îi asigură echilibrul şi trăinicia. Vela este deschisă, cu murele legate şi perfect întinsă, în timp ce briza care bate nu întârzie să pună în mişcare pluta noastră, aflată acum cu vântul la pupă.

După ce a terminat de meşteşugit la catarg, Dowlas încearcă să construiască o cârmă, care să ne permită să păstrăm şi să controlăm direcţia plutei. Robert Curtis şi inginerul Falsten îl sfătuiesc cum să facă mai bine. După două ore de muncă, la pupă apare un fel de vâslă, cumva asemănătoare cu cele pe care le folosesc băştinaşii din Malaya.

În tot acest timp, căpitanul Curtis a făcut măsurători pentru aflarea longitudinii şi la amiază stabileşte înălţimea soarelui deasupra orizontului.

---

[1] Piesă de lemn, de formă prismatică, folosită pentru rezistenţa catargului.

[2] Contraforturi.

Punctul obţinut în urma măsurătorilor exacte are următoare

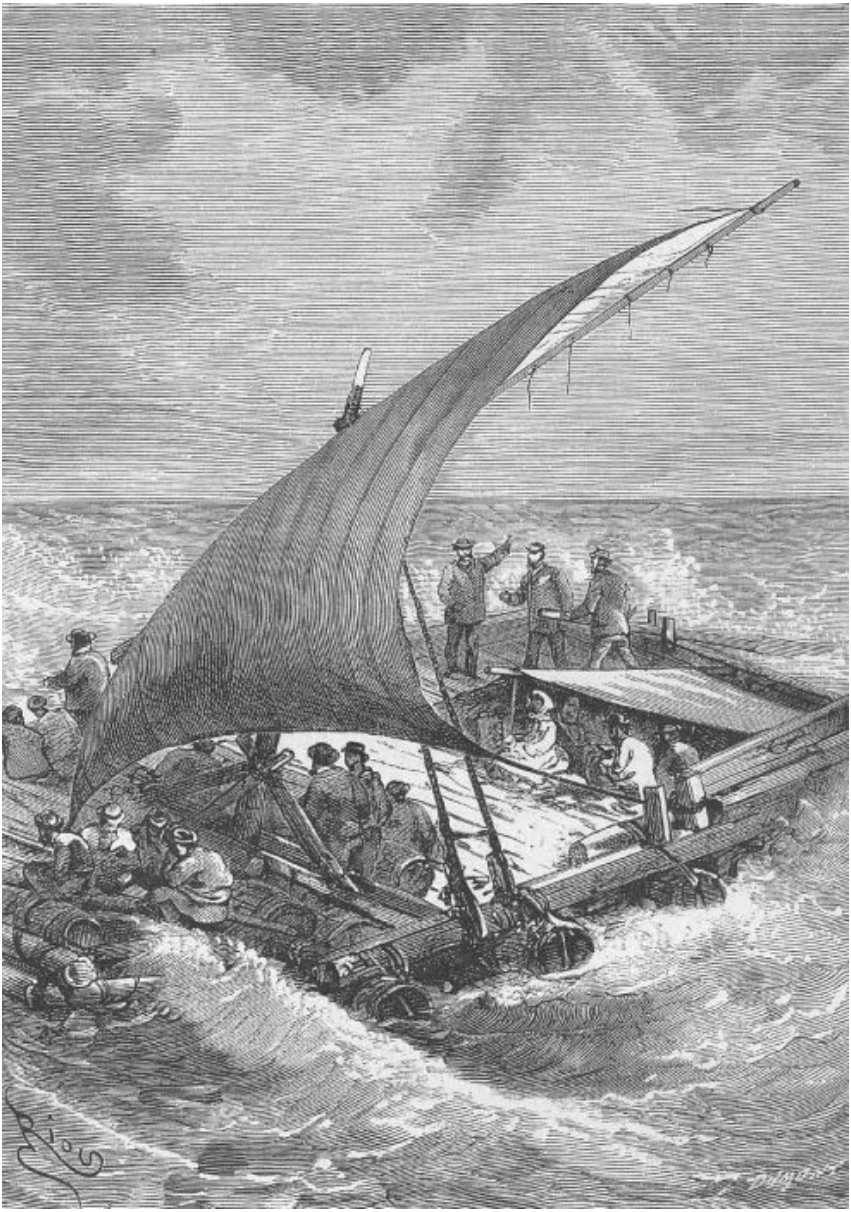

briza care bate nu întârzie să pună în mişcare pluta noastră,

aflată acum cu vântul la pupă

le coordonate: 15°7' longitudine nordică, 49°35' longitudine la vest de Greenwich.

Consultând harta după aflarea acestor date, Curtis ne anunţă că suntem la aproape şase sute cincizeci de mile nord-est de Paramaribo, care e zona cea mai apropiată de noi a continentului american. După cum am mai spus, ne îndreptăm spre Guyana olandeză.

La o evaluare serioasă a situaţiei noastre, chiar dacă am fi ajutaţi de briză, ne dăm seama că nu putem nici măcar să sperăm că vom face mai mult de zece până la douăsprezece mile pe zi cu această plută nesigură, cu care nu ne încumetăm să navigăm perpendicular pe direcţia vântului.

În aceste condiţii, avem nevoie de două luni ca să ajungem la destinaţie. Bineînţeles, numai dacă vom beneficia de circumstanţe favorabile. Mai rămâne cazul, de altfel puţin probabil, de a fi găsiţi de un vapor. Spun că e greu de crezut, pentru că prin locul în care ne aflam acum navele trec foarte rar. Din nefericire, am fost aruncaţi între rutele care duc spre Antile şi cele înspre Brazilia, nici mai la nord, nici mai la sud. Transatlantice franceze şi engleze străbat aceste rute, dar e mai bine pentru noi să nu contăm pe hazardul unei astfel de întâlniri. De altfel, dacă briza înceta pe neaşteptate să mai bată sau, mai rău, dacă vântul şi-ar schimba direcţia şi ne-ar împinge înapoi spre est, nu vom mai avea de făcut o călătorie de două luni, ci de patru, de şase luni, în condiţiile în care alimentele se vor termina înainte de sfârşitul celei de-a treia luni.

Prudenţa ne îndeamnă ca, începând chiar de azi, să nu consumăm decât strictul necesar. Căpitanul Curtis ne-a cerut părerea în legătură cu această problemă, iar noi am stabilit un regim foarte strict. Porţiile sunt la fel pentru toţi şi trebuie să ne astâmpere foamea şi setea fără a ne sătura pe de-a întregul. Ce-i drept, manevrarea plutei nu necesită un efort fizic deosebit. De aceea, o masă frugală este tot ce ne trebuie pentru a supravieţui. În ceea ce priveşte coniacul, el se află într-un singur butoiaş de cinci galoane şi nu va fi împărţit decât cu mare zgârcenie. Nimeni nu va avea dreptul să se apropie de el fără permisiunea căpitanului.

Iată regimul pe care l-am hotărât la bord: fiecare persoană

primeşte zilnic cinci uncii[1] de carne şi cinci uncii de pesmeţi.

Este puţin şi, cu toate acestea, porţia zilnică n-ar putea fi mai mare, pentru că optsprezece guri consumă cu puţin peste cinci livre de carne şi de pesmeţi, ceea ce înseamnă şase sute de livre pentru o perioadă de trei luni, iar noi nu avem pe plută mai mult de şase sute de livre de alimente. Aşadar, trebuie să ne oprim la această cantitate: cinci uncii de carne şi cinci uncii de pesmeţi. Pe plută, avem şi o cantitate de apă potabilă care poate fi estimată la o sută treizeci şi nouă de galoane şi s-a căzut de acord că porţia zilnică pentru fiecare persoană va fi de o oca, ceea ce ne-ar asigura apa pe trei luni.

Împărţirea hranei va fi făcută în fiecare dimineaţă, la ora zece, sub atenta supraveghere a şefului de echipaj. Fiecare îşi va primi raţia de pesmeţi şi de carne şi o va consuma când şi cum va dori. Pentru că nu avem suficiente căni pentru fiecare, singurele vase de băut fiind ceainicul şi vasul de tinichea al irlandezului, apa va fi împărţită de două ori pe zi, la zece dimineaţa şi la şase seara. Fiecare este obligat să bea pe loc.

Trebuie să spun că mai avem încă două surse care pot să ne mărească rezervele de apă şi hrană: ploaia şi pescuitul. Astfel, pe plută, au fost aşezate două butoaie goale pentru a strânge apa de ploaie.

Mateloţii se ocupă cu meşteşugitul unor unelte de pescuit, vrând să pună câteva năvoade.

Acestea sunt hotărârile pe care le-am luat. Toţi am fost de acord cu ele şi de aceea vor fi cu stricteţe respectate. Numai respectând reguli severe vom putea să scăpăm de necazul de a rămâne fără hrană. Multe exemple ne-au învăţat să fim prevăzători şi, dacă acum suntem obligaţi la cele mai aspre privaţiuni e pentru că loviturile sorţii nu vor înceta să se abată asupra noastră.

XXXII

8-17 decembrie. La venirea nopţii, ne-am învelit în pânzele pe care le aveam la dispoziţie. Eu unul, doborât de oboseala veghei îndelungate pe vârful catargului, am dormit câteva ore bune. Domnul Letourneur şi André mi-au urmat întocmai exemplul, iar domnişoara Herbey s-a odihnit şi ea suficient

[1] Veche unitate de măsură (cca 28-35 g).

pentru a scăpa de expresia obosită pe care o înfăţişa în ultima vreme chipul ei. Noaptea a trecut în linişte. Cum pluta nu era foarte grea, valurile nu depăşeau marginile plutei, am rămas neudaţi de acestea şi cu hainele complet uscate. Deşi hula valurilor indica întocmai contrariul, pentru a fi sinceri, noi preferam ca vremea să se menţină un pic mai agitată, pentru a înainta mai repede. Vântul scăzuse însă în intensitate şi, dimineaţa, am fost nevoit să notez, cu un sentiment de regret, „vreme calmă” în jurnalul meu.

La aceste latitudini joase, căldura în timpul zilei este atât de dogorâtoare, iar soarele emană o strălucire atât de puternică, încât întreaga atmosferă este îmbibată de vapori luminoşi. Vântul, la rândul său, bate în rafale scurte şi neregulate, iar în lungile intervale de calm perfect, vela fâlfâie leneşă şi nefolositoare pe catarg. Totuşi, Curtis şi şeful de echipaj sunt de părere că înaintarea plutei nu depinde în întregime de vânt. Anumite indicii, pe care numai privirea unui marinar le putea observa, îi făceau să fie convinşi că suntem purtaţi de un curent ce se îndrepta spre vest şi înainta cu o viteză aproximativă de trei-patru mile pe oră. Dacă ei nu se înşeală, aceasta ar putea constitui o situaţie care să ajute în mod considerabil la înaintarea noastră, dar de care cu greu ne puteam bucura, deoarece temperatura ridicată face adesea ca raţiile noastre sărăcăcioase de apă să nu fie suficiente pentru a ne potoli setea.

Dar, cu toate greutăţile, trebuie să mărturisesc că situaţia de acum este preferabilă celei în care stăteam agăţaţi pe catargele *Cancelarului.* Cel puţin aici aveam o punte relativ solidă sub picioare şi suntem eliberaţi de teama constantă de a fi atraşi în adâncuri o dată cu vasul care se scufunda. În timpul zilei, ne putem plimba, cu un anumit grad de libertate, pe plută, discutăm cu privire la vreme, privim marea sau examinăm undiţele întinse, iar în timpul nopţii, ne putem odihni în siguranţă la adăpostul pânzelor.

— Chiar sunt de părere, domnule Kazallon, mi-a spus André Letourneur după câteva zile de la îmbarcarea pe plută, că zilele petrecute la bordul acestei plute se scurg la fel de plăcut ca pe Ham-Rock. În plus, pluta mai are avantajul, faţă de recif, de a se mişca.

— Da, André, i-am răspuns, atâta timp cât vântul va bate în direcţia favorabilă nouă, pluta deţine cu siguranţă acest avantaj. Dar să presupunem că acesta îşi va schimba direcţia,

ce se va întâmpla atunci?

— O, nici nu trebuie să ne gândim la acest lucru. Să ne păstrăm curajul atât cât putem!

Simţeam că are dreptate, pericolele din care scăpasem trebuiau să ne facă mai încrezători în viitor şi cred că mai toţi eram înclinaţi să-i împărtăşim opinia.

Nu aş fi putut spune, însă, dacă şi căpitanul era la fel de optimist. Acesta păstra distanţa faţă de noi şi deoarece era evident că avea sentimentul că are marea responsabilitate de a salva vieţile celorlalţi şi mai puţin pe a lui, noi nu îndrăzneam să îl deranjăm din meditaţiile sale taciturne.

Oamenii din echipaj care nu erau de veghe îşi petreceau cea mai mare parte a timpului moţăind la prora plutei. Pupa acesteia, la ordinele căpitanului, fusese rezervată pentru folosinţa pasagerilor, iar cu ajutorul unor vele reuşiserăm să ridicăm un fel de cort, care ne oferă o protecţie parţială faţă de soarele arzător. În general, fişele noastre de sănătate sunt acceptabil de satisfăcătoare. Locotenentul Walter este singurul bolnav şi, în pofida tuturor îngrijirilor noastre pline de atenţie, pare a-şi pierde forţele pe zi ce trece.

André Letourneur este sufletul grupului nostru şi nu l-am apreciat pe acest tânăr niciodată mai mult ca în aceste momente. Originalitatea observaţiilor sale face ca dialogul pe care îl porţi cu el să fie unul viu şi plăcut, iar în timp ce vorbeşte, paloarea şi suferinţa înscrisă pe faţa lui dispar sub vioiciunea inteligenţei sale. Tatăl lui pare să îi fie mai devotat ca oricând şi l-am văzut uneori stând chiar şi câte o oră cu mâna odihnită pe fiul său şi ascultând cu nesaţ fiecare cuvânt al acestuia.

Domnişoara Herbey se alătură ocazional conversaţiilor noastre, dar deşi cu toţii ne străduim să o facem să uite că tocmai i-a pierdut pe cei care ar fi trebuit să-i fie protectori, domnul Letourneur este singurul dintre noi căruia îi vorbeşte fără anumite reţineri. Deoarece vârsta acestuia îi conferă ceva din autoritatea unui părinte, domnului Letourneur i-a povestit domnişoara Herbey istoria vieţii ei – o viaţă plină de privaţiuni şi îndoieli de sine, des întâlnite în destinul celor mai mulţi dintre orfani. Fusese, povestea ea, alături de doamna Kear timp de doi ani, şi deşi acum rămăsese singură pe lume, fără o locuinţă şi fără resurse materiale, spera totuşi ca viitorul să nu îi fie împotrivă. Atitudinea modestă a tinerei femei şi tăria ei de caracter impuneau respect tuturor celor de la bord şi cred că

până şi cel mai necioplit dintre marinari nu a îndrăznit să îi spună vreun cuvânt sau să facă vreun gest prin care aceasta să se simtă ofensată.

Zilele de 12, 13 şi 14 decembrie au trecut fără vreo schimbare a situaţiei noastre. Vântul continua să bată doar în rafale neregulate, dar întotdeauna în aceeaşi direcţie, astfel încât nu a fost nevoie să modificăm orientarea cârmei, sau mai degrabă a vâslei

pe parcur¬sul a două zile prinsesem aproape două sute de livre de peşti

de la pupă, care servea drept cârmă, nici măcar o singură dată. Marinarii care stăteau de veghe la proră aveau ordine stricte să cerceteze cu cea mai mare atenţie marea, dar nu avuseseră de semnalat nici un fel de noutate.

După numai o săptămână începusem să ne obişnuim cu hrana puţină pe care o primeam şi cum nu eram obligaţi să facem nici un fel de efort fizic, deci nici nu oboseam şi nici nu transpiram, suportam totul destul de bine. Cel mai mult suferam de pe urma lipsei de apă potabilă, căci în condiţiile raţiilor reduse şi, aşa cum am mai spus, arşiţei necruţătoare, setea devenea uneori insuportabilă.

Pe 15, a fost o adevărată sărbătoare. Un banc de peşti din familia *sparus* roiau în jurul plutei şi deşi uneltele noastre de pescuit constau doar în nişte simple corzi, a căror momeală era câte o bucată de carne uscată înfiptă într-un cui îndoit, aflat pe post de cârlig, peştii s-au dovedit într-atât de lacomi încât pe parcursul a două zile prinsesem aproape două sute de livre de peşti; o parte din aceştia i-am prăjit, iar pe alţii i-am fiert în apă de mare deasupra unui foc aprins la prora plutei. Această întorsătură fericită a lucrurilor a fost de două ori binevenită, în măsura în care ne-a permis nu doar să ne schimbăm un pic dieta, dar am putut astfel să şi economisim din provizii. Dacă ar mai fi căzut şi câteva picături de ploaie, în tot acest timp, am fi fost mai mult decât mulţumiţi.

Din nefericire, bancul de peşti nu a rămas pentru multă vreme în apropierea noastră. În ziua de 17, au dispărut toţi, iar în locul lor au apărut câţiva rechini, nu mai mici de 12 sau 15 picioare în lungime şi aparţinând speciei *câine de mare pătat.* Aceste creaturi oribile poartă această denumire deoarece spatele şi înotătoarele lor negre sunt acoperite de pete şi dungi albe. Pluta fiind destul de joasă, noi păream a fi la acelaşi nivel cu ei şi nu o dată cozile acestora au lovit cu o putere fantastică structura de lemn a plutei. Marinarii au reuşit să îi ţină la distanţă cu ajutorul harpoanelor, dar nu m-ar surprinde dacă vor continua să ne urmărească, inteligenţa lor instinctivă spunându-le că suntem destinaţi a le deveni pradă. Eu, unul, trebuie să mărturisesc că vederea lor mi-a stârnit un sentiment neplăcut, apariţia lor mi s-a părut a fi prevestitoare de rele.

XXXIII

18-20 decembrie. Astăzi, vremea s-a schimbat şi a început să bată vântul. Nu ne plângem, pentru că briza suflă dintr-o direcţie care ne este favorabilă. Pentru a fi siguri de catarg, îi mai adăugăm un suport suplimentar, ca nu cumva faptul că vela este întinsă să ducă la ruperea lui. Operaţiunea fiind terminată, constatăm că ambarcaţiunea noastră greoaie se deplasează cu o viteză ceva mai mare şi lasă în urma ei un fel de dâră albicioasă.

După-amiază, câţiva nori au acoperit cerul şi căldura a mai scăzut puţin. Valurile ne-au legănat pluta, iar două sau trei dintre ele au măturat ambarcaţiunea pe care ne aflam. Din fericire Dowlas, dulgherul, a luat câteva scânduri şi a făcut pavoaze înalte de două picioare, care să ne apere împotriva valurilor mai mari.

Butoiaşele cu provizii şi cele în care strângem apa de ploaie sunt legate strâns cu odgoane. Un singur val puternic le-ar putea mătura de pe plută, ceea ce ne-ar arunca în cea mai cruntă disperare. Nici nu pot să mă gândesc la o asemenea nenorocire fără să mă cutremur!

Tot astăzi, 18 decembrie, mateloţii au adunat câteva plante marine, cunoscute sub numele de alge brune sau sargase. Aceste alge sunt asemănătoare cu cele pe care le-am întâlnit între Bermude şi Ham-Rock. Dacă ar fi să le descriu, trebuie să spun că acest fel de alge conţine un suc dulceag şi de aceea îi îndemn pe însoţitorii mei să le mestece tulpinile. Toţi recunosc că sucul algelor le-a alinat setea şi i-a înviorat.

Restul zilei nu a ieşit în evidenţă prin nimic deosebit. Un singur lucru mi-a atras atenţia: desele şuşoteli ale unor mateloţi, printre care îi recunosc pe Owen, Burke, Flaypol, Wilson şi Jynxtrop. Bineînţeles, motivul discuţiilor îmi scapă. Mai observ că ori de câte ori unul dintre ofiţeri sau pasageri se apropie de aceşti mateloţi, ei tac brusc. Robert Curtis a remarcat şi el acelaşi lucru şi îmi spune că nu îi plac deloc aceste convorbiri ţinute secret. Ia hotărârea să îi urmărească pe toţi cei amintiţi. Bucătarul Jynxtrop şi Owen sunt doi netrebnici în care nu trebuie să avem încredere, pentru că pot oricând să îndemne marinarii la revoltă.

În ziua de 19 decembrie, căldura a fost sufocantă. Pe cer nu este nici un nor. Briza bate slab şi nu are forţă să umfle vela,

ca urmare, pluta rămâne nemişcată.

Câţiva mateloţi s-au aruncat în apă şi se pare că baia i-a răcorit şi le-a mai alinat setea. Dar a te aventura în apele pline de rechini este foarte periculos şi nici unul dintre noi n-a îndrăznit să urmeze exemplul acestor inconştienţi. Cine ştie dacă, mai târziu, vom mai ezita să-i urmăm? Să vezi pluta nemişcată, unduirea uşoară a oceanului fără nici un val, vela inertă, oare nu e suficient pentru a ne teme că această situaţie se va prelungi la nesfârşit?

Sănătatea locotenentului Walter ne dă motive de mare îngrijorare. Tânărul este stăpânit de o febră care îl macină încet, fiind scuturat din când în când de frisoane. Poate că sulfatul de chinină ar mai reduce febra. Dar, repet, scufundarea vaporului s-a produs atât de repede încât nu am avut timp să salvăm din valuri cutia cu medicamente. Şi apoi, bietul Walter suferă de tuberculoză, o maladie incurabilă, care a avansat teribil în ultimul timp. Simptomele nu lasă nici o umbră de îndoială: Walter are o tuse seacă, respiră cu greutate şi dimineaţa transpiră excesiv. Locotenentul a slăbit, pomeţii proeminenţi contrastează prin culoarea lor aprinsă cu paloarea feţei, are obrajii traşi, buzele uscate, ochii îi lucesc din cauza febrei şi pleoapele sunt uşor vineţii. Este evident că sărmanul Walter n-ar fi fost salvat, chiar dacă s-ar fi aflat în condiţii mai bune. Medicina ar fi fost neputincioasă în faţa cumplitei tuberculoze, care nu iartă pe nimeni.

Pe 20 decembrie, căldura este sufocantă şi pluta rămâne nemişcată pentru a doua zi consecutiv. Pânzele cortului nu ne apără de soarele arzător şi, copleşiţi de căldură, respirăm foarte greu. Aşteptăm cu nerăbdare clipa în care şeful de echipaj ne împarte cu zgârcenie apa de băut. Cu câtă lăcomie ne repezim să bem cele câteva picături de apă încălzită de soare! Cine n-a fost chinuit de sete n-are cum să înţeleagă.

Din cauza bolii, locotenentului îi este sete mereu şi lipsa apei îl face să sufere mai mult decât oricare dintre noi. Am văzut-o pe domnişoara Herbey păstrând pentru Walter aproape întreaga ei raţie de apă. Înconjurându-l cu atenţie şi compasiune pe locotenent, tânăra face tot ceea ce este omeneşte posibil, dacă nu pentru a-l linişti complet, măcar pentru a-i domoli suferinţele nefericitului Walter.

Astăzi, domnişoara Herbey îmi spune:

— Sărmanul Walter slăbeşte pe zi ce trece, domnule Kazallon.

— Da, domnişoară, am răspuns, şi noi nu putem face nimic pentru el, absolut nimic!

— Să fim atenţi, spune domnişoara Herbey, ar putea să ne audă! Apoi, se duce şi se aşază la marginea plutei, cu capul în mâini, cu privirea pierdută în zare.

Astăzi s-a petrecut un lucru regretabil, pe care mă văd nevoit să-l consemnez.

Mateloţii Owen, Flaypol, Burke şi bucătarul Jynxtrop au avut o discuţie foarte animată, timp de o oră. Discutau cu voce joasă, dar gesturile lor trădau o nervozitate nestăpânită. La sfârşitul discuţiei, Owen s-a ridicat şi s-a îndreptat către pupă, acolo unde se aflau pasagerii.

— Unde te duci, Owen? l-a întrebat şeful de echipaj.

— Nu-i treaba ta, i-a răspuns cu impertinenţă matelotul.

La această replică grosolană, şeful de echipaj şi-a părăsit locul şi s-a îndreptat spre Owen, dar înaintea lui, Robert Curtis s-a aşezat în faţa matelotului.

Owen l-a înfruntat pe căpitan, vorbindu-i pe un ton obraznic:

— Căpitane, am ceva să-ţi spun din partea mea şi a celorlalţi mateloţi.

— Vorbeşte, i-a răspuns aspru Robert Curtis.

— Are legătură cu coniacul, a reluat Owen. Ştii, butoiaşul de coniac... E pentru marsuini sau pentru ofiţerii care îl păzesc?

— Şi, altceva? i-a zis Robert Curtis.

— Noi cerem ca în fiecare zi să ne fie dată, după cum e obiceiul, raţia de tafia[1].

— Nu, i-a răspuns căpitanul.

— Ce spui?... a strigat Owen.

— Am spus: nu.

Matelotul l-a privit îndelung pe Robert Curtis şi un zâmbet sardonic i-a apărut pe buze. A ezitat o clipă, întrebându-se dacă trebuie să insiste, dar s-a oprit la timp şi, fără să adauge nici un cuvânt, s-a întors la ceilalţi mateloţi, care discutau cu voce joasă.

Oare Robert Curtis a făcut bine să-l refuze atât de categoric? Viitorul ne va dezvălui asta. Când i-am vorbit despre incident, căpitanul mi-a răspuns:

— Să le dau coniacul acestor oameni?!? Mai degrabă arunc butoiaşul în mare!

---

[1] Rachiu de melasă.

XXXIV

21 decembrie. Incidentul din 20 decembrie n-a avut, cel puţin pentru ziua de astăzi, nici o urmare.

Pentru câteva ore suntem ocupaţi să prindem peştii care au apărut din nou în preajma plutei. Tot ce pescuim este aşezat într-unul din butoaiele goale aflate pe plută, şi acest surplus de hrană ne linişteşte căci nu mai există pericolul să murim de foame.

S-a înserat, dar atmosfera nu s-a răcorit aşa cum ne-am aşteptat. La tropice, nopţile sunt răcoroase de obicei, în schimb aceasta de astăzi va fi cu siguranţă sufocantă, pentru că vaporii grei se ridică deasupra oceanului. Vom avea lună nouă la noapte, începând cu ora unu şi jumătate. Deocamdată, întunericul este de nepătruns. Pe neaşteptate, fulgere orbitoare luminează orizontul. Sunt descărcări electrice ample şi intense, fără o formă anume, care cuprind un spaţiu vast. Nu se aude nici un tunet şi pot să spun că lâncezeala atmosferei îmi dă fiori, atât este de copleşitoare.

Timp de două ore, aşteptând în zadar o adiere mai puţin fierbinte, domnişoara Herbey, André Letourneur şi cu mine urmărim pe viu primele semne ale furtunii, care e o probă de forţă a naturii. Pentru un moment, uităm de situaţia noastră admirând sublimul spectacol al încleştării norilor încărcaţi electric. Aceştia ne apar ca nişte fortăreţe crenelate, ale căror creste sunt în flăcări. Chiar şi cei mai puternici dintre noi sunt sensibilizaţi de măreţia naturii şi îi văd pe mateloţi privind cu atenţie confruntarea neîntreruptă a norilor. Fără îndoială, urmăresc neliniştiţi norii zdrenţuiţi, care nu se adună într-un singur loc, anunţând viitoarea luptă a stihiilor. Mă gândesc la ce se va întâmpla cu pluta noastră în mijlocul furiilor cerului şi oceanului.

Rămânem nemişcaţi la pupă până la miezul nopţii.

Fulgerele par de două ori mai strălucitoare în întunericul deplin al nopţii şi răspândesc asupra noastră o lumină lividă, asemănătoare culorii fantomatice pe care o iau obiectele când sunt în preajma flăcării alcoolului amestecat cu sare.

— Vă este teamă de furtună, domnişoară Herbey? o întreabă André Letourneur pe tânăra fată.

— Nu, domnule, răspunde tânăra englezoaică. Ceea ce simt eu acum este mai degrabă respect decât teamă. Oare nu este

acesta unul dintre cele mai frumoase fenomene pe care putem să le admirăm?

— Nimic mai adevărat, domnişoară Herbey, reia André, mai ales când se aude bubuitul tunetului. Nici nu ştiu dacă urechea are unde să asculte sunete mai impunătoare. Pe lângă tunet, ce sunt exploziile tunurilor dacă nu simple pocnete seci şi fără intensitate? Tunetul îţi umple sufletul şi este mai degrabă un sunet decât un zgomot, un sunet care creşte şi descreşte precum interpretarea elaborată a unei partituri de către un cântăreţ. Într-un cuvânt, domnişoară Herbey, vocea unui artist nu m-a emoţionat niciodată atât de mult ca această minunată şi incomparabilă voce a naturii.

— Un autentic bas, zic eu râzând.

— Într-adevăr, îmi răspunde André. Numai să putem să-l auzim cât mai curând, pentru că fulgerele fără tunet sunt monotone!

— Aşa crezi, dragul meu André? i-am răspuns eu. Acceptă furtuna când vine, dar nu-i dori venirea.

— Bine, bine, dar furtuna înseamnă vânt!

— Şi apă, fără îndoială, adaugă domnişoara Herbey, apa care ne lipseşte!

Ar fi multe răspunsuri de dat celor doi tineri, dar nu vreau să amestec prozaicele mele replici cu poezia lor. Ei privesc furtuna într-un mod cu totul special şi, în următoarea oră, îi ascult cum idealizează acest fenomen potrivit dorinţelor şi aspiraţiilor lor.

Totuşi, bolta cerească a dispărut încetul cu încetul în spatele norilor grei. Astrele se sting unul câte unul la zenit după ce constelaţiile zodiacale au dispărut sub pâcla de la orizont. Aburi deşi şi închişi la culoare se strâng deasupra capetelor noastre şi acoperă ultimele stele de pe cer. La intervale scurte, masa de aburi dă naştere unor licăriri albicioase, la lumina cărora se profilează nori mai mici de culoare cenuşie.

Aflat în straturile superioare ale atmosferei, rezervorul de electricitate s-a golit fără zgomot până atunci, dar aerul fiind foarte uscat şi, de aceea, un slab conducător de electricitate, descărcările nu vor putea să se producă fără şocuri teribile şi mi se pare greu de crezut ca furtuna să nu izbucnească dintr-o clipă în alta cu o violenţă extremă.

Robert Curtis şi şeful de echipaj îmi împărtăşesc părerea. Cel din urmă nu este condus decât de instinctul său de marinar

care – trebuie să recunosc – nu prea dă greş. În ceea ce-l priveşte pe Robert Curtis, la instinctul natural de „a citi” semnele naturii se adaugă pregătirea ştiinţifică. Îmi arată deasupra noastră o masă compactă de nori, care se formează aproape în exclusivitate în regiunile toride, unde vaporii de apă sunt aduşi de alizee din diverse părţi ale oceanului. Căpitanul cunoaşte chiar şi denumirea pe care o dau meteorologii acestui fenomen.

— Da, domnule Kazallon, îmi spune Robert Curtis, ne aflăm în zona furtunilor şi s-a întâmplat astfel pentru că vântul a împins înapoi pluta. Oricine are auzul ascuţit şi-ar da seama în fiecare moment de bubuitul tunetului. S-a observat acest fenomen de multă vreme şi trebuie să recunosc că este adevărat.

— Mi se pare, răspund devenind dintr-o dată foarte atent, că aud bubuitul tunetelor despre care vorbiţi.

— În realitate, spune Robert Curtis, sunt numai primele vuiete ale furtunii, care se va desfăşura cu violenţă peste două ore. Ei bine, vom fi gata să o întâmpinăm.

Nici unul dintre noi nu se gândeşte să doarmă şi nici n-ar putea de altfel, pentru că aerul este apăsător. Fulgerele devin din ce în ce mai intense, cuprind orizontul ca nişte arcuri largi de cerc, de o sută, o sută cincizeci de grade şi treptat strălucesc pe întregul contur al cerului, în timp ce o lumină fosforescentă străbate atmosfera.

În cele din urmă, bubuitul tunetului creşte în intensitate şi devine din ce în ce mai clar: dar sunt încă zgomote regulate, dacă îmi este permis să zic astfel, fără asprimile detunăturii şi fără ecoul care ne înspăimântă atât de mult. S-ar spune că bolta cerului este căptuşită cu nori, a căror elasticitate înăbuşă sunetele descărcărilor electrice.

Până acum, marea a rămas calmă, nemişcată aproape, oricum stăpânită de apăsarea care pluteşte în atmosferă. Atunci când valurile încep să mişte apele oceanului, marinarii nu se lasă înşelaţi. Ei ştiu că oceanul este pe cale să izbucnească şi că în larg s-a iscat o furtună, care se resimte în mişcările lente ale valurilor. Cumplitul potop nu este departe şi orice vapor ar fi deja în capă, dar nu şi pluta noastră, care nu poate fi mânuită şi care este obligată să înainteze numai cu vântul la pupă.

La ora unu, un fulger strălucitor, urmat de o descărcare electrică după câteva secunde ne anunţă că furtuna a ajuns la noi. Brusc, orizontul dispare într-o pâclă umedă, care s-a apro-

piat de noi până ne-a înconjurat cu totul.

Imediat, se aude vocea unui matelot:

— Furtună! Furtună!

— Furtună! Furtună!

XXXV

21 decembrie, noaptea. Şeful de echipaj s-a repezit la frânghiile de susţinere a velei şi a coborât-o imediat pe aceasta din urmă. În acelaşi moment, cu viteza unei săgeţi slobozite dintr-un arc, uraganul s-a năpustit asupra noastră şi dacă nu ar fi fost măsura de prevedere luată exact la timp de marinar, probabil că am fi fost cu toţii loviţi de valuri şi aruncaţi în mare, asemenea cortului de la pupa plutei, care se află acum în voia valurilor.

Pluta însă, fiind aproape la acelaşi nivel cu valurile, nu avea de ce să se teamă prea mult de vântul puternic, dar aveam toate motivele să ne temem de talazurile copleşitoare pe care le ridica uraganul acum. Pluta urma mişcările hulei din ce în ce mai puternice şi era aruncată de jos în sus, înainte şi înapoi şi dintr-o parte în cealaltă, în oscilaţii deosebit de violente.

— Legaţi-vă cât de strâns puteţi! ne-a strigat şeful de echipaj în timp ce ne arunca câteva frânghii.

În câteva clipe, cu ajutorul lui Curtis, domnul Letourneur, André, Falsten şi eu eram într-atât de solid legaţi de plută încât doar distrugerea completă a acesteia ne-ar fi aruncat în apă. Domnişoara Herbey era legată în jurul taliei cu o frânghie care o imobiliza de unul dintre pilonii de susţinere a cortului dispărut, iar în lumina fulgerelor am putut observa că expresia sa era la fel de senină şi calmă ca întotdeauna.

La scurt timp, furtuna a început să se dezlănţuie cu adevărat. Într-o succesiune rapidă, o străfulgerare a urmat celeilalte, iar un tunet altui tunet. Ochii ne erau orbiţi, iar urechile asurzite de lumina orbitoare şi tunetele uruitoare. Atât norii de deasupra cât şi oceanul de dedesubt păreau a fi luat foc cu adevărat şi nu o singură dată am văzut fulgere care ţâşneau în zigzag dintre crestele valurilor pentru a se amesteca cu cele care radiau din bolta tumultuoasă. Un miros puternic de sulf invadase întreaga atmosferă, dar, deşi fulgerele cădeau în jurul nostru precum o ploaie, nici unul din ele nu a lovit pluta noastră.

În jurul orei două, furtuna atinsese apogeul. Crescuse în intensitate, iar valurile uriaşe, încălzite de temperatura din jur şi dogorind în mod straniu, s-au năpustit asupra noastră şi ne-au udat până la piele. Curtis, Dowlas, şeful de echipaj şi marinarii făceau tot ce puteau pentru a întări rezistenţa plutei,

legând-o cu funii suplimentare. Domnul Letourneur se aşezase în faţa lui André pentru a-l proteja pe acesta de valuri. Domnişoara Herbey stătea, în mijlocul furtunii, dreaptă şi nemişcată ca o statuie.

Nu după foarte mult timp, mase dense de nori negri s-au învolburat în jurul nostru şi o rafală de bubuituri, asemenea salvei unei canonade, a răsunat în aer. Aceasta era rezultatul unei serii de descărcări electrice, în urma cărora o altă salvă, de această dată de grindină, a fost descărcată de bateriile cereşti. În realitate, norii electrizaţi ai furtunii veniseră în contact cu un curent de aer rece, formându-se cu mare rapiditate grindina, din care acum bucăţi de gheaţă, mari cât o nucă, cădeau topindu-se pe platforma plutei şi o făceau să răsune de ecouri metalice.

Ploaia meteorică a continuat să cadă timp de o jumătate de oră, interval în care violenţa vântului a scăzut uşor. Dar după ce acesta şi-a schimbat direcţia dintr-o parte în alta, a început să sufle cu aceeaşi furie de mai înainte. Parâmele de susţinere a catargului se rupseseră dar, din fericire, deoarece acesta se îndoise la jumătate, fusese deja scos din lăcaşul său, de către marinari, pentru a preveni ruperea sa de la mijloc. O rafală puternică de vânt a smuls cârma plutei, care s-a îndepărtat fără ca noi să o mai putem recupera, şi acelaşi suflu a doborât câteva dintre panourile care alcătuiau micul parapet de la babord, astfel încât valurile se năpusteau acum prin această deschizătură fără nici un fel de piedică.

Dulgherul şi oamenii lui au încercat să repare stricăciunea produsă, dar fiind aruncată de pe un val pe altul, pluta se înclina într-un unghi mai mare de 45°, împiedicându-i pe marinari să se ţină pe propriile picioare, rostogolindu-i unul peste celălalt şi trântindu-i la podea cu şocuri violente. Era un mister pentru mine de ce nu eram cu toţii luaţi de valuri sau aruncaţi laolaltă în mare. Chiar dacă frânghiile cu care eram legaţi rezistau în continuare, faptul că pluta nu se răsturna cu capul în jos, iar noi nu eram înghiţiţi şi asfixiaţi de apele clocotitoare părea incredibil.

În cele din urmă, în jurul orei trei dimineaţa, când uraganul părea să se fi dezlănţuit mai tare ca oricând, prinsă de creasta unui val gigantic, pluta a stat un moment de-a dreptul perpendicular pe marginea sa. Pentru o clipă, am putut să ne vedem pe noi înşine, în lumina fulgerelor, ridicaţi la o înălţime ameţitoare deasupra talazurilor înspumate. Ţipete de groază ne-au scăpat atunci, instinctiv, de pe buze. Totul trebuia că s-a sfârşit! Dar nu, încă o clipă şi pluta şi-a reluat poziţia orizontală. Eram salvaţi, într-adevăr, dar fantastica noastră ascensiune nu s-a lăsat

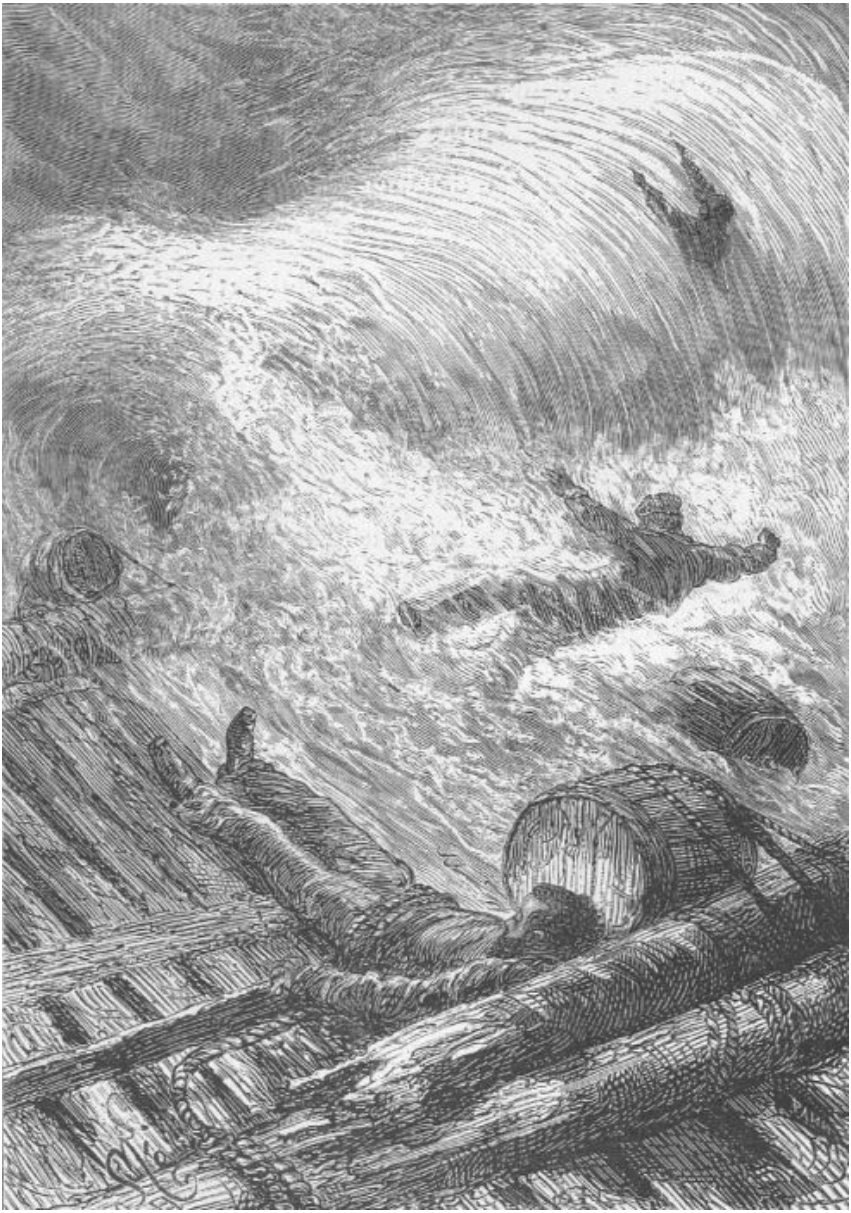

Aceleaşi valuri nimicitoare m-au doborât pe platformă

fără urmări dramatice. Corzile care legau lăzile cu provizii au pocnit şi s-au rupt. O ladă a fost aruncată peste bord, iar capacul unuia dintre butoaiele cu apă s-a desfăcut, lăsând să curgă foarte repede în mare apa pe care o conţinea. Doi dintre marinari s-au repezit imediat să salveze lada cu carne conservată, dar unul dintre ei şi-a prins cu această ocazie un picior între scândurile platformei şi, neputând să îl desprindă de acolo, bietul om stătea imobilizat şi scoţând strigăte de durere.

Am încercat să îi vin în ajutor şi îmi dezlegasem deja funia dimprejur, dar totul era prea târziu. Alte valuri uriaşe s-au năpustit asupra noastră, iar la lumina unui fulger strălucitor, l-am văzut pe nefericit, deşi reuşise să-şi elibereze piciorul fără ajutor, măturat peste bord mai înainte ca eu să mă pot apropia de el. Tovarăşul lui dispăruse şi el.

Aceleaşi valuri nimicitoare m-au doborât pe platformă şi pentru un timp mi-am pierdut complet cunoştinţa, deoarece în cădere capul meu s-a lovit de colţul unei bârne.

XXXVI

22 decembrie. Zorii s-au iţit cu încetineală, dar soarele a răsărit în cele din urmă şi a alungat norii pe care furtuna îi lăsase în urmă. Confruntarea forţelor naturii, atât cât a durat, fusese teribilă, dar leşinul în care căzusem din cauza loviturii la cap m-a împiedicat să fiu martorul ultimelor evenimente ale cataclismului. Tot ceea ce ştiu este că, la scurt timp după ce am trecut prin momentele dificile pe care le-am menţionat, o ploaie torenţială a reuşit să tempereze furia uraganului, tinzând totodată să diminueze tensiunea electrică din atmosferă.

Mulţumită îngrijirilor afabile ale domnului Letourneur şi ale domnişoarei Herbey, mi-am venit în simţiri, dar cred că de fapt lui Robert Curtis îi datorez salvarea mea reală, căci el a fost cel care a împiedicat smulgerea mea de pe plută de un alt val uriaş care a urmat celor dintâi.

În ciuda intensităţii sale, furtuna nu a durat mai mult de câteva ore, dar chiar şi în acest scurt interval de timp, câte pierderi ireparabile suferisem şi câte alte nenorociri păreau a fi pregătite pentru noi în viitor!

Dintre cei doi marinari care au pierit în furtună, unul era

Austin, un tânăr energic şi deosebit, în vârstă de 28 de ani, iar celălalt era bătrânul O'Ready, supravieţuitorul atâtor naufragii. Grupul nostru a fost astfel redus la şaisprezece suflete, un total care abia depăşea jumătate din numărul celor care se îmbarcaseră iniţial la bordul *Cancelarului,* la Charleston.

Prima grijă a lui Curtis a fost să facă un inventar riguros al proviziilor rămase. Din toate torentele de apă care căzuseră în timpul nopţii, din nefericire, noi nu putusem să strângem nici măcar o picătură. Dar nu apa era cea de care duceam lipsă cel mai mult, căci mai rămăseseră aproximativ paisprezece galoane de apă pe fundul butoiului spart, în timp ce al doilea butoi nu fusese nici măcar atins. Mâncarea era cea care ne lipsea aproape cu desăvârşire. Lăzile în care păstram carnea uscată şi peştele pe care îl prinsesem ajunseseră amândouă în valuri, iar tot ceea ce ne mai rămăsese consta în aproximativ şaizeci de livre de pesmeţi. Şaizeci de livre de pesmeţi care trebuiau împărţite între şaisprezece persoane! În opt zile, cu o raţie de jumătate de livră pe zi pentru fiecare dintre noi, aceşti pesmeţi vor dispărea definitiv.

Ziua a trecut în linişte. Un sentiment general de disperare ne-a cuprins pe toţi: spectrul înfometării şi-a făcut apariţia printre noi şi fiecare prefera să rămână singur cu gândurile sale sumbre, deşi o singură idee ne măcina probabil pe toţi.

S-a întâmplat însă, că în timp ce treceam pe lângă un grup de marinari care se odihnea la prora plutei, l-am auzit pe Flaypol spunând, cu un rânjet larg pe faţă:

— Cei care au de gând să moară ar fi bine să se grăbească!

— Da, l-a completat Owen, şi să-şi lase partea de hrană celorlalţi!

La ora stabilită, fiecare persoană primea jumătatea sa de livră de pesmeţi. Am observat că în timp ce unii o înghiţeau imediat cu lăcomie, alţii o păstrau pentru mai târziu. Falsten îşi împărţea raţia în câteva porţii, corespunzând, am bănuit eu, numărului de mese cu care era obişnuit în mod normal. Câtă cumpătare din partea sa! Dacă va supravieţui cineva acestei catastrofe, cred că el va fi acela.

XXXVII

23-30 decembrie. După furtună, vântul a început să bată din nou în vechea sa direcţie, cu un suflu proaspăt dinspre

nord-est. Cum briza ne era acum în întregime favorabilă, era important să profităm din plin de aceasta, iar după ce Dowlas a repus cu atenţie catargul în locul lui, pânza a fost ridicată încă o dată şi am început să înaintăm cu o viteză de două sau trei noduri şi jumătate. O cârmă nouă, alcătuită dintr-o vergă şi o scândură de dimensiuni mai mari, a fost fixată în locul celei pierdute, dar cu vântul bătând în această direcţie, nu ne era neapărat necesară. Platforma plutei a fost reparată, scândurile desfăcute fiind lipite la loc cu ajutorul frânghiilor şi etanşate cu pene de lemn, iar porţiunea de parapet care fusese ruptă de valuri a fost înlocuită, astfel încât acum nu mai eram udaţi de valuri. De fapt, nimic nu fusese lăsat nefăcut pentru a asigura soliditatea plutei şi a putea înfrunta din nou bătaia vântului şi loviturile valurilor. Însă pericolele reprezentate de vânt şi valuri nu sunt cele de care trebuie să ne temem cel mai mult.

O dată cu cerul senin a revenit şi căldura tropicală, care ne provocase atâtea neplăceri pe parcursul zilelor precedente. Din fericire, în ziua de 23, căldura excesivă a fost temperată într-o oarecare măsură de briză şi deoarece cortul a fost înălţat din nou, am putut să ne adăpostim cu rândul în acesta.

Lipsa hranei a început să-şi facă efectul într-un mod trist asupra noastră, iar obrajii noştri traşi şi siluetele încovoiate erau semne vizibile a ceea ce înduram. În cazul celor mai mulţi dintre noi, foamea părea să atace întregul sistem nervos, iar strângerile de stomac ne provocau o senzaţie acută de durere. O substanţă narcotică, asemenea opiumului sau tutunului, ar fi fost folositoare pentru a alina, dacă nu chiar pentru a vindeca chinurile acestei agonii, dar nu aveam nici un fel de sedativ, aşa că trebuia să îndurăm durerea.

Se afla printre noi cineva care nu resimţea chinurile foamei. Locotenentul Walter părea a se hrăni din febra care îl măcina în interior. Domnişoara Herbey, pe lângă faptul că îi păstra acestuia o parte din raţia ei de apă, şi aşa insuficientă, obţinuse de la căpitan un mic supliment, cu care, la fiecare sfert de oră scurs, uda buzele arse ale tânărului bărbat, care, mult prea slăbit pentru a putea vorbi, nu îşi putea exprima mulţumirile decât prin câte un zâmbet recunoscător. Bietul băiat! Toate îngrijirile noastre nu îl mai pot salva, este pierdut, mai mult ca sigur că este sortit să moară.

Pe 23, părea a fi conştient de condiţia în care se află, pentru că mi-a făcut semn să mă aşez lângă el, iar apoi, adunându-şi toate forţele pentru a putea vorbi, m-a întrebat, în cuvinte neros-

obţinuse de la căpitan un mic supliment, cu care, la fiecare sfert de oră scurs, uda buzele arse ale tânărului bărbat

tite până la capăt, cât timp cred eu că mai are de trăit. Deşi am ezitat doar pentru o fracţiune de secundă, Walter a observat imediat.

— Adevărul, mi-a spus, spuneţi-mi adevărul!

— Dragul meu, ştii bine că nu sunt doctor, am început eu, şi cu greu aş putea să-mi dau seama...

— Nu are importanţă, m-a întrerupt el, spuneţi-mi ce credeţi! L-am privit cu atenţie pentru câteva momente şi apoi mi-am pus urechea la pieptul lui. În ultimele zile boala sa făcuse, înfricoşător de repede, paşi mari într-o direcţie negativă, fiind mai mult decât evident că unul dintre plămânii săi încetase să mai funcţioneze, în timp ce celălalt abia dacă mai era capabil să îl ajute să respire. Tânărul suferea acum de febra care era simptomul sigur al apropierii sfârşitului la toţi bolnavii de tuberculoză.

Locotenentul îşi fixase privirea asupra mea, nerăbdător să afle ce îi voi comunica. Eu nu ştiam însă ce să îi spun şi m-am gândit să evit întrebările acestuia.

— Dragul meu băiat, i-am spus, în situaţia de faţă nimeni nu poate spune cât mai are de trăit. Nimeni dintre noi nu ştie ce se poate întâmpla, să zicem, în următoarele opt zile.

— În următoarele opt zile...?! a murmurat el, în timp ce se uita curios la mine.

Apoi, lăsându-şi din nou capul jos, a părut să fi căzut într-un fel de aţipire.

Zilele de 24, 25 şi 26 au trecut fără nici o schimbare a situaţiei noastre şi, oricât de straniu şi incredibil ar părea, începusem chiar să ne obişnuim cu starea de înfometare. Când citeam înainte istoriile unor naufragii, suspectam adesea aceste povestiri de mari exagerări, dar acum mi-am dat seama că ele sunt adevărate şi sunt uimit să aflu cât de puţină hrană este necesară pentru a subzista atât de mult timp. Raţiei noastre zilnice constând într-o jumătate de livră de pesmeţi, căpitanul s-a gândit să îi adauge câteva picături de coniac, iar acest stimulent ne ajută destul de mult să ne păstrăm forţele. Dacă am fi avut aceleaşi porţii de hrană pentru două luni sau măcar pentru una, am mai fi putut spera, dar aşa, proviziile noastre scad foarte repede şi se apropie momentul în care nu vom mai avea nici un fel de hrană sau de băutură.

Marea ne mai furnizase odată hrană şi oricât de dificilă era prinderea unor peşti acum, acest lucru trebuia neapărat încercat. Prin urmare, dulgherul şi şeful de echipaj s-au pus pe lucru

şi au improvizat nişte undiţe cu ajutorul unor fire de cânepă neîmpletită, cărora le-au ataşat câteva cuie pe care le scoseseră din podeaua plutei şi le îndoiseră sub formă de cârlig. Şeful de echipaj şi-a privit invenţia cu o satisfacţie evidentă.

— N-aş putea să spun, mi s-a adresat el mie, că aceste cuie sunt cârlige de pescuit de primă mână, dar ştiu că dacă le voi pune o momeală bună, îşi vor face treaba la fel de bine. Numai că pesmeţii nu sunt buni pentru aşa ceva. Doar să pun eu mâna pe un peşte şi voi şti cum să-l folosesc pentru a prinde şi alţii.

Sarcina cea mai grea era, într-adevăr, prinderea primului peşte. Era evident că apele nu prea aveau peşti în această zonă, dar cu toate acestea, undiţele au fost aruncate. Însă pesmeţii care erau folosiţi drept momeală se dizolvau imediat în apă şi peştii nu au muşcat deloc. Timp de două zile, toate aceste încercări s-au dovedit inutile şi cum ele presupuneau ceea ce părea o risipă gratuită a singurelor noastre mijloace de subzistenţă, am renunţat la ele în deznădejde.

Astăzi, 30 decembrie, ca ultimă soluţie, şeful de echipaj a încercat să vadă dacă o bucată de pânză colorată ar putea atrage vreun peşte mai lacom şi, după ce a obţinut de la domnişoara Herbey o părticică din şalul roşu pe care ea îl poartă, s-a repezit cu noua momeală către undiţă. Fără nici un succes însă, căci după câteva ore, examinându-şi undiţele, a găsit fâşia purpurie de pânză intactă, exact la fel cum o fixase în cârlig. În faţa acestui eşec, şeful de echipaj s-a arătat destul de descurajat.

— Vom avea destulă momeală, totuşi, nu peste multă vreme, mi-a spus apoi, cu un subînţeles grav.

— Ce vreţi să spuneţi? l-am întrebat, surprins de atitudinea lui.

— Veţi vedea cât de curând, mi-a răspuns el.

Ce voia oare să spună? Cuvintele acelea, venite din partea unui om atât de rezervat de obicei, nu mi-au dat pace întreaga noapte.

XXXVIII

1-5 ianuarie. Trecuseră mai bine de trei luni de zile de când părăsisem Charlestonul la bordul *Cancelarului,* şi nu mai puţin

de douăzeci de zile de când eram purtaţi pe această plută în voia vânturilor şi a valurilor. Ne era totodată imposibil să determinăm dacă ne apropiam de coasta Americii sau ne îndepărtam din ce în ce mai mult, în derivă, de aceasta, deoarece, pe lângă celelalte dezastre provocate de uragan, instrumentele căpitanului fuseseră distruse fără speranţă de a mai fi reparate, iar Curtis nu mai dispunea de o altă busolă care să ne indice direcţia sau de vreun alt sextant cu care să facem măsurători.

Cu toate acestea, oricât de disperată ar putea fi considerată situaţia noastră, speranţa nu ne părăsise cu totul şi, zi de zi, oră de oră, ochii noştri era aţintiţi către orizont şi nu de puţine ori imaginaţia noastră dădea contur unor ţărmuri îndepărtate. Dar de fiecare dată iluzia se destrăma, un nor, o negură ceţoasă era tot ceea ce ne amăgea. Nici un fel de pământ, nici un vas nu întrerupeau vreodată linia care unea marea cu cerul, iar pluta noastră rămânea întotdeauna în mijlocul pustiului nesfârşit şi sumbru.

Pe 1 ianuarie am înghiţit ultimele bucăţi de pesmeţi. Era 1 ianuarie! Anul Nou! Ce mulţime de amintiri, pline de regrete acum, ne-au năpădit sufletele! Nu am asociat noi, oare, dintotdeauna începutul unui an nou cu noi speranţe, noi planuri şi bucurii viitoare? Iar acum, unde ne aflam? Îndrăzneam noi, oare, să ne privim unii pe alţii şi să ne urăm cu voci abia auzite, la mulţi ani?

Şeful de echipaj s-a apropiat de mine, având o expresie ciudată pe chip.

— Domnule, mi-a spus, daţi-mi voie să vă urez...

— Doar nu ai de gând să-mi spui la mulţi ani? l-am întrerupt eu.

— Nu, domnule, într-adevăr, nu doream să vă urez decât toate cele bune în prima zi a anului, căci mai mult de atât nu vă pot spune, ţinând cont că nu mai există nici o firimitură de mâncare pe această plută.

Oricât de adevărat era acest lucru, ne-am dat seama de faptul că nu mai există nici un pic de mâncare abia în dimineaţa următoare, când a sosit ora distribuirii raţiilor sărăcăcioase, şi atunci, într-adevăr, realitatea ne-a apărut în faţa ochilor în toată lumina ei orbitoare. Înspre seară am fost lovit în stomac de o durere violentă, însoţită de o dorinţă permanentă şi foarte neplăcută de a căsca. Dar peste două ore accesele de durere scăzuseră, iar în ziua de 3, am fost surprins

să văd că nu mai suferream deloc. Era adevărat, totuşi, că aveam sentimentul că un mare gol se instalase în mine, însă acest sentiment era atât unul fizic, dar şi moral. Capul îmi era atât de greu încât nu îl puteam ţine drept, fiind cuprins de o ameţeală asemănătoare cu senzaţia pe care ţi-o dă privitul într-o prăpastie.

Simptomele mele nu erau împărtăşite de toţi cei aflaţi la bord, unii dintre ei îndurând cele mai înspăimântătoare torturi provocate de foame. Îndeosebi Dowlas şi şeful de echipaj, care erau mai mâncători din fire, scoteau ţipete involuntare de durere şi au fost obligaţi să se lege strâns la mijloc cu sfori pentru a-şi stăpâni durerile insuportabile care le măcinau organele vitale.

Şi aceasta nu era decât cea de-a doua zi a suferinţelor noastre! Ce n-am fi dat pentru o jumătate, ba chiar mai puţin, pentru un sfert din raţia meschină pe care cu câteva zile în urmă o consideram insuficientă pentru nevoile noastre şi pe care acum, împărţită firimitură cu firimitură, am fi putut să o mâncăm pe parcursul mai multor zile! Pe străzile unui oraş asediat, oricât de dificilă ar fi fost situaţia, într-un şant, într-o grămadă de gunoi, într-un anume cotlon ai fi putut găsi un os uscat sau resturi aruncate care ţi-ar fi putut astâmpăra pentru un moment chinurile foamei. Dar aceste scânduri goale, spălate de atâtea ori de valurile neobosite ale oceanului, nu ofereau nimic lacomelor noastre căutări, iar după ce şi orice bucăţică de hrană pe care vântul o împinsese între scândurile plutei a fost recuperată şi devorată, eram lipsiţi cu desăvârşire de orice fel de alimente.

Nopţile păreau şi mai lungi decât zilele. Somnul, atunci când venea, nu ne aducea nici o uşurare, fiind mai degrabă o amorţeală febrilă, întreruptă într-un mod foarte neplăcut de coşmaruri înfricoşătoare. Noaptea trecută, totuşi, doborât de oboseală, am reuşit să adorm şi să mă odihnesc pentru câteva ore.

La ora şase a acestei dimineţi am fost trezit însă de sunetul unor voci furioase şi, ridicându-mă în picioare, i-am văzut pe Owen şi Jynxtrop, împreună cu Flaypol, Wilson, Burke şi Sandon, stând într-o poziţie ameninţătoare. Aceştia puseseră mâinile pe uneltele dulgherului şi acum, înarmaţi cu toporişti, dălţi şi ciocane se pregăteau să îi atace pe căpitan, pe şeful de echipaj şi pe Dowlas. M-am alăturat imediat grupului lui Curtis. Falsten mi-a urmat şi el exemplul şi, deşi bricegele noastre

erau singurele arme pe care le aveam, eram pregătiţi să ne apărăm până la ultimele puteri.

Owen şi oamenii lui s-au apropiat de noi. Toţi aceşti netrebnici erau beţi, deoarece în timpul nopţii dăduseră cep butoiaşului cu coniac şi nu s-au oprit până nu i-au golit în întregime conţinutul. Nu prea păreau să ştie ce vor cu adevărat, dar Owen şi Jynxtrop, mai puţin intoxicaţi de alcool decât ceilalţi, păreau să îi îndemne pe aceştia să-şi masacreze căpitanul şi pe ofiţeri.

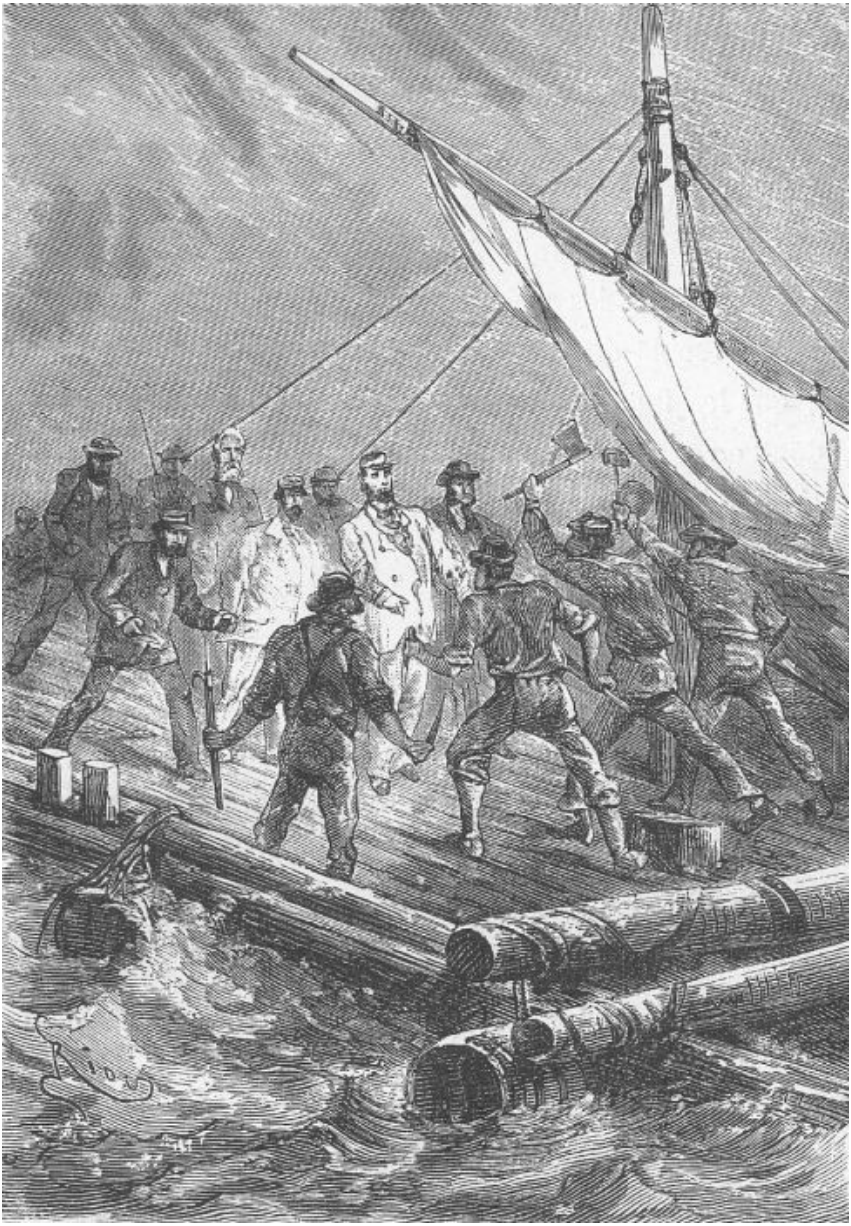

— Jos căpitanul! Peste bord cu Curtis! Owen să preia comanda! strigau din când în când în furia lor bahică

— Jos căpitanul! Peste bord cu Curtis! Owen să preia comanda! strigau din când în când în furia lor bahică, părând, aşa înarmaţi cum erau, stăpânii deplini ai situaţiei.

— Lăsaţi jos armele! le-a ordonat Curtis sever, în timp ce înainta în întâmpinarea lor.

— Peste bord cu căpitanul! a urlat Owen, mobilizându-şi prin viu grai sau prin gesturi complicii.

Curtis i-a dat la o parte pe cei câţiva ticăloşi înfierbântaţi şi, îndreptându-se către Owen, l-a întrebat ce doreşte.

— Ce vrem? Nu mai vrem să avem căpitani, suntem toţi egali acum.

Bietul idiot! Ca şi cum suferinţele şi lipsurile nu ne aduseseră pe toţi la acelaşi stadiu.

— Owen, i-a ordonat căpitanul încă o dată, lăsaţi armele jos!

— Înainte cu toţi, băieţi! le-a strigat Owen tovarăşilor săi, fără a da cea mai mică atenţie cuvintelor lui Curtis.

Ceea ce a urmat a fost o bătălie în toată regula. Owen şi Wilson l-au atacat pe Curtis, care se apăra cu o bucată de lemn, Burke şi Flaypol s-au repezit asupra lui Falsten şi a şefului de echipaj, în timp ce eu a trebuit să îl înfrunt pe negrul Jynxtrop, care încercase să mă lovească cu ciocanul pe care îl agita în mâini. Am încercat să-l imobilizez răsucindu-i braţele, dar ticălosul era mai puternic decât mine. După ce ne-am luptat un timp, am simţit că acesta începea să mă domine, când, dintr-o dată, a căzut rostogolindu-se pe platformă şi trăgându-mă şi pe mine după el. André Letourneur era cel care îl prinsese de un picior şi îmi salvase astfel viaţa. Jynxtrop scăpase arma din mână în cădere, eu am apucat-o imediat şi eram gata să îi zdrobesc craniul, dar am fost oprit la timp de braţul lui André.

Între timp, marinarii răzvrătiţi fuseseră respinşi înapoi la prora plutei, iar Curtis, care reuşise să pareze loviturile îndreptate împotriva lui, făcuse rost şi de o toporişca, cu care se pregătea să îl lovească pe Owen. Acesta însă, s-a retras brusc într-o parte, pentru a evita lovitura, iar arma a lovit din plin pieptul lui Wilson. Nefericitul s-a răsturnat peste marginea plutei şi a dispărut imediat.

— Prindeţi-l, prindeţi-l! a strigat şeful de echipaj.

— Prea târziu, e mort deja, i-a spus Dowlas.

— Nu-i nimic, merge şi..., a vrut să spună şeful de echipaj, fără a încheia însă ceea ce avea de spus.

Moartea lui Wilson a pus în cele din urmă capăt încăierării. Flaypol şi Burke zăceau istoviţi de aburii beţiei, iar Jynxtrop a

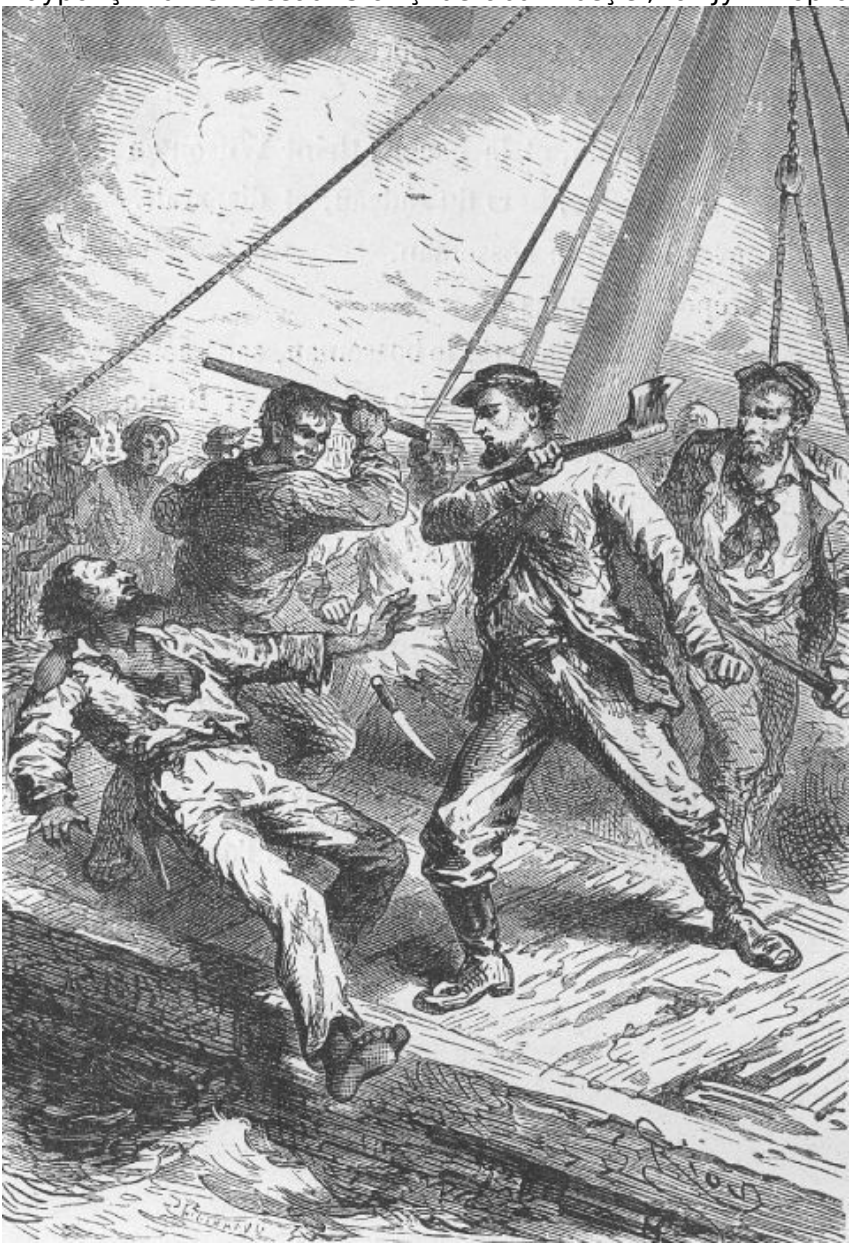

Acesta însă, s-a retras brusc într-o parte, pentru a evita lovitura, iar arma a lovit din plin pieptul lui Wilson.

fost în curând imobilizat şi legat strâns de piciorul catargului. Dulgherul şi şeful de echipaj îl prinseseră pe Owen.

Ridicându-şi toporişca pătată de sânge, Curtis i-a spus acestuia din urmă:

— Spune-ţi ultima rugăciune, căci nu mai ai nici un moment de trăit!

— O, vreţi să mă mâncaţi, nu-i aşa? a rânjit Owen, cu cea mai mare neruşinare.

Dar răspunsul său impertinent i-a salvat viaţa. Curtis s-a făcut alb ca varul, a lăsat să-i cadă toporişca din mână şi s-a dus să se aşeze abătut în cel mai îndepărtat colţ al plutei.

XXXIX

5-6 ianuarie. Întreaga scenă ne-a impresionat profund pe toţi, iar cuvintele lui Owen, venind ca un punct culminant al tuturor evenimentelor, ne-au adus în faţa ochilor realităţile mizere de zi cu zi cu o forţă aproape copleşitoare.

De îndată ce mi-am venit în fire, nu am uitat să îi mulţumesc lui André Letourneur pentru intervenţia lui, care îmi salvase viaţa.

— Îmi mulţumiţi pentru aşa ceva, domnule Kazallon? Pentru un lucru care nu a făcut altceva decât să vă prelungească suferinţele?

— Asta nu are importanţă, domnule Letourneur, i-a spus domnişoara Herbey, dumneata ţi-ai făcut datoria.

Cu toate că era slăbită şi abia se ţinea pe picioare, simţul datoriei nu a părăsit-o pe tânăra fată şi deşi veşmintele sale rupte şi murdare atârnau deprimant pe ea, domnişoara Herbey nu s-a plâns nici un moment şi nu şi-a pierdut niciodată curajul.

— Domnule Kazallon, m-a întrebat ea, credeţi că suntem sortiţi să murim de foame?

— Da, domnişoară Herbey, sunt convins de acest lucru, i-am răspuns pe un ton dur, rece.

— Cât credeţi că mai avem de trăit? m-a întrebat ea din nou.

— Nu aş putea să vă spun cu siguranţă, dar probabil că vom supravieţui de pe o zi pe alta mai mult decât ne putem

imagina.

— Cei cu o constituţie mai solidă suferă cel mai mult, nu-i aşa? s-a interesat domnişoara Herbey.

— Da, dar cu o consolare, tot ei sunt şi cei care mor mai repede, i-am răspuns eu la fel de rece.

Oare dispăruse din mine orice licărire de umanitate, încât o puneam pe tânăra fată în faţa adevărului crud, fără a-i adresa măcar un cuvânt de încurajare sau de speranţă? Ochii lui André şi ai tatălui său, dilataţi de foame, erau aţintiţi asupra mea şi am observat reproşul şi uimirea înscrise pe faţa lor.

Mai târziu, când am rămas singuri, domnişoara Herbey m-a întrebat dacă aş putea să-i fac o favoare.

— Desigur, domnişoară Herbey, orice îmi va sta în puteri, i-am răspuns, de această dată mult mai amabil şi mai bine-voitor.

— Domnule Kazallon, mi-a spus, cu toate că eu sunt mai slabă decât dumneavoastră, dacă voi muri totuşi eu prima, promiteţi-mi, vă rog, că îmi veţi arunca trupul în mare!

— O, domnişoară Herbey, i-am spus eu, am făcut foarte rău că v-am vorbit astfel mai înainte!

— Nu, nu, mi-a răspuns ea, zâmbind uşor, aţi avut întru to-tul dreptate. Este vorba numai de o slăbiciune de-a mea: îmi este indiferent ce îmi pot face ei cât sunt încă vie, dar când voi muri... şi s-a oprit cutremurată. O, promiteţi-mi că mă veţi arunca în apă!

I-am făcut această promisiune tristă, iar ea mi-a mulţumit strângându-mi uşor mâna cu degetele ei slăbite şi uscate.

A mai trecut încă o noapte. Uneori, suferinţele mele erau atât de intense, încât gemete involuntare de durere îmi scăpau de pe buze, dar apoi durerile se calmau, iar eu mă scufundam într-un fel de letargie. Atunci când mă trezeam eram surprins să văd că tovarăşii mei încă trăiau.

Singurul din grupul nostru care părea să suporte mai uşor aceste privaţiuni era Hobart, ospătarul, un marinar cu care avusesem prea puţin de-a face înainte. Era mic de statură, având o expresie linguşitoare, care dădea foarte bine seamă de firea lui nehotărâtă, precum şi un zâmbet care nu îi părăsea niciodată buzele. Merge cu ochii pe jumătate închişi, ca şi cum ar vrea să îşi ascundă gândurile şi, în general, există ceva fals şi ipocrit în întregul său comportament. Nu pot spune că Hobart suportă lipsurile fără nici un murmur, căci suspină şi geme fără încetare, însă, în cele din urmă, nu pot decât să

bănuiesc că există o dorinţă a acestuia de a părea sincer şi mi se pare că aceste lipsuri nu l-au afectat în aceeaşi măsură ca pe noi ceilalţi. Am bănuielile mele cu privire la acest om şi am de gând să îl supraveghez cu atenţie.

Astăzi, 6 decembrie, domnul Letourneur m-a tras înspre partea dinspre pupă a plutei, spunându-mi că are să-mi comunice un secret, dar că nu doreşte să fie auzit sau văzut dialogând cu mine. M-am retras împreună cu el în colţul cel mai îndepărtat de la babordul plutei şi, cum întunericul serii tocmai se lăsase, nimeni nu a observat ce făceam.

— Domnule Kazallon, mi s-a adresat domnul Letourneur cu voce joasă, André moare de foame. Slăbeşte văzând cu ochii şi, o, Doamne, nu pot, nu vreau să îl văd cum moare!

Îmi vorbea cu ardoare, aproape furios, iar eu îi înţelegeam foarte bine sentimentele. Luându-i mâna într-a mea, am încercat să-l încurajez:

— Nu trebuie să ne pierdem orice speranţă încă, i-am spus, poate că vreun vapor...

— Vapor! a strigat revoltat. Nu încercaţi să mă consolaţi cu aşa ceva. Ştiţi la fel de bine ca şi mine că nu există nici o şansă să întâlnim vreun vapor.

Apoi, brusc, schimbând subiectul, m-a întrebat:

— De cât timp fiul meu şi toţi cei de pe plută nu aţi mai avut nimic de mâncare?

Surprins de întrebarea lui, i-am răspuns că se făceau patru zile de când se terminaseră pesmeţii.

— Patru zile, a repetat el. Ei bine, sunt opt zile de când eu nu am mai gustat nimic. Am păstrat porţiile mele pentru André.

Nu am putut să-mi opresc lacrimile. Pentru câteva momente nu am putut nici să vorbesc. Tot ceea ce puteam face era să îi ţin mâna, în linişte.

— Ce anume doriţi să fac eu? l-am întrebat în cele din urmă.

— Şşş... nu vorbiţi aşa de tare, s-ar putea să ne audă cineva, m-a atenţionat coborându-şi vocea. Vreau să îi oferiţi pesmeţii lui André ca şi cum ar fi din partea dumneavoastră. De la mine nu i-ar accepta, ar considera că astfel mă lipseşte pe mine de ei. Vă implor să îmi faceţi acest serviciu şi pentru deranjul dumneavoastră, şi aici mi-a atins uşor mâna, pentru deranjul dumneavoastră se va găsi o bucăţică şi pentru dumneavoastră.

Am tremurat ca un copil ascultând vorbele bietului părinte,

iar inima mi-a fost gata să explodeze când am simţit că îmi strecoară în mână o bucăţică de pesmet.

— Daţi-i-o lui, m-a îndemnat, cu respiraţia oprită, domnul Letourneur, daţi-i-o lui, dar nu lăsaţi pe nimeni să vă vadă. Monştrii l-ar putea ucide dacă ar afla. Aceasta este doar pentru azi, vă voi mai da şi mâine.

Bietul om nu avea încredere în mine, şi bine făcea, căci mă stăpâneam cu greu să nu duc bucata de pesmet către gură. Dar am rezistat acestui impuls şi numai cei care au trecut prin aceleaşi suferinţe pot şti cât de greu mi-a fost.

Noaptea a venit cu o repeziciune specifică acestor latitudini joase. Am alunecat uşor până la André şi i-am strecurat în mână bucata de pesmet ca „un dar din partea mea”.

Tânărul a apucat pesmetele cu repeziciune.

— Dar tatăl meu? m-a întrebat.

L-am asigurat că şi eu şi tatăl său aveam fiecare partea noastră şi că el trebuie să o mănânce acum şi poate că voi putea să îi mai fac rost de altă bucată mai târziu. André nu a mai pus alte întrebări şi a început să devoreze cu lăcomie bucăţica de pesmet.

Personal, cel puţin în această seară, în ciuda ofertei domnului Letourneur, eu nu am gustat nimic.

XL

7 ianuarie. Pe parcursul ultimelor zile, vântul a început să bată mai tare, iar valurile sărate care măturau puntea plutei provocau arsuri tălpilor şi picioarelor unora dintre marinari. Owen, pe care de la revoltă, şeful de echipaj îl ţinuse permanent legat de catarg, se afla acum într-o stare deplorabilă şi, la cererea noastră, a fost eliberat. Sandon şi Burke sufereau şi ei de arsurile severe provocate de apa sărată şi doar datorită poziţiei noastre mai protejate, de la pupa plutei, nu am împărtăşit şi noi, pasagerii, aceleaşi neplăceri.

Astăzi, înnebunit de foame, şeful de echipaj a pus mâna pe tot ceea ce trecea prin faţa privirilor sale lacome şi am putut auzi scrâşnetul dinţilor lui în timp ce mesteca fragmente de velă sau bucăţi de lemn, încercând în mod instinctiv să îşi umple stomacul şi dând astfel ocazia acestuia să secrete sucurile gastrice. În urma unei căutări disperate, şeful de echipaj a dat peste o bucată de piele care atârna pe una din

vergile care susţineau platforma plutei. A apucat-o imediat şi a devorat-o cu lăcomie, iar cum aceasta era de origine animală, se pare că absorbţia substanţelor în stomac i-a alinat pentru un timp foamea. Imediat am urmat şi noi exemplul lui, o pălărie de piele, curelele unor şepci, pe scurt, orice obiect care era de origine animală a început să fie ros şi supt cu cea mai mare aviditate. Nu voi putea uita niciodată această scenă. Nu mai eram oameni, impulsurile şi instinctele unor animale sălbatice părând să ne motiveze toate acţiunile.

Chinurile foamei ne-au fost potolite pentru o vreme, dar câţiva dintre noi s-au revoltat împotriva acestei hrane dezgustătoare, fiind cuprinşi de o greaţă violentă. Trebuie să fiu scuzat pentru că relatez aceste detalii neplăcute, dar cum aş putea descrie altfel suferinţele morale şi fizice pe care le înduram? Şi, luându-le în calcul pe toate, nu îndrăznesc să sper că am atins punctul culminant.

Comportamentul lui Hobart pe durata acestei scene, pe care tocmai am descris-o, nu a făcut decât să îmi confirme suspiciunile pe care le aveam cu privire la el. Acesta nu luase parte la entuziasmul aproape diabolic cu care noi rodeam bucăţile de piele şi, deşi din atitudinea şi gemetele lui constante puteai crede că moare de inaniţie, mie îmi făcea totuşi impresia că este singurul dintre noi care este ferit de torturile la care suntem supuşi. Nu am fost însă în stare să descopăr dacă acest ipocrit ascunde undeva un depozit secret de hrană.

De fiecare dată când vântul se linişteşte, căldura devine de nesuportat, dar deşi raţia noastră de apă este foarte mică, în prezent, chinurile foamei le întrec cu mult pe cele ale setei. S-a spus însă adesea că lipsa hranei este mai uşor de suportat decât cea a apei. Este oare posibil ca suferinţe şi mai mari să ne aştepte în continuare? Nu pot, nu îndrăznesc să cred acest lucru. Din fericire, butoiul spart mai conţine câţiva litri de apă, iar celălalt nu a fost încă deschis. Dar sunt totodată bucuros să spun că, în ciuda diminuării numărului nostru şi în ciuda unei anumite opoziţii, căpitanul s-a gândit să reducă raţia zilnică a fiecărei persoane la jumătate. În ceea ce priveşte coniacul, din care mai rămăsese un sfert din cantitatea iniţială, acesta a fost depozitat în siguranţă la pupa plutei.

Această seară a pus capăt suferinţelor altui tovarăş de-al nostru, făcând ca astfel să rămânem doar paisprezece. Supravegherea mea şi îngrijirea domnişoarei Herbey nu au fost suficiente pentru a îmbunătăţi starea locotenentului Walter şi,

în jurul orei şapte şi jumătate, acesta şi-a dat ultima suflare în braţele mele.

Înainte să treacă în lumea de dincolo, ne-a mulţumit în câteva cuvinte abia rostite, domnişoarei Herbey şi mie pentru atenţia pe care i-am acordat-o. O scrisoare mototolită i-a căzut din mână şi ne-a spus cu o voce atât de slabă încât abia se auzea:

— Este scrisoarea mamei mele, ultima pe care am primit-o de la ea... mă aştepta acasă, dar nu va mai apuca să mă vadă. O, puneţi-o pe buzele mele... să o mai pot săruta o dată înainte să mor. Mamă, mamă! O, Doamne!

I-am pus scrisoarea în mâna rece şi apoi i-am dus-o către buze. Ochii i s-au luminat pentru un moment, am auzit sunetul slab al unui sărut şi totul s-a sfârşit!

XLI

8 ianuarie. Am rămas lângă trupul sărmanului Walter toată noaptea şi domnişoara Herbey a venit să se roage de mai multe ori pentru sufletul lui.

Când s-a luminat, cadavrul se răcise deja. Mă grăbeam... oricât de greu îmi era, dar mă grăbeam să arunc trupul neînsufleţit al lui Walter în valuri. I-am cerut lui Robert Curtis să mă ajute pentru această tristă operaţiune. Imediat după ce vom acoperi corpul cu veşmintele pentru ultimul drum, îl vom arunca în ocean şi sper să nu plutească deasupra valurilor pentru a ne umple de tristeţe. Ceea ce este foarte probabil de vreme ce trupul slab este uşor.

În zori, Robert Curtis şi cu mine, după ce ne-am asigurat că nu suntem văzuţi, scoatem din buzunarele hainei locotenentului cele câteva obiecte care vor fi înmânate mamei lui, dacă vreunul dintre noi va supravieţui.

În momentul în care aşezăm pe cadavru veşmintele care îi vor ţine loc de giulgiu, nu pot să îmi reţin un gest de uimire şi groază, în acelaşi timp.

Piciorul drept lipseşte, în locul lui este acum un ciot însângerat!

Cine ar fi putut să profaneze trupul lui Walter? Probabil că eu am aţipit din cauza oboselii în timpul nopţii, iar cineva a profitat pentru a mutila corpul locotenentului! Dar cine a făcut asta?

Robert Curtis priveşte în jurul lui şi, când îi văd privirea, mă înfior. Dar totul pare neschimbat la bord şi liniştea nu e întreruptă decât de câteva vaiete. Cu siguranţă, suntem urmăriţi! Ne grăbim să aruncăm trupul în ocean pentru a evita alte scene îngrozitoare!

După ce ne rugăm pentru odihna sufletului lui Walter, dăm drumul corpului în valuri, care îl înghit imediat.

— Pe toate tunetele din cer! Rechinii o să se îmbuibe! Cine

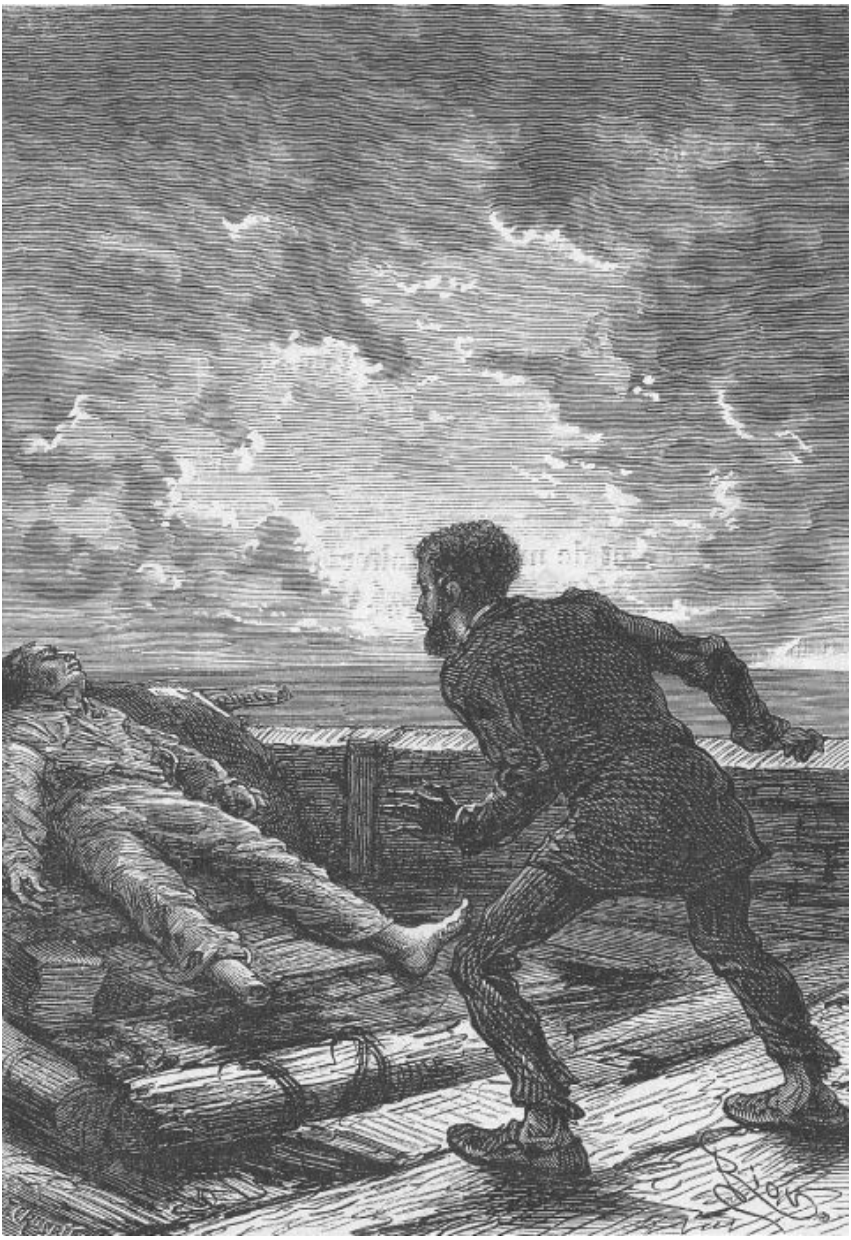

nu pot să îmi reţin un gest de uimire şi groază, în acelaşi timp

poate să vorbească aşa? Mă întorc şi îl văd pe Jynxtrop. Şeful de echipaj se apropie de mine.

— Piciorul, îi spun, credeţi că aceşti păcătoşi...?

— Piciorul?... A! da! îmi răspunde şeful de echipaj pe un ton ciudat. De altfel, era dreptul lor!

— Dreptul lor! am strigat.

— Domnule, e mai bine să mănânci un om deja mort decât pe unul viu, îmi răspunde şeful de echipaj.

Răspunsul, dat pe un ton tăios, m-a lăsat fără grai şi mă îndrept spre pupa plutei pentru a mă odihni.

La ora unsprezece s-a petrecut o întâmplare fericită. Şeful de echipaj care a pus năvoadele încă de dimineaţă, a reuşit să prindă ceva de data asta. S-au prins în năvod trei peşti. Sunt trei moruni mari, mai lungi de jumătate de metru, aparţinând acelei specii care e cel mai adesea întâlnită ca hrană uscată pe vapoare.

Şeful de echipaj a tras cu greutate năvoadele pe plută. Imediat, mateloţii se aruncă asupra peştilor. Căpitanul Curtis, Falsten şi cu mine ne grăbim să-i potolim şi, în scurtă vreme, ordinea e restabilită pe plută. Este clar că trei moruni nu ajung pentru paisprezece persoane flămânde, dar fiecare va avea partea lui. Cei mai mulţi devorează peştii cruzi, care încă se mai zbat. Robert Curtis, André şi domnişoara Herbey au forţa să aştepte. Pe un colţ al plutei, aprind câteva lemne, unde sunt puse la fript bucăţile lor de peşte. În ceea ce mă priveşte, eu nu am avut atâta răbdare şi am mâncat carnea crudă.

Domnul Letourneur a fost la fel de nerăbdător ca mine şi ca atâţia alţii. S-a aruncat asupra bucăţii lui de peşte ca un lup înfometat. Nefericitul om n-a mâncat de multă vreme şi mă întreb cum de mai trăieşte. N-aş putea să răspund.

Trebuie să spun că bucuria şefului de echipaj a fost de nedescris atunci când a tras năvoadele pe plută. Fără teama de a exagera, cred că bucuria aceasta a fost la un pas de delir. Acum este sigur că, dacă reuşim să mai pescuim, suntem salvaţi de la o moarte îngrozitoare.

Mă duc să vorbesc cu şeful de echipaj şi îl încurajez pentru a mai pune din nou năvoadele.

— Da, îmi zice, da... fără îndoială... o să o iau de la capăt... o să o iau de la capăt!...

— Şi de ce nu puneţi la loc năvoadele? Mă gândesc chiar

acum..., i-am spus.

— Nu acum! îmi răspunde pe ocolite şeful de echipaj. Noaptea este prielnică pescuitului peştilor mari şi nu ziua. Ca urmare, trebuie să fiu chibzuit în punerea momelii. Necugetaţi cum suntem, n-am păstrat nici măcar o fărâmă ca să o punem ca momeală!

Este adevărat şi poate că greşeala noastră este iremediabilă.

— Totuşi, îi spun, de vreme ce aţi reuşit prima oară fără nadă...

— Aveam momeală.

— Şi încă una bună, nu?

— Foarte bună, domnule, pentru că – după cum aţi văzut – peştii au muşcat!

Îl privesc şi, la rândul său, şeful de echipaj mă priveşte.

— Mai aveţi momeală? l-am întrebat.

— Da, îmi răspunde cu voce joasă şi imediat mă părăseşte fără să adauge nici un cuvânt.

Hrana, deşi în cantitate foarte mică, ne-a redat forţele într-o oarecare măsură şi în acelaşi timp ne-a revenit speranţa că vom reuşi să trecem peste toate greutăţile. Vorbim despre năvoadele şefului de echipaj şi ni se pare imposibil să nu reuşească şi a doua oară. Să fie adevărat oare că soarta nu ne pune la încercare în continuare?

Am început să vorbim despre trecut, ceea ce e dovada vie că spiritele noastre nu mai sunt încrâncenate. Gândurile noastre pot să se elibereze de acest prezent dureros şi, pentru un moment, scăpăm de sub teroarea viitorului groaznic care ne ameninţă.

Domnul Letourneur, André, Falsten, căpitanul Curtis şi cu mine ne amintim de ceea ce s-a întâmplat de la naufragiu până în clipa aceasta. Vorbim despre cei dispăruţi, despre incendiul care s-a pornit în cala vaporului, nu uităm să pomenim de naufragiul vasului, de reciful Ham-Rock. Apoi ne amintim de spărtura din cală şi de felul în care am navigat stând în gabii. În cele din urmă, discutăm despre plută şi despre furtuna din care nu credeam că mai scăpăm. Totul ni se pare foarte îndepărtat acum. Da, da! Totul s-a petrecut demult, iar noi am reuşit să trecem peste dificultăţi. Suntem vii!

Suntem vii! Dacă asta înseamnă să trăieşti! Din douăzeci şi opt nu mai suntem decât paisprezece. În curând, vom fi –

poate – treisprezece şi tot aşa...

— Un număr care aduce ghinion, îmi spune André şi vom avea dificultăţi să găsim un al patrusprezecelea însoţitor!

În noaptea de 8 spre 9 ianuarie, şeful de echipaj a pus din nou năvoadele la pupa plutei şi a rămas de unul singur să le supravegheze, fără să lase în grija nimănui această sarcină. A doua zi dimineaţa, mă duc lângă el. Nu s-a luminat bine de ziuă şi îl văd cum scrutează cu ochi pătrunzători în adâncul apelor. Nu m-a văzut, nici măcar nu m-a auzit apropiindu-mă de el.

Îi pun uşor mâna pe umăr şi el se întoarce spre mine.

— Ei bine?

— Ei bine, blestemaţii ăştia de rechini mi-au mâncat momeala! îmi răspunde cu o voce înăbuşită.

— Nu mai aveţi momeală?

— Nu! Şi ştiţi ce ne arată acest fapt? îmi zice prinzându-mă de mână. Ne arată că nu trebuie să facem nimic pe jumătate...

Îi acopăr gura cu mâna. înţelesesem!... Bietul Walter!

XLII

9-10 ianuarie. Ziua de azi e stăpânită de căldură şi nimic în jurul nostru nu se mişcă. Soarele străluceşte cu putere, briza nu bate deloc şi apa oceanului nu este tulburată de nici un val. Cât vezi cu ochii e numai unduirea leneşă a oceanului. Cum nu există nici un curent marin, care să ne îngreuneze stabilirea direcţiei, pluta rămâne nemişcată.

Mărturisesc că arşiţa este de nesuportat astăzi. Ca urmare, setea este şi mai greu de suportat. Faptul că nu avem suficientă apă ne face să suferim cumplit. Prevăd că setea ne va tortura mai rău decât foamea. Cei mai mulţi dintre noi au deja gura, gâtul şi faringele uscate. De câte ori respirăm aerul fierbinte, de atâtea ori ni se face din ce în ce mai rău.

La stăruinţele mele, căpitanul a schimbat pentru prima dată regimul obişnuit. Ne acordă o porţie dublă de apă şi noi am putut, de bine de rău, să ne potolim setea de patru ori pe zi. Spun „de bine de rău”, căci apa de pe fundul butoiului, care e acoperit cu o pânză de vele, e mai degrabă călduţă.

Într-un cuvânt, ziua de azi e cumplită. Chinuiţi de foame, mateloţii se lasă pradă disperării.

O dată cu venirea serii, ne-am aşteptat ca vântul să înceapă

să bată. Nu s-a întâmplat aşa nici după ce a răsărit luna, care peste câteva zile va fi plină. Cum nopţile la tropice sunt răcoroase, simţim că temperatura, care în timpul zilei este insuportabilă, a mai scăzut. Trebuie să recunosc că temperaturile ridicate sunt un indiciu al deplasării plutei noastre mult spre sud.

Acum, nici măcar nu ne mai străduim să ne gândim că o să vedem ţărmul. Mi se pare că globul terestru nu este decât o sferă lichidă. Peste tot, oriunde îţi întorci privirea, oceanul infinit!

Pe 10 ianuarie, acelaşi calm, aceeaşi temperatură. Cerul revarsă asupra noastră un potop de căldură şi respirăm un aer încins, care ne îneacă mai degrabă. Suntem stăpâniţi de nevoia de a bea apă şi, aşteptând cu o patimă dezlănţuită momentul în care Robert Curtis ne împarte cele câteva picături de apă din porţia zilnică, uităm cu totul de chinul foamei.

Să bem până ne saturăm, măcar o singură dată, chiar dacă ne-am isprăvi rezerva de apă şi am muri după aceea, e tot ce ne dorim!

La amiază, unul dintre tovarăşii mei de suferinţă este cuprins de o durere pătrunzătoare şi îl aud cum urlă. Este nefericitul de Owen, care se zbate stăpânit de convulsii înspăimântătoare.

Mă târăsc până la proră, aproape de Owen. Indiferent de modul în care s-a purtat până acum, omenia mă îndeamnă să-i uşurez suferinţa.

Imediat îl aud pe Flaypol strigând. Mă întorc să văd unde e. Flaypol este sus, urcat în vârful catargului şi ţine mâna întinsă spre est, probabil arătându-ne un punct de la orizont.

— Un vapor! strigă.

Toţi suntem imediat în picioare. Pe plută, nu se mai aude nici un zgomot. Chiar şi Owen, stăpânindu-şi strigătele de durere, se ridică în picioare.

Câteva clipe mai târziu, pe direcţia indicată de Flaypol, apare un punct albicios. Încă nu-mi dau seama dacă punctul se mişcă. Să fie o velă? Ce cred marinarii, care au o vedere mult mai pătrunzătoare decât a mea?

Mă uit la Robert Curtis. Cu braţele încrucişate, căpitanul examinează punctul albicios de la orizont. Are pomeţii proeminenţi şi acum ies mai bine în evidenţă, pentru că întreaga faţă este încordată. Îşi încruntă sprâncenele şi ochii îi sunt aţintiţi către punctul arătat de Flaypol. Toată puterea lui Curtis s-a concentrat în privire. Dacă acest punct albicios este

într-adevăr un vapor, atunci, cu siguranţă, Curtis nu s-ar înşela.

Imediat, îl văd clătinând din cap şi lăsându-şi mâinile să-i cadă neputincioase pe lângă corp.

Mă uit din nou spre punctul albicios, dar el nu mai este la orizont. Ca urmare, n-a fost un vas, ci un reflex oarecare sau creasta unui val care, între timp, s-a spart rostogolindu-se în apa oceanului. Dacă a fost un vas, ei bine, atunci el a dispărut!

După acest moment în care am crezut că greutăţile vor lua sfârşit, tristeţea ne-a cuprins din nou. Ne-am reluat locurile obişnuite. Robert Curtis este singurul care a rămas pe loc, dar nu mai scrutează cu privirea orizontul.

Urletele lui Owen încep din nou, de data aceasta cu o violenţă neobişnuită. Matelotul se zvârcoleşte de durere şi arată înfricoşător: are gura uscată, gâtul şi pieptul sunt cuprinse de spasme, iar abdomenul îi este umflat. Îi iau pulsul, care e neregulat şi foarte slab. Nefericitul se zbate în convulsii şi are toţi muşchii încordaţi. Simptomele nu lasă nici o urmă de îndoială: Owen a fost otrăvit cu oxid de cupru.

Pe plută, nu avem medicamentele necesare pentru a neutraliza efectele otrăvirii. Ce pot să fac e să-i administrez un vomitiv improvizat, care îi va curăţa stomacul. Apa caldă poate să ducă la acest rezultat. Îi cer lui Robert Curtis câteva picături de apă.

Căpitanul este de acord. Cum primul butoi este gol, mă îndrept spre cel de-al doilea pentru a lua puţină apă, când Owen, forţându-se să se ridice în genunchi, strigă cu o voce înspăimântătoare:

— Nu! Nu!

De ce nu? Mă întorc spre Owen şi îi explic ce vreau să fac. Cu şi mai multă tărie, îmi răspunde că nu vrea să bea apă din al doilea butoi.

Încerc să-l fac să elimine otrava din stomac gâdilându-i omuşorul şi imediat Owen scuipă o substanţă albăstruie. Acum sunt sigur că matelotul a fost otrăvit cu sulfat de cupru sau piatră-vânătă[1] şi că orice aş face, nimic nu-l mai poate salva.

Dar cum s-a întâmplat acest lucru? După ce şi-a mai liniştit stomacul, Owen poate vorbi. Imediat eu şi căpitanul îi punem câteva întrebări...

Nu voi putea niciodată să descriu impresia pe care au pro-

---

[1] Denumire populară pentru sulfatul de cupru hidratat.

dus-o cuvintele lui Owen asupra noastră.

Împins de sete, Owen a furat câţiva stropi de apă din cel de-al doilea butoi!... Iar apa din acest butoi este otrăvită!

XLIII

11-14 ianuarie. Owen a murit în timpul nopţii, scuturat de convulsii violente.

Acesta e tristul adevăr: butoiul a fost plin cândva de piatră-vânătă. Nimeni nu poate să contrazică evidenţa. Prin ce nefericit concurs de împrejurări acest butoi a ajuns să fie folosit pentru a păstra apa şi cum de a fost luat tocmai el pe plută?... Nici nu mai contează. Un singur fapt e sigur: nu mai avem apă.

Am aruncat corpul lui Owen în apă, pentru că intrase imediat în descompunere. Nici măcar şeful de echipaj n-ar fi putut să facă momeală pentru năvoade de vreme ce trupul nu mai avea consistenţă. Moartea acestui nefericit nu a schimbat cu nimic situaţia noastră!

Noi toţi cunoaştem situaţia în care ne aflăm acum şi, de aceea, rămânem tăcuţi. Ce ar mai fi de zis? De altfel, în condiţiile de faţă, e greu să asculţi sunetul vocii cuiva. Suntem cu nervii la pământ şi e mai bine să nu mai vorbim, pentru că un cuvânt neînsemnat, o privire sau un gest dezlănţuie o furie, care n-ar putea fi controlată. Nu-mi dau seama cum de n-am înnebunit până acum!

Pe 12 ianuarie, nu am primit porţia de apă: ultima picătură ne-a umezit buzele cu două zile înainte. Pe cer nu e nici un nor şi noi nu avem nici o speranţă că va ploua. Dacă am avea un termometru, cu siguranţă el ar indica cel puţin 40°C la umbră. Umbră? de parcă ar fi aşa ceva pe plută...

Pe 13 ianuarie, situaţia este neschimbată. Apa sărată a oceanului începe să-mi rănească picioarele, care sângerează, dar cu greu găsesc puterea de a lua măsuri. Am observat că starea celor care fuseseră deja atinşi de acest neajuns nu s-a înrăutăţit...

Ah! nu mă pot opri să mă gândesc la apa oceanului care ne înconjoară şi care prin evaporare sau solidificare ar deveni potabilă! Sub formă de vapori sau de gheaţă, apa aceasta n-ar mai conţine nici o moleculă de sare şi noi am putea să o bem. Evident, ne lipsesc aparatele şi nici nu avem cum să le facem

noi.

Astăzi, înfruntând riscul de a fi mâncaţi de rechini, şeful de echipaj şi doi mateloţi au sărit în ocean. Baia le-a uşurat puţin suferinţa şi i-a mai răcorit într-o oarecare măsură. Trei dintre tovarăşii mei şi cu mine ne-am legat cu o frânghie de plută şi am stat în apă aproape o jumătate de oră. A fost nevoie de această

Am aruncat corpul lui Owen în apă

măsură de precauţie pentru că nu prea ştim să înotăm. În tot acest timp, Robert Curtis ne-a supravegheat, fiind atent la rechini. Din fericire nici un rechin nu şi-a făcut apariţia. Cu toate rugăminţile noastre şi în ciuda suferinţelor provocate de lipsa hranei şi a apei, domnişoara Herbey n-a vrut să ne urmeze exemplul.

Pe 14 ianuarie, pe la ora unsprezece dimineaţa, căpitanul se apropie de mine şi îmi spune încet la ureche:

— Vă rog să nu faceţi nici un gest care să vă trădeze, domnule Kazallon. Pot să mă înşel şi nu aş vrea să le provoc o nouă dezamăgire celorlalţi!

Îl privesc cu atenţie pe căpitan.

— De data aceasta, îmi zice, am văzut cu adevărat un vapor! Căpitanul a făcut bine că m-a prevenit, pentru că altfel nu mi-aş

fi controlat primele gesturi.

— Iată, adaugă Curtis, uitaţi-vă în spate pe la babord!

Mă ridic şi, mimând o indiferenţă care era departe de mine, îmi îndrept privirea spre punctul indicat de căpitan.

Deşi nu am vederea la fel de pătrunzătoare ca a marinarilor, recunosc în zare silueta unui vapor cu pânzele desfăcute.

Aproape imediat, şeful de echipaj, care s-a întâmplat să se uite în aceeaşi direcţie, începe să strige:

— Un vapor!

Prezenţa vaporului nu produce imediat efectul la care ne-am fi aşteptat. Nu provoacă nici o emoţie, fie pentru că oamenii nu vor să mai creadă, fie pentru că nu mai au forţă să reacţioneze. Nici un om nu se ridică în picioare. Numai după ce şeful de echipaj a repetat de câteva ori „Un vapor!”, toţi şi-au îndreptat privirile către punctul indicat la orizont.

De data aceasta, faptul nu poate fi negat. Noi vedem de-adevăratelea acest vapor pe care nu-l mai aşteptam! Oare el ne va vedea?

Mateloţii încearcă să stabilească forma şi direcţia vasului. Cele mai multe discuţii privesc direcţia acestui vapor.

După ce a urmărit cu atenţie vasul, Robert Curtis spune:

— Acest vas este un bric[1] care înaintează pe direcţia vântului. Are vântul la tribord. Dacă îşi menţine cursul pe aceeaşi direcţie, în două ore se va intersecta cu noi.

---

[1] Navă cu două catarge, cu pânze pătrate, folosită în trecut în scopuri militare.

Două ore! Două secole! Dar vaporul poate să-şi schimbe direcţia dintr-un moment în altul. Trebuie să avem în vedere că sub această alură, este posibil ca el să înainteze aşa numai pentru a fi pe direcţia vântului. Or, dacă e cum spun, îşi va schimba cursul cu vântul la babord şi se va îndepărta imediat ce briza va bate dintr-o altă direcţie. Am fi avut mai multe speranţe dacă vaporul ar fi navigat cu vântul la pupă sau cu briza suflând pieziş în vele.

Ca urmare, trebuie să facem în aşa fel ca vaporul să ne vadă. Cu orice preţ, trebuie să fim zăriţi! Robert Curtis ordonă să fie folosite toate semnalele posibile, pentru că bricul este la mai bine de douăsprezece mile la est de noi şi, fără îndoială, strigătele noastre n-ar putea fi auzite. Nu avem nici o armă de foc pe plută, cu care să atragem atenţia celor de pe vapor. Nu ne rămâne decât să înălţăm un pavilion improvizat în vârful catargului. Şalul domnişoarei Herbey este roşu şi are toate şansele să iasă în evidenţă pe această întindere nesfârşită de ape.

Aşadar, înălţăm şalul în vârful catargului şi, imediat, briza care pune în mişcare valurile începe să-l bată întinzându-l pe toată lungimea. Din când în când, noul nostru pavilion flutură în vânt, iar inimile noastre se umplu de speranţă. Când un om este gata-gata să se înece, ştim cu toţii cu câtă încrâncenare se prinde de orice obiect care i-ar putea fi un punct de sprijin. Ei bine, da, pavilionul este un asemenea obiect pentru noi!

Timp de o oră, am trecut printr-o mie de stări. Bricul pare să se apropie de plută, numai că uneori ne dă senzaţia că se opreşte, iar noi stăm cu sufletul la gură întrebându-ne dacă va vira la babord.

Ce încet înaintează vaporul! Are toate pânzele sus, inclusiv velele rândunică şi cele de la proră. Aproape că reuşim să-i vedem coca la orizont. Numai că vântul este slab şi am sentimentul că n-o să mai bată deloc!... Toţi am da ani mulţi din viaţă pentru a şti ce se va întâmpla peste o oră!

Şeful de echipaj şi căpitanul cred că bricul se află la nouă mile de plută. Ca urmare, până la douăsprezece şi jumătate, n-a făcut decât trei mile. Trei mile într-o oră şi jumătate! Briza care trece peste capetele noastre nu ajunge până la vapor! Mi se pare că vântul nu mai umflă velele, care atârnă de-a lungul catargelor. Încerc să-mi dau seama dacă briza va începe din nou să bată dar, în jur, nimic nu trădează vreo mişcare: nici o unduire a valurilor, nici un suflu de vânt. Briza care ne dăduse

atâta speranţă, se pierdea acum în larg.

M-am aşezat la pupă, lângă domnul Letourneur, André şi

— Vaporul virează!

domnişoara Herbey. Ne uităm când la vaporul din larg, când la căpitan. Robert Curtis stă nemişcat la proră, sprijinindu-se de catarg. Şeful de echipaj e chiar lângă el. Cei doi nu pierd nici o clipă vaporul din privire. Feţele lor nu rămân impasibile şi noi putem să ghicim emoţiile care îi încearcă. Nimeni n-a îndrăznit să spună nici un cuvânt până în clipa în care Dowlas dulgherul strigă cu o voce imposibil de descris:

— Vaporul virează!

Întreaga noastră existenţă ni se desfăşoară în faţa ochilor. Ne-am ridicat, unii în genunchi, alţii în picioare. Şeful de echipaj a dat drumul unei înjurături cumplite. Vaporul este la nouă mile de noi şi de la această distanţă n-a putut să vadă semnalele noastre. Cât despre pluta noastră, nu este decât un punct minuscul în spaţiu, care se pierde în lumina puternică, venită de la soare. Aşadar, nu putem fi văzuţi! N-am fost văzuţi! Căpitanul acelui vas, oricine ar fi fost, dacă ne-ar fi văzut, ar fi avut puterea să fugă fără să ne salveze? Nu! Este inadmisibil! Dar nu ne-a zărit!

— Trebuie să facem un foc! Trebuie să iasă fum! strigă atunci Robert Curtis. Ardem câteva scânduri din plută! Grăbiţi-vă, prieteni! Este ultima noastră şansă!

Imediat, câteva scânduri sunt aruncate la proră într-o mică grămăjoară. Le aprindem, nu fără greutate, pentru că sunt ude. Pe de altă parte, ştim că lemnul ud scoate un fum gros, care poate fi văzut mai bine. Imediat, un fum negricios se ridică în aer. Dacă s-ar face noapte, dacă întunericul ne-ar acoperi înainte ca vasul să dispară, acest fum ar putea fi văzut, chiar şi de la distanţa mare care separă pluta de salvatorii noştri...

Dar orele trec, focul se stinge!...

Într-o astfel de situaţie, ca să te resemnezi şi să te supui voinţei divine, îţi trebuie stăpânire de sine. Iar stăpânirea de sine îmi lipseşte acum cel mai mult. Nu! nu mai pot să cred într-un Dumnezeu care ne supune unor probe din ce în ce mai groaznice, amestecând neagra disperare cu clipele de speranţă. Înjur, aşa cum mai devreme a făcut-o şeful de echipaj...

Domnişoara Herbey îşi aşază încet mâna micuţă pe braţul meu şi apoi îmi arată cerul.

Dar e prea mult pentru mine! Nu vreau să mai văd nimic, mă strecor în cort, mă ascund, pentru că nu-mi pot stăpâni

hohotele de plâns...

În tot acest timp, vaporul şi-a schimbat direcţia înspre babord. Apoi, se îndepărtează fără grabă spre est şi, după trei ore, privirea cea mai pătrunzătoare n-ar mai putea să desluşească velele de sus ale navei.

XLIV

15 ianuarie. După ce şi aceste speranţe, tocmai renăscute, ne-au fost destrămate, spectrul morţii este singurul pe care îl avem în faţa ochilor. Înceată şi agonizantă, mai devreme sau mai târziu, moartea va veni oricum.

Astăzi, câţiva nori care apăruseră din vest au adus cu ei câteva adieri şi, în ciuda stării noastre generale de descurajare, am apreciat această scădere, chiar şi atât de mică, a temperaturii. Gâtului meu uscat acest aer i se părea mai puţin solicitant. Se împlinesc deja şapte zile de când şeful de echipaj a reuşit acea captură de peşte şi pe întreaga durată a acestei perioade nu am mâncat nimic. Până şi André Letourneur şi-a terminat ieri ultima bucată de pesmet pe care mi-o încredinţase, cu atâta renunţare de sine şi plin de tristeţe, tatăl său.

Negrul Jynxtrop reuşise să se elibereze din strânsoarea lui, dar Curtis a luat toate măsurile pentru a-l imobiliza din nou. Nu trebuie să credem că aceşti ticăloşi şi complicii lor, chiar şi slăbiţi de postul prelungit, nu vor încerca să ne facă rău încă o dată.

Câţiva rechini uriaşi şi-au făcut apariţia astăzi, despicând rapid valurile cu marile lor înotătoare dorsale negre. Monştrii înotau pe lângă marginea plutei şi Flaypol, care se aplecase peste aceasta, abia s-a ferit de încercarea unuia de a-i smulge braţul. Nu m-am putut opri să îi privesc ca pe nişte morminte vii, care în scurt timp urmau să înghită trupurile noastre greu încercate. Însă, în acelaşi timp, pot spune că sentimentele pe care mi le inspirau erau mai degrabă de fascinaţie şi nu de oroare.

Şeful de echipaj, stând nemişcat, cu dinţii încleştaţi şi ochii dilataţi, îi privea dintr-un cu totul alt unghi de vedere. Se gândea să devoreze el rechinii şi nu aceştia pe el. Dacă ar fi reuşit să prindă vreunul, mă îndoiesc de faptul că cineva dintre noi ar fi refuzat carnea tare şi prea puţin apetisantă a rechinului. Şeful de echipaj s-a hotărât să încerce şi, cum nu avea nici un

cârlig pe care să-l agaţe de frânghia sa, a început să caute ceva cu care să îl înlocuiască. Le-a cerut sfatul lui Curtis şi Dowlas şi, după o scurtă conversaţie, în timpul căreia aceştia au continuat să arunce bucăţi de frânghie şi de lemn pentru a-i ademeni pe rechini şi a-i ţine în apropierea plutei, Dowlas s-a dus să îşi aducă tesla, unealta care poate fi folosită atât ca toporişcă, cât şi ca ciocan. Dowlas a propus ca din aceasta să fie făcut cârligul de care era nevoie, sperând ca fie marginea sa tăioasă, fie capătul ei opus şi ascuţit să se înfigă adânc în fălcile oricărui rechin care ar fi înghiţit-o. Coada de lemn a uneltei a fost prinsă de o frânghie care, la rândul ei, a fost strâns legată de plută.

Cu respiraţia aproape tăiată şi plini de lăcomie, am urmărit toate pregătirile şi în acelaşi timp făceam tot ceea ce puteam pentru a atrage atenţia rechinilor. Imediat ce a fost gata cârligul, şeful de echipaj a trebuit să se gândească la momeală şi, vorbind singur, a început să scotocească toate colţurile plutei, ca şi cum s-ar fi aşteptat să dea peste un cadavru, ivit în mod oportun tocmai acum. Căutările lui nu i-au adus însă nimic şi singura soluţie care mai exista era să recurgem din nou la şalul roşu al domnişoarei Herbey, o bucată din acesta fiind înfăşurată în jurul capătului de fier al teslei. După ce a testat rezistenţa undiţei improvizate, asigurându-se că frânghia este bine legată atât de unealtă, cât şi de plută, şeful de echipaj a aruncat-o în apă.

Marea era limpede şi orice obiect putea fi observat până la o adâncime de două sute de picioare. Aplecându-se peste parapetul plutei, am urmărit, în tăcere şi cu respiraţia oprită, cum bucata de pânză purpurie, distinctă pe fundalul albastru al masei de apă, cobora încet în adâncuri. Dar, unul câte unul, rechinii păreau că dispăruseră cu toţii. Nu puteau, totuşi, să se fi îndepărtat prea mult şi e greu de crezut că un obiect de forma unei momeli, aflat în apropierea lor, ar fi scăpat aşa uşor voracităţii lor extraordinare.

Deodată, fără să spună un cuvânt, şeful de echipaj a ridicat mâna şi ne-a arătat o masă de culoare neagră care înainta repede la suprafaţa apei şi venea direct înspre noi. Era un rechin, ce nu măsura mai puţin de douăsprezece picioare în lungime. Atunci când creatura a ajuns la aproape patru stânjeni de plută, şeful de echipaj a mişcat uşor frânghia astfel încât cârligul să stea în calea rechinului. Totodată, scutura uşor frânghia pentru a da impresia, atât cât putea, că acel cârlig

era ceva viu şi se mişca. Pe măsură ce rechinul se apropia, inima îmi bătea tot mai violent. Întorcându-se într-o parte, i-am putut vedea ochii strălucind deasupra apei şi fălcile căscate, pe care se zăreau şiruri de lungi colţi ascuţiţi.

Nu mi-am putut da seama cine a fost, dar, la un moment dat,

Întorcându-se într-o parte, i-am putut vedea ochii strălucind

deasupra apei şi fălcile căscate, pe care se zăreau şiruri de lungi colţi ascuţiţi

cineva a scos un ţipăt involuntar de teamă. Rechinul s-a oprit, apoi s-a întors şi nu l-am mai văzut. Şeful de echipaj se făcuse negru de furie.

— Pe primul care scoate un sunet, ne-a avertizat, îl omor pe loc! Apoi, şi-a concentrat din nou atenţia asupra scopului său. A aruncat din nou cârligul, de data aceasta la o adâncime de douăzeci de picioare, dar timp de o oră şi jumătate nu am putut observa nici un rechin. Cum însă apa de dedesubt părea a fi oarecum tulburată, nu puteam să cred că măcar câteva din acele fiare nu se mai aflau acolo.

Dintr-o dată, cu un şoc violent, coarda a fost smulsă din mâinile şefului de echipaj. Fiind însă strâns legată de plută, nu s-a pierdut. Momeala fusese muşcată de un rechin şi fierul ascuţit se înfipsese adânc în carnea acestuia.

— Acum, băieţii mei, a strigat şeful de echipaj, trageţi puternic! Pasageri şi marinari, toţi laolaltă, ne-am adunat forţele pentru a trage de frânghie, dar împotrivirea fiarei era aşa de puternică încât a fost nevoie de tot efortul nostru (şi este inutil să mai adaug că ne dădeam toată silinţa) pentru a o aduce la suprafaţă. În cele din urmă, după încordări care aproape că ne-au epuizat, apa a devenit agitată ca urmare a bătăilor violente din coadă şi înotătoare şi, uitându-mă în jos, am văzut capul uriaş al rechinului zvârcolindu-se convulsiv în mijlocul valurilor înroşite de sânge.

— Uşor! Cu grijă! ne-a strigat şeful de echipaj, în timp ce capul rechinului ieşea la suprafaţă.

Cârligul trecuse mai departe de fălcile rechinului şi i se înfipsese chiar în gât, astfel încât nici un fel de zbatere a animalului nu îl putea elibera. Dowlas pusese mâna pe o toporişcă, gata să lovească fiara cu ea în momentul în care ar fi aterizat pe plută. S-a auzit însă un trosnet puternic şi scurt. Rechinul îşi închisese fălcile şi rupsese mânerul de lemn al teslei. Într-o clipă, s-a întors şi dus a fost.

Un urlet de disperare a ieşit din piepturile tuturor. Tot efortul şi întreaga noastră răbdare fuseseră în van. Dowlas a mai făcut câteva încercări nereuşite, dar cârligul fiind pierdut şi neavând cu ce să îl înlocuim, nu mai puteam spera la nimic. S-a mai încercat, totuşi, aruncarea în apă a unor funii, răsucite ca nişte laţuri, dar, aşa cum era de aşteptat, corpurile zvelte ale rechinilor au alunecat prin ele, fără ca aceştia să poată fi

prinşi. Ca o ultimă soluţie, şeful de echipaj şi-a trecut propriul picior peste marginea plutei, lăsându-l să atârne în apă, dar se pare că monştrii nu se mai lăsau păcăliţi.

Reduşi încă o dată la o disperare sumbră, ne-am întors fiecare la locul său, pentru a aştepta un sfârşit care nu mai putea fi amânat pentru mult timp.

Chiar în momentul în care mă îndepărtam, l-am auzit pe şeful de echipaj întrebându-l pe Curtis:

— Căpitane, când vom trage la sorţi? Căpitanul, însă, nu a catadicsit să îi răspundă.

XLV

16 ianuarie. Dacă echipajul vreunui vas care ar fi trecut prin apropiere ne-ar fi observat întinşi şi nemişcaţi pe velele de pe plută, la o primă vedere, cu greu ar fi ezitat să nu ne considere morţi.

Suferinţele mele erau teribile. Limba, buzele şi gâtul îmi erau aşa de uscate şi de umflate încât, chiar şi în cazul în care aş fi avut mâncare, mă întreb dacă aş fi fost în stare să înghit măcar o bucată din aceasta. Eram cu toţii într-atât de exasperaţi încât ne uitam pe furiş unii la alţii cu priviri sălbatice, de parcă ar fi urmat să ne măcelărim şi să ne mâncăm unii pe alţii, fără întârziere.

Căldura, şi aşa insuportabilă, era oarecum înteţită de atmosfera care prevestea schimbarea vremii. Nori grei se adunaseră la orizont şi se părea că în depărtare începuse deja să plouă. Ochi plini de dorinţă şi guri ahtiate s-au întors involuntar în direcţia norilor, iar domnul Letourneur se aşezase în genunchi, cu mâinile ridicate spre cer ca şi cum ar fi implorat îndurarea acestuia.

Era ora unsprezece dimineaţa. Eram atent la eventualele tunete din depărtare, care ar fi putut anunţa apropierea furtunii dar, deşi norii acoperiseră deja razele soarelui, aceştia nu mai păreau a fi încărcaţi de electricitate. Astfel că previziunile noastre au sfârşit în dezamăgire. Norii, care dimineaţa devreme se distingeau prin conturul lor negru, se topiseră acum unul în celălalt şi căpătaseră o nuanţă uniformă de gri. Ne găseam, de fapt, învăluiţi într-o ceaţă obişnuită. Dar oare nu era totuşi posibil ca această ceaţă să se transforme în ploaie?

Din fericire, această speranţă avea să se materializeze căci, în scurt timp, Dowlas, cu un strigăt de încântare, a anunţat că ploaia urma într-adevăr să vină. Destul de curând, la o depărtare nu mai lungă de o milă de plută, dunga neagră care brăzda cerul dovedea că ploaia se apropia. Mi-am închipuit chiar că văd picăturile de ploaie izbindu-se de suprafaţa apei. Vântul bătea mai puternic, aducând norii înspre noi dar, cu toate acestea, nu ne puteam stăpâni frământarea, de teamă ca ploaia să nu se oprească mai înainte de a ajunge la plută.

Dar nu: picături mari de ploaie au început să cadă la scurt timp, iar frontul atmosferic, trecând pe deasupra capetelor noastre, îşi vărsa conţinutul peste noi. Ploaia, totuşi, a fost trecătoare, căci o fâşie albă şi strălucitoare apărută de-a lungul orizontului, marca deja marginea norilor şi ne avertiza să profităm cât mai repede de ceea ce ni se oferise. Curtis aşezase deja butoiul gol în cea mai bună poziţie şi toate pânzele fuseseră întinse la maximum, atât cât le permiteau dimensiunile lor.

Ne-am întins pe spate pe platforma plutei, cu gurile deschise larg. Ploaia ne cădea pe faţă, udându-ne buzele şi prelingându-se pe gât în jos. Nu aş putea descrie vreodată extazul cu care am absorbit acea umezeală revigorantă. Gâtul meu uscat şi inflamat s-a relaxat şi am putut respira în voie, iar întreaga mea fiinţă părea readusă la o nouă şi miraculoasă viaţă.

Ploaia a durat aproximativ douăzeci de minute, până când norii, doar pe jumătate goliţi, s-au îndepărtat de noi.

Ne-am strâns unii altora mâinile în timp ce ne ridicam de pe platforma pe care ne întinsesem şi felicitări reciproce, amestecate cu sentimente de recunoştinţă, izbucneau de pe buzele noastre, atât de tăcute în ultima vreme. Speranţa, oricât de firavă ar fi fost, îşi făcuse din nou loc printre noi, ba mai mult, cedasem tentaţiei de a crede că nu peste mult timp alţi nori, mai bogaţi, ar putea apărea şi reface proviziile noastre de apă.

Grija pe care o aveam acum era de a păstra şi economisi puţinul pe care îl strânsesem în butoi sau care fusese absorbit de pânzele întinse. Am descoperit însă că în butoi căzuseră doar câţiva litri de apă, acestei mici cantităţi marinarii fiind gata să-i adauge ceea ce puteau obţine prin stoarcerea velelor plouate. Dar tocmai când se pregăteau să facă acest lucru, Curtis le-a retezat avântul:

— Opriţi-vă, opriţi-vă! le-a strigat el. Aşteptaţi o clipă!

Trebuie să vedem dacă apa din vele este potabilă.

L-am privit cu uimire. De ce nu ar fi această apă la fel de bună ca şi cea din butoi? Căpitanul a stors câteva picături din cuta unei vele în vasul de tinichea şi le-a dus către buze. Spre surpriza mea, le-a scuipat imediat şi, gustându-le chiar eu, am

Ne-am întins pe spate pe platforma plutei, cu gurile deschise larg

descoperit că apa respectivă nu era doar sălcie, ci la fel de sărată ca apa mării. Deoarece pânzele fuseseră atât de mult timp expuse în bătaia valurilor acestea s-au impregnat cu foarte multă sare, care, la rândul ei, s-a dizolvat din nou în apa de ploaie. Am fost foarte dezamăgiţi, dar cu cei câţiva litri de apă pe care îi aveam, nu eram doar mulţumiţi pentru moment, ci şi optimişti cu privire la ceea ce ne aştepta în viitor.

XLVI

17 ianuarie. Ca o urmare firească a alinării suferinţelor setei, chinurile foamei au revenit mai puternice decât oricând. Deşi nu aveam nici un fel de momeală, şi chiar dacă am fi avut, nu am fi putut-o folosi în lipsa unui cârlig, nu puteam să nu ne întrebăm dacă nu am fi putut găsi vreun mijloc prin care să prindem unul dintre mulţii rechini care mişunau mereu în preajma plutei. Înarmaţi cu cuţite, asemenea indienilor care culegeau perle din crescătoriile de peşte, nu am fi reuşit oare să prindem unul dacă îi atacam pe aceşti monştri chiar în elementul lor? Curtis şi-a exprimat disponibilitatea de a încerca el, personal, acest lucru, dar rechinii erau într-atât de numeroşi încât nici nu puteam concepe ca acesta să îşi rişte viaţa într-o aventură în care pericolul era la fel de mare pe cât de puţin probabil era succesul.

Aruncându-ne în mare sau mestecând vreun obiect de metal, puteam întotdeauna, sau cel puţin de cele mai multe ori, să ne amăgim că astfel ne alinam din chinurile setei, dar în cazul înfometării, lucrurile stăteau cu totul altfel. De asemenea, perspectiva unei ploi apropiate era dătătoare de speranţă, în timp ce pentru obţinerea hranei nu se isca nici o şansă. Ştiam toţi că nimic nu ar fi putut compensa lipsa substanţelor nutritive, aşa că, la puţină vreme, am fost cuprinşi iarăşi de deznădejde. Oricât de şocantă ar putea părea mărturisirea mea, ar fi necinstit din parte-mi să neg că ne urmăream unii pe alţii cu priviri pline de dorinţe şi nu cred că mai este nevoie să explic la ce stadiu de sălbăticie ne fuseseră reduse sentimentele de această unică idee care ne bântuia.

De când norii aduseseră acea ploaie scurtă, cerul devenise destul de senin şi, deşi atunci chiar şi vântul se înviorase puţin, între timp acesta a scăzut în intensitate, astfel încât vela

atârna leneşă de catarg. Cu excepţia avantajului, mai puţin însemnat, pe care îl aduce prin scăderea uşoară a temperaturii, vântul nu ne preocupă prea mult. Cum nu ştim în ce parte a Atlanticului am fost purtaţi de curenţi, contează foarte puţin pentru noi din ce direcţie bate vântul, numai să aducă cu el, fie sub formă de ploaie, fie sub formă de rouă, umezeala, din a cărei lipsă suferim atât de îngrozitor.

Luna intrase în ultimul pătrar, aşa că era întuneric dens până spre miezul nopţii, iar stelele păreau înceţoşate, fără a mai lumina cu acea strălucire specifică nopţilor răcoroase. Pe jumătate scos din minţi de senzaţia de foame, care revine cu o îndoită vigoare spre sfârşitul zilei, m-am aruncat, într-un fel de frenezie, pe o legătură de pânze aflate la tribordul plutei şi, aplecându-mă peste marginea plutei, am încercat să-mi atenuez durerea prin inhalarea umezelii răcoroase care circulă de obicei la suprafaţa apei. Mintea îmi era bântuită de cele mai înfricoşătoare coşmaruri şi nu cred că suferam mai mult decât tovarăşii mei, care zăceau la locurile lor obişnuite, încercând fără prea mult succes să uite de suferinţele lor prin somn.

După un timp am căzut într-o aţipire frământată şi plină de vise. Nu eram însă nici adormit, nici treaz. Nu aş putea spune cât timp am rămas în această stare de amorţire a simţurilor, dar la un moment dat o stranie senzaţie a început să îmi dea târcoale. Visam, oare, sau într-adevăr un miros neobişnuit plutea prin aer? Nările mi s-au dilatat şi cu greu am putut să-mi stăpânesc un strigăt de uimire. Un anume instinct m-a făcut să păstrez liniştea şi m-am aşezat din nou jos, cu acea senzaţie pe care o încercăm uneori, atunci când uităm un cuvânt sau un nume. Au trecut însă doar câteva minute până când o altă adiere, mult mai puternică de această dată, m-a determinat să inspir adânc de câteva ori. „Desigur”, mi-am spus în sine, „acesta trebuie să fie miros de mâncare gătită.”

Am mirosit şi am adulmecat în repetate rânduri, din ce în ce mai convins că simţurile nu mă înşelau. Dar din ce parte a plutei ar fi putut veni acel miros? M-am ridicat în genunchi şi, după ce m-am asigurat că mirosul vine dinspre proră, am început să mă târăsc precum o pisică, furişându-mă printre pânze şi vergi în acea direcţie. Bazându-mă mai mult pe miros decât pe propria-mi vedere, asemenea unui copoi aflat în urmărirea prăzii, am căutat peste tot pe unde am putut, acum pierzând, acum regăsind acel miros, în funcţie de schimbarea poziţiei mele sau de bătaia vântului. În cele din urmă am reuşit să determin originea şi natura mirosului şi m-am îndreptat direct spre locul

Am apucat obiectul, l-am tras afară şi l-am dus într-un loc unde îl puteam examina la lumina lunii

unde bănuiam că se află obiectul căutărilor mele.

Apropiindu-mă de colţul dinspre tribord al plutei, am ajuns la concluzia că mirosul care îmi incitase într-atât simţurile era de şuncă afumată. Pofta îmi trezise la viaţă toate papilele gustative de pe limbă.

Târându-mă încă puţin mai departe, la adăpostul unui sul gros de pânze, nu eram departe de a-mi primi recompensa. Strecurându-mi mâna sub acest sul, am atins ceva învelit în hârtie. Am apucat obiectul, l-am tras afară şi l-am dus într-un loc unde îl puteam examina la lumina lunii, care tocmai apăruse deasupra orizontului. Aproape că am ţipat de bucurie. Era o bucată de şuncă. E adevărat că nu cântărea prea multe uncii, dar era suficientă pentru a-mi potoli chinurile foamei pentru cel puţin o zi.

Mă aflam tocmai pe punctul de a duce bucata de şuncă spre gură, când braţul mi-a fost oprit de mâna cuiva. Doar printr-o mare stăpânire de sine am reuşit să nu strig chiar în momentul următor, când am dat nas în nas cu Hobart.

Dar, totuşi, mi-am spus eu, de ce m-aş plânge? Nu eram eu cel care profitam de pe urma acelui depozit secret pe care el îl păstrase doar pentru sine?

Într-o clipă am înţeles totul. Acest nemernic de Hobart ascunsese cu bună ştiinţă câteva provizii pe care le salvase de pe vas şi din care supravieţuise până acum. Stewardul le păstrase doar pentru el, în timp ce toţi ceilalţi din jurul său mureau de foame. Ticălos nenorocit! Astfel se explică falsa lui atitudine binevoitoare cu toată lumea şi închipuitele lui gemete prin care urmărea să atragă mila celorlalţi. Tâlharul şi ipocritul!

Dar Hobart nu avea nici cea mai mică intenţie de a mă lăsa să îmi însuşesc în linişte ceea ce el considera că îi aparţine de drept. S-a repezit la bucata de şuncă, hotărât să mi-o smulgă din mână. Am început să ne luptăm unul cu celălalt dar, deşi încleştarea noastră era foarte violentă, se desfăşura totodată în cea mai deplină linişte. Eram amândoi conştienţi de faptul că nici unul din cei aflaţi la bordul plutei nu trebuia să ştie ceva despre premiul pentru care luptam. Cu atât mai puţin era avântul meu slăbit de gemetele lui Hobart, care îmi spunea disperat că e ultima lui bucată. „A lui!”, mi-am spus eu în gând, „Va fi a mea acum!”

Şi încă atent ca mişcările mele să nu producă nici un

zgomot, l-am culcat pe Hobart pe spate şi, punându-i o mână exact în gât încât abia mai respira, am înghiţit, cu mestecături rapide, până şi ultima bucăţică de mâncare pentru care ne luptaserăm amândoi atât de încrâncenaţi.

Mi-am eliberat prizonierul şi m-am strecurat înapoi, în linişte, la locul meu.

Şi nici un alt suflet de pe plută nu ştie că eu mi-am întrerupt postul!

XLVII

18 ianuarie. Aştept venirea zorilor într-o nelinişte de nedescris. Ce va spune Hobart? Acum mi se pare că avea dreptul să mă denunţe în faţa tuturor! Pe de altă parte, este absurd să mă denunţe. Dacă eu povestesc ce s-a întâmplat, dacă spun cum Hobart a trăit fără grijă în timp ce noi muream de foame, cum s-a hrănit fără ştirea noastră, făcându-ne rău, tovarăşii îl vor sfâşia fără milă.

Nu mai contează! Aş vrea să se lumineze mai repede!

Mi-am astâmpărat puţin foamea, deşi am mâncat o bucăţică de slănină, o îmbucătură, ultima, cum a spus nefericitul de Hobart. Nu mai sufăr din cauza foamei, dar sunt stăpânit de remuşcarea de a nu fi împărţit cu tovarăşii mei restul acela jalnic de slănină. Ar fitrebuit să mă gândesc la domnişoara Herbey, la André, la tatăl lui... în schimb, eu nu m-am gândit decât la mine!

În timp ce luna urcă la orizont, primele lumini ale dimineţii îşi fac simţită prezenţa. Se va lumina foarte repede, pentru că ne aflăm la o latitudine joasă, unde nu există revărsatul zorilor, nici crepusculul.

Nu am mai putut închide ochii după întâmplarea cu Hobart. De cum a început să se lumineze de ziuă, mi se pare că un obiect – căruia nu-i desluşesc forma – este prins de catarg şi se leagănă încet.

Nu-mi dau seama ce reprezintă acel obiect. Nu pot să-l văd clar încă şi de aceea rămân întins pe grămăjoara de vele unde îmi petrecusem noaptea.

O dată cu primele raze de soare care au mângâiat apa oceanului, văd că, de fapt, e vorba de un corp... Într-adevăr, e un corp care se leagănă prins într-o funie, încoace şi încolo, potrivit mişcărilor plutei.

O presimţire greu de stăpânit mă împinge spre acel corp şi

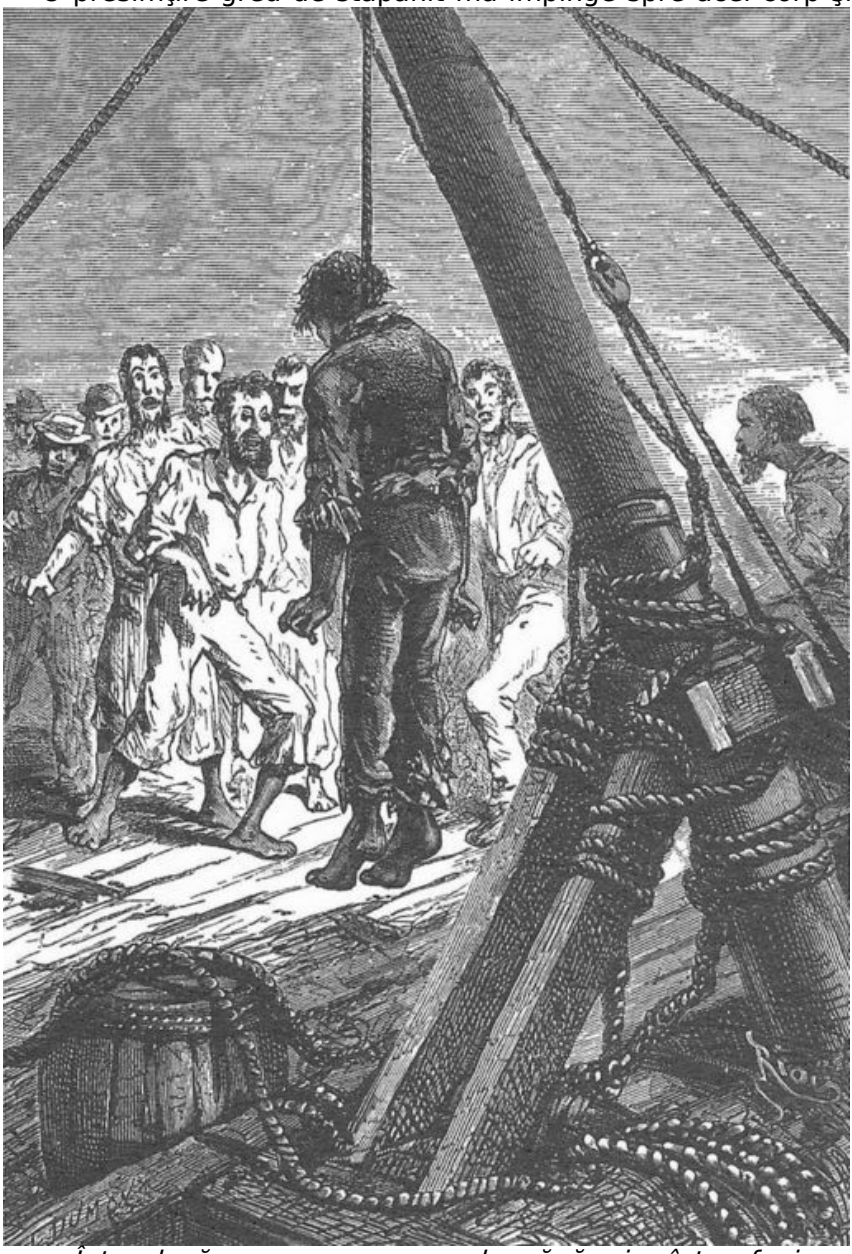

Într-adevăr, e un corp care se leagănă prins într-o funie,

iată-mă la piciorul catargului...

Ceea ce am văzut era un om spânzurat! Hobart era cel care se spânzurase! Iar pe acest nenorocit eu l-am împins în ghearele morţii!

Fără să vreau, las să-mi scape un strigăt de groază. Imediat, toţi cei de pe plută se ridică în picioare, văd trupul şi se reped spre el... Dar nu pentru a afla dacă a mai rămas în el o scânteie de viaţă... De altfel, Hobart e mort de mult timp şi trupul i s-a răcit deja.

Într-o clipă, funia este tăiată. Şeful de echipaj, Dowlas, Jynxtrop, Falsten şi alţii sunt acolo, aplecaţi peste cadavru...

Nu! nu m-am uitat! N-am vrut să-i privesc! N-am putut lua parte la acest festin înfiorător! Nici domnişoara Herbey, nici André şi nici tatăl lui n-au vrut să plătească teribilul preţ pentru alinarea suferinţelor lor!

Cât despre Robert Curtis, nu ştiu nimic... Şi nici n-am îndrăznit să-l întreb.

Ce pot să spun despre ceilalţi, despre şeful de echipaj, Dowlas, Falsten, despre restul mateloţilor? Nimic altceva decât că omul poate să se schimbe uneori într-o fiară sălbatică... Este groaznic!

Domnul Letourneur, André, domnişoara Herbey şi cu mine ne-am ascuns în cort, noi n-am vrut pentru nimic în lume să vedem cumplita faptă! Era deja mult că auzeam!

André Letourneur voia să se arunce asupra canibalilor şi să le smulgă rămăşiţele oribile din mâini! A trebuit să mă lupt cu el pentru a-l opri.

Totuşi era dreptul lor, al acestor nefericiţi! Hobart era deja mort! Nu-l omorâseră ei! Îmi aminteam de ce îmi zisese şeful de echipaj într-una din zile: „E mai bine să mănânci dintr-un om mort decât dintr-unul viu.”

Cine poate şti de acum dacă o astfel de scenă nu este începutul unei drame abominabile care va însângera pluta?

I-am spus toate acestea lui André dar, din nefericire, n-am reuşit să-i risipesc sentimentul de groază care a ajuns la paroxism.

Pe de altă parte, nu pot să nu mă gândesc că noi murim de foame, în timp ce opt tovarăşi de-ai noştri vor scăpa de o moarte îngrozitoare!...

Datorită proviziilor pe care le ascunsese de noi, Hobart era cel mai sănătos dintre noi. Nici o boală nu-l atinsese. Era

sănătos tun când a ales să-şi pună capăt zilelor pe neaşteptate...

Nici nu-mi vine să cred ce gânduri îmi trec prin minte... să-mi fi făcut şi mie poftă canibalii de pe plută? Mai degrabă poftă decât silă?

În acest moment, unul dintre ei începe să vorbească cu voce tare. Esta Douglas, dulgherul. Îi sfătuieşte pe ceilalţi să lase apa la soare ca să se evapore şi să obţină astfel sare.

— Şi vom săra ceea ce rămâne, mai zice el.

— Sigur, îi răspunde şeful de echipaj.

Asta-i tot. Fără îndoială, propunerea dulgherului a fost acceptată, pentru că nu mai aud nimic. O linişte profundă cuprinde pluta şi îmi dau seama că toţi ceilalţi au adormit.

Şi-au potolit foamea.

XLVIII

19 ianuarie. În tot cursul zilei de 19 ianuarie, avem parte de aceeaşi temperatură, de acelaşi cer fără nori. Noaptea coboară peste noi fără să aducă nici o schimbare a temperaturii. N-am reuşit să dorm nici măcar o oră.

Dimineaţa aud strigăte de furie, care răsună la bordul plutei.

Domnul Letourneur, André, domnişoara Herbey, care sunt alături de mine în cort, se ridică în picioare. Dau la o parte pânza cortului şi încerc să văd ce se întâmplă.

Şeful de echipaj, Dowlas şi ceilalţi mateloţi se poartă de parcă ar fi scoşi din minţi. Robert Curtis, aşezat la pupă, se ridică şi îi întreabă de ce sunt furioşi, încercând să-i mai potolească.

— Nu! nu! trebuie să ştim cine a făcut asta! zice Dowlas, aruncând priviri sălbatice în jurul lui.

— Da! reia şeful de echipaj, printre noi este un hoţ, de vreme ce a dispărut ceea ce păstrasem pentru a ne hrăni!

— Nu sunt eu!

— Nici eu! răspund rând pe rând mateloţii.

Îi văd pe mateloţi scotocind în fiecare colţ al plutei, ridicând velele, mişcând lemnele din arboradă. Sunt din ce în ce mai furioşi pentru că rezultatele căutărilor lor întârzie să apară.

Şeful de echipaj vine către mine.

— Ştiţi cumva cine este hoţul? îmi zice.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi, i-am răspuns. Dowlas şi alţi mateloţi se apropie la rândul lor.

— Am scormonit întreaga plută, spune Dowlas. Nu mai avem de căutat decât în cort...

— Dowlas, îi spun, nimeni dintre noi nu s-a mişcat din cort.

— Trebuie să ne convingem.

— Nu vă las! Daţi-le pace celor care nu au mâncat nimic!

— Domnule Kazallon, îmi răspunde şeful de echipaj potolindu-şi mânia, noi nu vă acuzăm de nimic... Dacă unul dintre voi şi-a luat astăzi partea pe care nu a vrut-o ieri, e dreptul lui. Dar noi vă spunem că a dispărut tot, tot, înţelegeţi?

— Să căutăm in cort! strigă Sandon.

Mateloţii se îndreptară spre cort. Nu pot să mă opun acestor nefericiţi, pentru că sunt orbiţi de furie. Sunt stăpânit de o teamă viscerală. Oare domnul Letourneur, nu pentru el, ci pentru fiul său, ar fi ajuns până într-acolo încât să fure... Dacă el a furat va fi cu siguranţă sfâşiat de mateloţii furioşi!

Îl privesc pe Robert Curtis implorându-l să ne ajute. Căpitanul se aşază lângă mine. Îşi ţine mâinile în buzunare, dar îmi dau seama că e înarmat.

La porunca şefului de echipaj, domnişoara Herbey, domnul Letourneur şi André au fost nevoiţi să iasă din cort, care e răscolit din toate părţile. Din fericire pentru noi, au căutat în zadar, pentru că nu au găsit nimic...

Mi-e clar acum că, de vreme ce trupul sfâşiat al lui Hobart a dispărut, el a fost aruncat în apă.

Şeful de echipaj, dulgherul, mateloţii se lasă pradă celei mai negre disperări.

Cum a putut face asta? O privesc pe domnişoara Herbey, apoi pe domnul Letourneur. Îmi răspund din privire că nu sunt ei vinovaţii.

Nefericitul tânăr! Aşadar, el este! Şi dacă el a făcut asta, îşi dă seama de consecinţele faptei sale?

XLIX

20-22 ianuarie. În zilele care au urmat tristului festin[1] din 18 ianuarie, şeful de echipaj, dulgherul şi mateloţii au suferit mai puţin, fiindcă reuşiseră să se hrănească şi să-şi potolească

[1] Banchet bogat.

setea.

Îmi este imposibil să descriu toate chinurile prin care treceam eu, domnişoara Herbey, André şi tatăl lui. Oare nu suntem la un pas să regretăm dispariţia rămăşiţelor „mesei” din 18 ianuarie? Dacă vreunul dintre noi moare, ceilalţi trei vor rezista tentaţiei?...

Iată câteva dintre întrebările care îmi reveneau neîncetat în minte...

Cum era de aşteptat, Dowlas şi ceilalţi au început să sufere din nou din cauza foamei. Se uită la noi cu priviri rătăcite. Să fim oare o pradă sigură pentru ei?

În realitate, ceea ce ne face să suferim cel mai mult nu este foamea, ci setea. Între câteva picături de apă şi câteva firimituri de pesmeţi nimeni n-ar rezista şi ar alege apa. Am auzit povestindu-se despre acest lucru, despre alţi naufragiaţi care s-au aflat în aceleaşi condiţii ca şi noi, iar acum pot să spun că este adevărat. Suferim mai mult din cauza setei decât de foame şi oamenii mor mai repede fără apă decât fără hrană.

Mi se pare că suntem supuşi unei torturi groaznice, pentru că în jurul nostru este numai apă – care în ochii noştri seamănă atât de mult cu apa potabilă – în timp ce noi murim de sete. De mai multe ori am încercat să beau câteva picături din această apă şi de fiecare dată mi-a provocat greţuri cumplite, stârnindu-mi setea mai rău decât înainte.

Dar e prea mult! Suntem de patruzeci şi două de zile pe această plută, după ce am abandonat vaporul! Mai poate cineva dintre noi să-şi facă speranţe de acum înainte? Nu suntem oare condamnaţi să murim unul câte unul? Şi nu oricum, ci de o moarte groaznică!

Simt cum un soi de ceaţă pune stăpânire pe creierul meu. Sunt în pragul delirului, de care, cel puţin aşa cred acum, n-am cum să scap. Fac eforturi disperate să-mi revin în fire şi să nu înnebunesc, dar e în zadar... Această nebunie mă înspăimântă! Unde mă va duce? Voi putea fi suficient de puternic ca să nu-mi pierd minţile?...

Mi-am revenit cu greu – după câte ore? N-aş putea să spun. Pe frunte am comprese umezite în apa oceanului şi trebuie să-i mulţumesc domnişoarei Herbey pentru atenţia cu care mă îngrijeşte. Simt totuşi că nu mai am mult timp de trăit!

Astăzi, 22 ianuarie, suntem martorii unei întâmplări îngrozitoare. Jynxtrop, cuprins pe neaşteptate de o nebunie violentă,

a început să alerge pe plută urlând din toate puterile. Robert Curtis încearcă să-l potolească, dar totul e în zadar! Jynxtrop se aruncă asupra noastră pentru a ne sfâşia. Suntem nevoiţi să ne

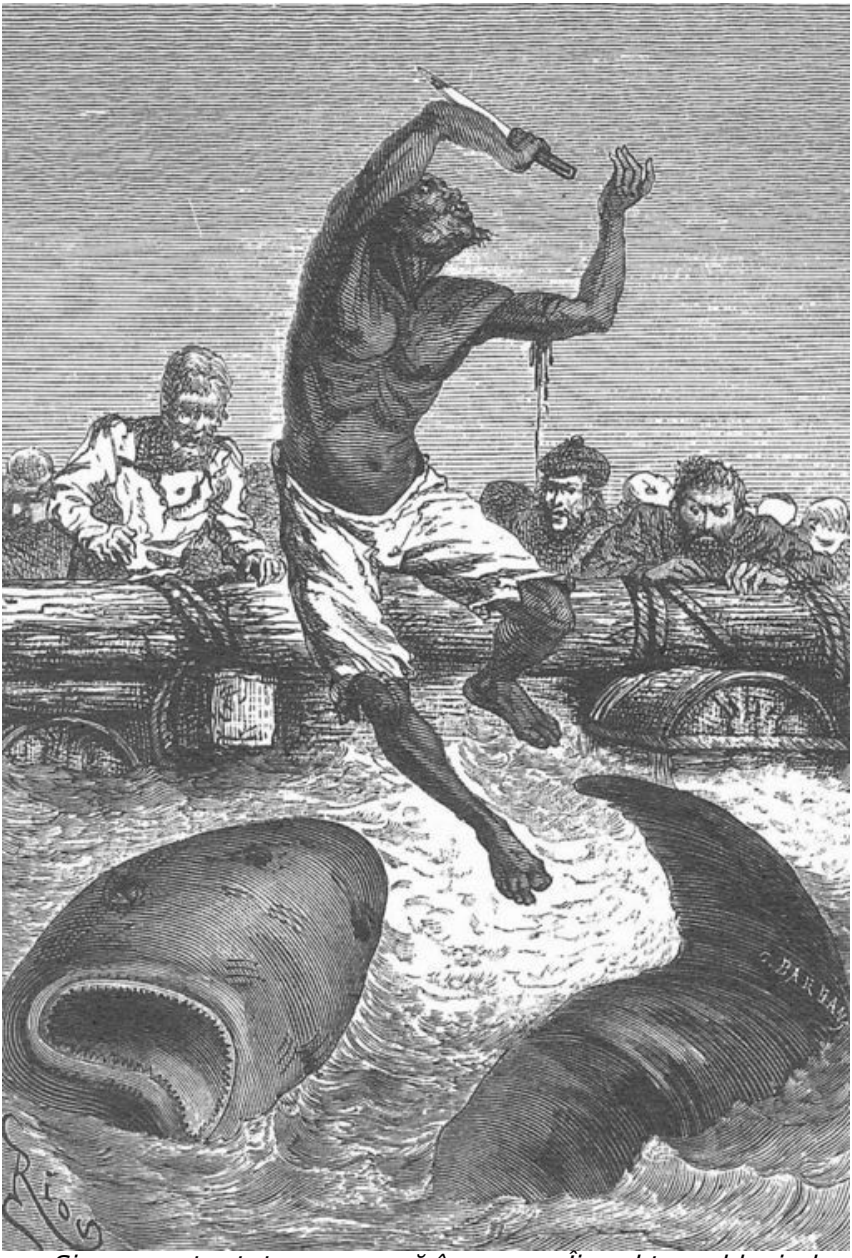

Şi pe neaşteptate se aruncă în ocean. Îi aud trupul lovindu-se de valuri.

apărăm de atacurile acestei fiare sălbatice.

Când Jynxtrop a apucat o rangă, ne-a fost din ce în ce mai greu să-i facem faţă.

Brusc, aşa cum se întâmplă cu nebunii, furia se întoarce împotriva lui. Se sfâşie cu dinţii şi cu unghiile, stropindu-se cu sânge şi strigând:

— Beţi! Beţi!

Se zbate astfel câteva clipe şi apoi se îndreaptă către prora plutei, strigând mereu:

— Beţi! Beţi!

Şi pe neaşteptate se aruncă în ocean. Îi aud trupul lovindu-se de valuri.

Şeful de echipaj, Falsten şi Dowlas se reped înspre proră pentru a aduce înapoi pe plută trupul lui Jynxtrop, dar nu văd decât un cerc roşu, în mijlocul căruia rechini monstruoşi se zbat pentru a-şi împărţi prada.

L

22 şi 23 ianuarie. Nu mai suntem decât unsprezece pe plută şi mi se pare imposibil să nu avem câte o nouă victimă în fiecare zi. Sfârşitul acestei drame, oricare ar fi el, se apropie. Dacă într-o săptămână nu vom ajunge la ţărm sau nu vom fi salvaţi de un vas, mă tem că şi ultimul supravieţuitor se va stinge din viaţă.

Pe 23 ianuarie, vremea s-a schimbat. Briza bate destul de puternic, iar în timpul nopţii şi-a schimbat direcţia suflând dinspre nord-est. Pentru prima dată după mult timp, vântul umflă vela şi dâra albicioasă din urma plutei ne arată că ne mişcăm destul de repede. Căpitanul crede că înaintăm cu trei mile pe oră.

Robert Curtis şi Falsten se ţin cel mai bine dintre noi. Deşi sunt slăbiţi, suportă într-un mod surprinzător toate lipsurile la care suntem supuşi. Nu am cuvinte să descriu starea dramatică în care se află domnişoara Herbey. Tânăra nu mai este decât o umbră, dar o umbra plină de curaj. Întreaga ei forţă s-a refugiat în ochii care strălucesc intens. Domnişoara Herbey trăieşte mai degrabă în cer decât pe pământ şi numai credinţa o ţine în viaţă!

Şeful de echipaj, odinioară un om plin de energie, se lasă acum pradă disperării. Este de nerecunoscut: nici nu mai poate

să-şi ţină capul drept, iar braţele lungi, osoase, stau fără vlagă pe genunchii ascuţiţi care îi ies în afară prin pantalonii zdrenţuiţi. Stă nemişcat în acelaşi colţ al plutei, fără să îşi ridice ochii.

Între şeful de echipaj şi domnişoara Herbey este o diferenţă uriaşă, pentru că unul trăieşte prin trup, iar celălalt numai prin spirit. Imobilitatea şefului de echipaj îmi demonstrează că, o dată cu îmbolnăvirea corpului, el a încetat de fapt să mai trăiască.

Nici un cuvânt, nici măcar un vaiet, nimic nu se aude acum pe plută. Linişte mormântală. Nu schimbăm nici zece cuvinte pe zi. De altfel, singurele cuvinte pe care le-am pronunţa ar fi neinteligibile, de vreme ce avem gura şi buzele uscate, tumefiate de sete, aspre...

Pe plută nu se află decât spectre[1], arătări palide, cadaverice, care nu mai au nimic uman!

LI

24 ianuarie. L-am întrebat în mai multe rânduri pe Curtis dacă are măcar cea mai mică idee în ce parte a Atlanticului am fost purtaţi de valuri şi niciodată nu a putut să îmi dea un răspuns precis deşi, din observaţiile sale generale cu privire la direcţia vântului şi a curenţilor, îşi închipuia că am fost purtaţi către vest, adică în direcţia continentului.

Astăzi briza a scăzut de tot, dar marea este încă agitată şi acesta este un semn neîndoielnic că o furtună este în plină desfăşurare nu la foarte mare distanţă. Pluta făcea cu greu faţă valurilor, iar Curtis, Falsten şi şeful de echipaj, cu puţina energie care mai rămăsese în ei, s-au apucat să întărească încheieturile acesteia. De ce se mai ostenesc însă? De ce nu lasă cele câteva scânduri fragile să se desprindă, permiţând astfel oceanului să pună odată pentru totdeauna capăt nefericitei noastre existenţe? Părea cu siguranţă că suferinţele noastre atinseseră punctul lor maxim şi că nimic nu ar mai putea întrece tortura pe care o suportam în acele momente. Cerul vărsa asupra noastră o dogoare ca de plumb topit, iar transpiraţia, care îmbibase hainele zdrenţuite ce atârnau pe trupurile noastre, accentua agonia produsă de sete. Nu există

[1] Fantome, fantasme.

cuvinte prin care să pot descrie acest chin îngrozitor, suferinţele noastre depăşeau închipuirea omului.

Chiar şi scăldatul în mare, singurul mijloc de a ne răcori de care mai dispuneam, devenise acum imposibil, căci de la moartea lui Jynxtrop rechinii mişunau aproape în bancuri pe lângă plută.

Astăzi am încercat să obţin câteva picături de apă proaspătă prin evaporarea apei de mare, dar, dând dovadă chiar de cea mai mare răbdare, cu greutate am reuşit să obţin atât cât să umezesc o bucată dintr-o rufă. Singurul ceainic pe care îl aveam era atât de vechi şi de găurit încât nu putea fi pus pe foc, aşa că am fost obligat să renunţ, disperat, la această încercare.

Falsten este aproape sfârşit şi, dacă va mai supravieţui, o va face doar pentru câteva zile. De câte ori îmi ridicam capul nu reuşeam să dau cu ochii de el, dar probabil că zăcea pe undeva, la adăpostul unor vele. Curtis era singurul care se mai ţinea pe propriile picioare şi cu un curaj neîmblânzit continua să stea la prora plutei, aşteptând, privind, sperând. Uitându-mă la el, care dispunea de o asemenea neobosită energie, aproape că mă simţeam tentat să îmi imaginez că făcea bine să spere, dar nu îndrăzneam totuşi să duc până la capăt un astfel de gând, aşa că doar zăceam, aşteptând, ba nu, chiar dorindu-mi sfârşitul.

Câte ore au trecut în acest fel, nu aş putea spune dar, după un timp, un hohot de râs a izbucnit în apropiere. M-am gândit că cineva trebuie să fi înnebunit, dar această idee nu mi-a stârnit cât de puţin interesul. Hohotul de râs s-a repetat şi mai puternic, însă eu tot nu mi-am ridicat capul. Imediat, am prins cu urechea şi câteva cuvinte coerente.

— Câmpii, câmpii, grădini şi copaci! Uite, un han acolo, sub copaci! Repede, repede! Coniac, lichior, apă! O guinee pentru o picătură! Voi plăti pentru ea! Am o mulţime de bani! O mulţime! O mulţime!

Sărmanul nebun! mi-am spus. Cu întreaga bogăţie a unei ţări nu ai putea cumpăra o picătură de apă aici. A fost linişte pentru un minut, când, dintr-o dată, am auzit strigătul: „Pământ! Pământ!”

Cuvintele acestea au avut asupra mea efectul unui şoc electric şi, într-un efort nebunesc, am sărit în picioare. Nu se vedea însă nici o urmă de pământ, doar Flaypol, râzând, cântând şi gesticulând, alerga dintr-un capăt în altul al plutei. Vederea,

gustul, auzul, toate îi dispăruseră, dar li se substituise alienarea mintală şi, în imaginaţia nebunului, acesta conversa cu prietenii săi absenţi, îi invita la hanul „George”, din Cardiff, oferindu-le gin, whisky şi, mai presus de orice, apă! împiedicându-se la fiecare pas şi cântând cu o voce spartă şi falsă, se învârtea printre noi ca un om ameţit. O dată cu pierderea simţurilor, toate suferinţele sale dispăruseră, iar setea acestuia se potolise. Era greu să nu îţi doreşti să fii parte a halucinaţiilor lui.

Dowlas, Falsten şi şeful de echipaj păreau să se gândească la faptul că nefericitul ar putea, asemenea lui Jynxtrop, să îşi pună capăt zilelor aruncându-se în mare. Hotărâţi de această dată să recupereze corpul, care putea servi unui scop mai bun decât celui de a hrăni rechinii, aceştia s-au ridicat şi l-au urmărit pe nebun oriunde mergea, ţinându-i sub strictă observaţie orice mişcare.

Dar toată această întâmplare nu s-a sfârşit aşa cum se aş-teptau ei. Ca şi cum s-ar fi săturat de pe urma mâncărurilor şi băuturilor care făcuseră obiectul delirului său, Flaypol s-a aşe-zat în cele din urmă pe o grămadă de pânze, aflată într-un colţ al plutei, unde a căzut într-un somn profund.

LII

25 ianuarie. Noaptea trecută a fost foarte ceţoasă şi, dintr-un motiv necunoscut, una dintre cele mai calde nopţi care pot fi imaginate. Atmosfera era atât de încinsă încât părea că o singură scânteie i-ar fi fost de ajuns să ia foc. Pluta nu doar că staţiona, dar nici măcar nu se ridica şi cădea, în lipsa oricărei mişcări a valurilor.

Pe timpul nopţii am încercat să ne număr pentru a vedea câţi mai suntem la bord, dar îmi venea foarte greu să îmi adun ideile pentru a duce la bun sfârşit această numărătoare. Uneori numărам zece, alteori douăsprezece persoane şi deşi ştiam că unsprezece, o dată cu moartea lui Jynxtrop, era numărul corect, nu puteam să duc niciodată până la capăt acest calcul. De un singur lucru eram aproape sigur şi anume că în curând numărul se va reduce la zece. Eram convins că eu însumi nu mai aveam mult de trăit. Toate locurile şi întâmplările importante din viaţa mea mi se desfăşurau rapid prin faţa ochilor. Ţara, prietenii, familia mea mi-au apărut asemenea

unor viziuni, ca şi cum ar fi venit cu toţii să îşi ia la revedere de la mine.

Spre dimineaţă, m-am trezit din somn, dacă somn se poate numi lâncezeala nepăsătoare în care căzusem. O singură idee pusese stăpânire pe mine, aceea de a-mi pune capăt zilelor şi îmi dădea o satisfacţie deosebită puterea pe care o aveam de a-mi suprima eu însumi propriile suferinţe. L-am informat pe Curtis, în modul cel mai calm cu putinţă, cu privire la intenţia mea, iar el a primit această veste cu aceeaşi linişte cu care îi fusese transmisă.

— Desigur, veţi acţiona aşa cum veţi crede de cuviinţă, mi-a spus el. Eu, însă, nu îmi voi abandona postul. Este de datoria mea să rămân aici şi, dacă moartea nu va interveni, voi sta aici până în ultima clipă.

O ceaţă densă şi groasă plutea deasupra oceanului, dar era evident că soarele strălucea, undeva, deasupra acesteia şi, în curând, va reuşi să o risipească. În jurul orei şapte, mi s-a părut că aud ţipetele unor păsări deasupra capului. Aceste sunete s-au repetat de trei ori şi ducându-mâ spre căpitan, pentru a-i cere părerea în această privinţă, l-am auzit vorbind cu sine însuşi:

— Păsări! S-ar părea că pământul nu e atât de departe.

Dar, deşi Curtis putea să se mai agaţe de speranţa ajungerii la ţărm, eu nu mai ştiam ce este acela un gând optimist. Pentru mine nu mai exista continent sau insulă, lumea era doar o sferă fluidă, uniformă şi monotonă, aşa cum fusese în timpurile de început în care se formase. Totuşi, trebuie să recunosc că aşteptam cu o oarecare nerăbdare ridicarea ceţii, pentru că voiam să mă scutur de fantasmele înşelătoare pe care cuvintele lui Curtis mi le sugeraseră.

Ceaţa nu a început să se dispersese decât în jurul orei unsprezece şi, printre faldurile groase de ceaţă care învăluiau suprafaţa apei, încercam din când în când să observ frânturile de cer senin de deasupra. Raze fierbinţi de soare străpungeau fisurile dintre nori, pârlind şi arzând corpurile noastre ca un fier încins. Însă numai deasupra capetelor noastre soarele împrăştiase aburii ceţii, orizontul rămânând în mare măsură invizibil. Vântul nu bătea deloc şi, pentru încă o jumătate de oră, ceaţa a continuat să învăluie pluta, în timp ce Curtis, aplecat peste parapet, se străduia să pătrundă cu privirea dincolo de această obscuritate. În cele din urmă, soarele a strălucit în toată puterea sa şi, măturând suprafaţa oceanului, a împrăştiat

ceaţa şi a lăsat orizontul liber şi deschis privirilor noastre.

Acolo, exact aceeaşi privelişte pe care o avusesem în faţa ochilor în ultimele şase săptămâni, se afla linia care unea marea cu cerul, neîntreruptă, bine conturată şi mai clari decât oricând! Curtis a scrutat foarte atent orizontul, dar nu a scos nici un cuvânt. L-am compătimit sincer, căci el era singurul dintre noi care considera că nu are dreptul să-şi pună capăt suferinţelor. Eu unul, însă, eram hotărât ca, dacă aş mai fi rămas în viaţă a doua zi dimineaţa, să mor de propria-mi mână. Nu mă interesa prea mult nici dacă tovarăşii mei erau încă în viaţă, mi se părea că trecuseră câteva zile de când nu îi mai văzusem.

A venit şi noaptea, dar eu nu am putut să dorm nici o clipă. În jurul orei două, dimineaţa, setea era atât de puternică încât nu-mi puteam opri strigătele puternice de durere. Nu exista, oare, nimic să-mi poată servi pentru a stinge focul care ardea în trupul meu? Dar dacă în loc de a bea sângele altcuiva, l-aş sorbi chiar pe al meu? Totul ar fi fost în van, eram conştient de acest lucru, dar acest gând abia ce mi-a trecut prin minte, că am şi pornit să îl pun în practică. Mi-am desfăcut briceagul şi, dezgolindu-mi braţul, am desfăcut o mică venă printr-o tăietură sigură. Sângele a ţâşnit uşor, picătură cu picătură şi, după ce am sorbit cu nesaţ propriu-mi fluid vital, am simţit pentru o clipă că suferinţele mi-au fost alinate. Dar doar pentru o clipă, căci apoi, pulsul nu a mai avut energia să bată şi, aproape imediat, sângele a încetat să mai curgă.

Ce greu mi s-a părut că a trecut timpul până la apariţia zorilor! Şi când a venit, dimineaţa a adus cu ea o nouă ceaţă, la fel de densă cu cea dinainte, care a ascuns din nou orizontul. Ceaţa era totodată la fel de fierbinte ca aburul ce iese dintr-un boiler. Avea să fie ultima mea zi pe lume şi am simţit nevoia de a strânge mâna unui prieten mai înainte de a muri. Curtis se afla în apropiere, m-am târât până la el şi i-am luat mâna într-a mea. Părea să ştie că îmi iau bun rămas şi, încercând să-mi dea firave speranţe, m-a sfătuit să renunţ la intenţia mea. Dar totul era zadarnic, eu eram deja hotărât.

Aş fi vrut să mai vorbesc o dată cu domnul Letourneur, cu André şi cu domnişoara Herbey, dar nu am avut curajul necesar. Ştiam că tânăra fată îmi va citi hotărârea în ochi, vorbindu-mi apoi despre datorie şi despre Dumnezeu, despre viaţa veşnică, iar eu nu aş fi îndrăznit să o privesc în ochi şi nu aş fi vrut să risc a fi convins să aştept ca sfârşitul meu lent să

vină în mod natural. M-am întors la pupa plutei şi, după câteva eforturi, am reuşit să mă ridic în picioare. Am aruncat o ultimă privire oceanului necruţător şi orizontului nesfârşit. Dacă pânza vreunui vas sau conturul coastei s-ar fi făcut văzute ochilor mei, cred că m-aş fi considerat doar victima unei iluzii. Dar nimic de acest fel nu se zărea, iar marea era la fel de înfricoşătoare ca şi un deşert.

Era ora zece dimineaţa. Chinurile foamei şi cele ale setei mă torturau cu o violenţă sporită. Orice instinct de conservare mă

Am aruncat o ultimă privire oceanului necruţător şi

orizontului nesfârşit

părăsise şi simţeam că sosise timpul de a înceta să mai sufăr. Tocmai când eram pe punctul de a mă arunca cu capul înainte în valurile oceanului, o voce, pe care am recunoscut-o ca fiind a lui Dowlas, a izbucnit chiar lângă urechea mea:

— Căpitane, ar trebui să tragem la sorţi!

M-am oprit în mod involuntar şi nu m-am mai aruncat în apă, ci mi-am reluat în linişte locul pe plută.

LIII

26 ianuarie. Aşadar, propunerea a fost făcută! Toţi au auzit, toţi au înţeles! De fapt, de câteva zile plutea în aer, dar nimeni nu îndrăznise până acum să o pronunţe cu voce tare.

Se va trage la sorţi!

Fiecare va primi o parte din cel care va fi „ales” de soartă.

Ei bine, fie! Dacă voi fi ales de soartă, n-am de ce să mă plâng.

Mi se pare că André Letourneur a propus ca domnişoara Herbey să nu treacă prin chinul tragerii la sorţi. Numai că mateloţii au primit propunerea cu un murmur de nemulţumire. Ei spun că suntem unsprezece la bord, ceea ce înseamnă că fiecare dintre noi are zece şanse pentru el şi una împotrivă, iar a o lăsa deoparte pe domnişoara Herbey va duce la schimbarea acestei proporţii. S-a hotărât ca domnişoara Herbey să se supună aceleiaşi sorţi...

E zece şi jumătate dimineaţa. Şeful de echipaj, brusc însufleţit de propunerea lui Dowlas, insistă să tragem la sorţi imediat. Are dreptate. De altfel, nici unul dintre noi nu mai pune mare preţ pe viaţă. Cel care va fi ales de soartă nu poate decât să intre în regatul umbrelor cu câteva zile, câteva ore înaintea noastră. După cum am spus, nu ne este teamă de moarte. Vrem să nu mai suferim de foamea asta năprasnică şi de sete pentru o zi sau două cel puţin şi, bineînţeles, aşa se va întâmpla...

Nu pot să spun cum au ajuns biletele cu numele noastre în pălărie... Probabil că Falsten le-a scris pe o foaie ruptă din carnetul pe care îl luase pe plută.

Cele unsprezece nume sunt aici. Ne-am înţeles, fără multe discuţii, ca ultimul nume tras să fie cel al victimei.

Cine va trage numele? Pentru o clipă, toţi ezităm.

— Eu! răspunde unul dintre noi.

Mă întorc şi îl recunosc pe domnul Letourneur.

Stă acolo, în picioare, palid, cu mâna întinsă. Pletele cărunte îi cad peste obrajii slăbiţi şi întreaga lui persoană ne înspăimântă prin stăpânirea de sine.

Nefericitul părinte! Îl înţeleg! Ştiu de ce a ales să tragă el numele! Iată până unde poate să ajungă devotamentul unui tată!

— Haideţi să terminăm odată! zice şeful de echipaj.

Domnul Letourneur bagă mâna în pălărie, ia primul bilet, îl desface, spune cu voce tare numele scris pe el şi îl dă celui care s-a auzit strigat.

Primul nume este cel al lui Burke, care nu-şi poate stăpâni un strigăt de bucurie.

Al doilea este Flaypol.

Al treilea este şeful de echipaj.

Al patrulea este Falsten.

Al cincilea este Robert Curtis.

Al şaselea este Sandon.

Jumătate plus unu din nume au fost strigate.

Numele meu n-a fost strigat. Caut să-mi calculez şansele care îmi rămân: patru bune, una cu ghinion.

După ce Burke a strigat de bucurie, nu s-a mai auzit nici un cuvânt.

Domnul Letourneur îşi continuă cumplita sarcină. Al şaptelea nume este cel al domnişoarei Herbey, dar tânăra nici măcar n-a tresărit.

Al optulea este al meu. Ei bine, da! Al meu! Al nouălea nume:

— Letourneur!

— Care? întreabă şeful de echipaj.

— André! răspunde domnul Letourneur.

Auzim un ţipăt şi imediat André cade fără cunoştinţă.

— Hai, mai departe! urlă Dowlas dulgherul, al cărui nume a rămas în pălărie alături de cel al domnului Letourneur.

Dowlas îşi priveşte rivalul ca pe o victimă pe care urmează să o sfâşie. Aproape de el, domnul Letourneur stă calm, aproape surâzător. Îşi mai bagă o dată mâna în pălărie, trage penultimul bilet, îl desface încet şi fără ca vocea să-i tremure, pronunţă numele cu o tărie la care nu m-aş fi aşteptat:

— Dowlas!

Dulgherul a scăpat. Un urlet îi însoţeşte bucuria.

Apoi, domnul Letourneur ia ultimul bilet şi fără să-l mai des-

chidă, îl rupe.

O bucăţică de hârtie a fost purtată de vânt într-un colţ al plutei. Nimeni n-a băgat de seamă. Mă târăsc până acolo, ridic hârtia şi pe un colţ reuşesc să descifrez: And...

Domnul Letourneur se repede spre mine, îmi smulge din mână bucata de hârtie, o mototoleşte şi, aruncându-mi o privire gravă, o aruncă în apă.

LIV

26 ianuarie, urmare. Am înţeles exact ce s-a întâmplat. Tatăl s-a sacrificat în locul fiului şi pentru că numai cu preţul vieţii lui putea să-l ajute pe André, şi-a oferit-o fără încrâncenare.

Iată că toţi cei chinuiţi de foame nu vor să mai aştepte.

Chinurile îndurate din cauza atâtor lipsuri par să fie şi mai greu de suportat la vederea victimei... despre care cred că li se cuvine... Domnul Letourneur nu mai este un om pentru ei. Nu au spus nimic încă, dar gurile larg deschise, care lasă să se vadă dinţii, sunt gata să muşte, să sfâşie precum colţii animalelor de pradă, exact cu aceeaşi lăcomie. Oare se vor arunca asupra victimei să o sfâşie când ea e încă vie?

Cine ar crede că, într-un astfel de moment, s-a făcut apel la restul de omenie pe care aceşti oameni ar putea să-l mai aibă şi că ei au ascultat? Da! un simplu cuvânt i-a oprit tocmai în clipa în care se aruncau asupra domnului Letourneur. Şeful de echipaj, pregătit să taie în carne vie ca un măcelar, şi Dowlas, înarmat cu un topor, au rămas împietriţi.

Domnişoara Herbey este cea care înaintează sau mai degrabă se târăşte spre ei.

— Prieteni, le spune ea, nu vreţi să mai aşteptaţi o zi? Numai o zi! Dacă mâine nu vom vedea ţărmul sau nu ne vom întâlni cu nici o navă, atunci bietul nostru tovarăş va deveni prada voastră...

La auzul acestor cuvinte, inima începe să-mi bată cu putere. Mi se pare că tânăra a vorbit ca şi cum ar fi anunţat o profeţie şi că puterea divină însufleţeşte această nobilă persoană! Sufletul mi se umple de speranţă. Poate că Dumnezeu i-a arătat domnişoarei Herbey calea noastră de salvare: ţărmul sau corabia. De aceea, trebuie să mai aşteptăm o zi! Ce înseamnă o zi după tot ce-am suferit?

Robert Curtis este de aceeaşi părere. Adăugăm rugăminţile noastre celor ale domnişoarei Herbey. Falsten este şi el de acord,

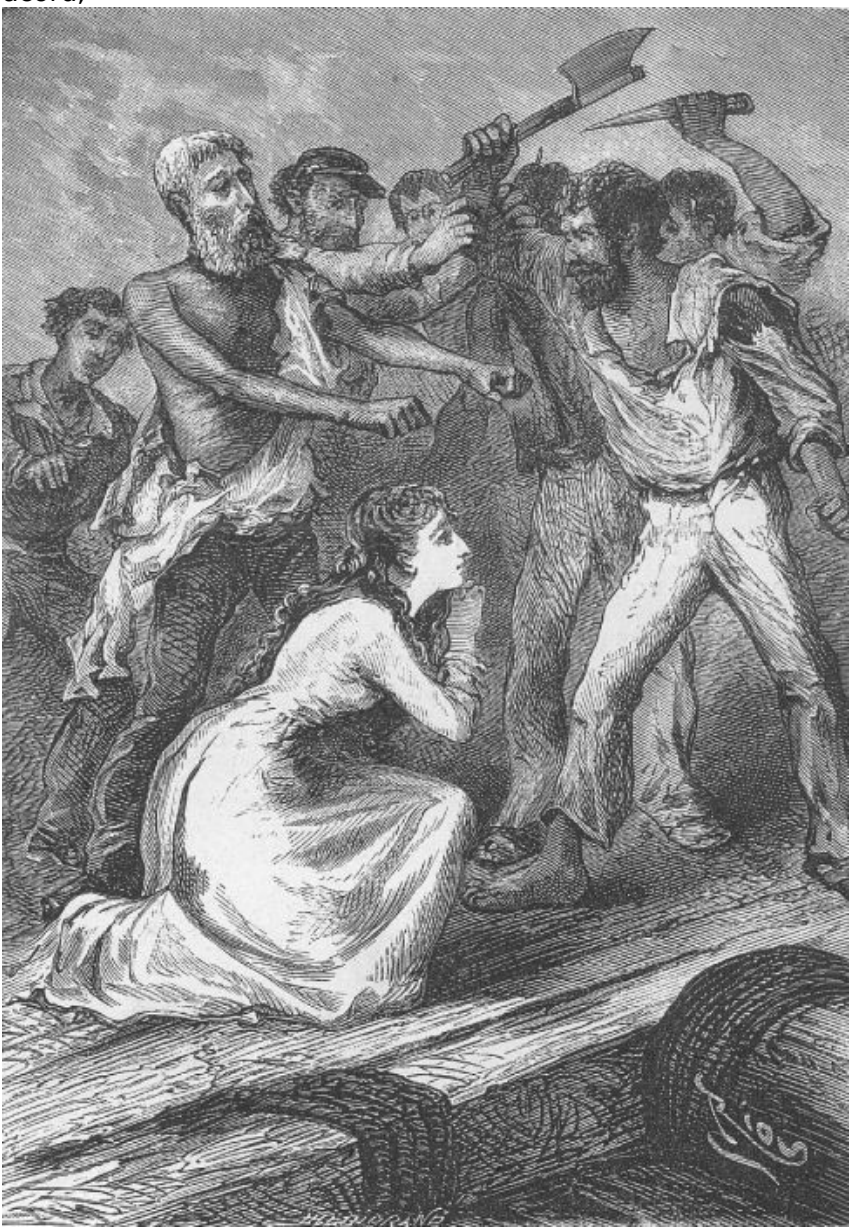

Domnişoara Herbey este cea care înaintează sau mai degrabă se târăşte spre ei.

Îi rugăm împreună pe tovarăşii noştri, pe şeful de echipaj, pe Dowlas şi toţi ceilalţi să mai aştepte o zi...

Mateloţii se opresc şi nu auzim nici măcar un murmur.

Şeful de echipaj aruncă toporul şi spune cu o voce înăbuşită:

— Pe mâine, la răsăritul soarelui!

Aceste cuvinte spun totul. Dacă mâine nu vom vedea ţărmul sau o corabie, îngrozitorul sacrificiu nu va putea fi amânat.

Fiecare se întoarce la locul său şi cu un ultim efort încearcă să-şi potolească durerile. Mateloţii se ascund sub vele. Nu se obosesc să cerceteze întinderea de apă sau, să privească în zare. Puţin le pasă! Mâine vor mânca oricum!

Când André şi-a venit în fire, l-a căutat din priviri pe tatăl său. Apoi, îl văd numărând oamenii de pe plută... Nici unul nu lipseşte. Cine a fost ales, se întreabă tânărul. Când André şi-a pierdut cunoştinţa, nu mai erau decât două nume de tras: cel al dulgherului şi cel al tatălui său! Dar şi tatăl său şi Dowlas sunt amândoi, aici, întregi!

Domnişoara Herbey se apropie de el şi îi spune încet că tragerea la sorţi nu a fost dusă la bun sfârşit.

André nu îndrăzneşte să întrebe mai mult. Îl ia de mână pe tatăl său. Chipul domnului Letourneur este liniştit, aproape surâzător. El nu vede, nu înţelege decât un singur lucru: fiul său a fost cruţat.

Cei doi, care sunt legaţi într-un mod profund unul de celălalt, se aşază la pupa plutei şi încep să vorbească cu voce scăzută.

Sunt încă stăpânit de prima mea impresie: aceea că vorbele domnişoarei Herbey sunt profetice. Cred într-un ajutor divin. N-aş putea spune cât de adânc mi s-a înrădăcinat în minte această idee. Aş îndrăzni să afirm totuşi că simt apropierea sfârşitului chinurilor noastre şi nu m-aş mira deloc dacă o navă sau ţărmul salvator ar apărea dintr-o dată, la câteva mile în faţa noastră. Nu mă surprinde această dispoziţie stranie a mea: mintea îmi este atât de obosită, încât fantasmele se preschimbă în realitate.

Le vorbesc despre ceea ce simt domnului Letourneur şi lui André. Tânărul este încrezător ca mine. Bietul băiat! Dacă ar şti ce ne aşteaptă mâine!...

Domnul Letourneur mă ascultă îngândurat şi, cu toate greutăţile lui, mă încurajează să sper în continuare. El crede – sau

cel puţin aşa zice – că Dumnezeu îi va cruţa pe supravieţuitorii de pe *Cancelar.* Apoi, îl copleşeşte cu mângâieri pe André. Ar putea fi ultimele...

Mai târziu, când sunt singur cu el, domnul Letourneur se apleacă spre mine şi îmi spune încet la ureche:

— Vă rog să aveţi grijă de nefericitul meu fiu. Aş vrea să nu afle niciodată că...

Nici nu poate să-şi termine fraza, pentru că îl îneacă plânsul, iar lacrimile îi curg pe obraji.

Eu sunt plin de speranţă. Fără să renunţ un moment la convingerile mele, privesc în zare, de jur împrejur. Nimic nu se vede, dar asta nu mă nelinişteşte. Ştiu că o navă sau un ţărm o să apară...

Ca şi mine, Robert Curtis priveşte oceanul. Domnişoara Herbey, Falsten şi chiar şi şeful de echipaj îşi consumă întreaga energie scrutând orizontul.

S-a înnoptat, dar sunt ferm convins că o navă se va apropia în acest întuneric profund şi că ne va vedea la răsăritul soarelui...

LV

27 ianuarie. Nu am închis ochii toată noaptea. Sunt atent la cele mai mici zgomote, la clipocitul apei sau murmurul valurilor. Îmi dau seama că nici un rechin nu şi-a mai făcut simţită prezenţa în preajma plutei. Cred că este un semn bun.

Luna a răsărit la unu fără un sfert. E mai degrabă o semilună, iar lumina ei slabă nu îmi permite să văd pe un spaţiu larg. De câte ori n-am crezut că văd chiar în faţa ochilor mei vaporul atât de mult aşteptat!

Dar iată că dimineaţa nu întârzie să apară... Soarele răsare deasupra unei întinderi de apă pe care nu pluteşte nici o corabie!

Înfiorătorul moment se apropie. Simt cum toate speranţele mele din ajun dispar una câte una. Nici un vapor nu a apărut! Nu ne-am apropiat de nici un ţărm! Mă trezesc la realitate, una dureroasă de altfel şi acest lucru mă face să-mi amintesc că a venit ora acelei cumplite execuţii.

Nu îndrăznesc să privesc victima şi atunci când domnul Letourneur îşi îndreaptă privirea resemnată către mine, îmi plec instinctiv ochii.

Groaza pune stăpânire pe mine şi simt cum totul începe să se învârtă în jurul meu.

Este şase dimineaţa. Nu mai cred în ajutorul divin. Inima îmi bate gata să-mi sară din piept şi sunt cuprins dintr-o dată de o sudoare rece din cauza spaimei.

Şeful de echipaj şi Robert Curtis stau în picioare sprijinindu-se de catarg şi continuă să scruteze orizontul. Chipul şefului de echipaj mă înfricoşează. El lasă să se vadă că nu se va grăbi înainte de ora stabilită, dar nici nu va întârzia. Îmi este imposibil să ghicesc care sunt gândurile căpitanului. Faţa palidă este luminată numai de ochi, în care Robert Curtis şi-a concentrat întreaga energie.

În ceea ce-i priveşte pe mateloţi, se târăsc pe plută şi deja au început să-şi sfâşie prada din ochi!

Nu pot să stau pe loc şi mă târăsc până la prora plutei.

Şeful de echipaj este tot în picioare şi priveşte.

— E timpul! strigă.

Cuvintele spuse de el mă fac să tremur. Şeful de echipaj, Dowlas, Flaypol, Burke şi Sandon înaintează spre pupa plutei. Dulgherul strânge nervos toporul!

Domnişoara Herbey nu îşi poate reţine un ţipăt de groază. Brusc, André se ridică în picioare.

— Tatăl meu? strigă cu o voce sugrumată.

— Aşa a vrut soarta... îi răspunde domnul Letourneur. André îşi strânge în braţe părintele apărându-l.

— Niciodată! urlă. Mai degrabă mă veţi omorî pe mine decât pe tata! Omorâţi-mă! Eu am aruncat în apă cadavrul lui Hobart! Pe mine trebuie să mă sfâşiaţi!

Nefericitul!

Cuvintele sale nu fac decât să aţâţe furia călăilor. Dowlas se îndreaptă spre André şi îl smulge din braţele domnului Letourneur, spunându-i:

— Ajunge! Nu te mai prosti!

André se prăbuşeşte pe spate şi doi mateloţi îl ţin strâns astfel încât tânărul nu poate să se mişte.

În acest timp, Burke şi Flaypol îşi apucă prada şi o târăsc spre prora plutei.

Cumplita scenă se petrece cu mult mai repede decât pot să o descriu. Groaza m-a ţintuit locului. Aş vrea să mă arunc în mijlocul călăilor pentru a-l scăpa pe domnul Letourneur, dar nu reuşesc să mă mişc!

Domnul Letourneur stă nemişcat. S-a eliberat din strânsoa-

rea mateloţilor care i-au smuls o parte din haine. Are umerii dezgoliţi.

— O clipă, le spune pe un ton în care simt o tărie de neînfrânt. Nu vreau să vă fur porţia! Dar cred că nu mă veţi putea devora în întregime astăzi...

Mateloţii se opresc, îl privesc şi îl ascultă uimiţi. Domnul Letourneur continuă:

— Sunteţi zece şi cred că braţele mele v-ar fi suficiente! Tăiaţi-le şi mâine veţi avea restul!, le spune întinzându-şi braţele goale.

— Da! strigă cu o voce înspăimântătoare Dowlas. Dulgherul ridică toporul repede ca o lovitură de trăsnet... Robert Curtis n-a rezistat să vadă mai mult. Nici eu. Atâta timp cât noi trăim, acest masacru nu va avea loc. Căpitanul s-a repezit în mijlocul mateloţilor pentru a le smulge victima.

M-am aruncat în mijlocul încăierării... dar odată ajuns la prora plutei, am fost împins puternic de un matelot şi am căzut în apă...

Închid gura şi aleg să mor sufocat! Nevoia de aer este mai puternică decât voinţa mea! Buzele mi se deschid singure lăsând apa să-mi intre în gură...

Doamne Dumnezeule! E apă dulce!

LVI

27 ianuarie, continuare. Printr-un miracol, lucrurile luaseră o cu totul altă întorsătură. Nu mai aveam nici o dorinţă de a muri şi, deja, Curtis, care îmi auzise strigătele, îmi arunca o frânghie. Am prins-o nerăbdător şi am fost tras pe plută.

— Apă dulce! au fost primele cuvinte pe care le-am rostit.

— Apă dulce? a strigat Curtis. Ei, prieteni, înseamnă că nu suntem departe de pământ.

Nu era încă prea târziu, lovitura nu fusese dată şi nu exista nici o victimă. Curtis şi André (care îşi recăpătase libertatea) se luptau cu canibalii, iar vocea mea s-a făcut auzită tocmai când ei erau copleşiţi de numărul mare al atacatorilor.

Lupta a luat însă sfârşit. Imediat ce cuvintele „apă dulce” mi-au ieşit de pe buze, m-am aplecat peste marginea plutei şi am sorbit cu înghiţituri lacome, din lichidul dătător de viaţă. Domnişoara Herbey a fost prima care mi-a urmat exemplul dar, la scurt timp, Curtis, Falsten, şi toţi ceilalţi se aflau în genunchi bând apă cu nesaţ. Acei marinari duri păreau a se fi transformat din nişte hiene nemiloase în fiinţe umane, ca şi cum ar fi fost

Curtis, Falsten, şi toţi ceilalţi se aflau în genunchi bând apă cu nesaţ

atinşi de o baghetă magică, şi chiar i-am văzut pe câţiva dintre ei ridicându-şi mâinile spre cer într-un gest de mulţumire tăcută. André şi tatăl lui au fost ultimii care au băut apă.

— Dar unde ne aflăm? am întrebat eu în cele din urmă.

— Pământul este într-acolo, ne-a spus Curtis arătând înspre vest.

Ne-am uitat cu toţii la el ca şi cum acesta ar fi vrut să îşi râdă de noi. Nu se vedea nici un pământ nicăieri, iar pluta, ca întotdeauna, se găsea în mijlocul acestui pustiu de apă. Şi, cu toate acestea, simţurile nu puteau să ne înşele, apa pe care o băusem era cu adevărat apă dulce.

— Da, a repetat căpitanul, pământul este cu siguranţă acolo, la o depărtare nu mai mare de douăzeci de mile în direcţia vântului.

— Care pământ? s-a interesat şeful de echipaj.

— America de Sud, i-a răspuns Curtis. Ne aflăm în apropierea Amazonului, nici un alt fluviu nu are o forţă atât de mare încât curentul său să poată pătrunde în ocean până la douăzeci de mile de ţărm.

LVII

27 ianuarie, continuare. Curtis, fără îndoială, avea dreptate. Debitul de la vărsare al Amazonului era, într-adevăr, uriaş, dar noi probabil că am fost purtaţi de derivă în cel mai îndepărtat punct de ţărm, din Atlantic, unde am fi putut găsi apă dulce. Cu toate acestea, nu este nici o îndoială că ţărmul se află în apropiere, iar briza ne împingea uşor, dar sigur, în acea direcţie şi spre salvarea noastră.

Vocea domnişoarei Herbey s-a făcut auzită înălţând rugi de slavă către ceruri, iar noi am fost cu toţii bucuroşi să ne alăturăm acestor mulţumiri. Apoi, cu toţii, cu excepţia lui André şi a tatălui său, care au rămas împreună la pupă, ne-am adunat în grup la prora plutei, scrutând cu atenţie orizontul.

Nu am avut mult de aşteptat. După numai o oră, Curtis a sărit în sus de fericire şi a strigat plin de bucurie:

— Pământ!

Aici se încheie jurnalul meu.

Nu mai trebuie decât să relatez, cât mai pe scurt, circumstanţele care au făcut ca în cele din urmă să ajungem la destinaţia

Vocea domnişoarei Herbey s-a făcut auzită înălţând rugi de slavă către ceruri

noastră iniţială.

La câteva ore după ce am zărit pământul, pluta a ajuns în apropierea Capului Magoari, de pe insula Marajo[1] şi am fost observaţi de câţiva pescari care, cu o bunăvoinţă deosebită, ne-au cules repede de pe plută şi ne-au acordat îngrijirile necesare. Aceştia ne-au transportat apoi la Para, unde am devenit obiectul unei simpatii generale şi nestăvilite.

Pluta atinsese pământul la latitudinea nordică de 0°12', ceea ce însemna că de la abandonarea *Cancelarului* fusesem purtaţi în derivă cel puţin cincisprezece grade către sud-vest. Dacă nu ar fi fost influenţa curentului din golf, probabil că am fi fost târâţi mult înspre sud, iar în acest caz nu am mai fi ajuns la gura de vărsare a Amazonului şi am fi fost pierduţi fără scăpare.

Dintre cele douăzeci şi opt de suflete – opt pasageri şi douăzeci de marinari – care părăsiseră Charlestonul la bordul *Cancelarului,* mai rămăseserăm doar cinci pasageri şi şase marinari. Doar unsprezece dintre noi supravieţuiseră.

Autorităţile braziliene au întocmit un raport oficial al naufragiului nostru. Cei care au semnat acest raport au fost domnişoara Herbey, J.R. Kazallon, domnul Letourneur, André Letourneur, domnul Falsten, şeful de echipaj, Dowlas, Burke, Flaypol, Sandon şi ultimul, dar nu cel din urmă, „Robert Curtis, căpitan”.

La Para am găsit în curând mijloacele prin care să ne continuăm drumul către casă. Un vas ne-a dus până la Cayenne, unde ne-am îmbarcat la bordul unui vapor, *Viile de St. Nazaire,* al liniei transatlantice franceze Aspinwall, care ne-a transportat până pe continentul european.

După toate pericolele şi suferinţele prin care trecusem împreună, este de la sine înţeles că între pasagerii supravieţuitori ai naufragiului *Cancelarului* se legase o prietenie atât de strânsă încât, cred eu, nici timpul şi nici alte încercări nu o vor putea destrăma. Curtis va rămâne întotdeauna în inimile noastre prietenul nostru cel mai bun, care se îngrijise cu atât de mult devotament de soarta noastră, în cele mai grele condiţii. Comportamentul său rămâne, însă, mai presus de orice laude.

Când eram aproape de destinaţia noastră finală, domnişoara Herbey ne-a mărturisit din întâmplare că

---

[1] Insulă situată la gura Amazonului şi aparţinând Braziliei.

intenţiona să se retragă din lume şi să îşi dedice restul vieţii, în întregime, celor bolnavi şi aflaţi în suferinţă.

— Atunci, de ce nu aţi putea avea grijă de fiul meu? i-a spus domnul Letourneur, adăugând: André este infirm şi pe cât de mult are nevoie, pe atât de mult merită cele mai bune îngrijiri.

După un timp de gândire, domnişoara Herbey a consimţit să devină membră a acestei familii, găsind în domnul Letourneur un tată, iar în André un frate. Spun un frate, dar nu am putea spera că cei doi vor fi uniţi printr-o legătură mai strânsă şi mai plină de dragoste şi că această fată cu suflet atât de nobil îşi va găsi în sfârşit fericirea pe care o merită din plin?